

ALPSKA KONVENCIJA

Priročnik

Alpski signali 1 • 2. izdaja

Alpski signali 1 • 2. izdaja

Stalni sekretariat Alpske konvencije

www.alpconv.org

info@alpconv.org

Sedež v Innsbrucku:

Herzog-Friedrich-Straße 15

A-6020 Innsbruck

Avstrija

Oddeljeni sedež v Bolzanu:

Viale Druso 1 – Drususallee 1

I-39100 Bolzano Bozen

Italija

Kolofon

Izdajatelj:

Stalni sekretariat Alpske konvencije

Herzog-Friedrich-Straße 15

A-6020 Innsbruck

Avstrija

Odgovorni:

Marco Onida - Stalni sekretariat Alpske konvencije

Grafično oblikovanje:

Werbeagentur Ingenhaeff-Beerenkamp, 6067 Absam (www.i-b.at)

Tisk:

Pinxit Druckerei GmbH, 6067 Absam (www.pinxit.at)

© Stalni sekretariat Alpske konvencije, Innsbruck, 2010

ALPSKA KONVENCIJA

Priročnik

Alpski signali 1 • 2. izdaja

Predgovor

Alpska konvencija in njeni protokoli so skupek inštrumentov, ki olajšujejo sodelovanje med alpskimi državami, prizadeva si za politiko, ki zagotavlja ravnovesje med gospodarsko rastjo, socialnim varstvom in varstvom okolja. To igra pomembno vlogo, da se izkoristi - z ozirom na prihodnje generacije - najboljše kar ponujajo alpske regije, umeščene v centralno lego Evrope.

"Alpska konvencija - Priročnik," je bila prva publikacija Stalnega sekretariata Alpske konvencije, ustanovljenega leta 2002. Ta knjiga, objavljena leta 2003, vsebuje v enem pravna besedila konvencije, kot tudi nekaj splošnih informacij o območju konvencije in njenih prebivalcev. Druga izdaja, osnovana na prvi, ki je pošla, je pred vami z nujnimi dopolnitvami in posodobitvami nekaterih pomembnih dogodkov v letu 2006 (IX. Alpska konferenca), ko sta bili sprejeti dve deklaraciji o podnebnih spremembah ter prebivalstvu in kulturi. Leta 2009 (na X. Alpski konferenci) je bil sprejet akcijski načrt o klimatskih spremembah v Alpah.

Ta zbirka je namenjena izboljšanju znanja o Alpski konvenciji in njenih ciljev ter predstavlja uporaben pripomoček za tiste, ki so pri svojem delu ali pri zanimanju vedno želeli imeti pri roki temelje Alpske konvencije. Priročnik ne namerava nadomestiti najbolj izčrpenega vira informacij – spletne strani www.alpconv.org – katera med drugim vsebuje vse dokumente in študije, ki so posledica intenzivnih dejavnosti delovnih skupin in platform Alpske konvencije, kot tudi različne edicije "Poročila o stanju v Alpah".

Marco Onida
Generalni sekretar Alpske konvencije

Innsbruck, Bolzano
Februar 2010

Vsebina	stran
Impresum	2
Uvodna beseda	5
Seznam kart	7
Glosar	9
Pogodbenice	11
Pregled dosedanjih predsedstev Alpske konference in Stalnega odbora	13
Pregled stanja ratifikacije okvirne Konvencije, protokola Monako in izvedbenih Protokolov (časovne preglednice)	15
Administrativne enote v alpskem prostoru	21
Splošne informacije o Alpski konvenciji	41
Okvirna konvencija	53
Protokoli	
Urejanje prostora in trajnostni razvoj	63
Hribovsko kmetijstvo	75
Varstvo narave in urejanje krajine	87
Gorski gozd	101
Turizem	111
Varstvo tal	123
Energija	135
Promet	147
Reševanje sporov	161
Deklaracija Prebivalstvo in kultura	167
Deklaracija o podnebnih spremembah v Alpah	177
Akcijski načrt za podnebje v Alpah	181
Mehanizem za preverjanje upoštevanja Alpske konvencije in njenih izvedbenih Protokolov	201
Poslovnik Konference pogodbenic (Alpske konference)	209
Poslovnik Stalnega odbora Alpske konference	215
Stalni sekretariat Alpske konvencije – Statut	221
Pogodba o sedežu Avstrija	229
Pogodba o sedežu Italija	241
Mednarodna gorska partnerstva	251
Uporaba logotipa Alpske konvencije	263
Seznam naslovov	265

Seznam kart	stran
Karta 1 Alpe – veljavnostno območje Alpske konvencije	42
Karta 2 Veljavnostno območje Alpske konvencije – upravna območja, katerih del leži znotraj veljavnosti Alpske konvencije	43
Karta 3 Porazdelitev prebivalstva – gostota prebivalstva v alpskih občinah	45
Karta 4 Prebivalstveni razvoj – prebivalstveni razvoj v alpskih občinah	46
Karta 5 Starostna struktura prebivalstva – indeks staranja v občinah	48
Karta 6 Razvoj kmetijstva – razvoj kmetij s kmetijskimi zemljišči velikosti >1 ha v letih 1980-2000	49
Karta 7 Promet – najpomembnejši čezalpski tranzitni koridorji – pet let razvoja trajnostnega prometnega sistema (modal split)	51

Glosar

Alpska konvencija

Mednarodni sporazum obsega okvirno konvencijo, katera določa cilje varstva in trajnostnega razvoja Alp in pravila delovanja odločitvenih organov Alpske konvencije ter izvedbene protokole, ki se nanašajo na področja: hribovsko kmetijstvo, turizem, urejanje prostora in trajnostni razvoj, promet, varstvo narave in urejanje krajine, gorski gozd, varstvo tal in energija.

Države pogodbenice

Avstrija, Francija, Italija, Lihtenštajn, Nemčija, Kneževina Monako, Slovenija, Švica in Evropska skupnost.

Ratifikacija

Dejanje, s katerim se pogodbenica obvezuje spoštovati in izvajati mednarodno pogodbo, ki ima v nacionalnem pravu pravno veljavo.

Konferenca pogodbenic

(Alpska konferenca, 5.-7. člen Okvirne konvencije)

Alpska konferenca je odločitveni organ Alpske konvencije, na kateri vsaki dve leti zasedajo okoljski ministri držav pogodbenic. Ena od pogodbenic po načelu rotacije vsakokrat prevzame predsedovanje Alpski konvenciji za obdobje dveh let.

Stalni odbor

(8. člen Okvirne konvencije)

Izvršilni organ Alpske konference, ki ga sestavljajo delegati pogodbenic na ravni visokih uradnikov. Zaseda dvakrat letno.

Stalni sekretariat

(9. člen Okvirne konvencije in sklep VII/2 Alpske konference)

Ustanovljen leta 2002, zagotavlja podporo organom Konvencije, usklajuje dejavnosti na področju raziskovanja Alp ter opravlja delo z javnostmi. Sedež sekretariata je v Innsbrucku, oddeljeni sedež pa v Bolzanu.

Opazovalci

(člen 5 Okvirne konvencije)

Vladne in nevladne mednarodne organizacije, ki se brez volilne pravice udeležujejo sestankov organov Alpske konvencije.

Večletni program dela Alpske konference

Dokument, ki vsebuje ključna področja delovanja ter aktivnosti držav pogodbenic in organov konvencije za določeno obdobje.

Delovne skupine Alpske konvencije

(člen 6, črka e Okvirne konvencije)

Delovne skupine se ustanovijo z namenom, da usklajujejo aktivnosti držav pogodbenic in izdelajo ukrepe s specifičnih področij, pomembnih za Konvencijo.

Odbor za preverjanje

(Sklep VII/4 Alpske konference)

Ustanovljen 2002, preverja ali pogodbenice izpolnjujejo obveznosti, ki izhajajo iz Alpske konvencije in protokolov.

SOIA

(člen 3 Okvirne konvencije)

Sistem za opazovanje in informiranje v Alpah: vsebuje bazo podatkov in in dokumentira obstoječe rezultate na področju raziskav o Alpah.

Poročilo o stanju v Alpah

Poročilo znanstvenega značaja obravnava tematike, ki imajo poseben pomen za Konvencijo; izdelata ga Stalni sekretariat.

Pogodbenice

Republika Avstrija

Evropska skupnost

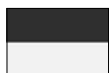
Republika Francija

Republika Italija

Kneževina Lihtenštajn

Kneževina Monako

Zvezna republika Nemčija

Republika Slovenija

Švicarska konfederacija

Pregled predsedstev Alpske konference in Stalnega odbora

Časovno obdobje	Država	Alpska konferenca
1989 – 1991	Avstrija	Salzburg 7.11.1991
1991 – 1994	Francija	Chambéry 20.12.1994
1994 – 1996	Slovenija	Brdo 27.2.1996
1996 – 1998	Slovenija	Bled 16.10.1998
1998 – 2000	Švica	Luzern 31.10.2000
2000 – 2002	Italija	Meran / Merano 19.-20.11.2002
2002 – 2004	Nemčija	Garmisch-Partenkirchen 16.11.2004
2004 – 2006	Avstrija	Alpbach 9.11.2006
2006 – 2009	Francija	Evian 12.3.2009

Pregled stanja okvirne Konvencije, protokola Monako in izvedbenih Protokolov

Alpska konvencija

Pregled o okvirni konvenciji

Država	Podpis	Ratifikacija	Objavljen dokument	Deponiranje listine	Začetek veljave
A	07.11.1991	08.02.1994 ¹	Bundesgesetzblatt Nr. 477/1995 vom 21.07.1995	08.02.1994	06.03.95
CH	07.11.1991 ²	16.12.1998	Bundesblatt BBl 1997 IV 657 (d) FF 1997 IV 581 (f)	28.01.1999	28.04.99
D	07.11.1991	29.09.1994 ³	Bundesgesetzblatt Teil III Nr. 46/1994 vom 8.10.1994	05.12.1994	06.03.95
F	07.11.1991	30.11.1995 ⁴	Journal officiel Nr. 95 1270 vom 7.12.1995	15.01.1996	15.04.96
FL	07.11.1991	21.04.1994	Liechtensteinisches Landesgesetzblatt 1995/Nr.186	28.07.1994	06.03.95
I	07.11.1991	14.10.1999	Legge n. 403 vom 14.10.1999; Gazzetta Ufficiale n. 262 dell'8 novembre 1999 – Supplemento Ordinario n. 194	27.12.1999	27.03.00
MC	20.12.1994	22.12.1998	Ordinance Souveraine n. 1.4.082 en date du 21 juillet 1999 publiée au journal de Monaco le 30 juillet 1999	22.12.1998	22.03.99
SLO	29.03.1993	22.03.1995	Uradni list Republike Slovenije (Mednarodne pogodbe) št. 19/Priloga št. z Nr. 5 dne 31.3.1995	22.05.1995	22.08.95
ES	07.11.1991	26.02.1996	Arbeitsblatt der Europäischen Gemeinschaften Nr. L61/31-36 vom 12.3.1996	04.03.1996	14.04.98

Alpenkonvention
Convention alpine
Convenzione delle Alpi
Alpska konvencija

Monacoprotokoll
Protocolle de Monaco
Protocollo di Monaco
Protokol Monaco

Staat Etat Stato Država	Unterzeichnung Signature Firma Podpis	Ratifizierung Ratification Ratifica Ratifikacija	In-Kraft-Treten entrée en application entrata in applicazione Začetek veljave
A	20.12.94	08.07.97	22.03.99
CH	20.12.94	16.12.98	28.04.99
D	20.12.94	22.12.98	22.03.99
F	20.12.94	13.04.95	22.03.99
FL	20.12.94	16.03.95	22.03.99
I	20.12.94		
MC	20.12.94	26.01.95	22.03.99
SLO	20.12.94	22.05.95	22.03.99
EU	20.12.94	14.01.98	22.03.99

Pregled stanja izvedbenih Protokolov Alpske konvencije

(Stanje: Februar 2010)

Dizava	A	CH	D	F	FL	I	MC	SLO	ES
Protokoli									
Protocolle									
Protocollo									
Protokol									
Raumplanung und nachhaltige Entwicklung	U R H K	16.10.98	20.12.94 12.07.02 18.09.02 18.12.02	20.12.94 12.05.05 11.07.05 11.10.05	16.10.98 18.04.02 11.06.02 18.12.02	20.12.94	20.12.94 27.01.03 27.04.03	20.12.94 28.11.03 28.01.04 28.04.04	20.12.94
Aménagement du territoire et développement durable									
Pianificazione territoriale e sviluppo sostenibile									
Urejanje prostora in trajnostni razvoj									
Berglandwirtschaft	U	16.10.98	20.12.94	20.12.94	16.10.98	20.12.94	20.12.94	20.12.94	20.12.94
Agriculture de montagne	R		12.07.02		18.04.02			28.11.03	27.06.06
Agricoltura di montagna	H		18.09.02	15.11.02	11.06.02			28.01.04	06.07.06
Hribovsko kmetijstvo	K		18.12.02	15.02.03	18.12.02			28.04.04	06.10.06.
Naturschutz und Landschaftspflege	U	16.10.98	20.12.94	20.12.94	16.10.98	20.12.94	20.12.94	20.12.94	20.12.94
Protection de la nature et entretien des paysages	R		12.07.02	12.05.05	18.04.02		25.10.04	28.11.03	
Protezione della natura e tutela del paesaggio	H		18.09.02	11.07.05	11.06.02		08.11.04	28.01.04	
Varstvo narave in urejanje krajine	K		18.12.02	11.10.05	18.12.02		08.02.05	28.04.04	

Bergwald	U	31.10.00	16.10.98	27.02.96	27.02.96	16.10.98	27.02.96	27.02.96	27.02.96	
Forêts de montagne	R	10.07.02		12.07.02	12.05.05	18.04.02			28.11.03	
Foreste montane	H	14.08.02		18.09.02	11.07.05	11.06.02			28.01.04	
Gorski gozd	K	18.12.02		18.12.02	11.10.05	18.12.02			28.04.04	
Tourismus	U	31.10.00	16.10.98	16.10.98	02.12.98	16.10.98	08.02.01	16.10.98	16.10.98	09.01.06
Tourisme	R	10.07.02		12.07.02	12.05.05	18.04.02			28.11.03	27.06.06
Turismo	H	14.08.02		18.09.02	11.07.05	11.06.02		27.01.03	28.01.04	06.07.06
Turizem	K	18.12.02		18.12.02	11.10.05	18.12.02		27.04.03	28.04.04	06.10.06
Bodenschutz	U	31.10.00	16.10.98	16.10.98	02.12.98	16.10.98	31.10.00	16.10.98	16.10.98	09.01.06
Protection des sols	R	10.07.02		12.07.02	12.05.05	18.04.02			28.11.03	27.06.06
Difesa del suolo	H	14.08.02		18.09.02	11.07.05	11.06.02		27.01.03	28.01.04	06.07.06
Varstvo tal	K	18.12.02		18.12.02	11.10.05	18.12.02		27.04.03	28.04.04	06.10.06
Energie	U	31.10.00	31.10.00	16.10.98	02.12.98	08.04.02	08.02.01		16.10.98	09.01.06
Energie	R	10.07.02		12.07.02	12.05.05	18.04.02			28.11.03	27.06.06
Energia	H	14.08.02		18.09.02	11.07.05	11.06.02			28.01.04	06.07.06
Energija	K	18.12.02		18.12.02	11.10.05	18.12.02			28.04.04	06.10.06
Verkehr	U	31.10.00	31.10.00	31.10.00	31.10.00	31.10.00	31.10.00	31.10.00	06.08.02	12.10.06
Transports	R	10.07.02		12.07.02	12.05.05	18.04.02			28.11.03	
Trasporti	H	14.08.02		18.09.02	11.07.05	11.06.02			28.01.04	
Promet	K	18.12.02		18.12.02	11.10.05	18.12.02			28.04.04	
Beilegung von Streitigkeiten	U	31.10.00	31.10.00	31.10.00	31.10.00	31.10.00	31.10.00	31.10.00	06.08.02	
Reglement des différends	R	10.07.02		12.07.02		18.04.02			28.11.03	
Composizione delle controversie	H	14.08.02		18.09.02	15.11.02	11.06.02		27.01.03	28.01.04	
Reševanje sporov	K	18.12.02		18.12.02	15.02.03	18.12.02		27.04.03	28.04.04	

U = podpisano
R = ratificirano
H = ratifikacija deponirana pri
depozitarju

K = v veljavi
A = Avstrija
CH = Švica
D = Nemčija

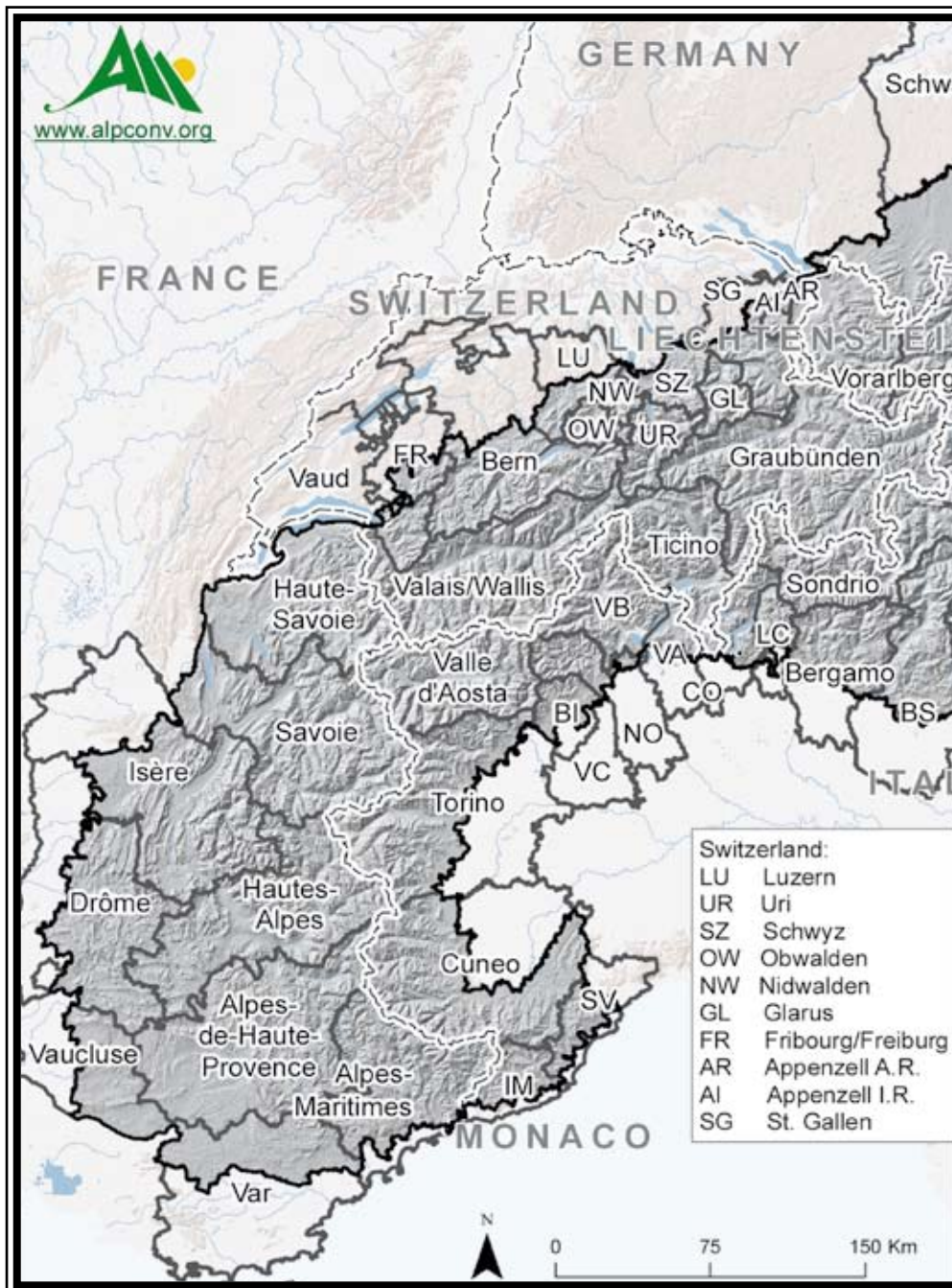
F = Francija
FL = Lichtenšajin
I = Italija
MC = Monako

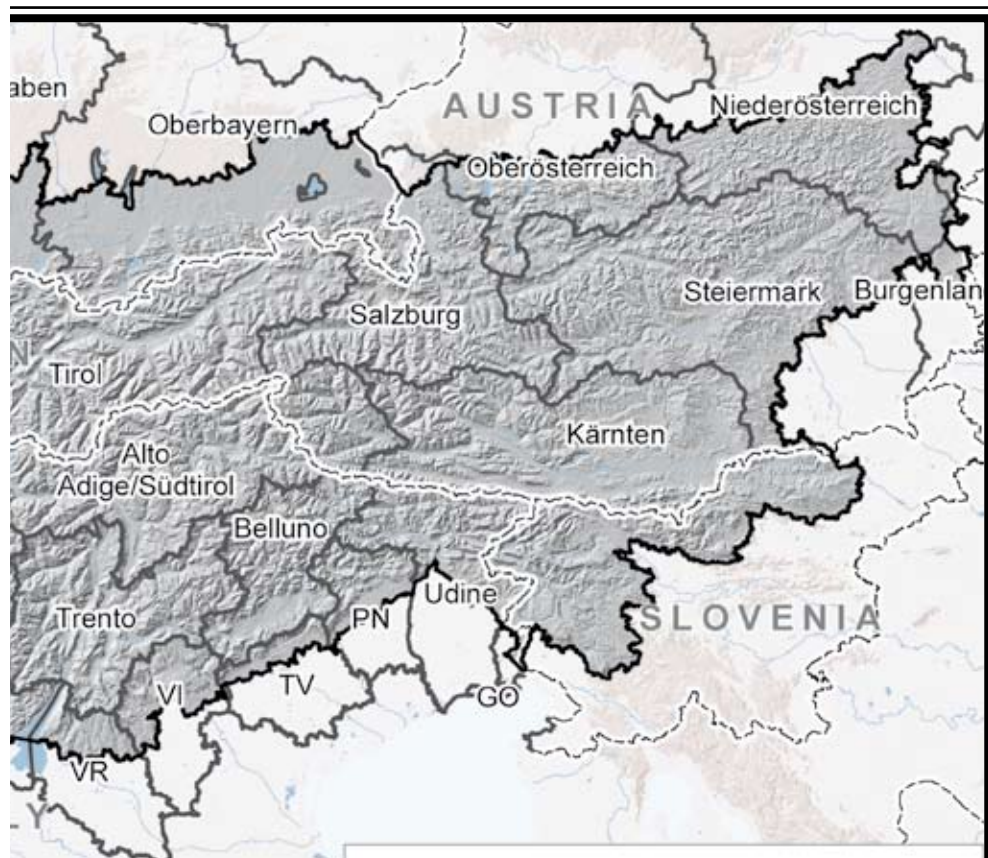
SL0 = Slovenija
ES = Evropska skupnost

Administrativne enote v alpskem prostoru

Veljavnostno območje Alpske konvencije

Italy:

NO	Novara
BI	Biella
LC	Lecco
VC	Vercelli
VB	Verbano-Cusio-Ossola
VA	Varese
CO	Como
BS	Brescia
IM	Imperia
SV	Savona
VR	Verona
VI	Vicenza
TV	Treviso
GO	Gorizia
PN	Pordenone

Administrative Areas

	Administrative Area		River
	D: Bezirke		Lake
	AT: Bundesländer		Country Boundary
	CH: Kantone		Perimeter
	F: Départements		Alpine Convention
	I: Provincie		

Sources: Terrain: USGS (2006), SRTM;
 Towns, Administrative boundaries:
 ©EuroGeographics, 2004; Water bodies: CCM2, JRC-EC, 2008.
 Perimeter Alpine Convention: Ruffini et al., 2004.

Map elaborated by EURAC research,
 Institute for Regional Development and Location Management, 09/2008

SEZNAM ADMINISTRATIVNIH ENOT ALPSKEGA PROSTORA V KNEŽEVINI MONAKO¹

Celotno območje Kneževine Monako

1) po "Bundesgesetzblattu" za Republiko Avstrijo III št. 18/1999 z dne 28. januarja 1999

SEZNAM ADMINISTRATIVNIH ENOT ALPSKEGA PROSTORA V KNEŽEVINI LIHTENŠTAJN

Celotno območje Kneževine Lihtenštajn

SEZNAM ADMINISTRATIVNIH ENOT ALPSKEGA PROSTORA V REPUBLIKI AVSTRIJI

Bundesland VORARLBERG

vse občine

Bundesland TIROL

vse občine

Bundesland KÄRNTEN

vse občine

Bundesland SALZBURG

Salzburg (Stadt)

Bezirk Hallein

Abtenau
Adnet
Annaberg im Lammertal
Golling an der Salzach
Hallein
Krispl
Kuchl
Oberalm
Puch bei Hallein
Rußbach am Paß Gschütt
Sankt Koloman
Scheffau am Tennengebirge
Vigaun

Bezirk Salzburg-Umgebung

Anif
Ebenau
Elsbethen
Eugendorf
Faistenau
Fuschl am See
Grödig
Großgmain
Hallwang
Henndorf am Wallersee
Hintersee
Hof bei Salzburg
Koppl
Neumarkt am Wallersee
Plainfeld
Sankt Gilgen
Strobl
Thalgau
Walls-Siezenheim

Bezirk Sankt Johann im Pongau

Altenmarkt im Pongau
Bad Hofgastein
Badgastein
Bischofshofen
Dorfgastein
Eben im Pongau

Filzmoos
Flachau
Forstau
Goldegg
Großarl
Hüttau
Hüttschlag
Kleinarl
Mühlbach am Hochkönig
Pfarrwerfen
Radstadt
Sankt Johann im Pongau
Sankt Martin am Tennengebirge
Sankt Veit im Pongau
Schwarzach im Pongau
Untertauern
Wagrain
Werfen
Werfenweng

Bezirk Tamsweg

Göriach
Lessach
Mariapfarr
Mauterndorf
Muhr
Ramingstein
Sankt Andrä im Lungau

Sankt Margarethen
im Lungau
Sankt Michael im Lungau
Tamsweg
Thomatal
Tweng
Unternberg
Weißpriach
Zederhaus

Bezirk Zell am See

Bramberg am Wildkogel
Bruck an der Großglockner-
straße
Dienten am Hochkönig
Fusch an der Großglockner-
straße
Hollersbach im Pinzgau
Kaprun
Krimml
Lend
Leogang
Lofer
Maishofen
Maria Alm am Steinernen
Meer
Mittersill
Neukirchen am Großvenedi-
ger
Niedersill
Piesendorf
Rauris
Saalbach-Hintertlemm
Saalfelden am Steinernen
Meer
Sankt Martin bei Lofer
Stuhlfelden
Taxenbach
Unken
Uttendorf
Viehhofen
Wald im Pinzgau
Weißbach bei Lofer
Zell am See

Bundesland OBERÖSTERREICH

Bezirk Gmunden

Altmünster
Bad Goisern

Bad Ischl
Ebensee
Gmunden
Gosau
Grünau im Almtal
Gschwandt
Hallstatt
Kirchham
Obertraun
Pinsdorf
Sankt Konrad
Sankt Wolfgang
im Salzkammergut
Traunkirchen
Scharnstein

Bezirk Kirchdorf an der Krems

Edlbach
Grünburg
Hinterstoder
Inzersdorf im Kremstal
Micheldorf in Oberösterreich
Molln
Oberschlierbach
Rosenau am Hengstpaß
Roßleithen
Sankt Pankraz
Spital am Pyhrn
Steinbach am Ziehbach
Steinbach an der Steyr
Vorderstoder
Windischgarsten

Bezirk Steyr-Land

Gafenz
Garsten
Großraming
Laussa
Losenstein
Maria Neustift
Reichraming
Sankt Ulrich bei Steyr
Ternberg
Weyer Land
Weyer Markt

Bezirk Vöcklabruck

Attersee
Aurach am Hongar
Innerschwand

Mondsee
Nußdorf am Attersee
Oberhofen am Irrsee
Oberwang
Sankt Georgen im Attergau
Sankt Lorenz
Schörfling am Attersee
Seewalchen am Attersee
Steinbach am Attersee
Straß im Attergau
Tiefgraben
Unterach am Attersee
Weißenkichen im Attergau
Weyregg am Attersee
Zell am Moos

Bundesland NIEDERÖSTERREICH

Waidhofen an der Ybbs (Stadt)

Bezirk Amstetten

Allhartsberg
Ertl
Hollenstein an der Ybbs
Opponitz
Sankt Georgen am Reith
Sankt Peter in der Au
Seitenstetten
Sonntagberg
Ybbsitz

Bezirk Baden

Alland
Altenmarkt an der Triesting
Bad Vöslau
Baden
Berndorf
Enzesfeld-Lindabrunn
Furth an der Triesting
Heiligenkreuz
Hernstein
Hirtenberg
Klausen-Leopoldsdorf
Pfaffstätten
Pottenstein
Sooß
Weissenbach an der Triesting

Bezirk Lilienfeld

Annaberg

Eschenau
Hainfeld
Hohenberg
Kaumberg
Kleinzell
Lilienfeld
Mitterbach am Erlaufsee
Ramsau
Rohrbach an der Gölsen
Sankt Aegydt am Neuwalde
Sankt Veit an der Gölsen
Traisen
Türnitz

Bezirk Melk

Texingtal

Bezirk Mödling

Breitenfurt bei Wien
Gaaden
Gießhübl
Gumpoldskirchen
Hinterbrühl
Kaltenleutgeben
Laab im Walde
Mödling
Perchtoldsdorf
Wienerwald

Bezirk Neunkirchen

Altdorf
Aspang-Markt
Aspangberg-Sankt Peter
Breitenstein
Buchbach
Edlitz
Enzenreith
Feistritz am Wechsel
Gloggnitz
Grafenbach-Sankt Valentin
Grimmenstein
Grünbach am Schneeberg
Kirchberg am Wechsel
Mönichkirchen
Natschbach-Loipersbach
Otterthal
Payerbach
Pitten
Prigglitz
Puchberg am Schneeberg
Raach am Hochgebirge
Reichenau an der Raax

Sankt Corona am Wechsel
Scheiblingkirchen-Thernberg
Schottwien
Schrattenbach
Schwarzau im Gebirge
Seebenstein
Semmering
Ternitz
Thomasberg
Trattenbach
Vöstenhof
Warth
Wartmannstetten
Willendorf
Wimpassing im Schwarzatale
Wüflach
Zöbern

Bezirk Sankt Pölten (Land)

Altlangbach
Asperhofen
Gumpoldskirchen
Eichgraben
Frankenfels
Grünau
Kasten bei Böheimkirchen
Kirchberg an der Pielach
Loich
Maria-Anzbach
Michelbach
Neulengbach
Neustift-Innermanzing
Pyhra
Rabenstein an der Pielach
Schwarzenbach an der Pielach
Stössing
Wilhelmsburg

Bezirk Scheibbs

Gaming
Göstling an der Ybbs
Gresten
Gresten-Land
Lunz am See
Puchenstuben
Randegg
Reinsberg
Sankt Anton an der Jeßnitz
Sankt Georgen an der Leys
Scheibbs
Steinakirchen am Forst

Wang

Bezirk Tulln

Königstetten
Siegghartskirchen
Tulbing
Zeiselmauer
Sankt Andrä-Wördern

Bezirk Wiener Neustadt (Land)

Bad Fischau-Brunn
Bad Schönau
Ebenfurth
Erlach
Gutenstein
Hochneukirchen-Gscheidt
Hochwolkersdorf
Hohe Wand
Hollenthon
Katzelsdorf
Kirchschlag in der Buckligen Welt
Krumbach
Lanzenkirchen
Lichtenegg
Markt Piesting
Matzendorf-Hölles
Miesenbach
Muggendorf
Pernitz
Rohr im Gebirge
Bromberg
Schwarzenbach
Waidmannsfeld
Waldegg
Walpersbach
Wiesmath
Winzendorf-Muthmannsdorf
Wöllersdorf-Steinabrückl

Bezirk Wien-Umgebung

Gablitz
Klosterneuburg
Mauerbach
Pressbaum
Purkersdorf
Tullnerbach
Wolfsgraben

Bundesland STEIERMARK

Bezirk Bruck an der Mur

Aflenz Kurort
Aflenz Land
Breitenau am Hochlantsch
Bruck an der Mur
Etnißl
Frauenberg
Gußwerk
Halltal
Kapfenberg
Mariazell
Oberaich
Parschlug
Pernegg an der Mur
Sankt Ilgen
Sankt Katharein an der
Laming
Sankt Lorenzen im Mürztal
Sankt Marein im Mürztal
Sankt Sebastian
Thörl
Tragöß
Turnau

Bezirk Deutschlandsberg

Aibl
Freiland bei Deutschlands-
berg
Bad Gams
Garanas
Greisdorf
Gressenberg
Großradl
Kloster
Marhof
Osterwitz
Sankt Oswald ob Eibiswald
Schwanberg
Soboth
Trahütten
Wernersdorf
Wiefresen

Bezirk Graz-Umgebung

Attendorf
Deutschfeistritz
Eisbach
Frohnleiten

Gratkorn
Gratwein
Großstübing
Gschnaidt
Hitzendorf
Judendorf-Straßengel
Peggau
Röthelstein
Rohrbach-Steinberg
Rothleiten
Sankt Bartholomä
Sankt Oswald bei Planken-
warth
Sankt Radegund bei Graz
Schrems bei Frohnleiten
Semriach
Stattegg
Stiwoll
Thal
Tulwitz
Tyrnau
Übelbach
Weintzen

Bezirk Hartberg

Dechantskirchen
Friedberg
Grafendorf bei Hartberg
Greinbach
Kleinschlag
Mönichwald
Pinggau
Pöllau
Pöllauberg
Puchegg
Rabenwald
Riegersberg
Rohrbach an der Lafnitz
Saifen-Boden
Sankt Jakob im Walde
Sankt Lorenzen am Wechsel
Schachen bei Vorau
Schäffern
Schlag bei Thalberg
Schönegg bei Pöllau
Sonnhofen
Stambach
Stubenberg
Vorau
Vornholz
Waldbach
Wenigzell

Bezirk Judenburg

Amering
Bretstein
Eppenstein
Fohnsdorf
Hohentauern
Judenburg
Sankt Wolfgang-Kienberg
Sankt Anna am Lavantegg
Maria Buch-Feistritz
Obdach
Oberkurzheim
Oberweg
Oberzeiring
Pöls
Pusterwald
Reifling
Reisstraße
Sankt Georgen ob Judenburg
Sankt Johann am Tauern
Sankt Oswald-Möderbrugg
Sankt Peter ob Judenburg
Unzmarkt-Frauenburg
Weißkirchen in Steiermark
Zeltweg

Bezirk Knittelfeld

Apfelberg
Feistritz bei Knittelfeld
Flatschach
Gaal
Großlobming
Kleinlobming
Knittelfeld
Kobenz
Rachau
Sankt Lorenzen bei Knittelfeld
Sankt Marein bei Knittelfeld
Sankt Margarethen bei
Knittelfeld
Seckau
Spielberg bei Knittelfeld

Bezirk Leibnitz

Oberhaag
Schloßberg

Bezirk Leoben

Eisenerz
Gai
Hafning bei Trofaiach

Hieflau
Kalwang
Kammern im Liesingtal
Kraubath an der Mut
Leoben
Mautern in der Steiermark
Niklasdorf
Proleb
Radmer
Sankt Michael in Obersteiermark
Sankt Peter-Freienstein
Sankt Stefan ob Leoben
Traboch
Trofaiaich
Vordernberg
Wald am Schoberpaß

Bezirk Liezen

Admont
Aich
Aigen im Ennstal
Altaussee
Altenmarkt bei Sankt Gallen
Ardning
Bad Aussee
Donnersbach
Donnersbachwald
Gaishorn am See
Gams bei Hieflau
Gössenberg
Gröbming
Großsölk
Grundlsee
Hall
Haus
Irdning
Johnsbach
Kleinsölk
Landl
Lassing
Liezen
Michaelerberg
Mitterberg
Bad Mitterndorf
Niederöblarn
Öblarn
Oppenberg
Palfau
Pichl-Preunegg
Pichl-Kainisch
Pruggern

Pürgg-Trautenfels
Ramsau am Dachstein
Rohrmoos-Untertal
Rottenmann
Sankt Gallen
Sankt Martin am Grimming
Sankt Nikolai im Sölkthal
Schladming
Selzthal
Stainach
Tauplitz
Treglwang
Trieben
Weißenbach an der Enns
Weißenbach bei Liezen
Weng bei Admont
Wildalpen
Wörschach

Bezirk Mürzzuschlag

Allerheiligen im Mürztal
Altenberg an der Rax
Ganz
Kapellen
Kindberg
Krieglach
Langenwang
Mitterdorf im Mürztal
Mürzhofen
Mürzsteg
Mürzzuschlag
Neuberg an der Mürz
Spital am Semmering
Stanz im Mürztal
Veitsch
Wartberg im Mürztal

Bezirk Murau

Dürnstein in der Steiermark
Falkendorf
Frojach-Katsch
Krakaudorf
Krakauhintermühlen
Krakauschatten
Kulm am Zirbitz
Laßnitz bei Murau
Mariahof
Mühlen
Murau
Neumarkt in Steiermark
Niederwölz
Oberwölz Stadt

Oberwölz Umgebung
Perchau am Sattel
Predlitz-Turrach
Ranten
Rinegg
Sankt Blasen
Sankt Georgen ob Murau
Sankt Lambrecht
Sankt Lorenzen bei Scheifling
Sankt Marein bei Neumarkt
Sankt Peter am Kammersberg
Sankt Ruprecht ob Murau
Scheifling
Schöder
Schönberg-Lachtal
Stadl an der Mur
Stolzalpe
Teufenbach
Triebendorf
Winklern bei Oberwölz
Zeutschach

Bezirk Voitsberg

Bärnbach
Edelschrott
Gallmannsegg
Geistthal
Gößnitz
Graden
Hirscheegg
Kainach bei Voitsberg
Köflach
Kohlschwarz
Krottendorf-Gaisfeld
Ligist
Maria Lankowitz
Modriach
Pack
Piberegg
Rosalent an der Kainach
Salla
Sankt Johann-Köppling
Sankt Martin am Wölmißberg
Södingberg
Stallhofen
Voitsberg

Bezirk Weiz

Anger
 Arzberg
 Baierdorf bei Anger
 Birkfeld
 Feistritz bei Anger
 Fischbach
 Fladnitz an der Teichaem
 Floing
 Gasen
 Gschaid bei Birkfeld
 Gutenberg an der Raabklamm
 Haslau bei Birkfeld
 Hohenau an der Raab
 Koglhof
 Mortantsch
 Naas
 Naintsch

Neudorf bei Passail
 Passail
 Puch bei Weiz
 Ratten
 Sankt Kathrein am Hauenstein
 Sankt Kathrein am Offenegg
 Stenzengreith
 Strallegg
 Thannhausen
 Waisenegg

**Bundesland
 BURGENLAND**
Bezirk Mattersburg

Forchtenstein
 Marz

Mattersburg
 Siegraben
 Wiesen

Bezirk Oberpullendorf

Kobersdorf
 Lockenhaus
 Markt Sankt Martin
 Pilgersdorf

Bezirk Oberwart

Bernstein
 Mariasdorf
 Markt Neuhodis
 Stadtschlaining
 Unterkohlstätten
 Weiden bei Rechnitz
 Wiesfleck

SEZNAM ADMINISTRATIVNIH ENOT ALPSKEGA PROSTORA V REPUBLIKI FRANCIJI

Alpski prostor obsega po Uredbi št. 85-997 z dne 20. septembra 1985 na področju južnih Alp:

- Departma Alpes-de-Haute-Provence,
- Departma Hautes-Alpes,
- Kantoni, katerih območja so v departmaju Alpes Maritimes v celoti ali delno klasificirana kot gorska območja, z izjemo občin Menton in Roquebrune-Cap-Martin, ter departmaja Var in Vaucluse,
- ter okraj Barjois v departmaju Var in kanton Cadenet v departmaju Vaucluse.

Po Uredbi št. 85-996 z dne 20. septembra 1985 na področju severnih Alp:

- Departma Savoie,
- Departma Haute-Savoie,
- Okraj Grenoble v departmaju Isere, kanton Saint-Geoire-en-Valdaine ter v celoti ali delno klasificirana kot gorska območja občin kantonov Pontde-Beauvoisin in Virieu-sur-Boubre,

in v departmaju Drôme

- Okraj Die in kantoni v okrajih Nyons in Valence ter v celoti ali delno klasificirana kot gorska območja deli občin, z izjemo kantona Crest-Nord in Sud, Bourg-de-Peage und Chabeuil, v katerih so gore omejene na občine, ki so v celoti ali delno klasificirana kot gorska območja.

SEZNAM ADMINISTRATIVNIH ENOT (OBČINE) ALPSKEGA PROSTORA V REPUBLIKI ITALIJI

Regione LIGURIA

Provincia di Imperia

Airole
Apricale
Aquila di Arroscia
Armo
Aurigo
Badalucco
Bajardo
Borghetto d'Arroscia
Borgomaro
Caravonica
Carpasio
Castel Vittorio
Ceriana
Cesio
Chiusanico
Chiusavecchia
Cosio di Arroscia
Diano Arentino
Diano San Pietro
Dolceacqua
Dolcedo
Isolabona
Lucinasco
Mendatica
Molini di Triora
Montalto Ligure
Montegrosso Pian Latte
Olivetta San Michele
Perinaldo
Pietrabruna
Pieve di Tecò
Pigna
Pontedassio
Pornassio
Prelà
Ranzo
Rezzo
Rocchetta Nervina
Triora
Vasia
Vessalico
Villa Faraldi

Provincia di Savona

Altare
Arnasco
Balestrino
Bardineto
Boissano
Bormida
Calice Ligure
Calizzano
Casanova Lerrone
Castelbianco
Castelvecchio di Rocca Bar-
bena
Cengio
Cisano sul Neva
Erlì
Garlenda
Giustenice
Magliolo
Mallare
Massimino
Millesimo
Murialdo
Nasino
Onzo
Orco Feglino
Ortovero
Osiglia
Pallare
Plodio
Quiliano
Rialto
Roccavignale
Stellanello
Testico
Toirano
Tovo San Giacomo
Vendone
Vezi Portio
Villanova d'Albenga
Zuccarello

Regione PIEMONTE

Provincia di Cuneo

Acceglio
Ailoche
Aisone

Albaretto della Torre
Alto
Andorno Micca
Argentera
Arguello
Bagnasco
Bagnolo Piemonte
Barge
Battifollo
Bellino
Belvedere Langhe
Benevello
Bergolo
Bernezzo
Biella
Bioglio
Bonvicino
Borgo San Dalmazzo
Borgomale
Bosia
Bossolasco
Boves
Briaglia
Briga Alta
Brondello
Brossasco
Busca
Callabiana
Camandona
Camburzano
Camerana
Campiglia Cervo
Canosio
Caprauna
Caprile
Caraglio
Cartignano
Casapinta
Casteldelfino
Castellar
Castelletto Uzzone
Castellino Tanaro
Castelmagno
Castelnuovo di Ceva
Castino
Celle di Macra
Cerreto Castello
Cerreto Langhe

Cervasca
Ceva
Chiusa di Pesio
Cigliè
Cissone
Coggiola
Cortemilia
Cossano Belbo
Cossato
Costigliole Saluzzo
Cravanzana
Crevacuore
Crissolo
Crosa
Curino
Demonte
Donato
Dronero
Elva
Entracque
Envie
Feisoglio
Frabosa Soprana
Frabosa Sottana
Frasino
Gaiola
Gambasca
Gareccio
Gorzegno
Gottasecca
Graglia
Igliano
Isasca
Lequio Berria
Lesegno
Lessona
Levice
Limone Piemonte
Lisio
Macra
Magliano Alpi
Magnano
Mango
Marmora
Marsaglia
Martiniana Po
Melle
Mezzana Mortigliengo
Miagliano
Moiola
Mombarcaro
Mombasiglio

Monastero di Vasco
Monasterolo Casotto
Monesiglio
Mongrando
Montaldo di Mondovì
Montemale di Cuneo
Monterosso Grana
Montezemolo
Mosso
Murazzano
Muzzano
Netro
Niella Belbo
Niella Tanaro
Nucetto
Occhieppo Inferiore
Occhieppo Superiore
Oncino
Ormea
Ostana
Paesana
Pagno
Pamparato
Paroldo
Perletto
Perlo
Pettinengo
Peveragno
Pezzolo Valle Uzzone
Pianfei
Piasco
Piatto
Piedicavallo
Pietraporzio
Pollone
Pontechianale
Portula
Pradleves
Pralungo
Pray
Prazzo
Priero
Priola
Prunetto
Quaregna
Quittengo
Revello
Rifreddo
Rittana
Roaschia
Roascio
Robilante

Roburent
Rocca Cigliè
Roccabruna
Roccaforte Mondovì
Roccasparvera
Roccavione
Rocchetta Belbo
Ronco Biellese
Rosazza
Rossana
Sagliano Micca
Sala Biellese
Sale delle Langhe
Sale San Giovanni
Saliceto
Sambuco
Sampeyre
San Benedetto Belbo
San Damiano Macra
San Michele Mondovì
San Paolo Cervo
Sanfront
Scagnello
Selve Marcone
Serravalle Langhe
Somano
Soprana
Sordevolo
Sostegno
Strona
Stroppio
Tavigliano
Ternengo
Tollegno
Torrazzo
Torre Bormida
Torre Mondovì
Torresina
Trezzo Tinella
Trivero
Valdengo
Valdieri
Valgrana
Vallanzengo
Valle Mosso
Valle San Nicolao
Valloriate
Valmala
Veglio
Venasca
Venante
Verzuolo

Vicoforte
Vigliano Biellese
Vignolo
Villanova Mondovì
Villar San Costanzo
Vinadio
Viola
Zimone
Zubiena
Zumaglia

Provincia di Novara

Ameno
Armeno
Colazza
Massino Visconti
Miasino
Nebbiuno
Pella
Pettenasco
Pisano
Pogno
San Maurizio d'Opaglio

Provincia di Torino

Ala di Stura
Alice Superiore
Almese
Alpette
Andrate
Angrogna
Avigliana
Balangero
Balme
Bardonecchia
Bibiana
Bobbio Pellice
Borgiallo
Borgone Susa
Bricherasio
Brosso
Bruzolo
Bussoleno
Cafasse
Canischio
Cantalupa
Cantoira
Caprie
Carema
Caselette
Castellamonte
Castelnuovo Nigra

Ceres
Ceresole Reale
Cesana Torinese
Chialamberto
Chianocco
Chiesanuova
Chiomonte
Chiusa di San Michele
Cintano
Claviere
Coassolo Torinese
Coazze
Colleterto Castelnuovo
Condove
Corio
Cumiana
Cuorgnè
Exilles
Fenestrelle
Fiorano Canavese
Forno Canavese
Frassineto
Frossasco
Germagnano
Giaglione
Giverno
Givoletto
Gravere
Groscavallo
Ingria
Inverso Pinasca
Issiglio
La Cassa
Lanzo Torinese
Lemie
Levone
Locana
Lugnacco
Luserna San Giovanni
Lusernetta
Massello
Mattie
Meana di Susa
Meugliano
Mezzenile
Mompantero
Monastero di Lanzo
Moncenisio
Noasca
Nomaglio
Noavales
Oulx

Pecco
Perosa Argentina
Perrero
Pertusio
Pessinetto
Pinasca
Pinerolo
Piossasco
Pomaretto
Pont-Canavese
Porte
Pragelato
Prali
Pramollo
Prarostino
Prascorsano
Pratiglione
Quassolo
Quincinetto
Reano
Ribordone
Rivara
Roletto
Ronco Canavese
Rorà
Roure
Rubiana
Rueglio
Salbertrand
Salza di Pinerolo
San Colombano Belmonte
San Didero
San Germano Chisone
San Giorio di Susa
San Pietro Val Lemina
San Secondo di Pinerolo
Sangano
Sant'Ambrogio di Torino
Sant'Antonino di Susa
Sauze di Cesana
Sauze d'Oulx
Sestriere
Settimo Vittone
Sparone
Susa
Tavagnasco
Torre Pellice
Trana
Trausella
Traversella
Traves
Usseaux

Usseglio
Vaie
Val della Torre
Valgioie
Vallo Torinese
Valperga
Valprato Soana
Varisella
Venaus
Vico Canavese
Vidracco
Villar Dora
Villar Focchiardo
Villar Pellice
Villar Perosa
Vistrorio
Viù

Provincia Verbano Cusio

Ossola

Antrona Schieranco
Anzola d'Ossola
Arizzano
Arola
Aurano
Baceno
Bannio Anzino
Baveno
Bee
Beura-Cardezza
Bognanco
Brevello-Carpugnino
Calasca-Castiglione
Cambiasca
Cannero Riviera
Cannobio
Caprezzo
Casale Corte Cerro
Cavaglio-Spocchia
Ceppo Morelli
Cesara
Cossogno
Craveggia
Crevoladossola
Crodo
Cursolo-Orasso
Domodossola
Druogno
Falmenta
Formazza
Germagno
Ghiffa

Gignese
Gravellona Toce
Gurro
Intragna
Loreglia
Macugnaga
Madonna del Sasso
Malesco
Masera
Massiola
Mergozzo
Miazzina
Montecrestese
Montescheno
Nonio
Oggebbio
Omegna
Ornavasso
Pallanzeno
Piedimulera
Pieve Vergonte
Premeno
Premia
Premosello-Chiovenda
Quarna Sopra
Quarna Sotto
Re
San Bernardino Verbanò
Santa Maria Maggiore
Seppiana
Stresa
Toceno
Trarego Viggiona
Trasquera
Trontano
Valstrona
Vanzone con San Carlo
Varzo
Viganella
Vignone
Villadossola
Villette
Vogogna

Provincia di Vercelli

Alagna Valsesia
Balmuccia
Bocciolo
Borgosesia
Breia
Campertogno
Carcoforo

Cellio
Cervatto
Civiasco
Cravagliana
Fobello
Guardabosone
Mollia
Pila
Piode
Postua
Quarona
Rassa
Rima San Giuseppe
Rimasco
Rimella
Riva Valdobbia
Rossa
Sabbia
Scopa
Scopello
Serravalle Sesia
Valduggia
Varallo
Vocca

Regione autonoma VALLE D'AOSTA

Provincia di Aosta

vse občine

Regione LOMBARDIA

Provincia di Bergamo

Adrara San Martino
Adrara San Rocco
Albino
Algua
Almenno San Bartolomeo
Almenno San Salvatore
Alzano Lombardo
Ardesio
Averara
Aviatico
Azzone
Bedulita
Berbenno
Berzo San Fermo
Bianzano
Blello
Borgo di Terzo
Bossico

Bracca
Branzi
Brembilla
Brumano
Camerata Cornelio
Capizzone
Caprino Bergamasco
Carona
Casazza
Casnigo
Cassiglio
Castione della Presolana
Castro
Cazzano Sant'Andrea
Cenate Sopra
Cene
Cerete
Cisano Bergamasco
Clusone
Colere
Colzate
Corna Imagna
Cornalba
Costa di Serina
Costa Valle Imagna
Costa Volpino
Credaro
Cusio
Dossena
Endine Gaiano
Entratico
Fino del Monte
Fiorano al Serio
Fonteno
Foppolo
Foresto Sparso
Fuipiano Valle Imagna
Gandellino
Gandino
Gandosso
Gaverina Terme
Gazzaniga
Gerosa
Gorno
Gromo
Grone
Isola di Fondra
Lefte
Lenna
Locatello
Lovere
Luzzana

Mezzoldo
Moio de' Calvi
Monasterolo del Castello
Nembro
Olmo al Brembo
Oltre il Colle
Oltressenda Alta
Oneta
Onore
Ornica
Palazzoago
Parre
Parzanica
Peia
Pianico
Piaro
Piazza Brembana
Piazzatorre
Piazzolo
Ponte Nossa
Ponteranica
Pontida
Pradalunga
Predore
Premolo
Ranica
Ranzanico
Riva di Solto
Rogno
Roncobello
Roncola
Rota d'Imagna
Rovetta
San Giovanni Bianco
San Pellegrino Terme
Santa Brigida
Sant'Omobono Imagna
Sarnico
Schilpario
Sedrina
Selvino
Serina
Solto Collina
Songavazzo
Soriso
Sovere
Spinone al Lago
Strozza
Taleggio
Tavernola Bergamasca
Trescore Balneario
Ubiale Clanezzo

Valbondione
Valgoglio
Valleve
Valnegra
Valsecca
Valtorta
Vedeseta
Vertova
Viadanica
Vigano San Martino
Vigolo
Villa d'Almè
Villa di Serio
Villa d'Ogna
Villongo
Vilminore di Scalve
Zandobbio
Zogn

Provincia di Brescia

Agnosine
Anfo
Angolo Terme
Artogne
Bagolino
Barghe
Berzo Demo
Berzo Inferiore
Bieno
Bione
Borno
Botticino
Bovegno
Bovezzo
Braone
Breno
Brione
Caino
Capo di Ponte
Capovalle
Casto
Cedegolo
Cerveno
Ceto
Cevo
Cimbergo
Cividate Camuno
Collio
Concesio
Corteno Golgi
Darfo Boario Terme
Edolo

Esine
Gardone Riviera
Gardone Val Trompia
Gargnano
Gavardo
Gianico
Gussago
Idro
Incudine
Irma
Iseo
Lavenone
Limone sul Garda
Lodrino
Losine
Lozio
Lumezzane
Magasa
Malegno
Malonno
Marcheno
Marmentino
Marone
Monno
Monte Isola
Monticelli Brusati
Mura
Nave
Niardo
Odolo
Ome
Ono San Pietro
Ossimo
Paisco Loveno
Paitone
Paspardo
Pertica Alta
Pertica Bassa
Pezzaze
Pian Camuno
Piancogno
Pisogne
Polavento
Ponte di Legno
Preseglie
Prestine
Provaglio Val Sabbia
Roè Volciano
Sabbio Chiese
Sale Marasino
Salò
Sarezzo

Saviore dell'Adamello
Sellero
Serle
Sonico
Sulzano
Tavernole sul Mella
Temù
Tignale
Toscolano-Maderno
Tremosine
Treviso Bresciano
Vallio Terme
Valvestino
Vestone
Veza d'Oglio
Villa Carcina
Villanuova sul Clisi
Vione
Vobarno
Zone

Provincia di Como

Albavilla
Albese con Cassano
Argegno
Asso
Barni
Bellagio
Bene Lario
Blessagno
Blevio
Briennio
Brunate
Caglio
Campione d'Italia
Canzo
Carate Urio
Carlazzo
Casasco d'Intelvi
Caslino d'Erba
Castelmarte
Castiglione d'Intelvi
Cavargna
Cerano d'Intelvi
Cernobbio
Civenna
Claino con Osteno
Colonno
Consiglio di Rumo
Corrido
Cremia
Cusino

Dizzasco
Domaso
Dongo
Dosso del Liro
Erba
Eupilio
Faggeto Lario
Garzeno
Gera Lario
Germasino
Grandola ed Uniti
Gravedona
Griante
Laglio
Laino
Lanzo d'Intelvi
Lasnigo
Lenno
Lezzeno
Livo
Longone al Segrino
Magreglio
Menaggio
Mezzegra
Moltrasio
Montemezzo
Musso
Nesso
Ossuccio
Peglio
Pellio Intelvi
Pianello del Lario
Pigra
Plesio
Pognana Lario
Ponna
Ponte Lambro
Porlezza
Proserpio
Pusiano
Ramponio Verna
Rezzago
Sala Comacina
San Bartolomeo Val Cavargna
San Fedele Intelvi
San Nazzaro Val Cavargna
Santa Maria Rezzonico
Sant'Abbondio
Schignano
Sorico
Sormano
Stazzona

Tavernerio
Torno
Tremezzo
Trezzone
Val Rezzo
Valbrona
Valsolda
Veleso
Vercana
Zelbio

Provincia di Lecco

Abbadia Lariana
Ballabio
Barzio
Bellano
Carenno
Casargo
Cassina Valsassina
Cesana Brianza
Civate
Colico
Colle Brianza
Cortenova
Crandola Valsassina
Cremeno
Dervio
Dorio
Ello
Erve
Esino Lario
Galbiate
Garlate
Introbio
Introzzo
Lierna
Malgrate
Mandello del Lario
Margno
Moggio
Morterone
Oliveto Lario
Pagnona
Parlasco
Pasturo
Perledo
Pescate
Premana
Primaluna
Sueglio
Suello
Taceno

Torre de' Busi
Tremenico
Valmadrera
Varenna
Vendrogno
Vestreno

Provincia di Sondrio vse občine

Provincia di Varese

Agra
Arcisate
Azzio
Barasso
Bedero Valcuvia
Besano
Bisuschio
Brenta
Brezzo di Bedero
Brinzio
Brissago-Valtravaglia
Brusimpiano
Cadegliano-Viconago
Cantello
Casalzuigno
Cassano Valcuvia
Castello Cabiaglio
Castelvecchana
Cittiglio
Clivio
Cocquio-Trevisago
Comerio
Cremenaga
Cuasso al Monte
Cugliate-Fabiasco
Cunardo
Curiglia con Monteviasco
Cuveglio
Cuvio
Dumenza
Duno
Ferrera di Varese
Gavirate
Gemonio
Germignaga
Grantola
Induno Olona
Lavena Ponte Tresa
Laveno-Mombello
Luino
Luvinate

Maccagno
Marchirolo
Marzio
Masciago Primo
Mesenzana
Montegrino Valtravaglia
Orino
Pino sulla Sponda del Lago
Maggiore
Porto Ceresio
Porto Valtravaglia
Rancio Valcuvia
Saltrio
Tronzano Lago Maggiore
Valganna
Veddasca
Viggiù

Regione autonoma FRIULI VENEZIA GIULIA

Provincia di Gorizia

Doberdò del Lago
Dolegna del Collio
Gorizia
Sagrado
San Floriano del Collio
Savogna d'Isonzo

Provincia di Pordenone

Andreis
Arba
Aviano
Barcis
Budoia
Caneva
Castelnovo del Friuli
Cavasso Nuovo
Cimolais
Claut
Clauzetto
Erto e Casso
Fanna
Frisanco
Maniago
Meduno
Montereale Valcellina
Pinzano al Tagliamento
Polcenigo
Sequals
Tramonti di Sopra
Tramonti di Sotto

Travesio
Vajont
Vito d'Asio

Provincia di Udine

Amaro
Ampezzo
Arta Terme
Artegna
Attimis
Bordano
Cavazzo Carnico
Cercivento
Chiusaforte
Cividale del Friuli
Coneglians
Dogna
Drenchia
Enemonzo
Faedis
Forgaria nel Friuli
Forni Avoltri
Forni di Sopra
Forni di Sotto
Gemona del Friuli
Grimacco
Lauco
Ligosullo
Lusevera
Magnano in Riviera
Malborghetto Valbruna
Moggio Udinese
Montenars
Nimis
Ovaro
Paluzza
Paularo
Pontebba
Povoletto
Prato Carnico
Preone
Prepotto
Pulfero
Ravascletto
Raveo
Resia
Resiutta
Rigolato
San Leonardo
San Pietro al Natisone
Sauris
Savogna
Socchieve

Stregna
Sutrio
Taipana
Tarcento
Tarvisio
Tolmezzo
Torreano
Trasaghis
Treppo Carnico
Venzone
Verzegnis
Villa Santina
Zuglio

**Regione autonoma
TRENTINO-ALTO
ADIGE/SÜDTIROL**

**Provincia autonoma di
Bolzano/Bozen**

vse občine

Provincia autonoma di Trento

vse občine

Regione VENETO

Provincia di Belluno

vse občine

Provincia di Treviso

Borso del Grappa
Cappella Maggiore
Castelcucco
Cavaso del Tomba
Cison di Valmarino
Cordignano
Crespiano del Grappa
Farra di Soligo
Follina
Fregona
Miane
Monfumo
Paderno del Grappa
Pederobba
Pieve di Soligo
Possagno
Refrontolo
Revine Lago
Sarmede
Segusino
Tarzo

Valdobbiadene
Vidor
Vittorio Veneto

Provincia di Verona

Badia Calavena
Bosco Chiesanuova
Brentino Belluno
Brenzzone
Caprino Veronese
Cerro Veronese
Costermano
Dolcè
Erbezzo
Ferrara di Monte Baldo
Fumane
Grezzana
Malcesine
Marano di Valpolicella
Negrar
Rivoli Veronese
Roverè Veronese
San Giovanni Ilarione
San Mauro di Saline
San Zeno di Montagna
Sant'Ambrogio di Valpolicella
Sant'Anna d'Alfaedo
Selva di Progno
Torri del Benaco
Tregnago
Velo Veronese
Vestenanova

Provincia di Vicenza

Altissimo
Arsiero
Asiago
Bassano del Grappa
Breganze
Brogliano
Caltrano
Calvene
Campolongo sul Brenta
Chiampo
Cismon del Grappa
Cogollo del Cengio
Conco
Cornedo Vicentino
Crespadoro
Enego
Fara Vicentino
Foza

Gallio
Laghi
Lastebasse
Lugo di Vicenza
Lusiana
Marostica
Mason Vicentino
Molvena
Monte di Malo
Nogarole Vicentino
Pedemonte

Pianeze
Piovene Rocchette
Posina
Pove del Grappa
Recoaro Terme
Roana
Romano d'Ezzelino
Rotzo
Salcedo
San Nazario
San Pietro Mussolino

Santorso
Schio
Solagna
Tonezza del Cimone
Torrebelvicino
Trissino
Valdagno
Valdastico
Valli del Pasubio
Valstagna
Velo d'Astico

SEZNAM ADMINISTRATIVNIH ENOT ALPSKEGA PROSTORA V REPUBLIKI SLOVENIJI

Seznam občin

Dravograd
Idrija
Jesenice
Mozirje
Radlje ob Dravi
Radovljica
Ravne na Koroškem
Slovenj Gradec
Škofja Loka
Tolmin
Tržič
Ruše

Seznam krajevnih skupnosti znotraj občin

Ajdovščina

Adjovščina
Budanje
Čol
Črnice
Dolga Poljana
Gojače
Gradišče pri Vipavi
Kamnje - Potoče
Lokavec
Ložice
Otlica - Kovk
Podkraj
Podnanos
Predmeja
Skrilje
Štomaz
Vipava

Vrhopolje
Vrtovin
Žapuže

Kamnik

Črna pri Kamniku
Godic
Kamniška Bistrica
Mekinjje
Motnik
Nevlje
Sela pri Kamniku
Srednja vas pri Kamniku
Šmartno v Tuhinju
Špitalič
Tuhinj

Kranj

Bela
Golnik
Goriče
Grad
Jezersko
Kokra
Olševek - Hotemaže
Preddvor
Trstenik

Ljubljana - Vič Rudnik

Črni Vrh
Polhov Gradec

Logatec

Hotedrščica
Rovte

Tabor Logatec
Trate
Vrh nad Rovtami

Nova Gorica

Avče
Banjšice
Čepovan
Deskle - Anhovo
Dobrovo v Brdih

Nova Gorica

Grgar
Grgarske Ravne
Kal nad Kanalom
Kambreško
Kanal ob Soči
Kojško
Levpa
Lig
Lokovec
Lokve
Medana
Osek - Vitovlje
Ozeljan
Ravnica
Ročinj
Solkan
Trnovo
Postojna
Bukovje
Landel
Planina
Razdrto
Studeno

Šmihel pod Nanosom
Veliko Ubeljsko

Slovenska Bistrica

Alfonz Šarh
Impol
Kebelj
Oplotnica
Pohorski Odred
Preloge
Šmartno na Pohorju
Tinje
Zgornja Ložnica
Zgornja Polskava

Slovenske Konjice

Gorenje pri Zrečah
Resnik
Skomarje

Slovenske Konjice

Stranice
Vitanje
Zreče

Velenje

Bele Vode
Ravne
Topolšica

Zavodnje

Maribor

Fram
Hoče
Limbuš
Pekre
Radvanje
Razvanje
Reka Pohorje
Slivnica

SEZNAM ADMINISTRATIVNIH ENOT ALPSKEGA PROSTORA V ŠVICARSKI KONFEDERACIJI

Kanton

APPENZEL AUSSERRHODEN

Celotni kanton

APPENZEL INNERRHODEN

Celotni kanton

BERN

Upravni okraji

Frutigen
Interlaken
Niedersimmental
Obersimmental
Oberhasli
Saanen
Schwarzenburg
samo občine Guggisberg, Rüscheegg
Signau
samo občine Schangnau, Rüttenbach
Thun

FREIBURG

Okraji

La Gruyere
Sense
samo občina Plaffeien

GLARUS

Celotni kanton

GRAUBÜNDEN

Celotni kanton

LUZERN

Urad

Luzern
Entlebuch

NIDWALDEN

Celotni kanton

OBWALDEN

Celotni kanton

URI

Celotni kanton

ST. GALLEN

Okraji

Unterrheintal
Oberrheintal
Werdenberg
Sargans
Gaster
Obertoggenburg

SCHWYZ

Celotni kanton

TESSIN

Celotni kanton

WAADT

Okraj

Aigle

Pays-d'Enhaut

Vevey

samo občine Montreux, Veytaux

WALLIS

Celotni kanton

SEZNAM ADMINISTRATIVNIH ENOT ALPSKEGA PROSTORA V ZVEZNI REPUBLIKI NEMČIJI

Sledeča okrožna prosta mesta in območja
spadajo v bavarski alpski prostor:

Kreisfreie Städte:

Kempten (Allgäu)

Kaufbeuren

Rosenheim

Landkreise:

Lindau (Bodensee)

Oberallgäu

Ostallgäu

Weilheim-Schongau

Garmisch-Partenkirchen

Bad Tölz-Wolfratshausen

Miesbach

Rosenheim

Traunstein

Berchtesgadener Land

Splošne informacije o Alpski konvenciji

Splošne informacije o obsegu Alpske konvencije

Karta 1: Alpe – veljavnostno območje Alpske konvencije

Alpe so najvišje gorovje v Evropi. So geološko mlado nagubano gorovje, ki je nastalo ob trku dveh celinskih plošč, Evrope in Afrike. Do pred nekaj manj kot 200 milijoni let je južno Evropo pokrival praocean (Tetis). Grušč, ki ga je nanoslo s praeline (Pangea), in odmrli morski organizmi so se milijone let odlagali na morsko dno. Zaradi pritiska vode so se strdili in sčasoma spremenili v kamnino.

Pred približno 130 milijoni let je prišlo do podiranja evrazijske plošče pod afriško. Obe plošči sta delovali kot primež: sile, ki so se pri tem sproščale, so plasti, ki so se usedale na dno praoceana, počasi dvigovale in jih postavile navpično. Plasti kamnin so se nagubale in delo-

ma kot sloji zložile druga na drugo. Sčasoma so se sloji vedno bolj vzpenjali v višino.

Največji deformacijski procesi so se pojavili pred nekaj milijoni let, proces krčenja pa traja še danes. Iz tega razloga so Alpe vsako leto za nekaj milimetrov višje. A proti milijone let trajajočim gorotvornim procesom nepretrgoma delujejo erozijski procesi. Ti nanašajo v dolino ogromne količine materiala, ki se s pomočjo rečnih tokov odlaga na velikih ravninah. Z intenzivnejšim gubanjem se povečajo tudi erozijski procesi.

Današnja podoba Alp, ki je z geološkega in pokrajinskega vidika zelo raznolika, je rezultat erozijskega delovanja vode, vetra, temperaturnih razlik in ledenikov. Oba procesa še vedno

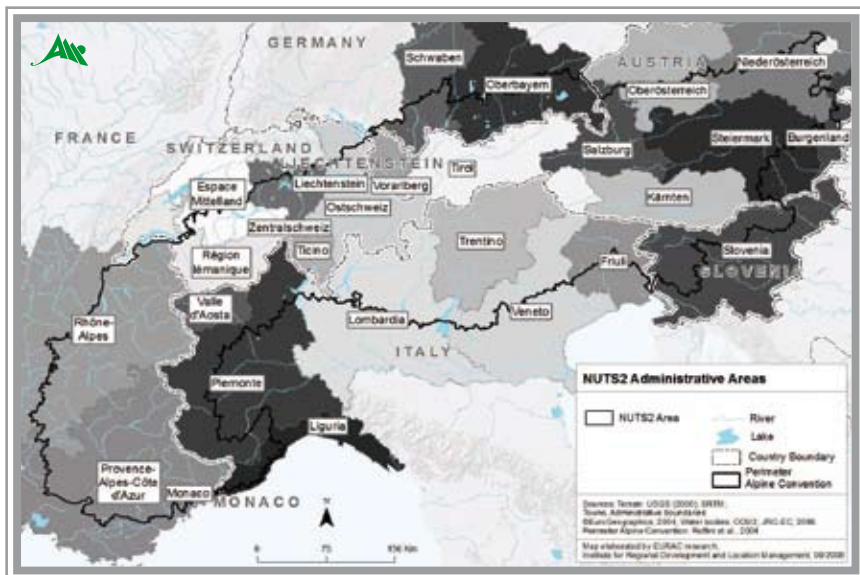
trajata. Po izračunih znanstvenikov se Alpe vsako leto dvignejo za približno milimeter.

Za Alpe je značilno zmanjševanje višine vrhov gora od zahoda proti vzhodu. Poleg Mont Blanca, ki je s 4810 m nadmorske višine najvišja

alpska gora, je v zahodnih Alpah še 127 štiritisočakov. Najvišja gora v Vzhodnih Alpah je 4049 m visoki Piz Bernina.

To je območje, za katerega je 1991 bila podpisana Alpska konvencija.

Karta 2: Veljavnostno območje Alpske konvencije – upravna območja, katerih del leži znotraj veljavnosti Alpske konvencije

Območje Alpske konvencije obsega 190.959 km² površine in zajema 5867 občin (stanje: januar 2008). Razprostira se v dolžini 1200 km prek osmih držav, od ligurijske obale do dunajskih vrat, kjer Alpe prehajajo v dunajsko kotlino. Na svojem najširšem delu med krajema Rosenheim in Affi ter severno od Verone je območje veljavnosti Alpske konvencije široko 300 km.

Območje Alpske konvencije obsega dele Avstrije, Francije, Italije, Nemčije, Slovenije in Švice kot tudi celotno ozemlje majhnih držav Lihtenštajn in

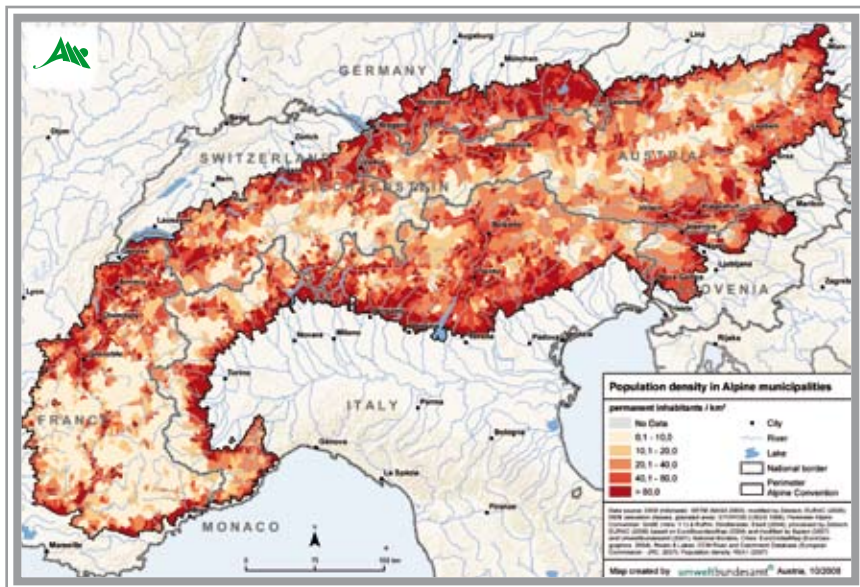
Monako. Avstrija in Italija zavzemata s 54.759 oz. 51.995 km² veliko površino največji delež območja veljavnosti Alpske konvencije (preglednica 1). Tri četrtine območja veljavnosti Alpske konvencije si delijo Avstrija, Italija in Francija. Na območju Alpske konvencije je leta 2007 živel okoli 14 mio. ljudi, od tega največ v italijanskih Alpah (preglednica 2).

Država	Površina (v km ²)	Delež območja vel- javnosti Alps- ke konvencije (v %)	Upravne enote znotraj območja veljavnosti Alpske konvencije		
			NUTS 2 (regije, dežele)	LAU 1 (pokrajine, kantoni, okra- ji, okrožja)	LAU 2 (občine)
Nemčija	11.160	5,8	2	13	285
Francija	40.801	21,4	2	9	1.749
Italija	51.995	27,2	7	24	1.756
Lihtenštajn	160	0,1	1	1	11
Monako	2	< 0,01	1	1	1
Avstrija	54.759	28,7	8	29	1.147
Švica	25.211	13,2	5	15	856
Slovenija	6.871	3,6	1	7	62
Alpe skupaj	190.959	100,0	27	99	5.867

Preglednica 1: Delež površin in upravne enote v pogodbenicah (stanje: 2008)

Karta 3: Porazdelitev prebivalstva – gostota prebivalstva v alpskih občinah

Povprečno živi v občini, ki leži na območju veljavnosti Alpske konvencije, 147 prebivalcev, pri čemer sega razpon od 0,1 prebivalca na km² v najmanjši občini (Rochefourchat v regiji Rona-Alpe) do 16010 prebivalcev na km² v najgostejše naseljeni občini (Monako).

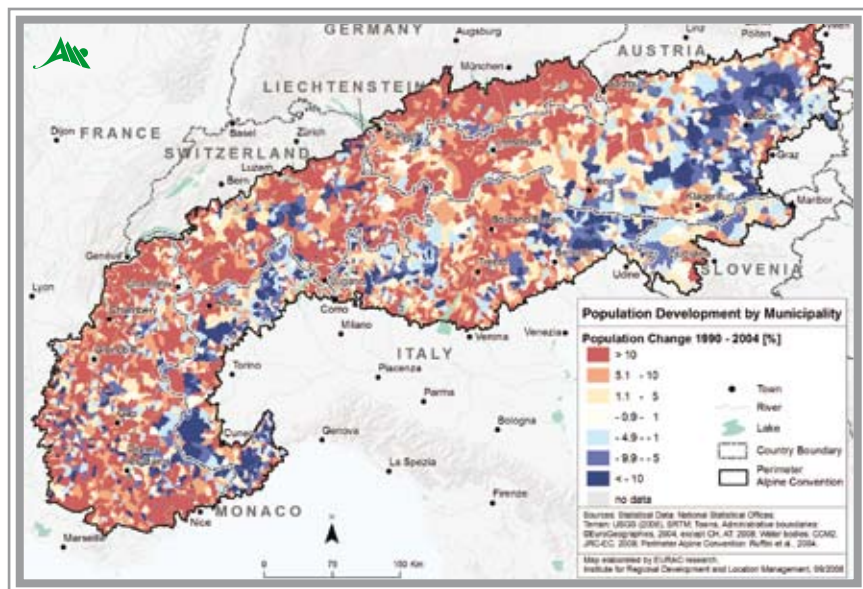
Poselitev prebivalstva je v Alpah osredotočena na prometno lahko dostopne in večje doline (Aosta, Rona, Adiža, Inn, Valtellina) in kotline (Celovška kotlina) kot tudi vzdolž alpskega obrobja. Na teh legah je bilo zaradi geomorfoloških pogojev mogoče večji del prostora trajno uporabiti za namene poselitve in gospodarske namene, gostota prebivalstva pa je večja tudi v turističnih središčih.

Gostota prebivalstva v občinah realnega stanja v alpskem loku ne odraža. Zaradi strmine in višine terena je le manjši del celotne površine alpskega območja primeren za stalno poselitev. V značilni

alpski regiji, kot je npr. Južna Tirolska, je za stalno poselitev primernih le 8 % površine, na avstrijskem Vorarlberškem pa ta vrednost dosega 24 %. Če bi se število prebivalstva nanašalo na območja, primerna za poselitev, bi bile za večino občin vrednosti gostote občutno višje.

V ta trajni poselitveni prostor so osredotočene zahteve po rabi zemljišč, ki segajo od poselitve in gospodarstva do prometa in turizma – logična posledica takega stanja so konflikti. Prav na teh območjih so konflikti najizrazitejši, zato je dosledna in trajnostna razvojna strategija še toliko bolj nujna.

Karta 4: Prebivalstveni razvoj – prebivalstveni razvoj v alpskih občinah

Trenutno živi na območju veljavnosti Alpske konvencije okoli 14,01 mio. prebivalcev. Tolikšno število ljudi doslej še nikoli ni živelo v tem delu sveta – največ jih živi na območju italijanskih in avstrijskih Alp (preglednica 2).

V obdobju 1990-2007 se je število prebivalstva v Alpah povečalo za 8 %, kar dokazuje, da je za alpski lok v celoti značilen bolj dinamičen razvoj kot razvoj v EU (+5 %, Eurostat, 2007), vendar pa ni bilo vedno tako. Šele od sedemdesetih let prejšnjega stoletja rast prebivalstva v alpskem loku presega povprečje, značilno za preostalo Evropo. Le v Avstriji in Sloveniji vrednosti za celotno državo presegajo vrednost na območju Alpske konvencije.

Demografski trendi po posameznih regijah niso enako porazdeljeni. Tako je v več kot dveh tretjinah alpskih občin opaziti pozitivne trende (pregled-

nica 3). Pozitivni demografski razvoj pa je značilen zlasti za občine z uspešnim gospodarskim razvojem, ki ležijo v nižjih, lažje dostopnih legah. Tudi za alpsko obrobje, v bližini velikih metropol je značilna pozitivna prebivalstvena dinamika. Število prebivalcev v občinah v bližini alpskih središč (Bolzano, Innsbruck, Lugano, Trento, Grenoble) narašča v skladu s tendencami, ki veljajo za vso Evropo (periurbanizacija).

Stagnacijo ali upad števila prebivalcev je zaznati na obrobju Alp ali v regijah, kjer gospodarske razmere niso ugodne. V 24 % občin, ki ležijo znotraj veljavnosti Alpske konvencije, se je v letih 1990-2004 število prebivalcev zmanjšalo (preglednica 3).

Kljub številnim majhnim občinam je tudi v alpskem loku mogoče zaznati določen proces koncentracije prebivalstva: več kot 73 % prebivalcev

živi v 23,7 % občin z več kot 2500 prebivalci. Le 8,8 % prebivalcev Alp živi v 50 % občin, ki štejejo

manj kot 1000 prebivalcev, le 14 občin pa ima več kot 50.000 prebivalcev.

Država	Prebivalci v 1.000				Delež v celotni strukturi alpskega prebivalstva l. 2007 (v %)
	1870*	1990	2000	2007	
Nemčija	396,60	1.262,30	1.375,30	1.484,98	10,6
Francija	1.456,50	2.246,80	2.453,60	2.453,60	17,5**
Italija	3.153,90	3.984,40	4.096,00	4.274,64	30,5
Lihtenštajn	7,50	29,00	32,90	35,37	0,3
Monako	3,40	30,00	32,02	32,02	0,2**
Avstrija	1.565,90	3.143,40	3.293,50	3.306,31	23,6
Švica	972,40	1.616,60	1.743,00	1.830,50	13,1
Slovenija	269,40	653,20	642,60	592,85	4,2
Skupaj	7.825,60	12.967,70	13.662,60	14.010,27	100,0

Preglednica 2: Razvoj prebivalstva v letih 1870-2007 na območju Alpske konvencije

*Vir: Bätzing W. (1999b): L'attuale andamento demografico nell'arco alpino. Montagna oggi – Rivista dell'Unione Nazionale Comuni, Comunità ed Enti Montani, letnik 45, št. 1, str. 35-41. Statistični uradi alpskih držav: Popis prebivalstva v l. 1990, 2000/2001 in predvid. ocene 2006/2007.

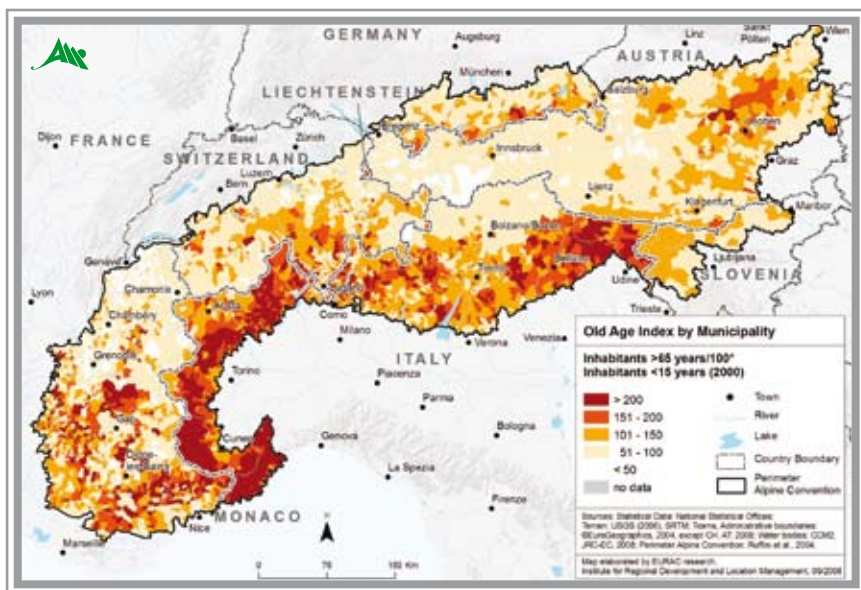
** Ker ni bilo na voljo aktualnih podatkov, so bili za Francijo in Monako uporabljeni podatki iz l. 2000.

Razredi prebivalstva	Delež alpskih prebivalcev (v %)	Delež občin (v %)	Občine, v katerih število prebivalcev pada (v %) < -1	Občine, v katerih je število prebivalcev ustaljeno (v %) -1 < x < 1	Občine, v katerih število prebivalcev raste (v %) > +1
< 500	3,19	31,5	34,0	3,0	63,0
501-1.000	5,70	18,4	24,6	4,7	70,7
1.001-2.500	18,16	26,4	17,2	10,1	72,7
2.501-5.000	20,10	13,7	13,2	4,7	82,1
5.001-10.000	17,70	6,2	13,1	6,2	80,7
10.001-25.000	18,03	3,0	12,0	9,1	78,9
25.001-50.000	8,34	0,6	22,9	17,1	60,0
> 50.000	8,78	0,2	21,4	7,2	71,4
Skupaj	100,0	100	24,0	4,9	71,1

Preglednica 3: Pregled prebivalstvenega razvoja v občinah znotraj veljavnosti Alpske konvencije, razvrščenih po velikosti (stanje: 2004)

Viri: Statistik Austria, 2005; INSEE: Recensement de la population de 1999; Bayerisches Landesamt für Statistik und Datenverarbeitung 2004, Istat 2004; Amt für Volkswirtschaft, 2000; Statistični urad Republike Slovenije, stat. podatki po regijah (2004).

Karta 5: Starostna struktura prebivalstva – indeks staranja v občinah

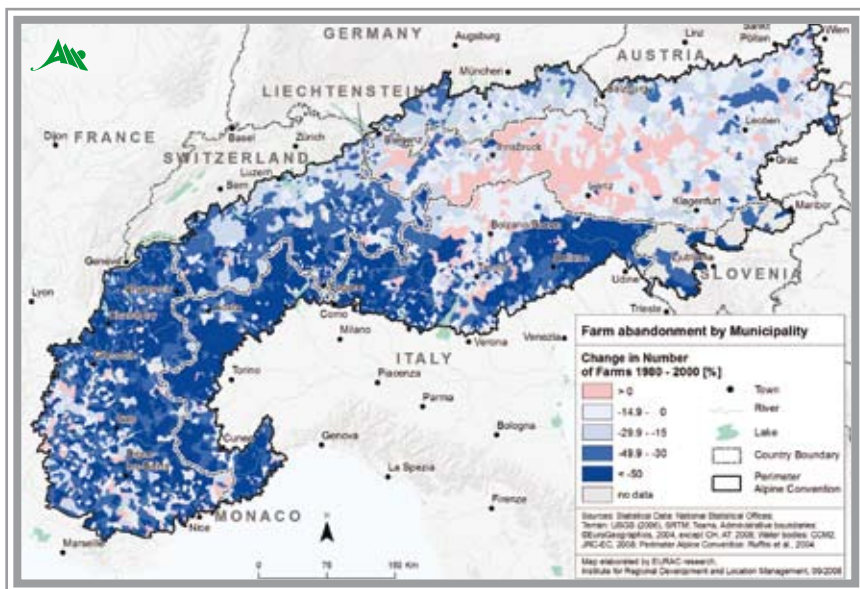
Indeks staranja odraža starostno strukturo določene populacije. Vrednost pokaže število prebivalcev, starejših od 65 let, na sto prebivalcev, mlajših od 15 let. Uravnoteženo razmerje je doseženo pri vrednosti 100, če pa so vrednosti višje, to pomeni, da ima občina pretirano staro prebivalstvo.

Karta kaže opazno razliko med severnimi in južnimi Alpami. Med šestimi regijami z najvišjim indeksom pet regij leži znotraj alpskega loka na ozemlju italijanske države. Ligurija na jugozahodnem robu Alp izkazuje z indeksom 241 najvišjo vrednost. K regijam s povprečno najmlajšim pre-

bivalstvom sodijo Lihtenštajn in Vorarlberg (>60). Na celotnem območju Alp sega razpon indeksa staranja od manj kot 10 v občinah Chamrousse (ls re) in Honau (Luzern) do več kot 1000 v občinah Piemonta in regije Provansa – Alpe – Azurna obala.

Spremembe v starostni strukturi prebivalstva imajo za prizadete občine določene posledice: s staranjem prebivalstva se spreminjajo zahteve in potrebe po osnovnih storitvah. Obvladovanje teh problemov pa je za večino območja alpskega loka poglaviti izziv.

Karta 6: Razvoj kmetijstva – razvoj kmetij s kmetijskimi zemljišči velikosti >1 ha v letih 1980-2000

Na območju Alpske konvencije je bilo leta 2000 še vedno aktivnih okoli 287.000 kmetij, a v letih 1980-2000 je okoli 160.000 kmetij kmetijsko dejavnost opustilo (-35,8 %). Naključni pregledi, opravljani v posameznih državah kažejo, da si v naslednjih letih ne moremo obetati nič kaj dobrega, saj stopnja opuščanja kmetijske dejavnosti ostaja visoka.

V tem obdobju se je površina kmetijskih zemljišč zmanjšala za okoli 500.000 ha (8,8 %), kar je precej manj, kot bi bilo mogoče razbrati iz števil, ki se nanašajo na kmetije. To je tudi dokaz, da svojo dejavnost opuščajo v glavnem na srednje velikih in manjših kmetijah, opuščene površine pa deloma prevzemajo kmetije, ki še naprej opravljajo to dejavnost. Posledica tega je, da se kmetije, ki svojo dejavnost še naprej opravljajo, v povprečju povečujejo. Povprečna velikost površine kmetijskih

zemljišč, ki jo obdeluje posamezna kmetija v alpskem loku, se je z 12,9 ha leta 1990 povečala na 18,5 ha v letu 2000. Na celotnem območju Alp je bila kmetijska raba opuščena predvsem na rodovitnih zemljiščih, ki ležijo na obmejnih območjih in za katere so značilne težje pridelovalne razmere. Naštete vrednosti pa se od regije do regije močno razlikujejo.

Nazadovanje je porazdeljeno po celotnem območju veljavnosti Alpske konvencije, vendar je v posameznih regijah različno intenzivno. Močno prizadeti sta območji jugozahodnih in jugovzhodnih Alp (Francija, Italija, Slovenija). Na nemško govorečih območjih (Nemčija, Avstrija, Švica) se je ta proces odvijal nekoliko bolj umirjeno.

Kmetijstvo se v alpskem loku pogosto enači s hribovskim kmetijstvom, vendar to ne drži. V alpskem loku se pojavljajo skoraj vse oblike kme-

tijske rabe, ki segajo od intenzivne pridelave sadja v dolini Adiže do pašne rabe na Bernskem višavju. Alpska konvencija poskuša vse te različne okvirne pogoje upoštevati in je v enem od svojih strokovnih protokolov tudi predpisala posebne ukrepe za okolju prijazen razvoj kmetijstva na območju Alp.

Prosti čas in turizem

Alpe so turistično-rekreativni prostor globalnega pomena, saj jih vsako leto obišče več kot 60 mio. gostov. K temu je treba dodati še prav tako visoko število izletnikov ob koncih tedna. Dokaz, kako pomembne so Alpe kot turistična destinacija, je 370 mio. nočitev in 6,5 mio. turističnih postelj (Siegrist, 1998). Če k temu prištejemo še počitniška stanovanja, se te vrednosti dvignejo na 545 mio. nočitev. Med 30 najpomembnejšimi destinacijami dosega več kot 2 mio. nočitev letno naslednji kraji: Oberstdorf (2,4) Sölden (2,02), Davos (2,1, vklj. s počitniškimi stanovanji), Chamonix (5,3, vklj. s sekundarnimi prebivališči) in Val d'Is re (>2, vklj. s sekundarnimi prebivališči) (Bartaletti 2008).

Turizem ima močne sinergijske učinke na druge panoge. Neposredni in posredni ekonomski učinki turizma ustvarjajo in zagotavljajo delovna mesta na lokalni ravni. Omeniti je treba tudi možnosti za pozitivno povezovanje verige ustvarjanja vrednosti s kmetijstvom, obrtno dejavnostjo in številnimi drugimi storitvami. Vse te povezave pa ne nastajajo same od sebe, temveč jih je treba razvijati in zagotavljati s ciljnimi strategijami in ukrepi.

Turizem ni v enaki meri razvit v celotnem alpskem loku. Na vsealpski ravni je le za vsako deseto

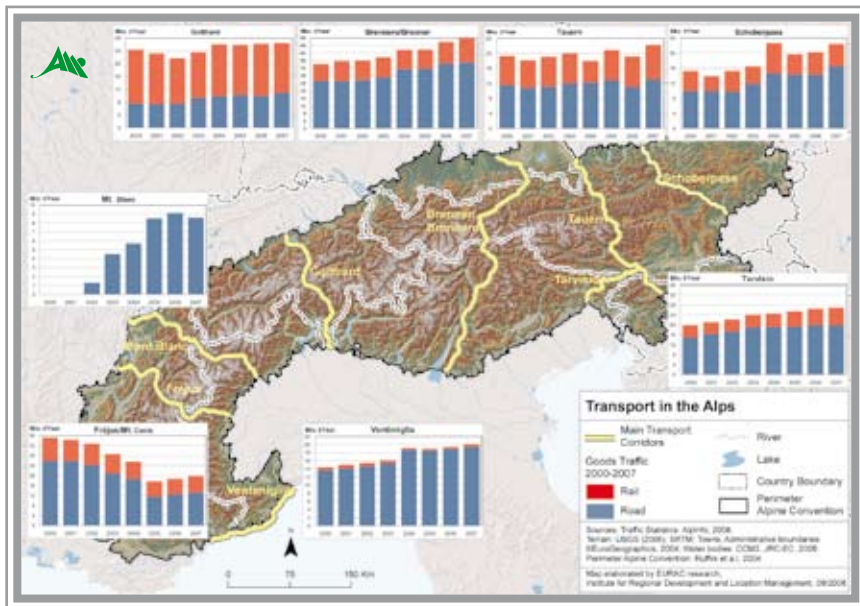
občino značilna intenzivna turistična raba. V večini alpskih regij je turistična raba ali manj intenzivna ali pa je sploh ni. S protokolom o izvajanju Alpske konvencije na področju turizma in v njem navedenimi ukrepi je Alpska konvencija ustvarila instrument, s katerim je mogoče v tej panogi v celoti uveljaviti trajnostni razvoj.

Varstvo narave

Alpe imajo vidno funkcijo tudi pri ohranjanju biotske raznovrstnosti v Evropi. Različne rastiščne razmere (suhe doline, orografske pregrade, višinska porazdelitev, zapletene geološke razmere, naravne značilnosti in značilnosti kulturne pokrajine) pogojujejo obstoj različnih habitatov, s tem pa tudi različnih rastlinskih in živalskih vrst. Po ocenah obstaja v Alpah okoli 5000 vrst vaskularnih rastlin, tj. tri sedmine evropske flore (Ozenda, 1988).

Za trajnostno ohranitev vrst so osrednjega pomena zavarovana območja. Pogled na zemljevid na strani 35 nam kaže porazdelitev naravnih rezervatov v alpskem loku. Treba pa je omeniti, da ležijo omenjena območja v glavnem v višjih legah, kjer so konflikti zaradi rabe manjši (Broggi idr. 1999). V tem pogledu je treba pri trajnostnem razvoju biotske raznovrstnosti v alpskem loku upoštevati tudi površine zunaj zavarovanih območij. V skladu s 12. členom Protokola o izvajanju Alpske konvencije na področju varstva narave in urejanja krajine sprejmejo podpisnice konvencije na državni in čezmejni ravni ukrepe za vzpostavitev čezmejnega sistema ekološke povezanosti oz. omrežja v alpskem loku.

Karta 7: Promet – najpomembnejši čezalpski tranzitni koridorji – pet let razvoja trajnostnega prometnega sistema (modal split)

Zgodovina alpskih prehodov je tesno povezana z gospodarskim razvojem območij severno in južno od Alp. V Alpah so blagovni tokovi, ki so se odvijali prek teh prehodov, vplivali na življenjske razmere tamkajšnjih prebivalcev. Kraji vzdolž trgovskih poti so od prometa veliko pridobili in na njem deloma tudi zgradili svoj gospodarski uspeh, predvsem pa so izkoristili dejstvo, da se je moral promet vedno znova zaustaviti in da je tako prišlo do menjave blaga in storitev.

Pomen koridorjev za konkurenčnost alpskih regij je tudi danes nedvoumen, seveda pa se je v čezalpskem prometu od začetnih časov blagovne izmenjave marsikaj spremenilo. Nekdaj je izmenjava storitev, blaga in oseb potekala po različnih trgovskih poteh prek celotnega alpskega prostora, danes pa se vedno bolj osredotoča na

maloštevilne tranzitne koridorje. Občutno so se povečale tudi obremenitve, ki so posledica tovrstnega prometa. Specifične podnebne in topografske danosti v alpskem prostoru še povečujejo negativne posledice prometa, kot so zastoji, prometne nesreče, pozidava zemljišč, fragmentacija krajine, obremenitve zaradi hrupa, kar vse vpliva na zdravje in kakovost življenja ljudi, ki živijo vzdolž koridorjev.

Zdi se, da je rast prometa nezadržna. Čezalpski tovorni promet (tranzitni, notranji, ciljni in izvorni promet) med Ventimiglio in Trbižem se je od leta 1984 povečal z 68,2 mio. ton na 165,1 mio. ton v letu 2007 (+142,1 %). Vrednost na vsealpski ravni znaša 210 mio. ton. Do omenjenega povečanja je prišlo pretežno v cestnem prometu in tako železniški promet ni bil vključen v porazdelitev

prometa na različne nosilce v tovornem prometu (modal split). Delež cestnega prometa v čezalpskem tovornem prometu danes znaša 61,5 %, pri čemer se vrednosti v posameznih državah med seboj razlikujejo (cestni promet: CH: 36,0 %, A: 76,6 %, F: 73,3 %). Skoraj vse napovedi predvidevajo nadaljnjo rast tovarniškega prometa.

V alpskem prostoru je razprava usmerjena večinoma na čezalpski tovorni promet, vendar pa se pri tem često pozablja, da je tako v dolinah kot tudi v središčih velik problem promet osebnih motornih vozil. Protokol o izvajanju Alpske konvencije na področju prometa vsebuje ukrepe za trajnostni razvoj vseh oblik prometa v alpskem loku.

Stalni sekretariat Alpske konvencije se zahvaljuje pri F. Ruffiniju za pripravo teksta.

Literatura:

BARTALETTI, F. (2008): What Role Do the Alps Play within World Tourism? V: CIPRA (ured.): Alps Know How A curriculum for the sustainable development of the Alps. CD, Vaduz. • BÄTZING, W. (1999): L'attuale andamento demografico nell'arco alpino. Montagna oggi – Rivista dell'unione Nazionale Comuni, Comunità ed Enti Montani, letnik 45, št. 1, str. 35-41. • BROGGI, M. F. in dr. (1999): Großflächige Schutzgebiete im Alpenraum. Daten, Fakten, Hintergründe. Blackwell-Wiss.-Verlag, Berlin. • EUROSTAT: baza podatkov na [HYPERLINK "http://epp.eurostat.ec.europa.eu"](http://epp.eurostat.ec.europa.eu) <http://epp.eurostat.ec.europa.eu> (2007). • SIEGRIST, D. (1998): Daten zu Tourismus und Freizeit. V: CIPRA (zd.): Poročilo o Alpah 1. Podatki – dejstva – težave – rešitve. Bern. • OZEN-DA, P. (1988): Die Vegetation der Alpen im europäischen Gebirgsraum. G. Fischer Verlag, Stuttgart New York.

Alpska konvencija

Okvirna konvencija

Preambula

*Republika Avstrija,
Republika Francija,
Republika Italija,
Republika Slovenija,
Kneževina Liechtenstein,
Zvezna republika Nem ija,
Švicarska konfederacija
ter Evropska gospodarska skupnost so,*

zavedajoč se, da Alpe predstavljajo enega največjih enotnih naravnih prostorov Evrope, da jih označujejo specifična in raznolika narava, kultura in zgodovina, da predstavljajo odličen življenjski, gospodarski, kulturni in sprostitveni prostor v srcu Evrope, ki si ga delijo mnogi narodi in dežele,

ob spoznanju, da so Alpe življenjski in gospodarski prostor domačega prebivalstva ter da so tudi največjega pomena za zunajalpska območja, med drugim tudi kot nosilec pomembnih prometnih poti,

priznavajoč dejstvo, da so Alpe nepogrešljivo zatočišče in življenjski prostor mnogih ogroženih rastlinskih in živalskih vrst,

zavedajoč se velikih razlik v posameznih pravnih ureditvah, naravnoprostorskih danostih, poseljenosti, kmetijstvu in gozdarstvu, položaju in razvoju gospodarstva, prometni obremenitvi ter v vrsti in intenzivnosti turistične rabe,

poznavajoč dejstvo, da stalno naraščajoče zahteve človeka vedno bolj ogrožajo alpski prostor in njegove ekološke funkcije in da se škodo da popraviti le izjemoma, z izred-

nim trudom, znatnimi stroški in praviloma šele v dolgih časovnih obdobjih,

v prepričanju, da je potrebno gospodarske interese uskladiti z ekološkimi zahtevami,

glede na rezultate prve Alpske konference ministrov za okolje od 9. do 11. oktobra 1989 v Berchtesgadnu sklenile naslednje:

1. člen

Območje uporabe

1. Predmet te konvencije je območje Alp, kot je v prilogi opisano in predstavljeno.
2. V kolikor se to zdi potrebno za izvrševanje določil te konvencije, lahko vsaka pogodbená stranka ob deponiranju svoje listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi oziroma kadarkoli pozneje razširi veljavo te konvencije na nadaljnje dele svojega državnega ozemlja z izjavo, ki jo naslovi Republiki Avstriji kot depozitarju.
3. Vsako po 2. odstavku dano izjavo se lahko glede na vsako v njej imenovano državno ozemlje prekliče z notifikacijo, ki se jo naslovi depozitarju. Preklic začne veljati prvi dan v mesecu po 6 mesecih, ko depozitar prejme notifikacijo.

2. člen

Splošne obveznosti

1. Pogodbene stranke zagotavljajo s preudarno in trajno rabo virov ter

upoštevanjem načela preventive, povzročiteljeve odgovornosti in sodelovanja enotno politiko za ohranitev in varstvo Alp. Pri tem enako upoštevajo interese vseh alpskih držav, njihovih alpskih regij ter Evropske gospodarske skupnosti. čezmejno sodelovanje v alpskem prostoru se okrepi ter prostorsko in strokovno razširi.

2. Pogodbene stranke bodo za doseg ciljev, ki so navedeni v 1. odstavku, posegle po primernih ukrepih, še posebno na naslednjih področjih:

a. **PREBIVALSTVO IN KULTURA** – s ciljem spoštovanja, ohranjanja in podpiranja kulturne in družbene samobitnosti avtohtonega prebivalstva ter zagotavljanja njegove življenjske osnove, še posebno poselitve in gospodarskega razvoja, ki sta znosna okolju ter pospeševanja medsebojnega razumevanja in partnerskega vedenja med alpskim in zunajalpskim prebivalstvom,

b. **PROSTORSKO NAČRTOVANJE** – s ciljem zagotavljanja varčne in preudarne rabe ter zdravega usklajenega razvoja celostnega prostora. Pri tem se posebej upošteva nevarnosti naravnih katastrof, preprečuje preveliko ali premajhno rabo ter ohranja oziroma obnavlja naravne življenjske prostore. Zato sta potrebni celovita spoznava in ocena potreb po rabi, daljnovidno integralno načrtovanje in določitev iz tega izhajajočih ukrepov,

c. **OHRANJANJE ČISTEGA ZRAKA** – s ciljem drastičnega zmanjšanja emisij škodljivih snovi in obremenitev z njimi v alpskem okolju ter njihovega

vnašanja od zunaj do mere, ki ni škodljiva za ljudi, živali in rastline,

d. **VARSTVO TAL** – s ciljem zmanjševanja kvantitativnega in kvalitativnega poškodovanja tal, še posebno z uporabo za tla neškodljivih kmetijskih in gozdarskih proizvodnih postopkov, varčnim ravnanjem z zemljiščem in tlemi, zajezitvijo erozije kot tudi z omejitvijo zaprtja tal,

e. **VODNO GOSPODARSTVO** – s ciljem ohranjanja ali obnove zdravih vodnih sistemov, še posebno z ohranjanjem čistoče vodovja, sonaravno gradnjo hidroelektrarn in s takim izkoriščanjem vodne sile, ki v enaki meri upošteva interese ohranjanja avtohtonega prebivalstva in ohranjanja okolja,

f. **VARSTVO NARAVE IN KRAJINSKA NEGA** – s ciljem takega varovanja in negovanja, po potrebi pa tudi obnavljanja narave in krajine, ki naj trajno zagotavlja sposobnost delovanja ekosistemov, ohranja živalstvo in rastlinstvo vključno z njunim življenjskim okoljem, sposobnost obnavljanja in trajnega ustvarjanja naravnih dobrin ter različnost, svojevrstnost in lepoto narave in krajine v njuni celoti,

g. **GORSKO KMETIJSTVO** – s ciljem ohranjanja in pospeševanja gospodarjenja tradicionalnih kulturnih krajin ter kraju primerne in okolju znosnega kmetijstva v splošnem interesu. Pri tem se upošteva otežene gospodarske pogoje v alpskem svetu,

h. **GORSKI GOZD** – s ciljem ohranjanja, krepitev in obnavljanja gozdnih funkcij, še posebno varovalnih funkcij z izboljšanjem odpornosti

gozdnih ekosistemov, zlasti s sonavnim gozdnim gospodarjenjem in preprečevanjem gozdu škodljive rabe. Pri tem se upošteva otežene gospodarske pogoje v alpskem svetu,

- i. TURIZEM IN PROSTI ČAS – s ciljem usklajevanja turističnih in sprostitvenih dejavnosti z ekološkimi in socialnimi zahtevami, z omejevanjem takšnih, ki škodijo okolju ter še posebno z določanjem območij miru,
 - j. PROMET – s ciljem zmanjševanja obremenitve in nevarnosti v prometu čez Alpe in znotraj njih do mere, ki je znosna človeku, živalim, rastlinam ter njihovim življenjskim prostorom. To se med drugim doseže s povečano predstavitvijo prometa, predvsem tovornega prometa na železnico ter z ustvarjanjem primernih infrastruktur in trgu prilagojenih spodbud brez narodnostne diskriminacije,
 - k. ENERGIJA – s ciljem uvedbe pridobivanja, razdeljevanja in izkoriščanja energije na način, ki prizanaša naravi in krajini ter je neškodljiv okolju in pospeševanja ukrepov za varčevanje z energijo,
 - l. GOSPODARJENJE Z ODPADKI – s ciljem zagotavljanja zajemanja, predelave in odstranjevanja odpadkov, ki je prilagojeno posebnim topografskim, geološkim in klimatskim potrebam alpskega okolja in s posebnim upoštevanjem omejevanja odpadkov.
3. Pogodbene stranke se dogovorijo o protokolih, v katerih bodo določene podrobnosti za izvedbo te konvencije.

3. člen

Raziskave in sistematična opazovanja

Pogodbene stranke se na področjih, omenjenih v 2. členu, dogovorijo, da bodo:

- a. izvedle raziskovalna dela in znanstvena ocenjevanja ter pri tem sodelovale,
- b. razvile skupne ali dopolnitvene programe za sistematično opazovanje,
- c. uskladile raziskave, opazovanja ter zbiranje podatkov.

4. člen

Sodelovanje na pravnem, znanstvenem, gospodarskem in tehničnem področju

1. Pogodbene stranke olajšujejo in pospešujejo izmenjavo pravnih, znanstvenih, gospodarskih in tehničnih informacij, ki so pomembne za to konvencijo.
2. Pogodbene stranke se medsebojno obveščajo o načrtovanih, pravnih ali gospodarskih ukrepih, ki lahko posebno vplivajo na alpski prostor ali njegove dele, pri tem pa v največji možni meri upoštevajo čezmejne in regionalne zahteve.
3. Pogodbene stranke za učinkovito izvajanje konvencije in protokolov, katerih pogodbeni stranka so, po potrebi sodelujejo z mednarodnimi vladnimi in nevladnimi organizacijami.
4. Pogodbene stranke na primeren način poskrbijo za tekoče obveščanje javno-

sti in prebivalstva o rezultatih raziskav in opazovanj ter sprejetih ukrepih.

5. Dolžnosti pogodbenih strank te konvencije na področju informiranja veljajo z izjemo državnih zakonov o zaupnosti. Z informacijami, ki so označene kot zaupne, je treba temu primerno tudi ravnati.

5. člen

Konferenca pogodbenih strank (Alpska konferenca)

1. Skupni interesi pogodbenih strank in njihovo sodelovanje so predmet redno sklicanih zasedanj konference pogodbenih strank (Alpska konferenca). Zasedanje Alpske konference prvič skliče sporazumno določena pogodbeni stranka, in to najkasneje 1 leto po tem, ko ta konvencija začne veljati.
2. Kasneje praviloma zaseda Alpska konferenca redno na vsaki dve leti pri predsedujoči pogodbeni stranki. Predsedstvo ter sedež se menjavata po vsakem rednem zasedanju Alpske konference in oba določita Alpska konferenca.
3. Predsedujoča pogodbeni stranka vsakič predlaga dnevni red zasedanja Alpske konference. Vsaka pogodbeni stranka ima pravico zahtevati, da se v dnevni red vključijo dodatne točke.
4. Pogodbene stranke posredujejo Alpski konferenci informacije o ukrepih, ki so jih sprejele za izvedbo te konvencije in protokolov, katerih pogodbeni stranka

so, s pridržkom državnih zakonov o zaupnosti.

5. Združeni narodi, njihove posebne organizacije, Svet Evrope in vsaka evropska država se lahko zasedanj Alpske konference udeležijo kot opazovalci. Enako velja za čezmejna združenja alpskih teritorialnih skupnosti. Alpska konferenca lahko poleg tega povabi kot opazovalce ustrezno aktivne mednarodne nevladne organizacije.
6. Izredna zasedanja Alpske konference se skličejo, v kolikor jih ona določi oziroma v kolikor to med dvema zasedanjima pisno zahteva ena tretjina pogodbenih strank pri predsedujoči pogodbeni stranki.

6. člen

Naloge Alpske konference

Alpska konferenca na svojih zasedanjih preverja izvajanje konvencije ter protokolov s prilogami in ima predvsem naslednje naloge:

- a. sprejema spremembe konvencije v okviru postopka 10. člena.
- b. sprejema protokole in njihove priloge kot tudi njihove spremembe v okviru postopka 11. člena.
- c. sprejema svoj poslovnik.
- d. sprejema potrebne finančne odločitve.
- e. odloča o ustanovitvi delovnih skupin, ki se ji zde potrebne za izvedbo konvencije.
- f. jemlje na znanje vrednotenje znanstvenih informacij.

- g. določa in priporoča ukrepe za uresničevanje ciljev, ki so predvideni v 3. in 4. členu. Določa obliko, predmet in časovne presledke za posredovanje informacij, ki se jih predlaga po 5. členu, 4. odstavek, in jemlje na znanje te informacije ter poročila, ki so jih predložile delovne skupine.
- h. Zagotovi izvajanje potrebnih nalog Sekretariata.

7. člen

Sprejemanje sklepov na Alpski konferenci

1. V kolikor ni drugače določeno, Alpska konferenca sklepa s konsenzom. Če je ves trud za doseg soglasja v zvezi z nalogami po 6. členu c, f in g zaman in to predsednik izrecno ugotovi, se sklep sprejme s tričetrtinsko večino vseh prisotnih in glasujočih pogodbenih strank.
2. Vsaka pogodbeni stranka na Alpski konferenci ima le en glas. Evropska gospodarska skupnost glasuje na področju svoje pristojnosti s številom glasov, ki ustreza številu držav članic, ki so pogodbene stranke te konvencije; Evropska gospodarska skupnost pa ne glasuje, če glasujejo dotične države članice in obratno.

8. člen

Stalni odbor

1. Kot izvršni organ se ustanovi Stalni odbor Alpske konference, ki ga

sestavljajo predstavniki pogodbenih strank.

2. Države podpisnice, ki konvencije še niso ratificirale, imajo na zasedanjih Stalnega odbora status opazovalca. Ta status se lahko na prošnjo podeli vsaki alpski državi, ki te konvencije še ni podpisala.
3. Stalni odbor sprejema svoj poslovnik.
4. Stalni odbor razen tega določa o načinu morebitnega udeleževanja zastopnikov vladnih in nevladnih organizacij na svojih zasedanjih.
5. Pogodbena stranka, ki predseduje na Alpski konferenci, predseduje tudi v Stalnem odboru.
6. Stalni odbor opravlja zlasti naslednje naloge:
 - a. proučuje informacije, ki so jih posredovale pogodbene stranke po 5. členu, 4. odstavek, za poročila na Alpski konferenci,
 - b. zbira in ocenjuje gradivo glede na izvajanje konvencije ter protokolov z njihovimi prilogami in ga predloži Alpski konferenci po 6. členu v preveritev,
 - c. obvešča Alpsko konferenco o izvajanju njenih sklepov,
 - d. vsebinsko pripravlja zasedanja Alpske konference in lahko predlaga točke dnevnega reda kot tudi ostale ukrepe glede na izvajanje konvencije in njenih protokolov,
 - e. določa delovne skupine za izdelavo protokolov in priporočil ter usklajuje njihove dejavnosti po 6. členu,

- f. preverja in usklajuje vsebine osnutkov protokolov z vidika celote in jih predlaga Alpski konferenci,
 - g. predlaga ukrepe in priporočila za uresničevanje ciljev Alpske konference, ki so zastavljeni v konvenciji in protokolih,
7. Stalni odbor sprejema sklepe o poročilih za Alpsko konferenco po določbah v 7. členu.

9. člen

Sekretariat

Alpska konferenca lahko s soglasjem sklene ustanovitev Stalnega sekretariata.

10. člen

Spremembe konvencije

Vsaka pogodbeni stranka lahko pogodbeni stranki, ki predseduje Alpski konferenci, daje predloge za spremembe te konvencije. Te predloge posreduje pogodbeni stranka, ki predseduje Alpski konferenci, pogodbenim strankam in državam podpisnicam vsaj 6 mesecev pred začetkom zasedanja Alpske konference, na kateri bodo obravnavani. Spremembe konvencije stopijo v veljavo po 2., 3. in 4. odstavku 12. člena.

11. člen

Protokoli in njihove spremembe

1. Osnutke protokolov v smislu 2. člena, 3. odstavka, sporoči pogodbeni stranka, ki predseduje Alpski konferenci, pogodbenim strankam in državam podpisnicam vsaj 6 mesecev pred začetkom zasedanja Alpske konference, na katerem bodo obravnavani.
2. Protokole, ki jih Alpska konferenca sprejme, se podpiše na njenem zasedanju ali kasneje pri depozitarju. Veljati začnejo za tiste pogodbene stranke, ki so jih ratificirale, sprejele ali odobrile. Za začetek veljave protokola so potrebne vsaj tri ratifikacije, sprejetja ali odobritve. Ustrezne dokumente se hrani v Republiki Avstriji, ki ima vlogo depozitarja.
3. V kolikor v protokolu ni predvideno drugače, veljajo za njegovo uveljavitev in odpoved smiselno 10., 13. in 14. člen.
4. Za spremembe protokolov veljajo smiselno odstavki 1–3.

12. člen

Podpisovanje in ratifikacija

1. Konvencija bo na voljo v podpis od 7. novembra 1991 dalje v Republiki Avstriji, ki ima vlogo depozitarja.
2. Konvencija potrebuje ratifikacijo, sprejetje ali odobritev. Listino o ratifika-

- ciji, sprejetju ali odobritvi se deponira pri depozitarju.
3. Konvencija začne veljati 3 mesece potem, ko so tri države izrazile svoje soglasje po 2. odstavku, da jih konvencija veže.
 4. Za vsako državo podpisnico, ki kasneje izrazi soglasje po 2. odstavku, da jo konvencija veže, začne ta veljati 3 mesece po deponiranju listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi.

13. člen

Odpoved

1. Vsaka pogodbeni stranka lahko kadarkoli z notifikacijo pri depozitarju odpove konvencijo.
2. Odpoved začne veljati prvi dan v mesecu po šestih mesecih, potem, ko depozitar prejme notifikacijo.

14. člen

Notifikacije

Depozitar notificira pogodbenim strankam in državam podpisnicam:

- a. vsak podpis,
- b. vsako deponiranje listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi,
- c. vsakokratni dan začetka veljave te konvencije po 12. členu,
- d. vsako dano izjavo po 1. členu, 2. in 3. odstavek,
- e. vsako opravljeno notifikacijo po 13. členu in dan, ko odpoved postane veljavna.

V potrditev tega so podpisniki, pravilno pooblaščen v ta namen, podpisali to konvencijo.

Sestavljeno 7. novembra 1991 v Salzburgu v slovenskem, francoskem, italijanskem in nemškem jeziku, pri čemer so vsa štiri besedila enako obvezujoča, v enem samem originalu, ki je deponiran v arhivu Republike Avstrije. Depozitar posreduje vsaki državi podpisnici overjen prepis.

Alpska konvencija

Protokol Urejanje prostora in trajnostni razvoj

Preambula

*Republika Avstrija,
Francoska republika,
Italijanska republika,
Kneževina Lihtenštajn,
Kneževina Monako,
Zvezna republika Nemčija,
Republika Slovenija,
Švicarska konfederacija
kot tudi
Evropska skupnost*

so se

v skladu s svojimi nalogami po Konvenciji o varstvu Alp (Alpska konvencija) z dne 7. novembra 1991 in da bi zagotovile celovito politiko varstva in trajnostnega razvoja alpskega prostora,

zaradi izpolnjevanja svojih obveznosti iz drugega in tretjega odstavka 2. člena Alpske konvencije,

ob spoznanju, da je alpski prostor območje, pomembno za vso Evropo, in je po reliefu, podnebju, vodovju, rastlinstvu, živalstvu, pokrajini in kulturi tako edinstvena kot tudi raznovrstna dediščina in da njeno gorovje, doline in predalpsko hribovje sestavljajo ekološke enote, katerih ohranitev ni zgolj interes alpskih dežel,

zavedajoč se, da so Alpe življenjski prostor tamkajšnjega prebivalstva in okvir za njegov gospodarski razvoj,

prepričane, da mora imeti tamkajšnje prebivalstvo možnost opredeliti svoje lastne zamisli o družbenem, kulturnem in gospo-

darskem razvoju in sodelovati pri njihovem uresničevanju v okviru veljavne ureditve,

zavedajoč se, da ima alpski prostor tudi različne funkcije splošnega pomena, še zlasti kot turistični in rekreacijski prostor in da so v njem pomembne evropske prometne poti,

glede na to, da naravne prostorske omejitve in občutljivost ekosistemov povzročajo probleme združljivosti z naraščanjem domačega in tujega prebivalstva kot tudi povečano potrebo po zemljiščih za različne prej omenjene dejavnosti, kar škoduje ekološkemu ravnotežju alpskega prostora in ga ogroža,

ob spoznanju, da te prostorske zahteve niso enakomerno porazdeljene in se zgoščeno pojavljajo na posameznih območjih, medtem ko drugim območjem grozita praznjenje in slabša razvitost,

glede na to, da je zaradi teh tveganj treba upoštevati tesne povezave med človekovimi dejavnostmi, še zlasti kmetijskimi in gozdarskimi, ter ohranitvijo ekosistemov, kar vpliva na občutljivost alpskega prostora za spremembe pogojev za opravljanje družbenih in gospodarskih dejavnosti in kar narekuje sprejetje smotrnih in raznovrstnih ukrepov v dogovoru s tam živečim prebivalstvom in njegovimi izvoljenimi predstavniki ter z gospodarskimi organizacijami in združenji,

glede na to, da je treba obstoječo politiko urejanja prostora, ki prispeva k zmanjševanju neenakosti in krepitvi solidarnosti še naprej izvajati, tako da bodo bolj upoštevane zahteve okolja, da bo v celoti uveljavljena njena preventivna vloga,

zavedajoč se, da so varstvo okolja, družbeni in kulturni razvoj kakor tudi gospodarski razvoj alpskega prostora enako pomembni cilji in da je zato treba iskati dolgoročno trdno ravnotežje med njimi,

prepričane, da lahko teritorialne skupnosti, ki jih ta vprašanja neposredno zadevajo, najboljše rešujejo številne probleme alpskega prostora,

prepričane, da je treba v korist usklajenega razvoja spodbujati čezmejno sodelovanje teritorialnih skupnosti, ki jih to neposredno zadeva,

prepričane, da lahko naravne omejitve proizvodnje zlasti v kmetijstvu in gozdarstvu ogrozijo gospodarske temelje tamkajšnjega prebivalstva in povzročajo slabšanje življenjskega prostora in prostora za sprostitev,

prepričane, da lahko razpoložljivost alpskega prostora kot območja splošnega pomena, predvsem glede njegove funkcije varstva okolja in ekološkega ravnotežja, ter kot območja za prosti čas in sprostitev opravičuje ustrezne ukrepe pomoči,

prepričane, da se določeni problemi lahko razrešijo le čezmejno in s skupnim ukrepanjem alpskih držav,

sporazumele, kot sledi:

I. poglavje

Splošne določbe

1. člen

Cilji

Cilji urejanja prostora in trajnostnega razvoja alpskega prostora so:

- a) priznavanje posebnih zahtev alpskega prostora v okviru nacionalnih in evropskih politik,
- b) prilagajanje rabe prostora ekološkim ciljem in zahtevam,
- c) varčna in za okolje sprejemljiva raba virov in prostora,
- d) priznavanje posebnih interesov alpskega prebivalstva s prizadevanji za trajno zagotavljanje podlage za njihov razvoj,
- e) pospeševanje gospodarskega razvoja ob hkratnem uravnoteženem demografskem razvoju v alpskem prostoru,
- f) ohranjanje regionalnih identitet in kulturnih posebnosti,
- g) pospeševanje enakih razvojnih možnosti za tamkajšnje prebivalstvo na družbenem, kulturnem in gospodarskem področju ob upoštevanju pristojnosti teritorialnih skupnosti,
- h) upoštevanje naravnih omejitev, storitev splošnega pomena, omejitev rabe virov in cen za rabo teh virov, ki ustrezajo njihovi dejanski vrednosti.

2. člen

Temeljne obveznosti

V skladu s splošnimi cilji urejanja prostora in trajnostnega razvoja alpskega prostora, navedenimi v 1. členu, se pogodbenice dogovorijo, da bodo zagotovile splošne pogoje, ki omogočajo:

- a) krepitev sposobnosti delovanja teritorialnih skupnosti v skladu z načelom subsidiarnosti,
- b) uresničevanje posebnih regionalnih strategij in pripadajočih struktur,
- c) zagotavljanje solidarnosti med teritorialnimi skupnostmi z učinkovitimi ukrepi na ravni posamezne države pogodbenice,
- d) sprejetje ukrepov pomoči ob omejitvah rabe naravnih virov in priznanih ovirah za gospodarsko dejavnost v alpskem prostoru, če so potrebni za ohranitev gospodarskih dejavnosti in sprejemljivi za okolje,
- e) spodbujanje usklajevanja politike urejanja prostora, razvoja in varstva okolja z mednarodnim sodelovanjem.

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo za izpolnitev ciljev iz 1. člena predvidele potrebne ukrepe in pri tem spoštovale načelo subsidiarnosti.

3. člen

Upoštevanje meril varstva okolja v politiki urejanja prostora in trajnostnega razvoja

Politika urejanja prostora in trajnostnega razvoja teži k pravočasnemu usklajevanju

gospodarskih interesov z zahtevami varstva okolja, zlasti glede na:

- a) ohranjanje in ponovno vzpostavljanje ekološkega ravnotežja in biotske raznovrstnosti alpskih regij,
- b) ohranjanje in vzdrževanje raznolikosti pomembnih naravnih in kulturnih krajin ter podobe naselij,
- c) varčno in za okolje sprejemljivo rabo naravnih virov kot so tla, zrak, voda, rastlinstvo, živalstvo in energija,
- d) varstvo redkih ekosistemov, vrst in krajinskih prvin,
- e) ponovno vzpostavitev prizadetih življenjskih prostorov in bivalnih območij,
- f) varstvo pred naravnimi nesrečami,
- g) okolju in krajini primerno gradnjo objektov in naprav, ki so potrebni za razvoj,
- h) ohranjanje kulturnih posebnosti v alpskih regijah.

4. člen

Mednarodno sodelovanje

- (1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo odpravile ovire za mednarodno sodelovanje med teritorialnimi skupnostmi alpskega prostora in spodbujale reševanje skupnih problemov s sodelovanjem na najprimernejši teritorialni ravni.
- (2) Pogodbenice podpirajo okrepljeno mednarodno sodelovanje med posameznimi pristojnimi organi, še posebej pri izdelavi načrtov in/ali programov urejanja prostora in trajnostnega

razvoja v skladu z 8. členom na državni in regionalni ravni ter tudi pri opredelitvi sektorskega planiranja, ki pomembno posega v prostor. Na obmejnih območjih bo to sodelovanje potekalo predvsem v obliki usklajevanja prostorskega načrtovanja, gospodarskega razvoja in zahtev okolja.

- (3) Kadar ukrepov ne morejo izvajati teritorialne skupnosti, ker so v državni ali mednarodni pristojnosti, jim je treba dati možnost, da učinkovito zastopajo interese prebivalstva.

5. člen

Upoštevanje ciljev v politiki na drugih področjih

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo glede na zastavljeni razvoj prostora cilje tega protokola upoštevale tudi v svoji politiki na drugih področjih, še posebej pri regionalnem razvoju, razvoju naselij, turizmu, prometu, kmetijstvu, gozdarstvu pri varstvu okolja kot tudi pri infrastrukturi, zlasti za oskrbo z vodo in energijo, tako da bi zmanjšale morebitne škodljive in nasprotujoče učinke.

6. člen

Usklajevanje politike na različnih področjih

Pogodbenice zagotovijo instrumente za usklajevanje politike na različnih področjih povsod, kjer jih še ni, da bi tako pospešile trajnostni razvoj alpskega prostora in njegovih regij. Prizadevajo si za rešitve, ki so

združljive z ohranjanjem okolja in trajnostno rabo naravnih virov ter za preprečevanje tveganj, povezanih z enostransko rabo prostora, tako da podpirajo raznovrstnost pobud ter spodbujajo partnerje, da bi izpolnjevali skupne cilje.

7. člen

Sodelovanje teritorialnih skupnosti

- (1) V okviru veljavne ureditve vsaka pogodbenica določi najboljšo raven usklajevanja in sodelovanja med institucijami in teritorialnimi skupnostmi, ki jih to neposredno zadeva, z namenom, da pospešuje skupno odgovornost, zlasti da izkoristi in razvija sinergijo pri izvajanju politike urejanja prostora in trajnostnega razvoja ter iz tega izhajajočih ukrepov.
- (2) Teritorialne skupnosti, ki jih to neposredno zadeva, sodelujejo v različnih fazah priprave in uresničevanja te politike in ukrepov ob upoštevanju svojih pristojnosti v okviru veljavne ureditve.

II. poglavje

Posebni ukrepi

8. člen

Načrti in/ali programi za urejanje prostora in trajnostni razvoj

- (1) Cilji urejanja prostora in trajnostnega razvoja se uresničujejo v skladu z zako-

ni in drugimi predpisi pogodbenic z izdelavo načrtov in/ali programov urejanja prostora in trajnostnega razvoja.

- (2) Ti načrti in/ali programi se izdelajo za ves alpski prostor na ravni za to pristojnih teritorialnih skupnosti.
- (3) Pripravijo jih pristojne teritorialne skupnosti ali pa se pripravijo skupaj z njimi in v sodelovanju s sosednjimi teritorialnimi skupnostmi, po potrebi tudi čezmejno, in se usklajujejo na različnih teritorialnih ravneh.
- (4) Opredeljujejo usmeritve trajnostnega razvoja in urejanja prostora za med seboj povezana območja. Treba jih je redno preverjati in po potrebi spreminjati. Priprava in uresničevanje teh programov in načrtov temeljita na posnetku stanja in predhodnih študijah, ki opredeljujejo značilnosti določenega območja.

9. člen

Vsebina načrtov in/ali programov za urejanje prostora in trajnostni razvoj

Načrti in/ali programi za urejanje prostora in trajnostni razvoj obsegajo na najustreznejši teritorialni ravni in v skladu s posameznimi prostorskimi danostmi, zlasti:

- (1) Regionalni gospodarski razvoj
 - a) ukrepe, ki tam živečemu prebivalstvu omogočajo zadovoljive možnosti za zaposlitev in zagotavljajo oskrbo z blagom in storitvami, potrebnimi

za družbeni, kulturni in gospodarski razvoj, ter enake možnosti,

- b) ukrepe, ki pospešujejo gospodarsko raznovrstnost zaradi odpravljanja strukturnih slabosti in tveganj enostranske rabe prostora,
 - c) ukrepe, ki krepijo sodelovanje med turizmom, kmetijstvom, gozdarstvom in obrtjo, še posebej s povezovanjem dejavnosti, ki ustvarjajo nova delovna mesta.
- (2) Podeželje
 - a) ohranitev zemljišč, primernih za kmetijstvo, pašništvo in gozdarstvo,
 - b) opredelitev ukrepov za ohranjanje in razvoj kmetijstva in gozdarstva na hribovitem območju,
 - c) ohranitev in ponovna vzpostavitev območij z visoko ekološko in kulturno vrednostjo,
 - d) opredelitev potrebnih površin in naprav za prostočasne dejavnosti, ki so združljive z drugimi rabami tal,
 - e) opredelitev območij, na katerih se je treba zaradi naravnih nevarnosti v največji možni meri izogibati gradnji objektov in naprav.
 - (3) Poselitveni prostor
 - a) ustrezno in gospodarno omejitev naselitvenih območij vključno z ukrepi, ki zagotavljajo njihovo dejansko pozidavo,
 - b) zagotovitev potrebnih zemljišč za gospodarske in kulturne dejavnosti, oskrbo ter za prostočasne dejavnosti,
 - c) opredelitev območij, na katerih se je treba zaradi naravnih nevarnosti v največji možni meri izogibati gradnji objektov in naprav,

- d) ohranjanje in urejanje zelenih rekreacijskih območij v naseljih in na obrobju naselij,
 - e) omejevanje gradnje drugega bivališča,
 - f) usmerjanje in zgostitev naselij ob prometnicah in/ali ob že obstoječih pozidavah,
 - g) ohranjanje značilnih naselbinskih zasnov,
 - h) ohranjanje in ponovna vzpostavitev značilne stavbne dediščine.
- (4) Varstvo narave in krajine
- a) določitev območij varstva narave in krajine kot tudi sektorjev varstva voda in drugih naravnih življenjskih osnov,
 - b) določitev območij miru in drugih območij, na katerih bodo objekti in naprave ter druge moteče dejavnosti omejene ali prepovedane.
- (5) Promet
- a) ukrepe za izboljšanje regionalnih in nadregionalnih povezav,
 - b) ukrepe za spodbujanje uporabe prometnih sredstev, sprejemljivih za okolje,
 - c) ukrepe za okrepitev usklajevanja in sodelovanja med različnimi prometnimi sredstvi,
 - d) ukrepe za umiritev prometa in po potrebi za omejitev prometa z motornimi vozili,
 - e) ukrepe za izboljšanje ponudbe javnih prevoznih sredstev za tam živeče prebivalstvo in goste.

10. člen

Sprejemljivost projektov

- (1) Pogodbenice zagotovijo potrebne pogoje za presojo neposrednih in posrednih učinkov javnih in zasebnih projektov, ki lahko bistveno in trajno vplivajo na naravo, krajino, stavbno dediščino in prostor. Pri presoji se upoštevajo življenjske razmere tam živečega prebivalstva, še posebej njegovih teženj na področju gospodarskega, družbenega in kulturnega razvoja. Rezultat te presoje je treba upoštevati pri odločanju o izdaji dovoljenj za projekte ali njihovem izvajanju.
- (2) Kadar določeni projekt vpliva na ureditev prostora, trajnostni razvoj in razmere okolja sosednje pogodbenice, morajo biti njeni pristojni organi pravočasno obveščeni. Informacijo je treba predložiti pravočasno, tako da je možno projekt presoditi in zavzeti stališče ter to upoštevati pri sprejemanju odločitve.

11. člen

Raba virov, storitve splošnega pomena, naravne ovire za proizvodnjo in omejitve rabe virov

Pogodbenice proučijo, v kakšni meri se glede na notranje pravo mogoče:

- a) zaračunati uporabnikom alpskih virov tržno ceno, ki vključuje stroške razpoložljivosti omenjenih virov glede na njihovo gospodarsko vrednost,

- b) povrniti stroške za storitve splošnega pomena,
- c) zagotoviti primerno nadomestilo gospodarskim dejavnostim, ki so prizadete zaradi naravnih ovir za proizvodnjo, zlasti v kmetijstvu in gozdarstvu,
- d) zagotoviti primerno odškodnino na podlagi pravnih predpisov ali pogodb, kadar je za okolje sprejemljiva gospodarska raba potenciala naravnega prostora dodatno bistveno omejena.

12. člen

Ukrepi gospodarske in finančne politike

- (1) Pogodbenice proučijo možnosti, da v tem protokolu opredeljen trajnostni razvoj alpskega prostora podprejo z ukrepi gospodarske in finančne politike.
- (2) Poleg ukrepov iz 11. člena je treba upoštevati še:
 - a) nadomestila med teritorialnimi skupnostmi na ustrezni ravni,
 - b) preusmeritev politik na tradicionalnih področjih in smiselno uporabo obstoječih sredstev pomoči,
 - c) podporo čezmejnim projektom.
- (3) Pogodbenice proučijo posledice obstoječih in prihodnjih ukrepov gospodarske in finančne politike na okolje in prostor ter dajejo prednost ukrepom, sprejemljivim za varstvo okolja in cilje trajnostnega razvoja.

13. člen

Dopolnilni ukrepi

Pogodbenice lahko za urejanje prostora in trajnostni razvoj sprejmejo poleg ukrepov, predvidenih v tem protokolu, tudi dopolnilne ukrepe.

II. poglavje

Raziskave, izobraževanje in obveščanje

14. člen

Raziskave in opazovanje

- (1) Pogodbenice spodbujajo in s tesnim sodelovanjem usklajujejo raziskave in sistematično opazovanje, ki pripomorejo k boljšemu poznavanju medsebojnih razmerij med prostorom, gospodarstvom in okoljem v Alpah in oceni prihodnjih razvojnih teženj.
- (2) Pogodbenice poskrbijo, da se rezultati nacionalnih raziskav in sistematičnega opazovanja zbirajo v skupni sistem za stalno opazovanje in informiranje in so na voljo javnosti v okviru veljavne ureditve.

15. člen

Izobraževanje in obveščanje

Pogodbenice spodbujajo izobraževanje in izpopolnjevanje ter obveščanje javnosti o ciljih, ukrepih in izvajanju tega protokola.

IV. poglavje

Izvajanje, nadzor in presojanje

16. člen

Izvajanje

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo s primernimi ukrepi v okviru veljavne ureditve zagotovile izvajanje tega protokola.

17. člen

Nadzor spoštovanja obveznosti

- (1) Pogodbenice redno poročajo Stalnemu odboru o ukrepih, ki so jih sprejele na podlagi tega protokola. V poročilih se navede tudi učinkovitost sprejetih ukrepov. Alpska konferenca določi časovno zaporedje poročanja.
- (2) Stalni odbor pregleda poročila zaradi preverjanja, ali so pogodbenice izpolnile obveznosti iz tega protokola. Od pogodbenic lahko zahteva tudi dodatne informacije ali pa si pridobi informacije iz drugih virov.
- (3) Stalni odbor sestavi za Alpsko konferenco poročilo o spoštovanju obveznosti pogodbenic po tem protokolu.

- (4) Alpska konferenca se seznani s tem poročilom. Če ugotovi, da se obveznosti ne spoštujejo, lahko sprejme priporočila.

18. člen

Presojanje učinkovitosti določb

- (1) Pogodbenice redno preverjajo in presojujejo učinkovitost določb tega protokola. Če je za uresničevanje njegovih ciljev potrebno, predvidijo sprejem ustreznih sprememb tega protokola.
- (2) V okviru veljavne ureditve tudi teritorialne skupnosti sodelujejo pri tem presojanju. Posvetujejo se lahko tudi z nevladnimi organizacijami, ki so dejavne na tem področju.

V. poglavje

Končne določbe

19. člen

Odnos med Alpsko konvencijo in protokolom

- (1) Ta protokol je protokol Alpske konvencije v smislu njenega 2. člena in drugih členov konvencije, na katere se nanaša.
- (2) Pogodbenice tega protokola so lahko samo pogodbenice Alpske konvencije. Vsaka odpoved Alpske konvencije velja tudi kot odpoved tega protokola.

- (3) Kadar Alpska konferenca odloča o vprašanih, ki se nanašajo na ta protokol, lahko o njih glasujejo samo pogodbenice tega protokola.

20. člen

Podpis in ratifikacija

- (1) Ta protokol je na voljo za podpis vsem državam podpisnicam Alpske konvencije in Evropski skupnosti dne 20. decembra 1994 in pri Republiki Avstriji kot depozitarju od 15. januarja 1995.
- (2) Za pogodbenice, ki so izrazile soglasje, da jih ta protokol zavezuje, začne protokol veljati tri mesece po datumu, ko so tri države deponirale svoje listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi.
- (3) Za pogodbenice, ki kasneje izrazijo soglasje, da jih ta protokol zavezuje, začne protokol veljati tri mesece po deponiranju listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi. Po začetku veljavnosti spremembe protokola postane vsaka nova pogodbenica tega protokola pogodbenica protokola v spremenjenem besedilu.

21. člen

Notifikacije

Depozitar obvesti v zvezi s tem protokolom vsako državo, navedeno v preambuli, in Evropsko skupnost, o:

- a) vsakem podpisu,
- b) deponiranju vsake listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi,
- c) vsakem datumu začetka veljavnosti,
- d) vsaki izjavi katere od pogodbenc ali podpisnic,
- e) vsakem obvestilu pogodbenice o odpovedi vključno z datumom, ko začne veljati.

Da bi to potrdili, so podpisniki, pravilno pooblaščen v ta namen, podpisali ta protokol.

Sestavljeno v Chamberyju dne 20. decembra 1994, v slovenskem, francoskem, italijanskem in nemškem jeziku, pri čemer so vsa štiri besedila enako obvezujoča, v enem samem originalu, ki je deponiran v arhivu Republike Avstrije. Depozitar posreduje vsaki pogodbenici overjeno kopijo.

Alpska konvencija

Protokol Hribovsko kmetijstvo

Preambula

*Republika Avstrija,
Francoska republika,
Italijanska republika,
Kneževina Lihtenštajn,
Kneževina Monako,
Zvezna republika Nemčija,
Republika Slovenija,
Švicarska konfederacija
kot tudi
Evropska skupnost*

so se

v skladu s svojimi nalogami po Konvenciji o varstvu Alp (Alpska konvencija) z dne 7. novembra 1991 in da bi zagotovile celovito politiko varstva in trajnostnega razvoja alpskega prostora,

zaradi izpolnjevanja svojih obveznosti iz drugega in tretjega odstavka 2. člena Alpske konvencije,

zavedajoč se, da morajo v splošnem interesu in glede na težje gospodarske razmere ohranjati tradicionalno kulturno krajino in spodbujati kmetijstvo, ki je primerno kraju in sprejemljivo za okolje,

ob spoznanju, da bo alpski prostor s svojim bogastvom naravnih virov in voda, s svojimi možnostmi za kmetovanje, z zgodovinskim in kulturnim pomenom, z vrednoto, ki jo predstavlja kot evropski življenjski, gospodarski in rekreacijski prostor, ter s prometnimi smermi čez ta prostor tudi v prihodnosti življenjskega pomena zlasti za tamkajšnje prebivalstvo, pa tudi za prebivalstvo z drugih območij,

prepričane, da mora imeti tamkajšnje prebivalstvo možnost opredeliti svoje lastne zamisli o družbenem, kulturnem in gospodarskem razvoju in sodelovati pri njihovem uresničevanju v okviru veljavne ureditve,

prepričane, da morajo biti interesi gospodarstva usklajeni z ekološkimi zahtevami, pri čemer je treba upoštevati posebnosti posameznih regij in osrednjo vlogo kmetijstva,

zaradi pomena, ki ga je kmetijstvo od nekdaj imelo v alpskem prostoru in ga bo ta gospodarska panoga zlasti na hribovitih območjih nujno imela tudi v prihodnje kot temelj za ohranjanje primerne gostote poseljenosti, preskrbo prebivalstva s hrano, proizvodnjo značilnih kakovostnih izdelkov, ohranjanje in vzdrževanje kulturne krajine, med drugim tudi zaradi njene turistične rabe ter tudi zaradi varstva tal pred erozijo, plazovi in poplavami,

ob spoznanju, da način in intenzivnost kmetovanja odločilno vplivata na naravo in krajino in da mora ekstenzivno obdelana kulturna krajina izpolnjevati bistveno funkcijo kot življenjski prostor za alpski rastlinski in živalski svet,

priznavajoč, da je kmetovanje zaradi geomorfoloških in podnebnih značilnosti na hribovitih območjih povezano z najtežjimi življenjskimi in proizvodnimi razmerami,

prepričane, da se določeni problemi lahko razrešijo le čezmejno in s skupnim ukrepanjem alpskih držav ter da je treba sprejeti tako na nacionalni kot na evropski ravni zlasti gospodarske in socialne prilagoditvene in spremljajoče ukrepe, tako da prihodnost kmetov in njihovih kmetij na

hribovitih območjih ne bo odvisna samo od uporabe tržnih meril,

sporazumele, kot sledi:

I. poglavje

Splošne določbe

1. člen

Cilji

- (1) Ta protokol določa ukrepe na mednarodni ravni, s katerimi bi ohranjali in spodbujali hribovsko kmetijstvo, primerno kraju in sprejemljivo za okolje, tako da bi trajno priznavali in zagotavljali njegov bistveni prispevek k ohranjanju poseljenosti in trajnostnih gospodarskih dejavnosti – zlasti s proizvodnjo značilnih kakovostnih izdelkov – k varstvu naravnega življenjskega okolja, preprečevanju naravnih nesreč, ohranitvi lepote in rekreacijskih vrednot naravne in kulturne krajine kot tudi h kulturi v alpskem prostoru.
- (2) Pogodbenice si bodo prizadevale, da bodo pri izvajanju tega protokola iskale najboljše rešitve za mnogovrstne naloge hribovskega kmetijstva.

2. člen

Upoštevanje ciljev v politiki na drugih področjih

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo cilje tega protokola upoštevale tudi v svoji politiki na drugih področjih.

3. člen

Temeljne obveznosti v celotnem gospodarskem okviru

Pogodbenice soglašajo, da je treba kmetijsko politiko v skladu s celotno gospodarsko politiko na vseh ravneh prilagoditi zahtevam trajnostnega in uravnoveženega razvoja, da bi bilo v okviru obstoječih pogojev finančne politike mogoče:

- a) spodbujati, predvsem na hribovitih območjih, za okolje sprejemljivo kmetijstvo in njegove funkcije splošnega pomena v skladu s 7. členom tega protokola,
- b) z ukrepi socialne in strukturne politike v povezavi z ukrepi kmetijske in okoljske politike na hribovitih območjih zagotoviti primerne življenjske razmere in s tem učinkovito preprečevati odseljevanje.

4. člen

Vloga kmetov

Pogodbenice soglašajo, da je kmetijstvo, zlasti na hribovitih območjih, v stoletjih izoblikovalo krajino in ji dalo njeno zgodovinsko podobo ter kulturno vrednost. Zara-

di mnogostranskih nalog kmetov je torej treba priznati njihovo odločilno vlogo tudi v prihodnje pri ohranjanju naravne in kulturne krajine ter jih pritegniti k sprejemanju odločitev in ukrepov za hribovita območja.

5. člen

Sodelovanje teritorialnih skupnosti

- (1) V okviru veljavne ureditve vsaka pogodbenica določi najboljšo raven usklajevanja in sodelovanja med institucijami in teritorialnimi skupnostmi, ki jih to neposredno zadeva, z namenom, da pospešuje skupno odgovornost, zlasti da izkoristi in razvija sinergijo pri izvajanju politike hribovskega kmetijstva ter iz tega izhajajočih ukrepov.
- (2) Teritorialne skupnosti, ki jih to neposredno zadeva, sodelujejo v različnih fazah priprave in uresničevanja te politike in ukrepov ob upoštevanju svojih pristojnosti v okviru veljavne ureditve.

6. člen

Mednarodno sodelovanje

Pogodbenice se dogovorijo:

- a) da bodo skupno presojale razvoj kmetijske politike in se medsebojno posvetovale pred vsako s kmetijsko politiko povezano pomembno odločitvijo za izvajanje tega protokola,
- b) da bodo s čezmejnim sodelovanjem vseh pristojnih oblasti, posebej regionalnih uprav in lokalnih teritorialnih skupnosti, zagotavljale uresničevanje

ciljev in ukrepov, določenih v tem protokolu,

- c) da bodo pospeševale izmenjavo znanja, izkušenj in skupnih pobud z mednarodnim sodelovanjem med raziskovalnimi in izobraževalnimi zavodi, kmetijskimi in okoljskimi organizacijami kot tudi občili.

II. poglavje

Posebni ukrepi

7. člen

Pospeševanje hribovskega kmetijstva

- (1) Pogodbenice si prizadevajo za raznovrstnost ukrepov kmetijske politike na vseh ravneh glede na različne krajevne razmere in za pospeševanje hribovskega kmetijstva z upoštevanjem težjih naravnih razmer. Zlasti je treba podpirati kmetije, ki zagotavljajo minimalno kmetijsko dejavnost v ekstremnih legah.
- (2) Za prispevek hribovskega kmetijstva pri ohranjanju in urejanju naravne in kulturne krajine kot tudi varovanju pred naravnimi nesrečami, kar je v splošnem interesu in presega splošne okvire obveznosti, je potrebno ustrezno nadomestilo na podlagi sporazumov o konkretnih projektih in storitvah.

8. člen

Urejanje prostora in kulturna krajina

- (1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo na hribovitih območjih upoštevale posebne razmere pri urejanju prostora, namenski rabi tal, urejanju in izboljševanju zemljišč ob upoštevanju naravne in kulturne krajine.
- (2) Da bi hribovsko kmetijstvo lahko izpolnilo svoje raznovrstne naloge, mora imeti predvsem na razpolago potrebne površine za kmetijsko rabo, ki bo primerna kraju in sprejemljiva za okolje.
- (3) Pri tem je treba poskrbeti za ohranjanje oziroma obnavljanje tradicionalnih prvin kulturne krajine (gozdov, gozdnih robov, gozdičevja, grmičevja, močvirnih, suhih in pustih travnikov, planinskih pašnikov) kot tudi gospodarjenje z njimi.
- (4) Posebni ukrepi so potrebni za ohranjanje tradicionalnih kmečkih poslopij in arhitekturnih elementov ter za nadaljnjo uporabo značilnih načinov gradnje in gradbenega materiala.

9. člen

Sonaravne metode gospodarjenja in značilni proizvodi

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo ob prizadevanju za skupna merila sprejele vse potrebne ukrepe, da bi tako olajšale uporabo in širjenje ekstenzivnih, sonaravnih in za območje značilnih metod gospodarjenja na hribovitih območjih in da bodo varovale

značilne kmetijske proizvode, ki se odlikujejo po lokalno omejenem, edinstvenem in sonaravnem načinu proizvodnje, ter taki proizvodnji dvigale vrednost.

10. člen

Kraju primerna živinoreja in genetska raznolikost

- (1) Pogodbenice se strinjajo, da je kraju primerna živinoreja na razpoložljivih površinah bistveni sestavni del hribovskega kmetijstva kot vir dohodka in tudi kot element krajinske in kulturne identitete. Zato je treba ohraniti živinorejo z njeno raznovrstnostjo značilnih pasem, vključno s tradicionalnimi domačimi živalmi ter z njihovimi značilnimi proizvodi; ta živinoreja mora biti primerna kraju, razpoložljivim površinam in biti sprejemljiva za okolje.
- (2) V skladu s tem je treba ohraniti potrebno strukturo poljedelskih, pašnih in gozdnih površin, pri čemer je ob pogojih ekstenzivne živinoreje treba upoštevati za posamezne kraje primerne razmerje med površinami za pridelavo krme in staležem živine.
- (3) Poleg tega je treba zlasti pri raziskavah in strokovni pomoči sprejeti potrebne ukrepe za ohranjanje genetske raznolikosti živine in kulturnih rastlin.

11. člen

Trženje

- (1) Pogodbenice si prizadevajo ustvariti ugodne razmere za trženje proizvodov hribovskega kmetijstva, tako da se poveča njihova prodaja na kraju samem in okrepi njihova konkurenčnost na domačih in mednarodnih trgih.
- (2) Spodbujanje med drugim vključuje blagovne znamke s kontroliranim poreklom in z jamstvom kakovosti, ki enako ščitijo proizvajalce in potrošnike.

12. člen

Omejitev proizvodnje

Pri omejevanju kmetijske proizvodnje si bodo pogodbenice prizadevale upoštevati posebne zahteve kmetovanja na hribovitih območjih, primernega kraju in sprejemljivega za okolje.

13. člen

Dopolnjevanje kmetijstva in gozdarstva

Pogodbenice soglašajo, da morata biti dopolnjevanje in delna soodvisnost kmetijstva in gozdarstva na hribovitih območjih zasnovana celostno. Zato se zavzemajo:

- a) da se sonaravno gospodarjenje z gozdovi pospešuje kot dodatni vir dohodka na kmetijah ter kot dopolnilna dejavnost zaposlenih v kmetijstvu,
- b) da se upoštevajo varovalne, uporabne, rekreacijske ter ekološke in biogenet-

ske funkcije gozda v razmerju do kmetijskih zemljišč ob upoštevanju posebnosti kraja in skladnosti s krajino,

- c) da se pašništvo in stalež divjadi uravnavata z ustreznimi predpisi tako, da ne nastaja nesprejemljiva škoda v gozdu in na kmetijskih zemljiščih.

14. člen

Dodatni viri dohodka

Priznavajoč tradicionalni pomen družinskih kmetij v hribovskem kmetijstvu in da bi jim pomagali in jih ohranili kot nosilce osnovne, dopolnilne ali postranske gospodarske dejavnosti, se pogodbenice zavzemajo za ustvarjanje in razvoj dodatnih virov dohodka, predvsem na pobudo in v dobro tamkajšnjega prebivalstva, posebej na področjih, povezanih s kmetijstvom, kot so gozdarstvo, turizem in obrt, v skladu z varovanjem naravne in kulturne krajine.

15. člen

Izboljšanje življenjskih in delovnih razmer

Pogodbenice spodbujajo krepitev in izboljšanje kakovosti storitev, ki so nujne za premostitev neugodnih razmer zaposlenih v kmetijstvu in gozdarstvu na hribovitih območjih, da bi izboljšale njihove življenjske in delovne razmere in jih povezale z gospodarskim in družbenim razvojem na drugih področjih in predelih alpskega prostora. Pri tem ne smejo biti odločilna zgolj gospodarska merila. To velja predvsem za prometne povezave, za gradnjo in obnovo stanovanjskih in gospodarskih objektov kakor tudi za

nabavo in vzdrževanje tehničnih naprav in opreme.

16. člen

Dopolnilni ukrepi

Pogodbenice lahko za hribovsko kmetijstvo sprejmejo poleg ukrepov, predvidenih v tem protokolu, tudi dopolnilne ukrepe.

III. poglavje

Raziskave, izobraževanje in obveščanje

17. člen

Raziskave in opazovanje

- (1) Pogodbenice spodbujajo in s tesnim sodelovanjem usklajujejo raziskave in sistematično opazovanje, da bi dosegle cilje tega protokola.
- (2) Posebej se zavzemajo za posebne agrarne raziskave hribovskega kmetijstva, ki bodo potekale tako, da bodo čim bolj ustrezale dejanskim lokalnim razmeram in bodo vključene v proces določanja in preverjanja ciljev in ukrepov kmetijske politike, pri čemer pa se bodo pridobljeni rezultati uporabljali pri izobraževanju in strokovni pomoči za kmetijstvo.
- (3) Pogodbenice poskrbijo, da se rezultati nacionalnih raziskav in sistematičnega opazovanja zbirajo v skupni sistem za stalno opazovanje in informiranje in so

na voljo javnosti v okviru veljavne ureditve.

- (4) Pogodbenice zlasti sestavijo za posamezna hribovita območja in ob upoštevanju ciljev in ukrepov, določenih s tem protokolom, primerljiv posnetek stanja o gospodarskem in družbenem položaju hribovskega kmetijstva.
- (5) Posnetek stanja je treba redno dopoljevati in mora vsebovati navedbe o posebej problematičnih temah in območjih, o učinkovitosti sprejetih ukrepov ali o tistih, ki jih je treba sprejeti. Prednostno so obdelani podatki demografskega, socialnega in gospodarskega razvoja v povezavi z različnimi krajevnimi geografskimi, ekološkimi in infrastrukturnimi kazalci kot tudi opredelitev meril trajnostnega in uravnoteženega razvoja v smislu Alpske konvencije in tega protokola.
- (6) Poleg tega je treba prednostno obravnavati teme, ki so navedene v prilogi.

18. člen

Izobraževanje in obveščanje

- (1) Pogodbenice spodbujajo izobraževanje in izpopolnjevanje ter obveščanje javnosti o ciljih, ukrepih in izvajanju tega protokola.
- (2) Pogodbenice spodbujajo predvsem:
 - a) nadaljnji razvoj izobraževanja in izpopolnjevanja ter strokovne pomoči na področju kmetijstva, posloводства in trženja vključno z varstvom narave in okolja. Ponudba izobraževanja se bo

- oblikovala tako, da bo omogočala usmerjanje in usposabljanje tudi za druge ali dopolnilne poklice, povezane s kmetijstvom,
- b) obsežne in objektivne informacije, ki se ne omejujejo zgolj na neposredno prizadete osebe in organe, temveč bi z občili dosegale tudi najširšo javnost znotraj in zunaj alpskega prostora, da bi tako omogočile poznavanje vloge hribovskega kmetijstva in vzbudile zanimanje za to.
- (3) Poleg tega je treba prednostno obravnavati teme, ki so navedene v prilogi.

IV. poglavje

Izvajanje, nadzor in presojanje

19. člen

Izvajanje

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo s primernimi ukrepi v okviru veljavne ureditve zagotovile izvajanje tega protokola.

20. člen

Nadzor spoštovanja obveznosti

- (1) Pogodbenice redno poročajo Stalnemu odboru o ukrepih, ki so jih sprejele na podlagi tega protokola. V poročilih se navede tudi učinkovitost sprejetih ukrepov. Alpska konferenca določi časovno zaporedje poročanja.

- (2) Stalni odbor pregleda poročila zaradi preverjanja, ali so pogodbenice izpolnile obveznosti iz tega protokola. Od pogodbenic lahko zahteva tudi dodatne informacije ali pa si pridobi informacije iz drugih virov.
- (3) Stalni odbor sestavi za Alpsko konferenco poročilo o spoštovanju obveznosti pogodbenic po tem protokolu.
- (4) Alpska konferenca se seznani s tem poročilom. Če ugotovi, da se obveznosti ne spoštujejo, lahko sprejme priporočila.

21. člen

Presojanje učinkovitosti določb

- (1) Pogodbenice redno preverjajo in presojujejo učinkovitost določb tega protokola. Če je za uresničevanje njegovih ciljev potrebno, predvidijo sprejem ustreznih sprememb tega protokola.
- (2) V okviru veljavne ureditve tudi teritorialne skupnosti sodelujejo pri tem presojanju. Posvetujejo se lahko tudi z nevladnimi organizacijami, ki so dejavne na tem področju.

V. poglavje

Končne določbe

22. člen

Odnos med Alpsko konvencijo in protokolom

- (1) Ta protokol je protokol Alpske konvencije v smislu 2. člena in drugih členov konvencije, na katere se nanaša.
- (2) Pogodbenice tega protokola so lahko samo pogodbenice Alpske konvencije. Vsaka odpoved Alpske konvencije velja tudi kot odpoved tega protokola.
- (3) Kadar Alpska konferenca odloča o vprašanih, ki se nanašajo na ta protokol, lahko o njih glasujejo samo pogodbenice tega protokola.

23. člen

Podpis in ratifikacija

- (1) Ta protokol je na voljo za podpis vsem državam podpisnicam Alpske konvencije in Evropski skupnosti dne 20. decembra 1994 in pri Republiki Avstriji kot depozitarju od 15. januarja 1995.
- (2) Za pogodbenice, ki so izrazile soglasje, da jih ta protokol zavezuje, začne protokol veljati tri mesece po datumu, ko so tri države deponirale svoje listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi.
- (3) Za pogodbenice, ki kasneje izrazijo soglasje, da jih ta protokol zavezuje,

začne protokol veljati tri mesece po deponiranju listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi. Po začetku veljavnosti spremembe protokola postane vsaka nova pogodbenica tega protokola pogodbenica protokola v spremenjenem besedilu.

24. člen

Notifikacije

Depozitar obvesti v zvezi s tem protokolom vsako državo, navedeno v preambuli, in Evropsko skupnost o:

- a) vsakem podpisu,
- b) deponiranju vsake listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi,
- c) vsakem datumu začetka veljavnosti,
- d) vsaki izjavi katere od pogodbenic ali podpisnic,
- e) vsakem obvestilu pogodbenice o odpovedi vključno z datumom, ko začne veljati.

Da bi to potrdili, so podpisniki, pravilno pooblaščen v ta namen, podpisali ta protokol.

Sestavljeno v Chambéryju dne 20. decembra 1994 v slovenskem, francoskem, italijanskem in nemškem jeziku, pri čemer so vsa štiri besedila enako obvezujoča, v enem samem originalu, ki je deponiran v arhivu Republike Avstrije. Depozitar posreduje vsaki podpisnici overjeno kopijo.

Priloga

Prednostne raziskovalne in izobraževalne teme v skladu s 17. in 18. členom

Raziskave:

Določitev in razvrstitev hribovitih območij glede na višinsko lego ter krajevne podnebne, geomorfološke, infrastrukturne in gospodarske razmere.

Preverjanje učinkovitosti ukrepov za hribovsko kmetijstvo, sprejetih na različnih političnih ravneh in ravneh odločanja (skupna kmetijska politika EU, države, regije, teritorialne skupnosti), in njegove ekološke funkcije (družbena in okoljska sprejemljivost).

Presoja gospodarske in ekološke, družbene in kulturne vloge kmetijstva in gozdarstva ternjunihrzvojnih možnosti ob upoštevanju posebnih krajevnih razmer različnih hribovitih območij.

Načini proizvodnje in predelave, merila izboljšav in kakovosti kmetijskih proizvodov na hribovitih območjih.

Genetske raziskave in strokovna pomoč za diferencirano ohranjanje raznolikosti pasem živine in kulturnih rastlin, primerno kraju in sprejemljivo za okolje.

Izobraževanje:

Znanstveno-tehnična in socioekonomska pomoč in izobraževanje za kmetije in tudi za podjetja, ki predelujejo njihove proizvode.

Tehnično in ekonomsko upravljanje podjetij, namenjeno zlasti popestritvi ponudbe in različnim alternativnim oblikam proizvodnje in dohodka v kmetijstvu in zunaj njega.

Finančni in tehnični pogoji in učinki uporabe sonaravnih načinov pridelovanja in proizvodnje, sprejemljivih za okolje.

Občila, sporočanje ali razširjanje informacij za usmerjanje javnega mnenja, politike in gospodarstva v alpskem prostoru in zunaj njega.

Alpska konvencija

Protokol Varstvo narave in urejanje krajine

Preambula

*Republika Avstrija,
Francoska republika,
Italijanska republika,
Kneževina Lihtenštajn,
Kneževina Monako,
Zvezna republika Nemčija,
Republika Slovenija,
Švicarska konfederacija
kot tudi
Evropska skupnost*

so se

v skladu s svojimi nalogami po Konvenciji o varstvu Alp (Alpska konvencija) z dne 7. novembra 1991 in da bi zagotovile celovito politiko varstva in trajnostnega razvoja alpskega prostora,

zaradi izpolnjevanja svojih obveznosti iz drugega in tretjega odstavka 2. člena Alpske konvencije,

ob spoznanju, da so Alpe eden največjih strnjjenih naravnih prostorov Evrope, ki ga odlikujejo njegova enkratna lepota, ekološka raznovrstnost in izredna občutljivost ekosistemov in da so hkrati življenjski in gospodarski prostor na tem območju živečih ljudi z bogato kulturno dediščino,

prepričane, da mora imeti tamkajšnje prebivalstvo možnost opredeliti svoje zamisli o družbenem, kulturnem in gospodarskem razvoju in sodelovati pri njihovem uresničevanju v okviru veljavne ureditve,

zaradi prostorske strukture Alp, kjer v ozkih dolinah prihaja do številnih, pogosto medsebojno konkurenčnih načinov rabe in s

tem do obremenitev ekološko pomembnega območja,

zavedajoč se, da sta način in intenzivnost rabe alpskega prostora v minulih desetletjih na obsežnih območjih povzročila nepopravljivo škodo na delih krajine, biotopih in vrstah, ki jih je treba ohraniti, in da bosta povzročila dodatne izgube, če bi s tem v nespremenjeni obliki nadaljevali,

ob spoznanju, da je na nekaterih območjih alpskega prostora prišlo do preobremenitve narave in krajine ali da do tega lahko pride zaradi gostote prometa, turizma, športne dejavnosti, poselitve, razvoja gospodarstva in vse intenzivnejšega kmetijstva in gozdarstva,

ob spoznanju, da so ledeniki, alpska travišča, gorski gozdovi in vodovja v alpskem prostoru izjemno pomembni kot življenjski prostor raznovrstnega alpskega rastlinstva in živalstva,

zavedajoč se, da sta ekstenzivno kmetijstvo in gozdarstvo zelo pomembni za ohranjanje in urejanje kulturne krajine in njenih naravnih prvin,

prepričane, da je treba gospodarske interese uskladiti z ekološkimi zahtevami,

prepričane, da je pri odločanju med ekološko obremenjenostjo in gospodarskimi interesi treba dati prednost ekološkim zahtevam, kadar je to potrebno za ohranjanje naravnih življenjskih razmer,

z zavestjo, da omejena obremenjenost alpskega prostora zahteva posebne preventivne ukrepe za ohranjanje in ponovno vzpostavitev naravnega ravnotežja,

prepričane, da se določeni problemi lahko razrešijo le čezmejno in s skupnim ukrepanjem alpskih držav,

sporazumele, kot sledi:

I. poglavje

Splošne določbe

1. člen

Cilj

Namen tega protokola je določiti mednarodna pravila, da bi zagotovili varovanje, urejanje in po potrebi obnavljanje narave in krajine pri izvajanju Alpske konvencije in ob upoštevanju interesov lokalnega prebivalstva, da bi trajno zagotovili nemoteno delovanje ekosistemov, ohranjanje krajinskih prvin in prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst vključno z njihovim naravnim življenjskim prostorom, regeneracijsko in trajnostno produkcijsko sposobnost naravnih dobrin, raznovrstnost, posebnost in lepoto naravne in kulturne krajine v njeni celovitosti ter spodbudili za to potrebno sodelovanje med pogodbenicami.

2. člen

Temeljne obveznosti

V skladu s tem protokolom se vsaka pogodbenica zavezuje, da bo sprejela potrebne ukrepe za varstvo, urejanje in po potrebi tudi obnovo narave in krajine v alpskem prostoru kot tudi prosto živečih živalskih in

rastlinskih vrst, njihove raznovrstnosti in življenjskega prostora ter pri tem upoštevala njihovo ekološko sprejemljivo rabo.

3. člen

Mednarodno sodelovanje

- (1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo še posebej sodelovale pri kartiranju, opredeljevanju, urejanju in nadzoru zavarovanih območij in vseh preostalih prvin naravne in kulturne krajine, ki jih je vredno varovati, pri ustvarjanju mrež biotopov, izdelavi zasnove, programov in/ali načrtov za krajinsko urejanje, pri preprečevanju poškodb narave in krajine in pri nadomestilih zanje, sistematičnem opazovanju narave in krajine, raziskovanju kakor tudi pri vseh preostalih ukrepih za varstvo prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst, njihove raznovrstnosti in življenjskih prostorov, z določanjem primerljivih meril vred, če je to potrebno in smiselno.
- (2) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo spodbujale čezmejno sodelovanje pri varstvu narave in urejanju krajine na regionalni in lokalni ravni, če je to potrebno za uresničevanje ciljev tega protokola.
- (3) Pogodbenice si bodo v skladu s cilji tega protokola prizadevale uskladiti okvirne pogoje za omejevanje rabe virov.

4. člen

Poštevanje ciljev v politiki na drugih področjih

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo cilje tega protokola upoštevale tudi v svoji politiki na drugih področjih, še posebej pri urejanju prostora in naselij, ohranjanju čistosti zraka, varstvu tal, ohranjanju vodnega režima in kakovosti vode, v turizmu, kmetijstvu, gozdarstvu, prometu, energetiki, obrti in industriji, pri gospodarjenju z odpadki ter pri izobraževanju in vzgoji, raziskovanju in obveščanju, vključno s čezmejnimi usklajevanjem ukrepov.

5. člen

Sodelovanje teritorialnih skupnosti

- (1) V okviru veljavne ureditve vsaka pogodbenica določi najboljšo raven usklajevanja in sodelovanja med institucijami in teritorialnimi skupnostmi, ki jih to neposredno zadeva, z namenom, da pospešuje skupno odgovornost, zlasti da izkoristi in razvija sinergijo pri izvajanju politike varstva narave in urejanja krajine ter iz tega izhajajočih ukrepov.
- (2) Teritorialne skupnosti, ki jih to neposredno zadeva, sodelujejo v različnih fazah priprave in uresničevanja te politike in ukrepov ob upoštevanju svojih pristojnosti v okviru veljavne ureditve.

II. poglavje

Posebni ukrepi

6. člen

Inventarizacija

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo tri leta po uveljavitvi tega protokola predstavile stanje varstva narave in urejanja krajine po vsebinah, navedenih v I. dodatku. Ta poročila je treba redno dopolnjevati najmanj vsakih deset let.

7. člen

Krajinsko planiranje

- (1) Pogodbenice pripravijo v petih letih po uveljavitvi tega protokola zasnove, programe in/ali načrte, s katerimi opredelijo zahteve in ukrepe za uresničitev ciljev varstva narave in urejanja krajine v alpskem prostoru.
- (2) Zasnove, programi in/ali načrti iz prvega odstavka naj vsebujejo:
 - a) prikaz in vrednotenje obstoječega stanja narave in krajine,
 - b) prikaz zaželenega stanja narave in krajine ter potrebnih ukrepov, še zlasti:
 - splošnih ukrepov za varovanje, urejanje in razvoj,
 - ukrepov za varstvo, urejanje in razvoj določenih delov narave in krajine in
 - ukrepov za varstvo in urejanje prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst.

8. člen

Načrtovanje

Pogodbenice na podlagi krajinskega načrtovanja in v skladu s prostorskim načrtovanjem sprejmejo vse potrebne ukrepe za ohranitev in izboljšanje naravnega in sonaravnega življenjskega okolja prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst ter drugih strukturnih prvin naravne in kulturne krajine.

9. člen

Posegi v naravo in krajino

- (1) Pogodbenice zagotovijo pogoje za presojo neposrednih in posrednih učinkov, ki jih imajo na naravno ravnotežje in krajinsko podobo zasebni in javni ukrepi ter projekti, ki bi lahko bistveno ali trajno vplivali na naravo in krajino. Rezultat te presoje je treba upoštevati pri izdajanju dovoljenj za te ukrepe in projekte oziroma njihovi izvedbi. Pri tem je treba še posebej zagotoviti, da ne pride do škodljivih vplivov, ki se jim da izogniti.
- (2) Neizogibne škodljive posege je treba nadomestiti z ukrepi varstva narave in urejanja krajine v skladu z notranjim pravom. Če posledic škodljivih posegov ni mogoče nadomestiti, so ti dovoljeni samo, če po pretehtanju vseh interesov ne prevladajo zahteve varstva narave in urejanja krajine, vendar je treba tudi v tem primeru sprejeti ukrepe za varstvo narave in urejanje krajine.

10. člen

Temeljno varstvo

- (1) Pogodbenice si na vsem alpskem prostoru ob hkratnem upoštevanju interesov tam živečega prebivalstva prizadevajo za zmanjšanje obremenitev in škodljivih vplivov na naravo in krajino. Delovale bodo tako, da bodo vse za prostor pomembne rabe takšne, da bodo čim manj prizadele naravo in krajino. Poleg tega sprejmejo vse potrebne ukrepe za ohranjanje in po potrebi za ponovno vzpostavitev posebnih naravnih in sonaravnih strukturnih prvin krajine, biotopov, ekosistemov in tradicionalne kulturne krajine.
- (2) Ker imata kmetijstvo in gozdarstvo pomembno vlogo pri izvajanju ukrepov za varstvo narave in urejanje krajine, je treba, kjer koli je to primerno, na podlagi dogovorov z zemljiškimi lastniki ali uporabniki zagotoviti varovanje, ohranjanje in urejanje sonaravnih biotopov in biotopov, ki jih je vredno varovati, in sicer z ustrežno kmetijsko in gozdarsko rabo. V ta namen so posebej primerne gospodarske spodbude in nadomestila, ki so v skladu s tržnimi pravili.
- (3) Za uresničitev teh ciljev je treba poleg že obstoječih sredstev za zaščito in varstvo narave zagotoviti še dodatne ukrepe za pospeševanje in pomoč kmetijstvu in gozdarstvu ter drugim uporabnikom prostora.

11. člen

Zavarovana območja

- (1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo ohranjale, urejale ter po potrebi razširjale obstoječa zavarovana območja v skladu z njihovo namembnostjo in po možnosti ustanovljale nova zavarovana območja. Sprejemale bodo vse ukrepe, potrebne za preprečevanje nastajanja škode ali uničevanj teh zavarovanih območij.
- (2) Pogodbenice poleg tega pospešujejo ustanavljanje in upravljanje narodnih parkov.
- (3) Spodbujajo ustanavljanje varovanih in mirnih območij, v katerih imajo prsto živeče živalske in rastlinske vrste prednost pred drugimi interesi. V teh območjih je treba zagotoviti potreben mir za nemoten potek ekoloških procesov, značilnih za te vrste, in omejiti ali prepovedati vse take rabe, ki tam za ekološke procese ne bi bile sprejemljive.
- (4) Pogodbenice proučijo, v kolikšni meri je treba v skladu z notranjim pravom plačati nadomestila za posebne storitve tam živečemu prebivalstvu.

12. člen

Ekološko omrežje

Pogodbenice sprejmejo ustrezne ukrepe za povezanost določenih zavarovanih območij, biotopov in drugih zavarovanih ali zavarovanja vrednih objektov na državni

ravni in čezmejno. Pogodbenice se zavezujejo, da bodo usklajevale cilje in ukrepe za čezmejno zavarovana območja.

13. člen

Varstvo tipov biotopov

- (1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo sprejele potrebne ukrepe za trajno ohranitev naravnih in sonaravnih tipov biotopov v zadostnem obsegu ter v primerni funkcionalni prostorski porazdelitvi. Poleg tega lahko spodbujajo obnavljanje prizadetih življenjskih prostorov.
- (2) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo v dveh letih po uveljavitvi tega protokola izdelale sezname vseh tistih tipov biotopov za celoten alpski prostor, za katere je treba sprejeti ukrepe v skladu s prvim odstavkom.

14. člen

Varstvo vrst

- (1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo sprejele ustrezne ukrepe, s katerimi bodo zagotovile obstoj samoniklih živalskih in rastlinskih vrst v njihovi raznovrstnosti in zadostno populacijo, kar bodo storile z zagotavljanjem dovolj velikih življenjskih prostorov.
- (2) Zaradi sestave seznamov za celoten alpski prostor pogodbenice v dveh letih po uveljavitvi tega protokola določijo tiste ogrožene vrste, za katere so potrebni posebni varstveni ukrepi.

15. člen

Prepoved odvzema in trgovanja

- (1) Pogodbenice prepovedujejo lov, prilaščanje, poškodovanje, ubijanje ter še zlasti motenje določenih živalskih vrst med razmnoževanjem, odraščanjem in prezimovanjem, kakor tudi vsako uničevanje, pobiranje jajc v naravi in njihovo hranjenje ter posedovanje, ponujanje, nakupovanje in prodajanje iz narave odvzetih primerkov navedenih živalskih vrst ali njihovih delov.
- (2) Pogodbenice za določene rastlinske vrste prepovedujejo trganje, zbiranje, rezanje, izkopavanje ali ruvanje rastlin ali njihovih delov na naravnem rastišču ter posedovanje, ponujanje, nakupovanje in prodajanje posameznih primerkov takih vrst, vzetih iz narave. Iz te prepovedi sta izvzeti raba in urejanje ustreznih rastišč za ohranjanje sestojev teh vrst.
- (3) Pogodbenice v dveh letih po uveljavitvi tega protokola določijo živalske in rastlinske vrste, za katere veljajo ukrepi iz prvega in drugega odstavka.
- (4) Pogodbenice lahko predvidijo izjeme k zgornjim določbam, in sicer zaradi:
 - a) znanstvenih namenov,
 - b) varstva prosto živečih živali in rastlin ali naravnega okolja,
 - c) zdravja in javne varnosti,
 - d) preprečevanja pomembnejše gospodarske škode, še posebej v poljedelstvu, živinoreji, gozdarstvu, ribištvu in vodnem gospodarstvu.

Te izjeme se dovolijo le, če ni druge zadovoljive rešitve in če ukrepi niso taki, da bi ogrozili naravno ravnotežje prizadetih vrst v celoti. Te izjeme morajo spremljati nadzorni in po potrebi tudi kompenzacijski ukrepi.

- (5) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo v priloženem strokovnem gradivu čim prej in neodvisno od datuma uveljavitve tega protokola pojasnile izraze: obdobje razmnoževanja, odraščanja in prezimovanja iz prvega odstavka kakor tudi vse druge izraze, ki bi lahko povzročili težave pri znanstveni razlagi.

16. člen

Ponovno naseljevanje samoniklih vrst

- (1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo spodbujale ponovno naseljevanje in razširjanje samoniklih prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst, podvrst, pasem in ekotipov, če bodo za to izpolnjeni potrebni pogoji, če to prispeva k njihovi ohranitvi in krepitvi in če pri tem ne nastajajo nesprejemljivi vplivi na naravo in krajino ter na človekove dejavnosti.
- (2) Ponovna naselitev in razširjanje morata potekati na podlagi znanstvenih spoznanj. Pogodbenice se bodo za to dogovorile za skupne smernice. Po ponovni naselitvi je treba nadzirati in po potrebi tudi uravnavati nadaljnji razvoj teh živalskih in rastlinskih vrst.

7. člen

Prepoved naseljevanja

Pogodbenice zagotavljajo, da prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst ne bodo naseljevale na tista območja, na katerih se v do zdaj znani preteklosti niso naravno pojavljale. Mogoče je predvideti izjeme, če je tako naseljevanje potrebno za določene rabe in ne bo negativno učinkovalo na naravo in krajino.

18. člen

Širjenje gensko spremenjenih organizmov

Pogodbenice zagotavljajo, da v okolje ne bodo vnašale z genetskimi tehnikami spremenjenih organizmov, razen če ni z uradnim preizkusom ugotovljeno, da ne ogrožajo človeka in okolja.

19. člen

Dopolnilni ukrepi

Pogodbenice lahko za varstvo narave in urejanje krajine sprejmejo poleg ukrepov, predvidenih v tem protokolu, tudi dopolnilne ukrepe.

III. poglavje

Raziskave, izobraževanje in obveščanje

20. člen

Raziskave in opazovanje

- (1) Pogodbenice spodbujajo in s tesnim sodelovanjem usklajujejo raziskave in sistematično opazovanje, ki so podlaga za varstvo narave in krajine ter živalskih in rastlinskih vrst. Posebno pozornost namenjajo raziskovalnim temam, navedenim v II. dodatku.
- (2) Pogodbenice pripravijo skupne ali dopolnjujoče se programe za proučevanje in vrednotenje ekosistemov z namenom, da se poglobijo znanstveno utemeljena spoznanja, na katerih lahko temeljijo ukrepi v skladu s tem protokolom.
- (3) Pogodbenice poskrbijo, da se rezultati nacionalnih raziskav in sistematičnega opazovanja zbirajo v skupni sistem za stalno opazovanje in informiranje in so na voljo javnosti v okviru veljavne ureditve.

21. člen

Izobraževanje in obveščanje

Pogodbenice spodbujajo izobraževanje in izpopolnjevanje ter obveščanje javnosti o ciljih, ukrepih in izvajanju tega protokola.

IV. poglavje

Izvajanje, nadzor in presojanje

22. člen

Izvajanje

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo s primernimi ukrepi v okviru veljavne ureditve zagotovile izvajanje tega protokola.

23. člen

Nadzor spoštovanja obveznosti

- (1) Pogodbenice redno poročajo Stalnemu odboru o ukrepih, ki so jih sprejele na podlagi tega protokola. V poročilih se navede tudi učinkovitost sprejetih ukrepov. Alpska konferenca določi časovno zaporedje poročanja.
- (2) Stalni odbor pregleda poročila zaradi preverjanja, ali so pogodbenice izpolnile obveznosti iz tega protokola. Od pogodbenic lahko zahteva tudi dodatne informacije ali pa si pridobi informacije iz drugih virov.
- (3) Stalni odbor sestavi za Alpsko konferenco poročilo o spoštovanju obveznosti pogodbenic po tem protokolu.
- (4) Alpska konferenca se seznanja s tem poročilom. Če ugotovi, da se obveznosti ne spoštujejo, lahko sprejme priporočila.

24. člen

Presojanje učinkovitosti določb

- (1) Pogodbenice redno preverjajo in presojujejo učinkovitost določb tega protokola. Če je za uresničevanje njegovih ciljev potrebno, predvidijo sprejem ustreznih sprememb tega protokola.
- (2) V okviru veljavne ureditve tudi teritorialne skupnosti sodelujejo pri tem presojanju. Posvetujejo se lahko tudi z nevladnimi organizacijami, ki so dejavne na tem področju.

V. poglavje

Končne določbe

25. člen

Odnos med Alpsko konvencijo in protokolom

- (1) Ta protokol je protokol Alpske konvencije v smislu 2. člena in drugih členov konvencije, na katere se nanaša.
- (2) Pogodbenice tega protokola so lahko samo pogodbenice Alpske konvencije. Vsaka odpoved Alpske konvencije velja tudi kot odpoved tega protokola.
- (3) Kadar Alpska konferenca odloča o vprašanjih, ki se nanašajo na ta protokol, lahko o njih glasujejo samo pogodbenice tega protokola.

26. člen

Podpis in ratifikacija

- (1) Ta protokol je na voljo za podpis vsem državam podpisnicam Alpske konvencije in Evropski skupnosti dne 20. decembra 1994 in v Republiki Avstriji kot depozitarju od 15. januarja 1995.
- (2) Za pogodbenice, ki so izrazile soglasje, da jih ta protokol zavezuje, začne protokol veljati tri mesece po datumu, ko so tri države deponirale svoje listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi.
- (3) Za pogodbenice, ki kasneje izrazijo soglasje, da jih ta protokol zavezuje, začne protokol veljati tri mesece po deponiranju listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi. Po začetku veljavnosti spremembe protokola postane vsaka nova pogodbenica tega protokola pogodbenica protokola v spremenjenem besedilu.

27. člen

Notifikacije

Depozitar obvesti v zvezi s tem protokolom vsako državo, navedeno v preambuli, in Evropsko skupnost, o:

- a) vsakem podpisu,
- b) deponiranju vsake listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi,
- c) vsakem datumu začetka veljavnosti,
- d) vsaki izjavi katere od pogodbenic ali podpisnic,

- e) vsakem obvestilu pogodbenic o odpuščenju vključno z datumom, ko začne veljati.
- f) Da bi to potrdili, so podpisniki, pravilno pooblaščen v ta namen, podpisali ta protokol.

Sestavljeno v Chambéryu dne 20. decembra 1994 v slovenskem, francoskem, italijanskem in nemškem jeziku, pri čemer so vsa štiri besedila enako obvezujoča, v enem samem originalu, ki je deponiran v arhivu Republike Avstrije. Depozitar posreduje vsaki podpisnici overjeno kopijo.

I. Dodatek

Seznam vsebin, za katere je treba v skladu s 6. členom pripraviti inventarizacijo

1. Stanje prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst ter njihovih biotopov

- 1.1 Stanje inventarja prosto živečih rastlinskih vrst in rastlinskih združb
 - 1.1.0 Splošno
 - 1.1.1 Rdeči sezname
 - 1.1.2 Sezname pravno zavarovanih vrst
 - 1.1.3 Atlasi razširjenosti
 - 1.2 Stanje inventarja prosto živečih živalskih vrst
 - 1.2.0 Splošno
 - 1.2.1 Rdeči sezname
 - 1.2.2 Sezname pravno zavarovanih vrst
 - 1.2.3 Atlasi razširjenosti
 - 1.3 Stanje inventarja biotopov
 - 1.3.0 Splošno
 - 1.3.1 Rdeči sezname tipov biotopov

- 1.3.2 Sezname ekološko pomembnih biotopov, vključno z vodnimi
- 1.4 Stanje inventarja krajin
 - 1.4.0 Splošno
 - 1.4.1 Popisi, sezname, tipologije naravnih in kulturnih krajin, ki jih je treba varovati
 - 1.4.2 Načrti in drugi varstveni ukrepi za posebne krajine in krajinske tipe oziroma za posamezne prvine naravne in kulturne krajine
 - 1.4.3 Območja, potrebna sanacije
- 1.5 Raba prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst in/ali biotopov
 - 1.5.1 Kmetijstvo in planšarstvo, npr. problemi ali nevarnosti intenzivnejše rabe in opustitve dejavnosti; pomanjkljivosti in prednosti
 - 1.5.2 Gozdarstvo
 - 1.5.3 Lov
 - 1.5.4 Ribolov

2. Zavarovana območja (površine, deleži zavarovanih površin v celotnem prostoru, namen varstva, vsebina varstva, raba, porazdelitev rabe, lastninska razmerja)

- 2.1 Narodni parki
- 2.2 Naravni rezervati
- 2.3 Krajinski parki
- 2.4 Naravni parki
- 2.5 Varovana območja in območja miru
- 2.6 Varovane krajinske sestavine
- 2.7 Varovani biotopi
- 2.8 Druga varovana območja (npr. območja, ki so zavarovana na podlagi zasebnega prava, prostovoljnih dogovorov, zasebnih pogodb o ekstenzivni rabi)

3. Organizacija varstva narave in urejanja krajine (struktura, pristojnosti ali dejavnosti, osebje in finančna sredstva)

- 3.1 Organi za varstvo narave
- 3.2 Druge upravne službe za strokovne naloge s področja varstva narave; druge institucije javnega in zasebnega prava (npr. organizacije, skladi)
- 3.3 Sveti za varstvo narave
- 3.4 Nadzorne službe
- 3.5 Združenja za varstvo narave
- 3.6 Združenja za urejanje krajine
- 3.7 Drugo

4. Pravne podlage (na pristojnih ravneh)

- 4.1 Ustavno pravo
- 4.2 Pravni viri (zakoni, uredbe, direktive, vključno z opisom posebnih določil za varstvo Alp)
- 4.3 Udeležba združenj, tožbe združenj
- 4.4 Navodila za izvajanje
- 4.5 Sodelovanje organov za varstvo narave z drugimi strokovnimi upravnimi službami
- 4.6 Katalogi denarnih kazni itd.
- 4.7 Skladi za urejanje krajine in varstvo narave
- 4.8 Tekoče in načrtovane spremembe

5. Dejavnosti varstva narave (splošni pregled)

- 5.1 Zasnove, programi in smernice za ohranjanje narave v alpskem prostoru
- 5.2 Načrtovanje (npr. krajinski načrti, načrti za urejanje in razvoj)
- 5.3 Pomožni ukrepi za vrste in drugi ukrepi za urejanje, varovanje in razvoj
 - 5.3.1 Splošno

- 5.3.2 Pomožni programi za vrste
- 5.3.3 Postaje za vzrejo in spuščanje
- 5.4 Strategije, zasnove, programi, sodelovanje z odgovornimi za rabo prostora (npr. programi za ekstenzivno rabo, za hribovske kmetije)
- 5.5 Znanstveno spremljanje, stalno opazovanje območij ali vrst
- 5.6 Dejavnosti združenj za varstvo narave za varstvo vrst in območij
- 5.7 Programi financiranja (obseg sredstev, cilji, področja uporabe)

6. Obveščanje javnosti (uradno, prostovoljno)

- 6.0 Splošno
- 6.1 Raziskovalne in izobraževalne institucije
- 6.2 Informacijski centri
- 6.3 Publikacije
- 6.4 Drugo

7. Sklepi, priporočeni ukrepi

II. Dodatek

Prednostne raziskovalne teme v skladu z 20. členom

- A. Dolgoročno opazovanje razvoja ekosistemov (življenjskih prostorov, biocenoz, populacij, vrst) z namenom raziskovanja razvojnih teženj in sprememb kot odzivov na vplive okolja)

Opomba: biološki kazalci, biološko opazovanje in spremljanje, analize vzrokov in posledic, dokumentacija

- B. Raziskave učinkovitosti zavarovanih območij

Opomba: reprezentativnost, uinkovitost, regeneracija, upravljanje, systemske analize

- C. Raziskave vrst in populacij

Opomba: genetika, dinamika, osamitev, biotska raznovrstnost

- D. Raziskave vidikov varstva in kmetijske ter gozdne rabe, katerih učinki so zaznavni na širšem območju.

Opomba: sonaravno gospodarjenje, ekološka kompenzacija, mreža biotopov, ekstenzivna raba, omejevanje staleža divjadi

- E. Raziskave za izboljšave posebnih metod, postopkov in načrtov

Opomba: rde i sezname, kartiranje biotopov, zavarovana obmoja, krajinsko na rtovanje, posegi v naravo in krajino, informacijski sistemi

- F. Razvijanje strategij in zasnov za varstvo narave in urejanje krajine

Opomba: strateški cilji in možnosti za uspeh, zasnove varstva, ekstenzivna raba, ekonomski instrumenti, sprejemljivost za javnost

Alpska konvencija

Protokol Gorski gozd

Preambula

*Republika Avstrija,
Francoska republika,
Italijanska republika,
Kneževina Lihtenštajn,
Kneževina Monako,
Zvezna republika Nem ija,
Republika Slovenija,
Švicarska konfederacija
kot tudi
Evropska skupnost*

so se

v skladu s svojimi nalogami po Konvenciji o varstvu Alp (Alpska konvencija) z dne 7. novembra 1991 in da bi zagotovile celovito politiko varstva in trajnostnega razvoja alpskega prostora,

zaradi izpolnjevanja svojih obveznosti iz drugega in tretjega odstavka 2. člena Alpske konvencije,

prepričane, da mora imeti tamkajšnje prebivalstvo možnost opredeliti svoje lastne zamisli o družbenem, kulturnem in gospodarskem razvoju in sodelovati pri njihovem uresničevanju v okviru veljavne ureditve,

ob spoznanju, da je gorski gozd oblika vegetacije, ki lahko – pogosto daleč čez gorsko območje – zagotavlja najučinkovitejše, najgospodarnejše in kraji- ni najprimernejše varstvo pred ujmami, še

posebej pred erozijo, poplavami, snežnimi in zemeljskimi plazovi, hudourniki ter padanjem kamenja, vedoč, da gozd ozračju odvzema ogljikov dioksid in v lesu za daljše časovno obdobje veže ogljik, kar vpliva na podnebje,

zavedajoč se, da je gorski gozd nepogrešljiv za regionalno podnebno ravnovesje, za čiščenje zraka ter za uravnavanje vodnega režima,

glede na to, da postaja gorski gozd zaradi svojerekreacijskefunkcijevsepomembnejši za vse ljudi,

vedoč, da je gorski gozd vir obnovljivih surovin, ki so zlasti pomembne ob naraščajoči porabi naravnih virov, obenem pa eksistenčnega pomena kot kraj in vir dohodka še zlasti na podeželju,

vedoč, da so ekosistemi gorskega gozda pomemben življenjski prostor velikega števila živalskih in rastlinskih vrst,

v prepričanju, da predvsem upoštevanje načela trajnostnega razvoja, kot ga oblikujemo in razvijamo v tradiciji evropskega gozdarstva, zagotavlja vse pomembne gozdne funkcije tudi za prihodnje generacije.

prepričane, da se določeni problemi lahko razrešijo le čezmejno in s skupnim ukrepanjem alpskih držav,

sporazumele, kot sledi:

I. poglavje

Splošne določbe

1. člen

Cilj

- (1) Cilj tega protokola je ohranjanje in po potrebi razvoj, razširitev ter izboljšanje stabilnosti gorskega gozda kot sonaravnega življenjskega prostora. Temeljni pogoj za izpolnjevanje funkcij, navedenih v preambuli, je negovalno, sonaravno in trajnostno gospodarjenje z gorskim gozdom.
- (2) Pogodbenice se še posebej zavezujejo, da bodo skrbele:
 - za to, da gozdove pomlajujejo naravno,
 - za dobro strukturirano, stopničasto zgradbo sestojev z rastišču primernimi drevesnimi vrstami,
 - za uporabo semen in sadik samoniklih gozdnih vrst,
 - za to, da bodo z neškodljivimi načini sečnje in spravila lesa preprečevale erozijo in zbitje tal.

2. člen

Upoštevanje ciljev v politiki na drugih področjih

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo cilje tega protokola upoštevale tudi v svoji politiki na drugih področjih. To zlasti velja za navedena področja:

- a) Obremenitve zraka s škodljivimi snovmi – Obremenitve zraka s škodljivimi snovmi je treba postopno zmanjšati do mere, ki ni škodljiva za gozdne ekosisteme. To velja tudi za obremenitve zraka s škodljivimi snovmi, ki prihajajo čez meje.
- b) Stalež parkljaste divjadi – Stalež parkljaste divjadi je treba omejiti do mere, ki brez posebnih varovalnih ukrepov omogoča naravno pomlajevanje rastišču primernih gorskih gozdov. Za obmejna območja se pogodbenice zavezujejo, da bodo medsebojno uskladle ukrepe za uravnavanje staleža divjadi. Da bi bila ponovno vzpostavljena naravna selekcija pri staležu parkljaste divjadi ter v interesu varstva okolja, se pogodbenice zavzemajo za ponovno naselitev plenilcev v skladu s celotnimi potrebami območja.
- c) Gozdna paša – Ohranitev gorskega gozda, ki je sposoben opravljati svojo vlogo, ima prednost pred gozdno pašo. Gozdno pašo je treba zato toliko omejiti ali po potrebi v celoti odpraviti, da se omogoči pomlajevanje gozdov, ki ustrezajo rastišču, preprečujejo poškodbe tal in predvsem, da se ohrani varovalna vloga gozda.
- d) Raba v namen sprostitev in oddiha – Raba gorskega gozda za sprostitev in oddih se usmerja in po potrebi omeji tako, da ne ogroža ohranjanja in pomlajevanja gorskih gozdov. Pri tem je treba upoštevati potrebe gozdnih ekosistemov.
- e) Gospodarska raba gozda – Zaradi pomena trajne rabe lesa za narodno gospodarstvo in nego gozdov pogodbenice spodbujajo večjo uporabo lesa iz gozdov, s katerimi se trajnostno gospodarijo.

- f) Nevarnost gozdnih požarov – Pogodbenice skrbijo za zmanjševanje nevarnosti gozdnih požarov s primernimi preventivnimi ukrepi in učinkovitim bojem proti požarom.
- g) Strokovno osebje – Ker sonaravno in v izpolnjevanje vseh gozdnih funkcij usmerjeno gojenje gozdov ni mogoče brez strokovno usposobljenega osebja, se pogodbenice zavezujejo poskrbeti za zadostno število strokovnega osebja.

3. člen

Sodelovanje teritorialnih skupnosti

- (1) V okviru veljavne ureditve vsaka pogodbenica določi najboljšo raven usklajevanja in sodelovanja med institucijami in teritorialnimi skupnostmi, ki jih to neposredno zadeva, z namenom, da pospešuje skupno odgovornost, zlasti da izkoristi in razvija sinergijo pri izvajanju politike gospodarjenja z gozdovi ter iz tega izhajajočih ukrepov.
- (2) Teritorialne skupnosti, ki jih to neposredno zadeva, sodelujejo v različnih fazah priprave in uresničevanja politik in ukrepov ob upoštevanju svojih pristojnosti v okviru veljavne ureditve.

4. člen

Mednarodno sodelovanje

Pogodbenice se dogovorijo:

- a) da bodo skupno vrednotile razvoj gozdarske politike in se medsebojno

- posvetovale pred pomembnimi odločitvami za izvajanje tega protokola,
- b) da bodo s čezmejnimi sodelovanjem vseh pristojnih oblasti, posebej regionalnih uprav in lokalnih skupnosti, zagotavljale uresničevanje ciljev in ukrepov, določenih v tem protokolu,
- c) da bodo z mednarodnim sodelovanjem med raziskovalnimi in izobraževalnimi institucijami, gozdarskimi in okoljevarstvenimi organizacijami kot tudi med občili pospeševale izmenjavo znanj in izkušenj kakor tudi skupne pobude.

II. poglavje

Posebni ukrepi

5. člen

Podlage za načrtovanje

Za uresničevanje ciljev, navedenih v tem protokolu, pogodbenice skrbijo za izdelavo potrebnih podlag za načrtovanje. Te zajemajo tudi raziskavo gozdnih funkcij s posebnim upoštevanjem varovalne funkcije ter zadostnega poznavanja gozdnih rastišč.

6. člen

Varovalna funkcija gorskega gozda

- (1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo varovalnemu učinku gorskih gozdov, ki v veliki meri varujejo svoje lastno rastišče in predvsem naselja, prometno infrastrukturo, kmetijske površine ipd., določile prednostni položaj in da bo

ravnanje s temi gozdovi usmerjeno k varovalnemu cilju. Te gorske gozdove je treba ohraniti tam, kjer so.

- (2) Potrebne ukrepe je treba strokovno načrtovati in izvajati v okviru projektov za nego oziroma izboljšanje varovalnih gozdov. Upoštevati je treba cilje varstva narave in urejanja krajine.

7. člen

Gospodarska funkcija gorskega gozda

- (1) V gorskih gozdovih, v katerih prevladuje gospodarska funkcija, in kjer to zahtevajo regionalne gospodarske razmere, pogodbenice poskrbijo, da se gospodarjenje z gorskim gozdom lahko razvije kot vir zaposlitve in dohodka za lokalno prebivalstvo.
- (2) Pogodbenice skrbijo, da se gozdovi pomlajujejo z rastišču primernimi drevesnimi vrstami ter da je gospodarjenje z gozdovi negovalno oziroma takšno, da varuje tla in gozdne sestoje.

8. člen

Družbene in ekološke funkcije gorskega gozda

Ker mora gorski gozd izpolnjevati pomembne socialne in ekološke funkcije, se pogodbenice zavezujejo, da bodo izvajale ukrepe, ki zagotavljajo:

- njegovo vplivanje na vodne vire, podnebno ravnovesje, čiščenje zraka in varovanje pred hrupom,

- njegovo biotsko raznovrstnost ter
- doživljanje narave in sprostitvev.

9. člen

Odpiranje gozda

Pogodbenice soglašajo, da so za preprečevanje škod, za sonaravno gospodarjenje in nego potrebni ukrepi za odpiranje gozda, ki jih je treba zelo skrbno načrtovati in izvajati ter pri tem upoštevati zahteve varstva narave in krajine.

10. člen

Naravni gozdni rezervati

- (1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo določile naravne gozdne rezervate v zadostnem obsegu in številu ter z njimi ravnale tako, da zagotovijo naravno dinamiko in raziskovanje in bodo v ta namen ustavile vsako rabo ali jo prilagodile cilju rezervata. Pri izbiri teh površin je treba paziti, da so zastopani po možnosti vsi ekosistemi gorskega gozda. V vsakem primeru pa je treba zagotoviti potrebno varovalno funkcijo teh gozdnih sestojev.
- (2) Določitev naravnih gozdnih rezervatov mora načelno biti v skladu z dolgoročno učinkovitim dogovorjenim varstvom narave.
- (3) Pogodbenice zagotovijo potrebno sodelovanje pri načrtovanju in določanju čezmejnih naravnih gozdnih rezervatov.

11. člen

Spodbude in nadomestila

- (1) Ob upoštevanju oteženih gospodarskih razmer v alpskem prostoru in glede na storitve, ki se opravljajo pri gospodarjenju z gorskimi gozdovi, se pogodbenice zavezujejo, da bodo v danih finančno-političnih okvirnih pogojih in dokler je to za zagotavljanje teh storitev potrebno, zadostno spodbujale gospodarjenje z gozdovi, še posebej ukrepe, navedene v členih 6 do 10.
- (2) Če se v okviru gospodarjenja z gorskimi gozdovi zahtevajo storitve, ki presegaajo obstoječe z zakonom določene obveznosti, katerih nujnost je utemeljena v projektih, ima lastnik gozda pravico do primernega in storitvi ustreznega nadomestila.
- (3) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo ustvarile potreben instrumentarij za financiranje ukrepov za spodbude in nadomestila. Pri financiranju je treba poleg narodnogospodarskih koristi za celotno prebivalstvo upoštevati tudi interese posameznika.

12. člen

Dopolnilni ukrepi

Pogodbenice lahko za gospodarjenje z gorskimi gozdovi sprejmejo poleg ukrepov, predvidenih v tem protokolu, tudi dopolnilne ukrepe.

III. poglavje

Raziskave, izobraževanje in obveščanje

13. člen

Raziskave in opazovanje

- (1) Pogodbenice spodbujajo in s tesnim sodelovanjem usklajujejo raziskave in sistematično opazovanje, s katerimi se uresničujejo cilji tega protokola.
- (2) Še posebej spodbujajo raziskovalne projekte v zvezi z opredelitvijo, nego in varstvom kot tudi s funkcijami ekosistema gorskega gozda ter znanstvene projekte, ki omogočajo mednarodno primerljivost spremljanja stanja in zbranih podatkov posameznih držav.
- (3) Pogodbenice poskrbijo, da se rezultati nacionalnih raziskav in sistematičnega opazovanja zbirajo v skupni sistem za stalno opazovanje in informiranje in so na voljo javnosti v okviru veljavne ureditve.
- (4) Še zlasti bodo pogodbenice za cilje in ukrepe, določene v tem protokolu, sestavile primerljivo poročilo, ki ga morajo dopolnjevati v rednih časovnih presledkih.

14. člen

Izobraževanje in obveščanje

- (1) Pogodbenice spodbujajo izobraževanje in izpopolnjevanje ter obveščanje jav-

nosti o ciljih, ukrepih in izvajanju tega protokola.

- 2) Zlasti skrbijo za svetovanje lastnikom gozdov in njihovo izobraževanje v skladu z vsebino tega protokola.

IV. poglavje

Izvajanje, nadzor in presojanje

15. člen

Izvajanje

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo s primernimi ukrepi v okviru veljavne ureditve zagotovile izvajanje tega protokola.

16. člen

Nadzor spoštovanja obveznosti

- (1) Pogodbenice redno poročajo Stalnemu odboru o ukrepih, ki so jih sprejele na podlagi tega protokola. V poročilih se navede tudi učinkovitost sprejetih ukrepov. Alpska konferenca določi časovno zaporedje poročanja.
- (2) Stalni odbor pregleda poročila zaradi preverjanja, ali so pogodbenice izpolnile obveznosti iz tega protokola. Od pogodbenic lahko zahteva tudi dodatne informacije ali pa si pridobi informacije iz drugih virov.
- (3) Stalni odbor sestavi za Alpsko konferenco poročilo o spoštovanju obveznosti pogodbenic po tem protokolu.

- (4) Alpska konferenca se seznani s tem poročilom. Če ugotovi, da se obveznosti ne spoštujejo, lahko sprejme priporočila.

17. člen

Presojanje učinkovitosti določb

- (1) Pogodbenice redno preverjajo in presojujejo učinkovitost določb tega protokola. Če je za uresničevanje njegovih ciljev potrebno, predvidijo sprejem ustreznih sprememb tega protokola.
- (2) V okviru veljavne ureditve tudi teritorialne skupnosti sodelujejo pri tem presojanju. Posvetujejo se lahko tudi z nevladnimi organizacijami, ki so dejavne na tem področju.

V. poglavje

Končne določbe

18. člen

Odnos med Alpsko konvencijo in protokolom

- (1) Ta protokol je protokol Alpske konvencije v smislu 2. člena in drugih členov konvencije, na katere se nanaša.
- (2) Pogodbenice tega protokola so lahko samo pogodbenice Alpske konvencije. Vsaka odpoved Alpske konvencije velja tudi kot odpoved tega protokola.

- (3) Kadar Alpska konferenca odloča o vprašanjih, ki se nanašajo na ta protokol, lahko o njih glasujejo samo pogodbenice tega protokola.

19. člen

Podpis in ratifikacija

- (1) Ta protokol je na voljo za podpis vsem državam podpisnicam Alpske konvencije in Evropski skupnosti dne 27. februarja 1996 in pri Republiki Avstriji kot depozitarju od 29. februarja 1996.
- (2) Za pogodbenice, ki so izrazile soglasje, da jih ta protokol zavezuje, začne protokol veljati tri mesece po datumu, ko so tri države deponirale svoje listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi.
- (3) Za pogodbenice, ki kasneje izrazijo soglasje, da jih ta protokol zavezuje, začne protokol veljati tri mesece po deponiranju listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi. Po začetku veljavnosti spremembe protokola postane vsaka nova pogodbenica tega protokola pogodbenica protokola v spremenjenem besedilu.

20. člen

Notifikacije

Depozitar obvesti v zvezi s tem protokolom vsako državo, navedeno v preambuli, in Evropsko skupnost o:

- a) vsakem podpisu,
- b) deponiranju vsake listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi,
- c) vsakem datumu začetka veljavnosti,
- d) vsaki izjavi katere od pogodbenc ali podpisnic,
- e) vsakem obvestilu pogodbenice o odpovedi vključno z datumom, ko začne veljati.

Da bi to potrdili, so podpisniki, pravilno pooblaščen v ta namen, podpisali ta protokol.

Sestavljeno na Brdu dne 27. februarja 1996 v slovenskem, francoskem, italijanskem in nemškem jeziku, pri čemer so vsa štiri besedila enako obvezujoča, v enem samem originalu, ki je deponiran v arhivu Republike Avstrije. Depozitar posreduje vsaki podpisnici overjeno kopijo.

Alpska konvencija

Protokol Turizem

Preambula

*Republika Avstrija,
Francoska republika,
Italijanska republika,
Kneževina Lihtenštajn,
Kneževina Monako,
Zvezna republika Nemčija,
Republika Slovenija,
Švicarska konfederacija
kot tudi
Evropska skupnost*

so se

v skladu s svojimi nalogami po Konvenciji o varstvu Alp (Alpska konvencija) z dne 7. novembra 1991 in da bi zagotovile celovito politiko varstva in trajnostnega razvoja alpskega prostora,

zaradi izpolnjevanja svojih obveznosti iz drugega in tretjega odstavka 2. člena Alpske konvencije,

ob upoštevanju volje pogodbenic, da uskladijo gospodarske interese z ekološkimi zahtevami in zagotovijo trajnostni razvoj, zavedajoč se, da so Alpe življenjski prostor tamkajšnjega prebivalstva in okvir za njegov gospodarski razvoj,

prepričane, da mora imeti tamkajšnje prebivalstvo možnost opredeliti svoje lastne zamisli o družbenem, kulturnem in gospodarskem razvoju in sodelovati pri njihovem uresničevanju v okviru veljavne ureditve,

ob spoznanju, da ima današnji človek v urbani civilizaciji čedalje večje potrebe po turizmu in različnih pristočasnih dejavnostih, ob spoznanju, da so Alpe zaradi velikih možnosti za pristočasne dejavnosti, bo-

gastva njihovih krajin in raznolikosti ekoloških razmer eno velikih območij za turizem in preživljanje prostega časa v Evropi in da je treba njihov pomen obravnavati tudi čez državne okvire,

ob spoznanju, da pomemben delež prebivalstva nekaterih pogodbenic živi v Alpah in da je alpski turizem v javnem interesu, ker prispeva k ohranjanju trajne poseljenosti,

ob spoznanju, da se gorski turizem razvija ob vedno večji svetovni konkurenci in pomembno prispeva h gospodarski uspešnosti alpskega prostora,

glede na to, da se v zadnjem času kažejo težnje po vedno večji usklajenosti med turizmom in okoljem, kar se izraža v naraščajočem zanimanju gostov za poleti in pozimi privlačno in ohranjeno naravno okolje in v prizadevanjih številnih lokalnih nosilcev odločanja za izboljšanje kakovosti turističnih območij v smislu varovanja okolja,

glede na to, da je treba v alpskem prostoru še posebej upoštevati meje ekološke sprejemljivosti vsakega kraja in ga oceniti po njegovih posebnostih,

ker se zavedajo, da so naravna in kulturna dediščina ter krajina bistveni temelji za turizem v Alpah,

ker se zavedajo, da so naravne, kulturne, gospodarske in institucionalne razlike, značilne za alpske države, privedle do samostojnega razvoja in raznolikosti turistične ponudbe, ki je ne sme spodriniti enoličnost na mednarodni ravni, ampak naj

bo vir raznovrstnih in dopolnjujočih se oblik turizma,

ker se zavedajo, da je potreben trajnostni razvoj turističnega gospodarstva, ki temelji na dviganju vrednosti naravne dediščine in na kakovosti ponudbe in storitev, upoštevajoč, da je večina alpskih območij gospodarsko odvisna od turizma, ki daje tudi možnost za preživetje tamkajšnjega prebivalstva,

ker se zavedajo, da je treba turiste, ki obiskujejo ta območja, spodbujati k spoštovanju narave in jim pomagati k boljšemu razumevanju prebivalstva, ki tam živi in dela, ter ustvarjati kar najboljše razmere za pristno spoznavanje narave v alpskem prostoru v vsej njeni raznolikosti,

ker se zavedajo, da je naloga organizacij, ki opravljajo turistične storitve, in teritorialnih skupnosti, da v alpskem prostoru usklajeno poskrbijo za izboljšanje oblikovanja turistične ponudbe in njenega načina delovanja,

v želji, da se zagotovi trajnostni razvoj alpskega prostora s turizmom, ki je sprejemljiv za okolje in je tudi bistveni temelj za življenjske in gospodarske razmere tamkajšnjega prebivalstva,

prepričane, da se določeni problemi lahko razrešijo le čezmejno in s skupnim ukrepanjem alpskih držav,

sporazumele, kot sledi:

I. poglavje

Splošne določbe

1. člen

Cilj

Cilj tega protokola je v okviru veljavne ureditve prispevati k trajnostnemu razvoju alpskega prostora s turizmom, ki je sprejemljiv za okolje, in s posebnimi ukrepi in priporočili, ki upoštevajo interese tamkajšnjega prebivalstva in turistov.

2. člen

Mednarodno sodelovanje

- (1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo odpravile ovire za mednarodno sodelovanje med teritorialnimi skupnostmi alpskega prostora in spodbujale reševanje skupnih problemov s sodelovanjem na ustrezni teritorialni ravni.
- (2) Pogodbenice podpirajo okrepljeno mednarodno sodelovanje med posameznimi pristojnimi institucijami. Predvsem skrbijo za večjo veljavo obmejnih območij z usklajevanjem turističnih in prostočasnih dejavnosti, ki so sprejemljive za okolje.
- (3) Kadar ukrepov ne morejo izvajati teritorialne skupnosti, ker so v državni ali mednarodni pristojnosti, jim je treba dati možnost, da učinkovito zastopajo interese svojega prebivalstva.

3. člen

Upoštevanje ciljev v politiki na drugih področjih

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo cilje tega protokola upoštevale tudi v svoji politiki na drugih področjih, zlasti pri urejanju prostora, v prometu, kmetijstvu, gozdarstvu, varstvu okolja in narave kot tudi pri oskrbi z vodo in energijo, da bi zmanjšale morebitne negativne ali tem ciljem nasprotujoče učinke.

4. člen

Sodelovanje teritorialnih skupnosti

- (1) V okviru veljavne ureditve vsaka pogodbenica določi najboljšo raven usklajevanja in sodelovanja med institucijami in teritorialnimi skupnostmi, ki jih to neposredno zadeva, z namenom, da pospešuje skupno odgovornost, zlasti da izkoristi in razvija sinergijo pri izvajanju turistične politike ter iz tega izhajajočih ukrepov.
- (2) Teritorialne skupnosti, ki jih to neposredno zadeva, sodelujejo v različnih fazah priprave in uresničevanja te politike in ukrepov ob upoštevanju svojih pristojnosti v okviru veljavne ureditve.

II. poglavje

Posebni ukrepi

5. člen

Obvladovanje ponudbe

- (1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo skrbele za trajnosten in okolju sprejemljiv razvoj turizma. V ta namen podpirajo oblikovanje in uresničevanje smernic, razvojnih programov in sektorskih načrtov na pobudo pristojnih organov na najustreznejši ravni, ki upoštevajo cilje tega protokola.
- (2) Ti ukrepi bodo omogočili presojo in primerjavo prednosti in slabosti načrtovanega razvoja, zlasti z vidika:
 - a) družbenogospodarskih posledic za tamkajšnje prebivalstvo,
 - b) posledic za tla, vodo, zrak, naravno ravnovesje in krajino ob upoštevanju posebnih ekoloških danosti, naravnih virov in meja sprejemljivosti ekosistemov,
 - c) posledic za javne finance.

6. člen

Usmeritve razvoja turizma

- (1) Pogodbenice pri razvoju turizma upoštevajo načela varstva narave in ohranjanja krajine. Zavezujejo se, da bodo, kolikor je mogoče, spodbujale projekte, ki varujejo krajino in so sprejemljivi za okolje.
- (2) Zavzemale se bodo za politiko trajnostnega razvoja, ki krepi konkurenčno

sposobnost sonaravnega turizma v alpskem prostoru in tako pomembno prispeva k družbenogospodarskemu razvoju alpskega prostora. Dajale bodo prednost ukrepom v korist inovativnosti in uvajanja novih oblik ponudbe.

- (3) Pogodbenice na območjih z močnim turističnim prometom skrbijo za uravnoteženost med intenzivnimi in ekstenzivnimi oblikami turizma.
- (4) Pri spodbujevalnih ukrepih je treba upoštevati našteje vidike:
 - a) pri intenzivnem turizmu prilagoditev obstoječih turističnih objektov in njihove opreme ekološkim zahtevam ter razvoj novih objektov v skladu s cilji tega protokola,
 - b) pri ekstenzivnem turizmu ohranjanje ali razvoj sonaravne in za okolje sprejemljive turistične ponudbe ter dviganja vrednosti naravne in kulturne dediščine turističnih območij.

7. člen

Pospeševanje kakovosti

- (1) Pogodbenice izvajajo politiko, ki je stalno in dosledno usmerjena v kakovostno turistično ponudbo v celotnem alpskem prostoru, pri čemer je treba zlasti upoštevati ekološke zahteve.
- (2) Spodbujajo izmenjavo izkušenj in izvajanje skupnih programov za izboljšanje kakovosti predvsem pri:
 - a) vključitvi objektov in naprav v kraji-
no in v naravno okolje,
 - b) urbanizmu, arhitekturi (novogradnje in prenove vasi),

- c) nastanitvenih objektih in ponudbi turističnih storitev,
- d) uvajanju novih oblik turistične ponudbe alpskega prostora z večjim poudarkom na kulturnih prireditvah na posameznih območjih.

8. člen

Usmerjanje turističnih tokov

Pogodbenice podpirajo usmerjanje turističnih tokov, še zlasti na zavarovanih območjih, z organiziranjem razporeda in sprejema turistov, tako da zagotavljajo nadaljnji obstoj teh območij.

9. člen

Omejitve razvoja zaradi naravnega okolja

Pogodbenice skrbijo, da bo razvoj turizma prilagojen posebnostim okolja in razpoložljivim virom kraja ali regije. Če bi določeni projekti lahko zelo vplivali na okolje, jih je treba v okviru veljavne ureditve predhodno ovrednotiti in izsledke upoštevati pri odločanju.

10. člen

Območja miru

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo v skladu s svojimi predpisi in ekološkimi merili določile območja miru, na katerih se odpravljajo ureditvi prostora v turistične namene.

11. člen

Politika razvoja nastanitvenih zmogljivosti

Pogodbenice pri politiki razvoja nastanitvenih zmogljivosti ob upoštevanju omejenosti razpoložljivega prostora dajejo prednost komercialnim nastanitvenim enotam, obnovi in uporabi obstoječih objektov ter posodabljanju in izboljšanju kakovosti obstoječih nastanitvenih zmogljivosti.

12. člen

Žičnice

- (1) Pogodbenice se strinjajo, da v okviru svojih nacionalnih postopkov za izdajanje dovoljenj za žičnice uveljavljajo politiko, ki poleg varnostnih zahtev in gospodarskih potreb upošteva tudi ekološke in krajinske zahteve.
- (2) Pogoji za izdajo novih obratovalnih dovoljenj in koncesij za žičnice je razstavitev in odstranitev naprav, ki se ne uporabljajo več, in zasaditev sproščenih površin predvsem s samoniklimi rastlinskimi vrstami.

13. člen

Promet in prevoz turistov

- (1) Pogodbenice spodbujajo ukrepe za omejevanje prometa z motornimi vozili v turističnih krajih.
- (2) Poleg tega podpirajo zasebne ali javne pobude za boljšo dostopnost turističnih krajev in središč z javnimi

prevoznimi sredstvi in spodbujajo turisti k uporabi takega prevoza.

14. člen

Posebne tehnike urejanja površin

1. *Smučarske proge*

- (1) Pogodbenice skrbijo za tako ureditev, vzdrževanje in uporabo smučarskih prog, ki se najbolje vključujejo v krajino ob upoštevanju naravnega ravnovesja in občutljivosti biotopov.

- (2) Čim bolj je treba omejiti spreminjanje terena in preurejene površine zazeleniti predvsem s samoniklimi rastlinskimi vrstami, če naravne danosti to dopuščajo.

2. *Naprave za zasneževanje*

Zakonodaje posameznih držav lahko dovolijo zasneževanje v obdobjih nizkih temperatur, značilnih za posamezne kraje, predvsem za zavarovanje izpostavljenih delov smučišč, če to dovoljujejo krajevne vodne, podnebne in ekološke razmere.

15. člen

Športne dejavnosti

- (1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo določile politiko usmerjanja športnih dejavnosti na prostem, zlasti na zavarovanih območjih, da bi preprečile negativne vplive na okolje. Če je potrebno, jih lahko tudi prepovejo.

- (2) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo skrajno omejile, in če bo potrebno, prepovedale motorizirani šport, razen v območjih, ki jih za to določijo pristojni organi.

16. člen

Dovoz z zračnimi plovili

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo zunaj letališč skrajno omejile ali po potrebi prepovedale dovoze z zračnimi plovili v športne namene.

17. člen

Razvoj gospodarsko manj razvitih območij

Pogodbenicam se priporoča, da na ustreznih teritorialnih ravni proučijo rešitve, ki omogočajo uravnotežen razvoj gospodarsko manj razvitih območij.

18. člen

Razporejanje počitnic

- (1) Pogodbenice si prizadevajo za boljše prostorsko in časovno razporeditev turističnega povpraševanja na turističnih območjih.
- (2) V ta namen je treba podpreti meddržavno sodelovanje pri razporejanju počitnic in izmenjavo izkušenj o podaljšanju sezone.

19. člen

Spodbujanje inovacij

Pogodbenicam se priporoča, da razvijajo primerne spodbude za uresničevanje usmeritev tega protokola. V ta namen bodo zlasti proučile organizacijo natečaja alpskih držav za nagrajevanje inovativnih turističnih rešitev in proizvodov, ki upoštevajo cilje tega protokola.

20. člen

Sodelovanje med turizmom, kmetijstvom, gozdarstvom in obrtjo

Pogodbenice podpirajo sodelovanje med turizmom, kmetijstvom, gozdarstvom in obrtjo. Spodbujajo predvsem povezave dejavnosti, ki ustvarjajo delovna mesta v smislu trajnostnega razvoja.

21. člen

Dopolnilni ukrepi

Pogodbenice lahko za trajnostni razvoj turizma sprejmejo poleg ukrepov, predvidenih v tem protokolu, tudi dopolnilne ukrepe.

III. poglavje

Raziskave, izobraževanje in obveščanje

22. člen

Raziskave in opazovanje

- (1) Pogodbenice spodbujajo in s tesnim sodelovanjem usklajujejo raziskave in sistematično opazovanje, ki koristi boljšemu poznavanju medsebojnih vplivov med turizmom in okoljem v Alpah kot tudi analizi prihodnjega razvoja.
- (2) Pogodbenice poskrbijo, da se rezultati nacionalnih raziskav in sistematičnega opazovanja zbirajo v skupni sistem za stalno opazovanje in informiranje in so na voljo javnosti v okviru veljavne ureditve.
- (3) Pogodbenice se zavezujejo, da si bodo izmenjevale informacije o svojih izkušnjah, ki so koristne za uresničevanje ukrepov in priporočil tega protokola, in zbirale pomembne podatke o kakovostnem razvoju turizma.

23. člen

Izobraževanje in obveščanje

- (1) Pogodbenice spodbujajo izobraževanje in izpopolnjevanje ter obveščanje javnosti o ciljih, ukrepih in izvajanju tega protokola.

- (2) Pogodbenicam se priporoča, da v izobraževanje za poklice, ki so neposredno ali posredno povezani s turizmom, vključijo znanje o naravi in okolju. Lahko bi izvajali izvirne programe izobraževanja, ki povezujejo turizem in okolje, kot na primer:
 - “animator narave“,
 - “pospeševalec kakovosti turističnih središč“,
 - “turistični spremljevalec invalidnih oseb“.

IV. poglavje

Izvajanje, nadzor in presojanje

24. člen

Izvajanje

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo s primernimi ukrepi v okviru veljavne ureditve zagotovile izvajanje tega protokola.

25. člen

Nadzor spoštovanja obveznosti

- (1) Pogodbenice redno poročajo Stalnemu odboru o ukrepih, ki so jih sprejele na podlagi tega protokola. V poročilih se navede tudi učinkovitost sprejetih ukrepov. Alpska konferenca določi časovno zaporedje poročanja.
- (2) Stalni odbor pregleda poročila zaradi preverjanja, ali so pogodbenice izpolnile obveznosti iz tega protokola. Od po-

godbenic lahko zahteva tudi dodatne informacije ali pa si pridobi informacije iz drugih virov.

- (3) Stalni odbor sestavi za Alpsko konferenco poročilo o spoštovanju obveznosti pogodbenic po tem protokolu.
- (4) Alpska konferenca se seznani s tem poročilom. Če ugotovi, da se obveznosti ne spoštujejo, lahko sprejme priporočila.

26. člen

Presojanje učinkovitosti določb

- (1) Pogodbenice redno preverjajo in presojajo učinkovitost določb tega protokola. Če je za uresničevanje njegovih ciljev potrebno, predvidijo sprejem ustreznih sprememb tega protokola.
- (2) V okviru veljavne ureditve tudi teritorialne skupnosti sodelujejo pri tem presojanju. Posvetujejo se lahko tudi z nevladnimi organizacijami, ki so dejavne na tem področju.

V. poglavje

Končne določbe

27. člen

Odnos med Alpsko konvencijo in protokolom

- (1) Ta protokol je protokol Alpske konvencije v smislu 2. člena in drugih členov konvencije, na katere se nanaša.
- (2) Pogodbenice tega protokola so lahko samo pogodbenice Alpske konvencije. Vsaka odpoved Alpske konvencije velja tudi kot odpoved tega protokola.
- (3) Kadar Alpska konferenca odloča o vprašanih, ki se nanašajo na ta protokol, lahko o njih glasujejo samo pogodbenice tega protokola.

28. člen

Podpis in ratifikacija

- (1) Ta protokol je na voljo za podpis vsem državam podpisnicam Alpske konvencije in Evropski skupnosti dne 16. oktobra 1998 in pri Republiki Avstriji kot depozitarju od 16. novembra 1998.
- (2) Za pogodbenice, ki so izrazile soglasje, da jih ta protokol zavezuje, začne protokol veljati tri mesece po datumu, ko so tri države deponirale svoje listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi.
- (3) Za pogodbenice, ki kasneje izrazijo soglasje, da jih ta protokol zavezuje, začne protokol veljati tri mesece po

deponiranju listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi. Po začetku veljavnosti spremembe protokola postane vsaka nova pogodbenica tega protokola pogodbenica protokola v spremenjenem besedilu.

29. člen

Notifikacije

Depozitar obvesti v zvezi s tem protokolom vsako državo, navedeno v preambuli, in Evropsko skupnost o:

- a) vsakem podpisu,
- b) deponiranju vsake listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi,

- c) vsakem datumu začetka veljavnosti,
- d) vsaki izjavi katere od pogodbenic ali podpisnic,
- e) vsakem obvestilu pogodbenice o odpovedi vključno z datumom, ko začne veljati.

Da bi to potrdili, so podpisniki, pravilno pooblaščen v ta namen, podpisali ta protokol.

Sestavljeno na Bledu dne 16. oktobra 1998 v slovenskem, francoskem, italijanskem in nemškem jeziku, pri čemer so vsa štiri besedila enako obvezujoča, v enem samem originalu, ki je deponiran v arhivu Republike Avstrije. Depozitar posreduje vsaki podpisnici overjeno kopijo.

Alpska konvencija

Protokol Varstvo tal

Preambula

*Republika Avstrija,
Francoska republika,
Italijanska republika,
Kneževina Lihtenštajn,
Kneževina Monako,
Zvezna republika Nemčija,
Republika Slovenija,
Švicarska konfederacija
kot tudi
Evropska skupnost*

so se

v skladu s svojimi nalogami po Konvenciji o varstvu Alp (Alpska konvencija) z dne 7. novembra 1991 in da bi zagotovile celovito politiko varstva in trajnostnega razvoja alpskega prostora,

zaradi izpolnjevanja svojih obveznosti iz drugega in tretjega odstavka 2. člena Alpske konvencije,

s ciljem, da zmanjšajo količinsko in kakovostno razvrednotenje tal, zlasti z uporabo tlom neškodljivih kmetijskih in gozdarskih proizvodnih postopkov, varčnim ravnanjem z zemljišči in tlemi, preprečevanjem erozije ter omejevanjem pozidave tal,

zavedajoč se, da so varstvo alpskih tal, trajnostno gospodarjenje z njimi in obnova njihovih naravnih funkcij na prizadetih krajih v splošnem interesu,

ob spoznanju, da so za Alpe kot enega največjih strnjenih naravnih prostorov Evrope značilni ekološka raznovrstnost in zelo občutljivi ekosistemi, katerih funkcijsko sposobnost je treba ohraniti,

prepričane, da mora imeti tamkajšnje prebivalstvo možnost opredeliti svoje lastne zamisli o družbenem, kulturnem in gospodarskem razvoju in sodelovati pri njihovem uresničevanju v okviru veljavne ureditve,

zavedajoč se, da so Alpe po eni strani pomemben življenjski in gospodarski prostor za tamkajšnje prebivalstvo in prostor za oddih za ljudi z drugih območij, po drugi strani pa je ohranitev funkcij tal ogrožena zaradi različnih potreb po rabi, ki se srečujejo v tem zelo omejenem alpskem prostoru, in je zato treba gospodarske interese uskladiti z ekološkimi zahtevami,

zavedajoč se, da zavzemajo tla v ekosistemih posebno mesto, da potekata novo nastajanje in regeneracija prizadetih tal le zelo počasi, da je zaradi topografskih danosti v alpskem prostoru pričakovati močnejšo erozijo tal, da se tu po eni strani nabirajo škodljive snovi, po drugi strani pa se lahko iz onesnaženih tal prenašajo škodljive snovi v sosednje ekosisteme in lahko ogrožajo ljudi, živali in rastline,

zavedajoč se, da lahko raba tal zlasti zaradi poseljevanja, industrije in obrti, infrastrukture, izkoriščanja rudnega bogastva, turizma, kmetijstva in gozdarstva ter prometa povzroči količinsko in kakovostno razvrednotenje tal in da je zaradi tega treba za preventivo in za omejevanje in odpravljanje škode skupaj z drugimi področji predlagati ukrepe, primerne za varstvo tal,

upoštevajoč, da varstvo tal raznovrstno vpliva na politiko drugih področij v alpskem prostoru in ga je treba zato usklajevati z drugimi strokami in področji,

prepričane, da se določeni problemi lahko razrešijo le čezmejno in s skupnim

ukrepanjem alpskih držav, ki jih bodo v posameznih podpisnicah uresničevali v skladu z razpoložljivimi sredstvi,

sporazumele, kot sledi:

I. poglavje

Splošne določbe

1. člen

Cilji

- (1) Ta protokol je namenjen uresničevanju obveznosti glede varstva tal, o katerih so se pogodbenice dogovorile v Alpski konvenciji.
- (2) Tla je treba
 1. v njihovih naravnih funkcijah kot
 - a) podlago za življenje in življenjski prostor za ljudi, živali, rastline in mikroorganizme,
 - b) prvino, ki značilno zaznamuje naravo in krajino,
 - c) del naravnega ravnovesja, predvsem z njihovimi vodnimi krogotoki in krogotoki hranilnih snovi,
 - d) medij preobrazbe in izravnavanja za snovno delovanje, zlasti zaradi njihovih filtrirnih, pufrskih in zadrževalnih sposobnosti, predvsem za varovanje podtalnice,
 - e) genetski zbiralnik,
 2. v njihovi funkciji arhiva naravne in kulturne zgodovine,
 3. z vidika zagotavljanja njihovih vrst rabe kot

- a) prostora za kmetijstvo, vključno s pašništvom in gozdarstvom,
- b) površine za naselitev in turistične dejavnosti,
- c) prostora za druge gospodarske rabe, promet, preskrbo ter gospodarjenje z odpadki,
- d) nahajališča surovin

ohraniti trajnostno učinkovita. Zlasti ekološke funkcije tal je treba dolgoročno kakovostno in količinsko zavarovati in ohraniti kot bistveni sestavni del naravnega ravnovesja. Podpirati je treba obnovo razvrednotenih tal.

- (3) Ukrepi, ki jih je treba sprejeti, so zlasti usmerjeni v kraju primerno rabo tal, varčno ravnanje s površinami, preprečevanje erozije in negativnih sprememb strukture tal ter zmanjševanje vnašanja snovi v tla, ki jih obremenjujejo, na najmanjšo možno mero.
- (4) Zlasti je treba ohranjati in podpirati za alpski prostor tipično raznolikost tal in značilne kraje.
- (5) Pri tem je posebej pomembno načelo preventive, ki zagotavlja varovanje funkcijskih sposobnosti in možnosti rabe tal v različne namene ter njihovo razpoložljivost za prihodnje rodove v smislu trajnostnega razvoja.

2. člen

Temeljne obveznosti

- (1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo sprejele potrebne pravne in upravne ukrepe za zagotavljanje varstva tal v

alpskem prostoru. Za nadzorovanje teh ukrepov so odgovorni organi posameznih držav.

- (2) če obstaja nevarnost težje in trajne prizadetosti funkcijske sposobnosti tal, imajo vidiki varovanja načeloma prednost pred vidiki rabe.
- (3) Pogodbenice proučijo možnosti, da bi ukrepe za varstvo tal v alpskem prostoru, zastavljene s tem protokolom, podprle z davčnimi in/ali finančnimi ukrepi. Posebej je treba podpreti ukrepe, ki so v skladu z varstvom tal in cilji varčne in okolju prijazne rabe tal.

3. člen

Upoštevanje ciljev v politiki na drugih področjih

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo cilje tega protokola upoštevale tudi v svoji politiki na drugih področjih. V alpskem prostoru to velja zlasti za urejanje prostora, poseljevanje in promet, energetiko, kmetijstvo in gozdarstvo, pridobivanje surovin, industrijo, obrt, turizem, varstvo narave in urejanje krajine, vodno gospodarstvo in gospodarjenje z odpadki ter ohranjanje čistega zraka.

4. člen

Sodelovanje teritorialnih skupnosti

- (1) V okviru veljavne ureditve vsaka pogodbenica določi najboljšo raven usklajevanja in sodelovanja med institucijami in teritorialnimi skupnostmi, ki

jih to neposredno zadeva, z namenom, da pospešuje skupno odgovornost, zlasti da izkoristi in razvija sinergijo pri izvajanju politike varstva tal ter iz tega izhajajočih ukrepov.

- (2) Teritorialne skupnosti, ki jih to neposredno zadeva, sodelujejo v različnih fazah priprave in uresničevanja te politike in ukrepov ob upoštevanju svojih pristojnosti v okviru veljavne ureditve.

5. člen

Mednarodno sodelovanje

- (1) Pogodbenice podpirajo okrepljeno mednarodno sodelovanje med ustreznimi pristojnimi institucijami, zlasti pri sestavljanju katastrof tal, pri opazovanju tal, pri opredelitvi in nadzorovanju območij varstva tal in obremenjenih tal ter območij ogroženosti, pri pripravi in usklajevanju podatkovnih baz, usklajevanju raziskav o varstvu tal v alpskem prostoru in pri medsebojnem poročanju.
- (2) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo odpravile ovire za mednarodno sodelovanje med teritorialnimi skupnostmi v alpskem prostoru in da bodo podpirale reševanje skupnih problemov na najprimernejši ravni.
- (3) če je določitev ukrepov za varstvo tal v državni ali mednarodni pristojnosti, je treba dati teritorialnim skupnostim možnosti, da učinkovito predstavijo interese prebivalstva.

II. poglavje

Posebni ukrepi

6. člen

Določitev zavarovanih območij

Pogodbenice skrbijo za to, da se pri določitvi zavarovanih območij upoštevajo tudi tla, ki jih je vredno varovati. Zlasti je treba ohraniti pedološke in skalnate tvorbe z izredno značilnimi posebnostmi ali posebnim pomenom za dokumentiranje zgodovine zemlje.

7. člen

Varčno in neškodljivo ravnanje s tlemi

- (1) Pri izdelavi in uresničevanju načrtov in/ali programov po tretjem odstavku 9. člena Protokola "Urejanje prostora in trajnostni razvoj" je treba upoštevati potrebe varstva tal, zlasti varčno ravnanje z zemljišči in tlemi.
- (2) Zaradi omejevanja pozidave tal in rabe tal bodo pogodbenice skrbele za gradnjo, ki varčuje s površinami in ne škoduje tlom. Razvoj naselij bodo usmerjale predvsem v notranjost naselij in omejevale širitev naselij navzven.
- (3) Pri presoji vplivov na prostor in okolje pri velikih projektih v industriji, gradbeništvu in infrastrukturi, zlasti prometu, energiji in turizmu, je treba v okviru državnih postopkov upoštevati varstvo tal in omejeno ponudbo površin v alpskem prostoru.

- (4) Če naravne danosti to dopuščajo, je treba opuščena ali razvrednotena tla, zlasti odlagališča odpadkov, rudniška jalovišča, infrastrukturne objekte, smučarske proge renaturirati ali rekultivirati.

8. člen

Varčna uporaba in tlom neškodljiv izkop rudnega bogastva

- (1) Pogodbenice skrbijo za varčno ravnanje z rudnim bogastvom. Prizadevajo si, da se prednostno uporabljajo nadomestki in izčrpajo možnosti predelave odpadnih snovi za ponovno uporabo ali da se podpira razvoj v tej smeri.
- (2) Pri izkopu, predelavi in uporabi surovin je treba čim manj obremenjevati druge funkcije tal. Na območjih, ki so posebno pomembna za varstvo funkcij tal, in na območjih, ki so opredeljena kot nahajališča pitne vode, se je treba odpovedati izkopu rudnega bogastva.

9. člen

Ohranjanje tal na mokriščih in barjih

- (1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo ohranile visoka in nizka barja. Zato si je treba srednjeročno prizadevati, da bi uporabo šote povsem nadomestili.
- (2) Na mokriščih in barjih je treba izsuševalne ukrepe, razen v utemeljenih izjemnih primerih, omejiti na vzdrževanje obstoječih omrežij. Na že izsušenih območjih naj bi spodbudili

ukrepe za vzpostavitev prvotnega stanja.

- (3) Načeloma naj ne bi uporabljali barjanskih tal ali pa naj bi z njimi v primeru kmetijske rabe gospodarili tako, da se ohrani njihova svojevrstnost.

10. člen

Določitev in obravnavanje ogroženih območij

- (1) Pogodbenice se dogovorijo, da bodo kartirale alpska območja, ki jih ogrožajo geološke, hidrogeološke in hidrološke nevarnosti, zlasti premiki mas (premikanje pobočij, hudourniški nanosi, zemeljski usadi), plazovi in poplave, jih vnesle v katastre ogroženih območij in po potrebi določile območja ogroženosti. V danem primeru je treba upoštevati tudi potresne nevarnosti.
- (2) Pogodbenice skrbijo za to, da se na ogroženih območjih uporabljajo čim bolj sonaravne inženirske tehnike ter lokalni in tradicionalni, krajinskim danostim prilagojeni gradbeni material. Te ukrepe je treba podpreti s primernimi gozdnogojitvenimi ukrepi.

11. člen

Določitev in obravnavanje alpskih območij, ogroženih zaradi erozije

- (1) Pogodbenice se dogovorijo, da bodo na podlagi primerljivih meril za določitev obsega erozije tal kartirale alpska območja, prizadeta zaradi večje erozi-

je, in jih vnesle v katastre tal, če je to potrebno za zaščito materialnih dobrin.

- (2) Erozijsko tal je treba omejiti na najmanjšo možno mero. Površine, prizadete zaradi erozije in plazenja, je treba sanirati, če je to potrebno za zaščito ljudi in dobrin.
- (3) Za zaščito ljudi in dobrin je treba pri ukrepih za zaježitev erozije zaradi voda in za zmanjševanje površinskega odtekanja prednostno uporabljati sonaravne vodnogospodarske, inženirskogradbene in gozdarske tehnike.

12. člen

Kmetijstvo, pašništvo in gozdarstvo

- (1) Za varstvo pred erozijo in škodljivim zbijanjem tal se pogodbenice zavezujejo, da bodo uporabljale dobro, krajevnim razmeram prilagojeno poljedelsko, pašniško in gozdarsko prakso.
- (2) Glede vnašanja snovi z uporabo gnojil in sredstev za zaščito rastlin si pogodbenice prizadevajo izdelati skupna merila za dobro strokovno prakso in jih uresničevati. Vrsto, količino in čas gnojenja je treba prilagoditi potrebam rastlin ob upoštevanju v tleh razpoložljivih hranilnih in organskih snovi ter krajevnim razmeram in pogojem pridelave. Temu sta namenjena uporaba ekoloških/bioloških in integriranih metod pridelave ter prilagajanje staleža živine naravnim krajevnim in rastnim razmeram.

- (3) Na alpskih pašnikih je treba zlasti zmanjšati uporabo mineralnih gnojil in sintetičnih sredstev za varstvo rastlin na najmanjšo možno mero. Odpovedati se je treba uporabi gošče iz čistilnih naprav.

13. člen

Gozdnogojitveni in drugi ukrepi

- (1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo varovalnemu učinku gorskih gozdov, ki v veliki meri varujejo svoje lastno rastišče ali predvsem naselja, prometno infrastrukturo, kmetijske obdelovalne površine ipd., priznale prednostni položaj in da bo ravnanje s temi gozdovi usmerjeno k varovalnemu cilju. Te gorske gozdove je treba ohranjati tam, kjer so.
- (2) Zlasti je treba gozd izkoriščati in negovati tako, da se preprečujeta erozija in škodljivo zbijanje tal. V ta namen je treba pospeševati kraju primerno gojitev gozdov in njihovo naravno pomlajevanje.

14. člen

Učinki turistične infrastrukture

- (1) Pogodbenice si na najprimernejši način prizadevajo, da
- se preprečijo negativni učinki turističnih dejavnosti na alpska tla,
 - se stabilizirajo tla, ki so že prizadeta zaradi intenzivne rabe v turistične namene, zlasti in kolikor je le mogoče z obnovo rastlinske odeje

in uporabo sonaravnih inženirskih tehnik; nadaljnjo rabo je treba usmerjati tako, da tovrstna škoda ne bo več nastajala,

- se izdajo dovoljenja za gradnjo in izravnavanje smučarskih prog v gozdovih z varovalno funkcijo samo izjemoma in ob izvajanju kompensacijskih ukrepov, na labilnih območjih pa sploh ne.
- (2) Kemični in biološki dodatki za pripravo smučišč so dopustni le, če so dokazano sprejemljivi za okolje.
- (3) če se ugotovijo pomembne poškodbe tal in vegetacije, bodo pogodbenice čim prej sprejele potrebne ukrepe za ponovno vzpostavitev prejšnjega stanja.

15. člen

Omejevanje vnašanja škodljivih snovi

- (1) Pogodbenice bodo storile vse, da v čim večji meri in preventivno zmanjšajo vnašanje škodljivih snovi v tla po zraku, z vodo, odpadki in snovmi, ki obremenjujejo okolje. Prednost imajo ukrepi, ki omejujejo emisije na njihovem izvoru.
- (2) Za preprečevanje onesnaževanja tal pri ravnanju z nevarnimi snovmi sprejmejo pogodbenice tehnične predpise, predvidijo kontrole ter izvajajo raziskovalne programe in ukrepe za obveščanje.

16. člen

Okoljsko sprejemljiva uporaba sredstev za posipanje

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo zmanjšale uporabo soli za posipanje na najmanjšo možno mero in po možnosti uporabljale ustrezna sredstva proti drsenju, ki manj onesnažujejo, kot sta na primer drobljenec in pesek.

17. člen

Onesnažena tla, stara ekološka bremena, koncepti za ravnanje z odpadki

- (1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo ugotovljale in dokumentirale svoja stara ekološka bremena in površine, za katere sumijo, da so ekološko obremenjene (kataster starih ekoloških bremen), stanje teh površin preiskale in ocenile po primerljivih metodah njihov potencial ogrožanja.
- (2) Za preprečevanje onesnaževanja tal ter za okoljsko sprejemljivo predhodno obdelavo, obdelavo in odlaganje odpadkov in ostankov je treba izdelati in uresničevati ustrezne programe za ravnanje z odpadki.

18. člen

Dopolnilni ukrepi

Pogodbenice lahko za varstvo tal sprejmejo poleg ukrepov, predvidenih v tem protokolu, tudi dopolnilne ukrepe.

III. poglavje

Raziskave, izobraževanje in obveščanje

19. člen

Raziskave in opazovanje

- (1) Pogodbenice spodbujajo in s tesnim sodelovanjem usklajujejo raziskave in sistematično opazovanje, da bi uresničile cilje tega protokola.
- (2) Pogodbenice poskrbijo, da se rezultati nacionalnih raziskav in sistematičnega opazovanja zbirajo v skupni sistem za stalno opazovanje in informiranje in so na voljo javnosti v okviru veljavne ureditve.
- (3) Pogodbenice se dogovorijo, da bodo usklajevale svoje raziskovalne projekte o varstvu tal v alpskem prostoru ob upoštevanju razvoja drugih državnih in mednarodnih raziskav in načrtovale skupne raziskovalne dejavnosti.
- (4) Posebna pozornost se posveča vrednotenju ranljivosti tal glede na različne človekove dejavnosti, vrednotenju sposobnosti obnavljanja tal ter preverjanju najustreznejših tehnologij.

20. člen

Izdelava usklajenih podatkovnih baz

- (1) Pogodbenice se dogovorijo, da bodo v okviru sistema za opazovanje in informiranje o Alpah izdelale primerljive

podatkovne baze (talni parametri, vzorčenje, analitika, ovrednotenje) in zagotovile možnosti za izmenjavo podatkov.

- (2) Pogodbenice se obveščajo o snoveh, ki ogrožajo tla in jih je treba prednostno preiskati, in si prizadevajo oblikovati primerljiva merila za vrednotenje.
- (3) Pogodbenice si prizadevajo ob upoštevanju geoloških in hidrogeoloških razmer zbrati podatke o stanju tal v alpskem prostoru na podlagi enakih meril za vrednotenje in usklajenih metod.

21. člen

Ureditev površin za trajno opazovanje in usklajevanje opazovanja okolja

- (1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo uredile površine za trajno opazovanje (monitoring) alpskega prostora in jih vključile v vsealpsko omrežje za opazovanje tal.
- (2) Pogodbenice se dogovorijo, da bodo opazovanje tal v svoji državi usklajevale z ustanovami za opazovanje okolja na področju zraka, vode, rastlinstva in živalstva.
- (3) V okviru teh raziskav bodo pogodbenice na podlagi primerljivih meril uredile banke vzorcev tal.

22. člen

Izobraževanje in obveščanje

Pogodbenice spodbujajo izobraževanje in izpopolnjevanje ter obveščanje javnosti o ciljnih, ukrepih in izvajanju tega protokola.

IV. poglavje

Izvajanje, nadzor in presojanje

23. člen

Izvajanje

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo s primernimi ukrepi v okviru veljavne ureditve zagotovile izvajanje tega protokola.

24. člen

Nadzor spoštovanja obveznosti

- (1) Pogodbenice redno poročajo Stalnemu odboru o ukrepih, ki so jih sprejele na podlagi tega protokola. V poročilih se navede tudi učinkovitost sprejetih ukrepov. Alpska konferenca določi časovno zaporedje poročanja.
- (2) Stalni odbor pregleda poročila zaradi preverjanja, ali so pogodbenice izpolnile obveznosti iz tega protokola. Od pogodbenic lahko zahteva tudi dodatne informacije ali pa si pridobi informacije iz drugih virov.

- (3) Stalni odbor sestavi za Alpsko konferenco poročilo o spoštovanju obveznosti pogodbenic po tem protokolu.
- (4) Alpska konferenca se seznani s tem poročilom. Če ugotovi, da se obveznosti ne spoštujejo, lahko sprejme priporočila.

25. člen

Presojanje učinkovitosti določb

- (1) Pogodbenice redno preverjajo in presojajo učinkovitost določb tega protokola. Če je za uresničevanje njegovih ciljev potrebno, predvidijo sprejem ustreznih sprememb tega protokola.
- (2) V okviru veljavne ureditve tudi teritorialne skupnosti sodelujejo pri tem presojanju. Posvetujejo se lahko tudi z nevladnimi organizacijami, ki so dejavne na tem področju.

V. poglavje

Končne določbe

26. člen

Odnos med Alpsko konvencijo in protokolom

- (1) Ta protokol je protokol Alpske konvencije v smislu 2. člena in drugih členov konvencije, na katere se nanaša.
- (2) Pogodbenice tega protokola so lahko samo pogodbenice Alpske konvencije.

Vsaka odpoved Alpske konvencije velja tudi kot odpoved tega protokola.

- (3) Kadar Alpska konferenca odloča o vprašanih, ki se nanašajo na ta protokol, lahko o njih glasujejo samo pogodbenice tega protokola.

27. člen

Podpis in ratifikacija

- (1) Ta protokol je na voljo za podpis vsem državam podpisnicam Alpske konvencije in Evropski skupnosti dne 16. oktobra 1998 in pri Republiki Avstriji kot depozitarju od 16. novembra 1998.
- (2) Za pogodbenice, ki so izrazile soglasje, da jih ta protokol zavezuje, začne protokol veljati tri mesece po datumu, ko so tri države deponirale svoje listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi.
- (3) Za pogodbenice, ki kasneje izrazijo soglasje, da jih ta protokol zavezuje, začne protokol veljati tri mesece po deponiranju listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi. Po začetku veljavnosti spremembe protokola postane vsaka nova pogodbenica tega protokola pogodbenica protokola v spremenjenem besedilu.

28. člen

Notifikacije

Depozitar obvesti v zvezi s tem protokolom vsako državo, navedeno v preambuli, in Evropsko skupnost o:

- a) vsakem podpisu,
- b) deponiranju vsake listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi,
- c) vsakem datumu začetka veljavnosti,
- d) vsaki izjavi katere od pogodbenic ali podpisnic,

- e) vsakem obvestilu pogodbenice o odpovedi vključno z datumom, ko začne veljati.

Da bi to potrdili, so podpisniki, pravilno pooblaščen v ta namen, podpisali ta protokol.

Sestavljeno na Bledu dne 16. oktobra 1998 v slovenskem, francoskem, italijanskem in nemškem jeziku, pri čemer so vsa štiri besedila enako obvezujoča, v enem samem originalu, ki je deponiran v arhivu Republike Avstrije. Depozitar posreduje vsaki podpisnici overjeno kopijo.

Alpska konvencija

Protokol Energija

Preambula

*Republika Avstrija,
Francoska republika,
Italijanska republika,
Kneževina Lihtenštajn,
Kneževina Monako,
Zvezna republika Nemčija,
Republika Slovenija,
Švicarska konfederacija
kot tudi
Evropska skupnost*

so se

v skladu s svojimi nalogami po Konvenciji o varstvu Alp (Alpska konvencija) z dne 7. novembra 1991 in da bi zagotovile celovito politiko varstva in trajnostnega razvoja alpskega prostora,

zaradi izpolnjevanja svojih obveznosti iz drugega in tretjega odstavka 2. člena Alpske konvencije,

s ciljem, da udeležajo načine pridobivanja, distribucije in rabe energije, ki prizanašajo naravi in krajini, so sprejemljivi za okolje in spodbujajo ukrepe za varčevanje z energijo,

upoštevajoč potrebo po znižanju emisij plinov energetskega izvora, ki povzročajo učinek tople grede tudi v alpskem prostoru, ter s tem izpolnijo tudi obveznosti iz Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja,

prepričane, da morajo biti gospodarski interesi usklajeni z ekološkimi zahtevami,

zavedajoč se, da je alpski prostor pomemben za vso Evropo in je po geomorfologiji,

podnebjem, vodam, rastlinstvu, živalstvu, krajini in kulturi edinstvena kot tudi raznovrstna dediščina ter da njen visokogorski svet, doline in predalpski svet sestavljajo okoljske enote, katerih ohranitev ne more biti zgolj naloga alpskih držav,

zavedajoč se, da so Alpe življenjski in gospodarski prostor za tam živeče prebivalstvo, hkrati pa so izjemnega pomena za zunanjalpska območja, med drugim kot tranzitno območje, ne samo za čezevropski potniški in blagovni promet, temveč tudi za mednarodna omrežja za distribucijo energije,

upoštevajoč okoljsko ranljivost alpskega prostora tudi zaradi proizvodnje, prenosa in rabe energije, ki jo je treba upoštevati pri varstvu narave, prostorskem planiranju in rabi tal,

v spoznanju, da je treba glede na nevarnosti za okolje, med katerimi so lahko tudi spremembe podnebja, ki jih povzroča človek, posvetiti posebno pozornost tesni medsebojni povezanosti med človekovimi družbenimi in gospodarskimi dejavnostmi ter ohranjenjem ekosistemov, ki še zlasti v alpskem prostoru zahtevajo primerne in različne ukrepe, sprejete v dogovoru s tamkajšnjim prebivalstvom, političnimi institucijami ter gospodarskimi in družbenimi organizacijami,

prepričane, da mora imeti tamkajšnje prebivalstvo možnost opredeliti svoje lastne zamisli o družbenem, kulturnem in gospodarskem razvoju in sodelovati pri njihovem uresničevanju v okviru veljavne ureditve,

prepričane, da se določeni problemi lahko razrešijo le čezmejno in s skupnim

ukrepanjem alpskih držav in teritorialnih skupnosti, ki jih to neposredno zadeva,

prepričane, da je zadovoljevanje energetskih potreb pomemben dejavnik gospodarskega in družbenega razvoja v alpskem prostoru in zunaj njega,

prepričane, da sta bistvenega pomena uporaba in nadaljnji razvoj ekonomskih instrumentov, s katerimi je možno v izračun stroškov energije bolj vključiti dejanske stroške,

prepričane, da alpski prostor trajno prispeva k zadovoljevanju potreb po energiji in po zadostni oskrbi s pitno vodo na evropski ravni in tudi sam potrebuje zadostno prekrbo z energijo za izboljšanje življenjskih razmer prebivalstva in možnosti gospodarstva,

prepričane, da ima alpski prostor še posebej pomembno vlogo pri povezovanju energetskih sistemov evropskih držav,

prepričane, da lahko v alpskem prostoru ukrepi za racionalno rabo energije kot tudi trajnostna raba vodnih virov ter lesnega bogastva v okviru narodnega gospodarstva bistveno prispevajo k oskrbi z energijo in da postajata raba biomase in sončne energije vedno pomembnejši,

sporazumele, kot sledi:

I. poglavje

Splošne določbe

1. člen

Cilji

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo na območju izvajanja Alpske konvencije ustvarjale okvirne razmere in sprejemale konkretne ukrepe za varčevanje z energijo, za njeno proizvodnjo, prenos, distribucijo in rabo, da bi ustvarile energetske razmere za trajnostni razvoj v skladu z obremenitvami, ki so sprejemljive za alpski prostor; s tem bodo pogodbenice pomembno prispevale k varstvu prebivalstva in okolja ter varovanju virov in podnebja.

2. člen

Temeljne obveznosti

- (1) V skladu s tem protokolom si pogodbenice prizadevajo zlasti za:
 - a) usklajevanje načrtovanja v energetiki s splošnim prostorskim planiranjem v alpskem prostoru,
 - b) usmerjanje sistemov za proizvodnjo, prenos in distribucijo energije v splošno optimiranje celotnega infrastrukturnega sistema v alpskem prostoru ob upoštevanju zahtev varstva okolja,
 - c) zmanjševanje obremenitev okolja, ki so energetskega izvora, z optimiranjem energetskih storitev za končnega porabnika med drugim po možnosti z:

- zmanjševanjem potrebe po energiji z uporabo učinkovitejših tehnologij,
 - večjim zadovoljevanjem preostale potrebe po energiji iz obnovljivih virov,
 - optimiranjem obstoječih objektov za proizvodnjo energije iz neobnovljivih virov,
- d) omejevanje negativnih vplivov energetskih infrastruktur na okolje in krajino, vključno z ravnanjem z njihovimi odpadki, in sicer z uvajanjem preventivnih ukrepov pri novih in po potrebi z uvajanjem sanacijskih ukrepov na obstoječih objektih in napravah.
- (2) Pogodbenice pri gradnji velikih novih energetskih infrastruktur ter obsežnejših širitvah obstoječih v okviru veljavne ureditve poskrbijo za presojo vplivov na okolje v alpskem prostoru in analizo njihovih prostorskih in družbenogospodarskih učinkov v skladu z 12. členom, vključno s pravico, da izrazijo svoje mnenje na mednarodni ravni, kadar lahko pride do čezmejnih učinkov.
- (3) V svoji energetski politiki upoštevajo, da je alpski prostor primeren za rabo obnovljivih virov energije, in zato spodbujajo medsebojno sodelovanje pri razvojnih programih na tem področju.
- (4) Ohranjajo zavarovana območja z njihovimi tamponskimi območji, varovana območja in območja miru ter neokrnjena območja narave in krajine ter optimirajo energetske infrastrukture glede na različne stopnje ranljivosti, obremenljivosti in obstoječe poškodovanosti alpskih ekosistemov.
- (5) Pogodbenice se zavedajo, da lahko ustrezna raziskovalna in razvojna politika s preventivnimi in sanacijskimi ukrepi bistveno prispevata k varovanju Alp pred vplivi energetskih infrastruktur na okolje. Zato spodbujajo raziskovalne in razvojne projekte na ustreznih področjih ter izmenjavo njihovih pomembnih rezultatov.
- (6) Pogodbenice na področju energetike sodelujejo pri razvijanju metod, ki najbolj upoštevajo dejanske stroške.

3. člen

Skladnost z mednarodnim pravom in s politiko na drugih področjih

- (1) Protokol se izvaja v skladu z veljavnimi mednarodnimi pravnimi normami, zlasti z določbami Alpske konvencije in njenih izvedbenih protokolov kot tudi veljavnih mednarodnih sporazumov.
- (2) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo cilje tega protokola upoštevale tudi v svoji politiki na drugih področjih, še posebej pri urejanju prostora in regionalnem razvoju, v prometu, kmetijstvu, gozdarstvu in turizmu, da bi se izognile morebitnim negativnim ali nasprotno učinkom si vplivom v alpskem prostoru.

4. člen

Sodelovanje teritorialnih skupnosti

- (1) V okviru veljavne ureditve vsaka pogodbenica določi najboljšo raven usklajevanja in sodelovanja med institucijami

in teritorialnimi skupnostmi, ki jih to neposredno zadeva, z namenom, da pospešuje skupno odgovornost, zlasti da izkoristi in razvija sinergijo pri izvajanju energetske politike v alpskem prostoru ter iz tega izhajajočih ukrepov.

- (2) Teritorialne skupnosti, ki jih to neposredno zadeva, sodelujejo v različnih fazah priprave in uresničevanja te politike in ukrepov ob upoštevanju svojih pristojnosti v okviru veljavne ureditve.
- (3) Pogodbenice spodbujajo mednarodno sodelovanje med institucijami, pristojnimi za energetska in okoljska vprašanja, da bi tako lažje sporazumno reševale skupne probleme.

II. poglavje

Posebni ukrepi

5. člen

Prihranek energije in racionalna raba energije

- (1) Alpski prostor zahteva ustrezne ukrepe za varčevanje z energijo, njeno distribucijo in racionalno rabo, ki upoštevajo:
 - a) potrebo po energiji, ki je prostorsko razpršena in močno niha glede na nadmorsko višino, letni čas in turistično dejavnost,
 - b) krajevno razpoložljivost obnovljivih virov energije,
 - c) poseben vpliv emisij zraka na kotline in doline zaradi njihove geomorfološke konfiguracije.
- (2) Pogodbenice skrbijo za okolju prijaznejšo rabo energije, prednostno spodbujajo varčevanje z energijo in njeno racionalno rabo, predvsem pri proizvodnih procesih, javnih storitvah, velikih hotelskih obratih kot tudi v prometu ter pri objektih za šport in prosti čas.
- (3) Sprejmejo ukrepe in predpise predvsem na naslednjih področjih:
 - a) izboljšanje toplotne izolacije pri stavbah in učinkovitosti sistemov za distribucijo toplote,
 - b) optimiranje učinkovitosti naprav za ogrevanje, prezračevanje in klimatizacijo,
 - c) reden nadzor in morebitno zmanjšanje okolju škodljivih emisij pri termoenergetskih napravah,
 - d) prihranek energije s tehnološko naprednimi procesi za rabo in pretvorbo energije,
 - e) obračun stroškov za toploto in toplo vodo po porabi,
 - f) projektiranje in spodbujanje novogradenj z uporabo tehnologij z nizko porabo energije,
 - g) spodbujanje in udejanjanje občinskih/ lokalnih energetske zasnov in zasnov za varovanje podnebja ob upoštevanju ukrepov iz pododstavka c prvega odstavka 2. člena,
 - h) energetska sanacija stavb pri rekonstrukcijah in spodbujanje okolju prijaznih sistemov ogrevanja.

6. člen

Obnovljivi viri energije

- (1) Pogodbenice se zavezujejo, da v okviru svojih finančnih možnosti spodbujajo in prednostno uporabljajo obnovljive vire energije po pogojih, sprejemljivih za okolje in krajino.
- (2) Spodbujajo uporabo decentraliziranih objektov in naprav za rabo energije iz obnovljivih virov, kot so voda, sonce in biomasa.
- (3) Podpirajo rabo energije iz obnovljivih virov tudi v kombinaciji z obstoječo konvencionalno oskrbo z energijo.
- (4) Pogodbenice za proizvodnjo energije še posebej spodbujajo racionalno rabo vodnih virov in lesa iz gorskih gozdov, s katerimi trajnostno gospodarijo.

7. člen

Vodna energija

- (1) Pogodbenice pri novih in v okviru možnosti tudi pri že obstoječih hidroenergetskih objektih zagotovijo ekološko funkcionalnost vodotokov in celovitost krajin s primernimi ukrepi, kot so določanje minimalnih pretočnih količin, izvajanje predpisov za zmanjševanje umetnih nihanj vodne gladine in zagotavljanje prehodnosti za živali.
- (2) Pogodbenice lahko ob spoštovanju svojih varnostnih in okoljskih predpisov uvedejo ukrepe za krepitev konkurenčnosti obstoječih hidroelektrarn.

- (3) Zavezujejo se tudi, da bodo varovale vodne režime v vodozaščitnih območjih za pitno vodo, zavarovanih območjih z njihovimi tamponskimi območji, varovanih območjih in območjih miru kot tudi v neokrnjenih območjih narave in krajine.
- (4) Pogodbenice priporočajo ponovno obratovanje opuščenih hidroelektrarn namesto novogradenj. Tudi pri ponovnem obratovanju veljajo določila prvega odstavka glede ohranjanja funkcionalnosti vodnih ekosistemov in drugih prizadetih sistemov.
- (5) Pogodbenice lahko v okviru notranje zakonodaje preverijo možnosti, kako bi se lahko od končnih porabnikov alpskih virov zahtevalo plačilo po tržnih cenah in na kakšen način ter v kakšnem obsegu je možno tamkajšnjemu prebivalstvu dati pravično nadomestilo za storitve, ki jih opravlja v interesu javnosti.

8. člen

Energija iz fosilnih goriv

- (1) Pogodbenice zagotavljajo, da bodo pri novih termoenergetskih objektih in napravah za proizvodnjo električne in/ali toplotne energije na fosilna goriva uporabljale najboljše razpoložljive tehnologije. Pri obstoječih objektih in napravah v alpskem prostoru bodo čim bolj omejevale emisije z uporabo primernih tehnologij in/ali goriv.
- (2) Pogodbenice preverijo tehnično in ekonomsko izvedljivost ter okoljsko pri-

mernost zamenjave termoenergetskih naprav na fosilna goriva z napravami, ki uporabljajo obnovljive vire energije, in z decentraliziranimi napravami.

- (3) Pogodbenice sprejemajo ukrepe za spodbujanje sočasne proizvodnje elektrike in toplote s ciljem učinkovitejše rabe energije.
- (4) Na obmejnih območjih skrbijo, če je to izvedljivo, za harmonizacijo in povezavo svojih sistemov za nadzor emisij in imisij.

9. člen

Jedrska energija

- (1) Pogodbenice se zavezujejo, da si bodo v okviru mednarodnih sporazumov izmenjavale vse informacije o jedrskih elektrarnah in drugih jedrskih objektih in napravah, ki vplivajo ali bi lahko vplivale na alpski prostor, s ciljem, da bodo zagotovile trajno varovanje zdravja ljudi, živalstva in rastlinstva, njihovih združb in habitatov, vključno z njihovimi medsebojnimi vplivi.
- (2) Pogodbenice v okviru možnosti poskrbijo za uskladitev in povezavo svojih sistemov za nadzor radioaktivnosti v okolju.

10. člen

Prenos in distribucija energije

- (1) Pogodbenice si pri vseh obstoječih infrastrukturah prizadevajo za njihovo racionalizacijo in optimizacijo, upoštevaje zahteve varstva okolja, predvsem potrebno ohranitev zelo občutljivih ekosistemov in krajine, ter po potrebi sprejemajo ukrepe za varovanje prebivalstva in alpskega prostora.
- (2) Pri gradnji električnih vodov in ustreznih omrežnih postaj, plinovodov in naf tovodov vključno s črpalnimi in kompresijskimi postajami ter drugih naprav, ki pomembno vplivajo na okolje, sprejmejo pogodbenice vse potrebne ukrepe, da se zmanjša obremenitev prebivalstva in okolja, pri čemer je treba čim bolj uporabljati obstoječe objekte in trase.
- (3) Pogodbenice pri energetskih vodih posebej upoštevajo pomen zavarovanih območij z njihovimi tamponskimi območji, varovanih območij in območij miru ter neokrnjena območja narave in krajine kot tudi ptic.

11. člen

Renaturacija in sonaravne gradbene metode

Pogodbenice pri idejnih projektih oziroma pri predvidenih presojah vplivov na okolje v okviru veljavne zakonodaje opredelijo pogoje, pod katerimi morata potekati renaturacija lokacij in ponovna vzpostavitev vodnega režima po dokončanju gradnje javnih

in zasebnih energetskogospodarskih objektov, ki vplivajo na okolje in ekosisteme v alpskem prostoru, pri čemer je treba čim bolj uporabljati sonaravne gradbene metode.

12. člen

Presoja vplivov na okolje

- (1) Pogodbenice pri projektiranju energetskogospodarskih naprav, navedenih v 7., 8., 9. in 10. členu tega protokola, kot tudi pri pomembnejših spremembah teh objektov in naprav predhodno izdelajo presojo vplivov na okolje v skladu z veljavno notranjo zakonodajo ter mednarodnimi sporazumi in dogovori.
- (2) Pogodbenice soglašajo, da je treba čim bolj uporabljati najboljše razpoložljive tehnologije za odpravljanje ali zmanjševanje obremenitev okolja, pri čemer se predvideva kot možna alternativa tudi morebitna odstranitev objektov in naprav, ki se ne uporabljajo in niso sprejemljive za okolje.

13. člen

Usklajevanje

- (1) Pogodbenice se zavezujejo, da se bodo pri projektih z morebitnimi čezmejnimi učinki predhodno posvetovala o njihovih vplivih.
- (2) Pri projektih z morebitnimi čezmejnimi učinki morajo imeti prizadete pogodbenice možnost, da pravočasno sporočijo svoja stališča, ki se bodo

ustrezno upoštevala pri postopku za dodeljevanje dovoljenj.

14. člen

Dopolnilni ukrepi

Pogodbenice lahko za področje energije in trajnostnega razvoja sprejmejo poleg ukrepov, predvidenih v tem protokolu, tudi dopolnilne ukrepe.

III. poglavje

Raziskave, izobraževanje in obveščanje

15. člen

Raziskave in opazovanje

- (1) Pogodbenice spodbujajo in s tesnim sodelovanjem usklajujejo raziskave in sistematično opazovanje za izvajanje tega protokola, še zlasti o metodah in merilih za analizo in presojo vplivov na okolje in podnebje kot tudi o posebnih tehnologijah za varčevanje z energijo in njeno racionalno rabo v alpskem prostoru.
- (2) Pri opredelitvi in preverjanju energetskopolitičnih ciljev in ukrepov kot tudi pri izobraževanju in svetovanju prebivalstvu, gospodarstvu in teritorialnim skupnostim na lokalni ravni upoštevajo rezultate raziskav.
- (3) Pogodbenice poskrbijo, da se rezultati nacionalnih raziskav in sistematičnega

opazovanja zbirajo v skupni sistem za stalno opazovanje in informiranje in so na voljo javnosti v okviru veljavne ureditve.

16. člen

Izobraževanje in obveščanje

- (1) Pogodbenice spodbujajo izobraževanje in izpopolnjevanje ter obveščanje javnosti o ciljih, ukrepih in izvajanju tega protokola.
- (2) Zavzemajo se predvsem za nadaljnji razvoj izobraževanja in izpopolnjevanja ter svetovanja na področju energetike in v to vključujejo varstvo okolja, narave in podnebja.

IV. poglavje

Izvajanje, nadzor in presojanje

17. člen

Izvajanje

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo s primernimi ukrepi v okviru veljavne ureditve zagotovile izvajanje tega protokola.

18. člen

Nadzor spoštovanja obveznosti

- (1) Pogodbenice redno poročajo Stalnemu odboru o ukrepih, ki so jih sprejele

na podlagi tega protokola. V poročilih se navede tudi učinkovitost sprejetih ukrepov. Alpska konferenca določi časovno zaporedje poročanja.

- (2) Stalni odbor pregleda poročila zaradi preverjanja, ali so pogodbenice izpolnile obveznosti iz tega protokola. Od pogodbenic lahko zahteva tudi dodatne informacije ali pa si pridobi informacije iz drugih virov.
- (3) Stalni odbor sestavi za Alpsko konferenco poročilo o spoštovanju obveznosti pogodbenic po tem protokolu.
- (4) Alpska konferenca se seznani s tem poročilom. Če ugotovi, da se obveznosti ne spoštujejo, lahko sprejme priporočila.

19. člen

Presojanje učinkovitosti določb

- (1) Pogodbenice redno preverjajo in presojujejo učinkovitost določb tega protokola. Če je za uresničevanje njegovih ciljev potrebno, predvidijo sprejem ustreznih sprememb tega protokola.
- (2) V okviru veljavne ureditve tudi teritorialne skupnosti sodelujejo pri tem presojanju. Posvetujejo se lahko tudi z nevladnimi organizacijami, ki so dejavne na tem področju.

V. poglavje

Končne določbe

20. člen

Odnos med Alpsko konvencijo in protokolom

- (1) Ta protokol je protokol Alpske konvencije v smislu 2. člena in drugih členov konvencije, na katere se nanaša.
- (2) Pogodbenice tega protokola so lahko samo pogodbenice Alpske konvencije. Vsaka odpoved Alpske konvencije velja tudi kot odpoved tega protokola.
- (3) Kadar Alpska konferenca odloča o vprašanih, ki se nanašajo na ta protokol, lahko o njih glasujejo samo pogodbenice tega protokola.

21. člen

Podpis in ratifikacija

- (1) Ta protokol je na voljo za podpis vsem državam podpisnicam Alpske konvencije in Evropski skupnosti dne 16. oktobra 1998 in pri Republiki Avstriji kot depozitarju od 16. novembra 1998.
- (2) Za pogodbenice, ki so izrazile soglasje, da jih ta protokol zavezuje, začne protokol veljati tri mesece po datumu, ko so tri države deponirale svoje listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi.

- (3) Za pogodbenice, ki kasneje izrazijo soglasje, da jih ta protokol zavezuje, začne protokol veljati tri mesece po deponiranju listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi. Po začetku veljavnosti spremembe protokola postane vsaka nova pogodbenica tega protokola pogodbenica protokola v spremenjenem besedilu.

22. člen

Notifikacije

Depozitar obvesti v zvezi s tem protokolom vsako državo, navedeno v preambuli, in Evropsko skupnost o:

- a) vsakem podpisu,
- b) deponiranju vsake listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi,
- c) vsakem datumu začetka veljavnosti,
- d) vsaki izjavi katere od pogodbenic ali podpisnic,
- e) vsakem obvestilu pogodbenice o odpovedi vključno z datumom, ko začne veljati.

Da bi to potrdili, so podpisniki, pravilno pooblaščeni v ta namen, podpisali ta protokol.

Sestavljeno na Bledu dne 16. oktobra 1998 v slovenskem, francoskem, italijanskem in nemškem jeziku, pri čemer so vsa štiri besedila enako obvezujoča, v enem samem originalu, ki je deponiran v arhivu Republike Avstrije. Depozitar posreduje vsaki podpisnici overjeno kopijo.

Alpska konvencija

Protokol
Promet

Protokol Promet

Preambula

*Republika Avstrija
Republika Francija
Republika Italija
Kneževina Lihtenštajn
Kneževina Monako
Zvezna republika Nemčija
Republika Slovenija
Švicarska konfederacija
kot tudi
Evropska skupnost,*

so se

v skladu s svojimi nalogami na osnovi Konvencije o varstvu Alp (Alpska konvencija) z dne 7. novembra 1991 in da bi zagotovile celovito politiko varstva in trajnostnega razvoja alpskega prostora,

zaradi izpolnjevanja svojih obveznosti iz drugega in tretjega odstavka 2. člena Alpske konvencije,

zavedajoč se, da zaobsega alpski prostor območje, ki ga označujejo posebno občutljivi ekosistemi in krajine ali geografske in topografske razmere, ki povečujejo obremenitev s škodljivimi snovmi in hrupom, ali edinstveni naravni viri ali edinstvena kulturna dediščina,

zavedajoč se, da se bodo zaradi povečane integracije trgov, družbenega in gospodarskega razvoja ter preživljanja prostega časa brez ustreznih ukrepov nadalje povečevali promet in obremenitve okolja zaradi prometa,

prepričane, da mora imeti tamkajšnje prebivalstvo možnost opredeliti svoje lastne

zamisli o družbenem, kulturnem in gospodarskem razvoju ter sodelovati pri njihovem uresničevanju v okviru veljavne ureditve,

zavedajoč se, da vplivi prometa niso okoljsko nevtralni in da povzročajo obremenitve okolja zaradi prometa vedno večje ekološke, zdravstvene in varnostnotehnične obremenitve in tveganja, ki zahtevajo skupno ukrepanje,

zavedajoč se, da so potrebni pri prevozu nevarnega blaga okrepljeni ukrepi za zagotovitev varnosti,

zavedajoč se, da je potrebno obsežno opazovanje, raziskovanje, informiranje in svetovanje, da bi se ponazorile povezave med prometom, zdravjem, okoljem in gospodarskim razvojem ter povečalo razumevanje za potrebo po zmanjšanju obremenitev okolja,

zavedajoč se, da prometna politika v alpskem prostoru, usmerjena v načela trajnosti, ni samo v interesu alpskega, temveč tudi zunajalpskega prebivalstva in je nujno potrebna tudi za zavarovanje Alp kot življenjskega, naravnega in gospodarskega prostora,

zavedajoč se, da je na eni strani današnji potencial nosilcev prometa delno le nezadostno izkoriščen in da se na drugi strani le nezadostno upošteva pomen infrastruktur za okolju prijazne prevozne sisteme, kot so železnica, plovba in kombinirani sistemi kot tudi transnacionalna kompatibilnost in operabilnost različnih prometnih sredstev in da je zato potrebno optimirati te prevozne sisteme z bistveno krepitvijo omrežij znotraj in zunaj Alp,

zavedajoč se, da so prostorskoplanske in gospodarskopolitične odločitve znotraj kot tudi zunaj Alp izrednega pomena za razvoj prometa v alpskem prostoru,

v prizadevanju, da bi odločilno prispevale k trajnostnemu razvoju kot tudi k izboljšanju kakovosti življenja in zaradi tega zmanjšale promet, bodo urejale potek prometa na okolju prijazen način in povečevale uspešnost in učinkovitost obstoječih prometnih sistemov,

prepričane, da je potrebno med seboj uskladiti gospodarske interese, družbene zahteve in okoljske potrebe,

ob upoštevanju bilateralnih in multilateralnih sporazumov pogodbenic z Evropsko skupnostjo, predvsem na področju prometa,

prepričane, da se določeni problemi lahko razrešijo le čezmejno in s skupnim ukrepanjem alpskih držav,

sporazumele kot sledi:

I. Poglavje

Splošne določbe

1. člen

Cilji

1. Pogodbenice se zavezujejo k trajnostni prometni politiki, ki
 - a) zmanjšuje obremenitve in tveganja na področju znotrajalpskega in

- čezalpskega prometa na mero, ki je sprejemljiva za ljudi, živali in rastline kot tudi za njihove življenjske prostore, med drugim z večjo preusmeritvijo prometa, zlasti tovornega prometa, na železnico predvsem z vzpostavitvijo primernih infrastruktur in trgu prilagojenih stimulacij;
- b) prispeva z med seboj usklajeno prometno politiko pogodbenic, ki zaobsega vse nosilce prometa, k trajnostnemu razvoju življenjskega in gospodarskega prostora kot osnove za življenje v alpskem prostoru živečega prebivalstva;
- c) prispeva k temu, da se zmanjšajo in kolikor mogoče preprečijo vplivi, ki ogrožajo vlogo in vire alpskega prostora, katerega pomen seže prek njegovih meja, kot tudi varstvo njegovih kulturnih dobrin in sonaravnih krajin;
- d) zagotavlja znotrajalpski in čezalpski promet s povečanjem uspešnosti in učinkovitosti prometnih sistemov in s spodbujanjem okolju in virom prijaznih nosilcev prometa ob ekonomsko sprejemljivih stroških;
- e) zagotavlja fair konkurenčne pogoje med posameznimi nosilci prometa.

2. Pogodbenice se zavezujejo, da bodo razvijale področje prometa z upoštevanjem načela preventive, preprečevanja in povzročitelja.

2. člen

Določitve pojmov

V smislu tega protokola pomenijo:

“ezalpski promet”: promet s ciljem in izvorom zunaj alpskega prostora;

“znotrajalpski promet”: promet s ciljem in izvorom v alpskem prostoru (notranji promet), vključno s prometom s ciljem ali izvorom v alpskem prostoru;

“sprejemljive obremenitve in tveganja”: obremenitve in tveganja, ki jih je potrebno v postopkih presoje vplivov na okolje in analizah tveganj opredeliti s ciljem, da se zavrže nadaljnja porast obremenitev in tveganj in da se le-te po potrebi zmanjšajo z ustreznimi ukrepi tako pri novogradnjah kot tudi pri obstoječih infrastrukturah, ki pomembno vplivajo na prostor;

“eksterni stroški”: stroški, ki jih ne krijejo uporabniki dobrin ali storitev. Zaobsegajo stroške za infrastrukturo, ki se ne zaračunavajo uporabnikom, stroške za onesnaževanje okolja, hrup ter osebno in gmotno škodo, ki jo povzroča promet;

“velike novogradnje ali bistvene spremembe ali rekonstrukcije obstoje ih prometnih infrastruktur”: infrastrukturni projekti, ki imajo takšen vpliv, da je zanje potrebno v skladu s pravnimi predpisi o PVO-ju ali v skladu z določbami mednarodnih sporazumov opraviti presoje vplivov na okolje;

“ceste višjega reda”: vse avtoceste in večpasovne, izvennivojske ali po učinkovitosti prometa podobne ceste;

“cilji kakovosti okolja”: cilji, ki opisujejo želeno stanje okolja z upoštevanjem ekosistemskih povezanosti. Navajajo materialno, prostorsko in časovno opredeljene kakovosti varovanih naravnih in kulturnih prvin, ki jih je moč po potrebi ažurirati;

“standardi kakovosti okolja”: konkretna ocenjevalna merila za doseg ciljev kakovosti okolja; za določene parametre opredeljujejo zelene rezultate, postopek merjenja ali okvirne pogoje;

“okoljski kazalci”: okoljski kazalci merijo ali ocenjujejo stanje obremenitve okolja in utemeljujejo prognoze o njihovem razvoju;

“na elo preventive”: tisto načelo, po katerem se ukrepi za preprečevanje, obvladovanje ali zmanjševanje hudih ali nepopravljivih vplivov na zdravje in okolje ne smejo odložiti z utemeljitvijo, da znanstvene raziskave še niso dokazale jasne vzročne povezave med zadevnimi vplivi na eni strani in njihovo potencialno škodljivostjo za zdravje in okolje na drugi strani;

“na elo povzročitelja”: vključno z zaračunavanjem posledic je tisto načelo, po katerem bremenijo stroški za preprečevanje, obvladovanje in zmanjševanje obremenitve okolja ter za saniranje okolja povzročitelja. Povzročitelji morajo, kolikor je to mogoče, kriti celotne stroške vplivov prometa na zdravje in okolje;

“presoja smotrnosti”: postopek presoje v skladu z nacionalno zakonodajo pri planiranju velikih novogradenj ali pomembnejših sprememb ali rekonstrukcij obstoječih prometnih infrastruktur, ki zaobsega presoje v zvezi s prometnopolitično nujnostjo kot tudi prometne, ekološke, ekonomske in socialnokulturne vplive.

3. člen

Trajnostni promet in mobilnost

1. Da bi razvijale promet v okvirnih pogojih trajnosti, se pogodbenice zavezujejo, da bodo z med seboj usklajeno okoljsko in prometno politiko za omejitve obremenitev in tveganj, ki jih povzroča promet,
 - a) tako upoštevale okoljske zadeve, da
 - aa) se bo poraba virov zmanjšala na mero, ki se bo gibala kolikor mogoče znotraj sposobnosti naravne reprodukcije;
 - bb) se bo sproščanje škodljivih snovi zmanjšalo na mero, ki ne bo presegala obremenljivosti prizadetih okoljskih medijev;
 - cc) se bo vnos škodljivih snovi v okolje omejil na mero, ki bo preprečila negativne vplive na ekološke strukture in naravne cikle;
 - b) tako upoštevale socialne zadeve, da
 - aa) bo omogočena dostopnost do ljudi, delovnih mest, dobrin in storitev na okolju prijazen kot tudi učinkovit način, ki bo varčeval z energijo in prostorom, ter zagotovljena zadostna osnovna oskrba;
 - bb) ne bo ogroženo zdravje ljudi in da se bo zmanjšala možnost okoljskih nesreč, kot tudi število in težavnost nesreč;
 - c) tako upoštevale gospodarske zadeve, da
 - aa) se bo povečala rentabilnost prometa in internalizirali eksterni stroški;

bb) se bo spodbujala optimalna izkoriščenost obstoječe infrastrukture;

cc) bodo zagotovljena delovna mesta konkurenčno sposobnih obratov in podjetij v posameznih gospodarskih sektorjih;

d) bo zaradi posebne topografije Alp sprejela okrepljene ukrepe za varstvo pred hrupom.

2. V skladu z veljavnimi nacionalnimi in mednarodnimi pravnimi predpisi na področju prometa se pogodbenice zavezujejo, da bodo razvijale nacionalne, regionalne in lokalne cilje, strategije in ukrepe, ki
 - a) upoštevajo različne naravnoprostorske, gospodarske in socialno-kulturne danosti kot tudi različne potrebe;
 - b) s kombinacijo ekonomskih instrumentov, ukrepov urejanja prostora in planiranja prometa omejujejo razširjanje obremenitev okolja zaradi prometa.

4. člen

Upoštevanje ciljev v politiki na drugih področjih

1. Pogodbenice se zavezujejo, da bodo upoštevale cilje tega protokola tudi v svoji politiki na drugih področjih.
2. Pogodbenice se zavezujejo, da bodo perspektivno in retrospektivno preverjale vplive politik, strategij in zasnov na drugih področjih na področje prometa.

5. člen

Sodelovanje teritorialnih skupnosti

1. Pogodbenice spodbujajo mednarodno sodelovanje med pristojnimi inštitucijami, da bi čezmejno dosegle čim boljše in med seboj usklajene rešitve.
2. Vsaka pogodbenica določi v okviru svoje veljavne ureditve najprimernejšo raven usklajevanja in sodelovanja med inštitucijami in teritorialnimi skupnostmi, ki jih to neposredno zadeva, z namenom, da spodbudi skupno odgovornost, zlasti da izkoristi in razvija sinergijo pri izvajanju prometne politike ter iz tega izhajajočih ukrepov.
3. Teritorialne skupnosti, ki jih to neposredno zadeva, sodelujejo v različnih fazah priprave in uresničevanja te politike in ukrepov ob upoštevanju svojih pristojnosti v okviru veljavne ureditve.

6. člen

Strožji nacionalni predpisi

Pogodbenice lahko s pridržkom določb veljavnih mednarodnih dogovorov sprejmejo zaradi določenih, predvsem naravno-prostorskih danosti, ali iz razlogov zdravja, varnosti in varstva okolja za zaščito okoljsko senzibilnega alpskega prostora ukrepe, ki so strožji od ukrepov, predvidenih v tem protokolu.

II. Poglavje

Posebni ukrepi

A) Strategije, zasnove, planiranje

7. člen

Splošna prometnopolitična strategija

1. V interesu trajnosti se pogodbenice zavezujejo, da bodo udeležene racionalno in varno odvijanje prometa v prometnem omrežju, ki bo čezmejno med seboj usklajeno, in ki bo
 - a) med seboj usklajevalo nosilce prometa, prometna sredstva in zvrsti prometa, kot tudi dajalo prednost intermodalnosti;
 - b) čim bolj izkoriščalo obstoječe prometne sisteme in infrastrukture v alpskem prostoru, med drugim z uporabotelematike, ter zaračunavalo povzročitelju eksterne stroške in stroške infrastrukture, diferencirane po obremenitvah;
 - c) z ukrepi urejanja prostora in s strukturnimi ukrepi vplivalo na promet v korist preusmeritve prevoznih storitev v potniškem in tovornem prometu na okolju prijaznejša prometna sredstva in dajalo prednost intermodalnim prevoznim sistemom;
 - d) zajelo in izkoristilo potenciale za zmanjšanje prometa.
2. Pogodbenice se zavezujejo, da bodo po najboljših močeh sprejele potrebne ukrepe
 - a) za zavarovanje prometnih poti pred naravnimi nevarnostmi kot tudi

- b) v območjih s posebnimi obremenitvami iz prometa za zaščito ljudi in okolja;
- c) za postopno zmanjševanje emisije škodljivih snovi in hrupa vseh nosilcev prometa tudi na osnovi najboljše razpoložljive tehnologije;
- d) za povečanje prometne varnosti.

8. člen

Postopek za evalvacijo projektov in za meddržavno konzultacijo

1. Pogodbenice se zavezujejo, da bodo pri velikih novogradnjah in pomembnih spremembah ali rekonstrukcijah obstoječih prometnih infrastruktur opravile presoje smotrnosti, presoje vplivov na okolje in analize tveganj ter upoštevale njihove rezultate glede na cilje tega protokola.
2. Projekte za prometne infrastrukture v alpskem prostoru je potrebno usklajevati in koncentrirati. Vsaka pogodbenica se zavezuje, da bo pri projektih, ki imajo pomemben čezmejni vpliv, najpozneje po predložitvi presoj opravila predhodne konzultacije s pogodbenicami, ki jih to zadeva. Te določbe ne prejudicirajo pravice vsake pogodbenice, da gradi prometne infrastrukture, za katere je bil v okviru njihove pravne ureditve v trenutku sprejetja tega protokola že sprejet sklep o gradnji ali je bila potreba njihove izgradnje opredeljena z zakonom.
3. Pogodbenice podpirajo močnejše vključevanje prevozne komponente v okoljski menedžment podjetij v svojih deželah.

B) Tehnični ukrepi

9. člen

Javni promet

Za trajnostno ohranitev in izboljšanje poselitvene in gospodarske strukture kot tudi rekreacijskih in priložnostnih aktivnosti v alpskem prostoru se pogodbenice zavezujejo, da bodo spodbujale vzpostavitev in razširitev uporabnikom prijaznih in okolju primernih sistemov javnega prometa.

10. člen

Železniški in ladijski promet

1. Da bi se bolje izkoristila posebna primernost železnice za obvladovanje prometa na velike razdalje kot tudi njeno omrežje za prometno povezanost gospodarstva in turizma alpskih regij, bodo pogodbenice podpirale v okviru svojih pristojnosti
 - a) izboljševanje železniških infrastruktur z gradnjo in razvojem velikih čezalpskih osi, vključno z dovoznimi odseki in prilagojenimi terminali;
 - b) nadaljnjo optimizacijo obratovanja, kot tudi posodobitve železnice, predvsem v čezmejnem prometu;
 - c) ukrepe s ciljem, da se preusmeri predvsem tovorni promet na večje razdalje na železnico in močnejše harmonizira določanje tarif za prometne infrastrukture;
 - d) intermodalne prevozne sisteme, kot tudi nadaljnji razvoj železnice;
 - e) povečano uporabo železnice in vzpostavitev uporabnikom prijaznih

- sinergij med potniškim daljinskim in regionalnim kot tudi lokalnim prometom.
2. Pogodbenice podpirajo okrepljena prizadevanja, da bi se za zmanjšanje deleža tranzitnega tovornega prometa po kopnem bolj uporabljalo zmogljivosti plovbe.

11. člen

Cestni promet

1. Pogodbenice se odpovedujejo gradnji novih cest višjega reda za čezalpski promet.
2. Cestni projekt višjega reda za znotrajalpski promet se lahko udejanji le takrat, če:
 - a) je moč z ustreznimi preventivnimi in kompenzacijskimi ukrepi na osnovi rezultata presoje vplivov na okolje doseči cilje, določene v črki j 2. odstavka 2. člena Alpske konvencije in
 - b) potreb po prevoznih zmogljivostih ni moč zadovoljiti z boljšo izkoriščenostjo obstoječih cestnih in železniških zmogljivosti, z rekonstrukcijo ali novogradnjo železniških in plovnih infrastruktur ter z izboljšanjem kombiniranega prometa kot tudi z nadaljnjimi prometno-organizacijskimi ukrepi in
 - c) je presoja smotrnosti pokazala, da je projekt ekonomičen, da obvlada tveganja in da je rezultat presoje vplivov na okolje pozitiven in
 - d) se upoštevajo plani/programi urejanja prostora in trajnostni razvoj.

3. Zaradi geografskih razmer in poselitvene strukture alpskega prostora, ki vedno ne dovoljuje učinkovitih prometnih povezav s sredstvi javnega prometa, priznavajo pogodbenice v teh odročnih območjih vendarle potrebo po vzpostavitvi in vzdrževanju zadostnih prometnih infrastruktur za funkcionirajoč individualen promet.

12. člen

Zračni promet

1. Ne da bi to zahtevale od drugih regij, se pogodbenice zavezujejo, da bodo kolikor mogoče zmanjševale obremenitve okolja zaradi letalskega prometa, vključno z letalskim hrupom. Ob upoštevanju ciljev tega protokola si bodo prizadevale omejiti ali po potrebi prepovedati izkrcanje iz zrakoplovov zunaj letališč. Za varovanje divjadi sprejmejo pogodbenice ustrezne ukrepe za časovno in lokalno omejitev nemotoriziranega prostočasnega letalskega prometa.
2. Pogodbenice se zavezujejo, da bodo izboljšale sistem javnega prometa od letališč v bližini Alp v različne alpske regije, da bi bile v stanju zadovoljiti povpraševanje po prometu, ne da bi s tem povečevale obremenitev okolja. V tej zvezi bodo pogodbenice kolikor mogoče omejile novogradnje letališč in večje rekonstrukcije obstoječih letališč v alpskem prostoru.

13. člen

Turistični objekti

1. Pogodbenice se zavezujejo, da bodo ob upoštevanju ciljev tega protokola preverile vpliv nadaljnje gradnje turističnih objektov na promet in po potrebi sprejele preventivne in kompenzacijske ukrepe za doseg ciljev tega ali drugih protokolov. Pri tem je potrebno dajati prednost javnemu prometu.
2. Pogodbenice bodo podpirale ureditev in ohranitev območij z omejenim prometom in brez prometa, ureditev turističnih krajev, kjer je prepovedana vožnja z avtomobilom, kot tudi ukrepe za spodbujanje prihoda in bivanja počitniških gostov brez avtomobilov.

14. člen

Realni stroški

Da bi z boljšim zaračunavanjem realnih stroškov različnih nosilcev prometa vplivali na učinke usmerjanja prometa, se pogodbenice dogovorijo za udejanjenje načela povzročitelja ter podpirajo razvoj in uporabo obračunskega sistema za ugotavljanje stroškov poti in eksternih stroškov. Cilj je postopna uvedba sistemov pristojbin, specifičnih za posamezne zvrsti prometa, ki bi dovoljevali, da se pravično krijejo realni stroški. Pri tem bi bilo potrebno uvesti sisteme, ki

- a) dajejo prednost uporabi okolju prijaznih nosilcev prometa in prometnih sredstev;

- b) vodijo k uravnovešenejši uporabi prometnih infrastruktur;
- c) stimulirajo k večji izrabi potencialov zmanjševanja okoljskih in socialno-gospodarskih obremenitev s strukturnimi ukrepi in ukrepi urejanja prostora, ki vplivajo na promet.

C) Opazovanje in nadzor

15. člen

Ponudba in uporaba prometnih infrastruktur

1. Pogodbenice se zavezujejo, da bodo v referenčnem dokumentu po enotnem vzorcu evidentirale in periodično ažurirale stanje in razvoj kot tudi uporabo oziroma izboljšanje prometnih infrastruktur in prometnih sistemov višjega reda ter zmanjšanje obremenitev okolja.
2. Na osnovi tega referenčnega dokumenta preverijo pogodbenice, koliko prispevajo izvedbeni ukrepi k doseganju in nadaljnjemu razvoju ciljev Alpske konvencije in še posebej tega protokola.

16. člen

Cilji kakovosti okolja, standardi in kazalci

1. Pogodbenice določijo cilje kakovosti okolja za doseg trajnostnega prometa in jih udejanjijo.

2. Strinjajo se, da je potrebno imeti na voljo standarde in kazalce, ki so prilagojeni specifičnim razmeram alpskega prostora.
3. Cilj uporabe teh standardov in teh kazalcev je, da se oceni razvoj obremenitev okolja in zdravja zaradi prometa.

III. Poglavje

Usklajevanje, raziskovanje, izobraževanje in obveščanje

17. člen

Usklajevanje in obveščanje

Pogodbenice se sporazumejo, da bodo po potrebi organizirale skupna srečanja, da bi

- a) preverile vplive ukrepov, sprejetih v skladu s tem protokolom;
- b) se med seboj posvetovale pred pomembnimi prometnopolitičnimi odločitvami, ki vplivajo na druge pogodbenice;
- c) spodbujale izmenjavo informacij za izvajanje tega protokola in pri tem prednostno uporabljale obstoječe informacijske sisteme;
- d) se pred pomembnimi prometnopolitičnimi odločitvami o njih medsebojno obveščale, da bi le-te vključile predvsem v med seboj usklajeno čezmejno politiko urejanja prostora.

18. člen

Raziskovanje in opazovanje

1. Pogodbenice spodbujajo in v tesnem sodelovanju usklajujejo raziskovanja in sistematično opazovanje o soodvisnosti med prometom in okoljem v alpskem prostoru kot tudi o specifičnih tehnoloških razvojih, ki povečujejo ekonomičnost okolju prijaznih prometnih sistemov.
2. Pri preverbi izvajanja tega protokola pogodbenice ustrezno upoštevajo rezultate skupnega raziskovanja in opazovanja, predvsem pri pripravi metodologije in kriterijev, ki dovoljujejo opisovanje trajnostnega razvoja prometa.
3. Pogodbenice poskrbijo, da se rezultati ustreznih nacionalnih raziskav in sistematičnega opazovanja zbirajo v skupen sistem za stalno opazovanje in informiranje ter da bodo na voljo javnosti v okviru veljavne ureditve.
4. Pogodbenice podpirajo pilotne projekte za udejanjanje trajnostnih prometnih zasnov in tehnologij, usmerjene v praktično uporabo.
5. Pogodbenice podpirajo raziskave o uporabnosti metod intermodalne strateške presoje okolja.

19. člen

Izobraževanje in obveščanje javnosti

Pogodbenice spodbujajo izobraževanje in dodatno usposabljanje kot tudi obveščanje javnosti o ciljih, ukrepih in izvajanju tega protokola.

IV. Poglavje

Nadzor in ocena

20. člen

Izvajanje

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo zagotovile izvajanje tega protokola s primernimi ukrepi v okviru veljavne ureditve.

21. člen

Nadzor spoštovanja obveznosti iz Protokola

1. Pogodbenice redno poročajo Stalnemu odboru o ukrepih, sprejetih na osnovi tega protokola. V poročilih je potrebno prikazati tudi učinkovitost sprejetih ukrepov. Alpska konferenca določi časovno zaporedje poročanja.
2. Stalni odbor pregleda poročila zaradi preverjanja, ali so pogodbenice izpolnile svoje obveznosti iz tega protokola. Od pogodbenic lahko zahteva tudi dodatne informacije ali pa si pridobi informacije iz drugih virov.
3. Stalni odbor sestavi za Alpsko konferenco poročilo o spoštovanju obveznosti pogodbenic iz tega protokola.
4. Alpska konferenca se seznanja s tem poročilom. Če ugotovi, da se obveznosti ne spoštujejo, lahko sprejme priporočila.

22. člen

Presoja učinkovitosti določb

1. Pogodbenice redno preverjajo in presojujejo učinkovitost določb tega protokola. Če je za uresničevanje njegovih ciljev potrebno, predvidijo sprejetje ustreznih sprememb tega Protokola.
2. V okviru veljavne ureditve sodelujejo pri tem presojanju tudi teritorialne skupnosti. Posvetujejo se lahko tudi z nevladnimi organizacijami, ki so dejavne na tem področju.

V. Poglavje

Sklepne določbe

23. člen

Odnos med Alpsko konvencijo in protokolom

1. Ta protokol je protokol Alpske konvencije v smislu 2. člena in drugih členov Alpske konvencije, na katere se nanaša.
2. Pogodbenice tega protokola so lahko samo pogodbenice Alpske konvencije. Vsaka odpoved Alpske konvencije velja tudi kot odpoved tega protokola.
3. Kadar Alpska konferenca odloča o vprašanjih, ki se nanašajo na ta protokol, lahko o njih glasujejo samo pogodbenice tega protokola.

24. člen

Podpis in ratifikacija

1. Ta protokol je na voljo v podpis vsem podpisnicam Alpske konvencije in Evropski skupnosti, dne 31. oktobra 2000 in pri Republiki Avstriji kot depozitarju od 6. novembra 2000.
2. Ta protokol prične veljati za pogodbenice, ki so izrazile soglasje, da jih ta protokol zavezuje, tri mesece po datumu, ko bodo tri države deponirale svoje listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi.
3. Za pogodbenice, ki kasneje izrazijo soglasje, da jih ta protokol zavezuje, prične protokol veljati tri mesece po deponiranju listin o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi. Po pričetku veljavnosti spremembe protokola postane vsaka nova pogodbenica tega protokola pogodbenica protokola v spremenjenem besedilu.

25. člen

Notifikacije

Depozitar obvesti v zvezi s tem protokolom vsako državo, navedeno v preambuli, in Evropsko skupnost o

- a) vsakem podpisu,
- b) deponiranju vsake listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi,
- c) vsakem datumu pričetka veljavnosti,
- d) vsaki izjavi katere od pogodbenic ali podpisnic,
- e) vsakem obvestilu pogodbenice o odpovedi, vključno z datumom, ko prične veljati.

Da bi to potrdili, so podpisniki, pravilno pooblaščen v ta namen, podpisali ta protokol.

Sestavljeno v Luzernu, dne 31. oktobra 2000, v slovenskem, francoskem, italijanskem in nemškem jeziku, pri čemer so vsa štiri besedila enako obvezujoča, v enem samem izvorniku, ki je deponiran v državnem arhivu Republike Avstrije. Depozitar posreduje vsaki podpisnici overjeno kopijo.

Alpska konvencija

Protokol Reševanje sporov

Preambula

*Republika Avstrija,
Francoska republika
Italijanska republika,
Kneževina Lihtenštajn,
Kneževina Monako,
Zvezna republika Nemčija,
Republika Slovenija,
Švicarska konfederacija
kot tudi
Evropska skupnost,*

pogodbenice Konvencije o varstvu Alp
(Alpske konvencije),

so se v prizadevanju, da bi izdelale učinkovit postopek posvetovanj in reševanja sporov za Alpsko konvencijo in njene protokole,

sporazumele, kot sledi:

1. člen

Če pride do spora med pogodbenicami glede razlage ali uporabe Alpske konvencije ali katerega koli njenega protokola, ga poskušajo pogodbenice najprej rešiti s posvetovanji.

2. člen

Če spora ni moč rešiti v 6 mesecih po pisni zahtevi ene izmed udeleženih pogodbenic po posvetovanjih, lahko ena udeležena stranka s pisnim obvestilom drugi stranki in predsedstvu Alpske konference sproži arbitražni postopek za rešitev spora v skla-

du z naslednjimi določili. Predsedstvo o tem nemudoma obvesti vse pogodbenice.

3. člen

Za izvedbo arbitražnega postopka iz 2. člena bo oblikovano razsodišče, sestavljeno iz treh članov, kot sledi:

- a) vsaka stranka v sporu določi enega člana razsodišča. Če ena stranka v sporu ne določi člana razsodišča v roku 60 dni potem, ko predsedstvo prejme obvestilo iz 2. člena, določi člana razsodišča generalni sekretar Stalnega razsodišča v Haagu na prošnjo druge stranke v sporu v nadaljnjih 30 dneh.
- b) člana, ki sta bila določena v točki a), sporazumno imenujeta predsednika razsodišča. Če v 120 dneh potem, ko predsedstvo prejme obvestilo iz 2. člena, ni dosežen sporazum, imenuje predsednika generalni sekretar Stalnega razsodišča v Haagu na prošnjo ene stranke v sporu v nadaljnjih 30 dneh
- c) odpoklic člana razsodišča je možen samo s soglasjem strank v sporu.
- d) vsako prosto mesto se zasede po postopku, ki je določen za prvotno imenovanje.

4. člen

- (1) Vsaka pogodbenica ima pravico seznaniti razsodišče s svojim mnenjem o sporu.
- (2) Če je katera pogodbenica mnenja, da ima pravni interes, ki bi ga lahko prizadela odločitev v tem sporu, lahko s pristankom razsodišča intervenira v postopku.

5. člen

Če se stranke v sporu ne dogovorijo drugače, razsodišče samo sprejme svoj poslovnik.

6. člen

Stranke v sporu se vzdrijo vsakega ukrepa, ki prejudicira odločitev razsodišča. Razsodišče lahko na prošnjo ene stranke v sporu sprejme začasne zaščitne ukrepe za varstvo pravic vseh strank v sporu.

7. člen

Če se stranke v sporu ne dogovorijo drugače, določi razsodišče, kateri izmed uradnih jezikov Alpske konvencije bodo uporabljeni v postopku.

8. člen

- (1) Stranke v sporu ob uporabi vseh sredstev, ki so jim na voljo, olajšujejo razsodišču delo, še posebej pa mu:
 - a) predložijo vse koristne dokumente in posredujejo informacije ter
 - b) omogočijo, če je to potrebno, sklic prič ali strokovnjakov in dobijo njihova pričevanja.
- (2) Vse dokumente in informacije, ki jih stranka v sporu predloži razsodišču, mora stranka v sporu hkrati poslati drugi stranki v sporu.

9. člen

Razsodišče sprejme svojo odločitev v skladu z mednarodnim pravom in Alpsko konvencijo ter njenimi protokoli.

10. člen

Če stranka v sporu pred razsodiščem ne nastopi ali ne poda svojega mnenja, to ne zadrži postopka. Pred sprejemom dokončne odločitve se mora razsodišče prepričati, da je zahtevek dejansko in pravno utemeljen.

11. člen

Razsodišče sprejme dokončno odločitev v 6 mesecih od dne, ko se je prvič sestalo v polni zasedbi; če je po mnenju razsodišča podaljšanje roka potrebno, ga lahko podaljša za obdobje, ki ne sme presegati nadaljnjih 6 mesecev.

12. člen

Razsodišče odloča o postopkovnih in materialnih vprašanjih z večino glasov svojih članov. Razsodba je za stranke v sporu dokončna in obvezujoča. Razsodišče mora obrazložiti razsodbo. Stranke v sporu nemudoma izvršijo razsodbo.

13. člen

Če se razsodišče zaradi posebnih okoliščin v posameznem primeru ne odloči drugače, krijejo stranke v sporu v enakih deležih stroške razsodišča vključno s honorarji njegovih članov.

14. člen

Predsednik razsodišča pošlje strankam v sporu in predsedstvu Alpske konference razsodbo. Predsedstvo pošlje razsodbo pogodbenicam Alpske konvencije in opazovalcem v smislu 5. odstavka 5. člena Alpske konvencije.

15. člen

- (1) Ta protokol se lahko odpove le hkrati z Alpsko konvencijo.
- (2) Ta protokol še naprej velja za stranko v sporu, ki ga je odpovedala, za postopke, ki tečejo v času, ko odpoved začne veljati. Te postopke je treba nadaljevati, dokler niso končani.

16. člen

- (1) Ta protokol je na voljo za podpis pogodbenicam Alpske konvencije dne 31. decembra 2000 in pri Republiki Avstriji kot depozitarju od 6. novembra.
- (2) Za pogodbenice, ki so izrazile soglasje, da jih ta protokol zavezuje, začne protokol veljati tri mesece po datumu, ko

so tri države deponirale svoje listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi.

- (3) Za pogodbenice, ki kasneje izrazijo soglasje, da jih ta protokol zavezuje, začne protokol veljati tri mesece po deponiranju listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi. Po začetku veljavnosti spremembe protokola postane vsaka nova pogodbenica tega protokola v spremenjenem besedilu.

17. člen

Depozitar obvesti v zvezi s tem protokolom vsako državo, navedeno v preambuli, in Evropsko skupnost o:

- vsakem podpisu,
- deponiranju vsake listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi,
- vsakem datumu začetka veljavnosti,
- vsaki izjavi katere od pogodbenic ali podpisnic,
- vsakem obvestilu pogodbenice o odpovedi vključno z datumom, ko začne veljati.

Da bi to potrdili, so podpisniki, pravilno pooblaščen v ta namen, podpisali ta protokol.

Alpska konvencija

Deklaracija Prebivalstvo in kultura

Preambula

Ministri/Ministrice pogodbenic Alpske konvencije,

pisujemo družbenogospodarskim in družbenokulturnim načelom v črki a), drugi odstavek 2. člen Alpske konvencije osrednji pomen za izvajanje celovite politike varstva in trajnostnega razvoja alpskega prostora,

prepričani smo, da je vrednost alpskega prostora v njegovi raznolikosti in si zato prizadevamo ohranjati in spodbujati kulturno raznolikost v Alpah ter ustvarjati kulturne povezave in spodbujati dialog med kulturami,

zavedamo se, da lahko samo trajnostna politika, ki je usmerjena v izpolnjevanje potreb, želja in predstav ljudi, pripomore k temu, da se bo prebivalstvo istovetilo z vsebino Alpske konvencije in njenih protokolov,

menimo, da je temeljna usmeritev našega političnega delovanja uresničitev pravic alpskega prebivalstva, da stalno živi in gospodari v Alpah, kot tudi pravica do enakih možnosti v alpskem prostoru z ozirom na nealpsko prebivalstvo,

zavedamo se posledic demografskih sprememb na življenjske in delovne pogoje, ki so nastale v alpskem prostoru

in se opredeljujemo naslednjim načelom in ciljem, ki se bodo uresničili v okviru veljavne državne ureditve in razpoložljivih virov z

izvajanjem omenjenih ukrepov, ki predstavljajo le posamesne primere in so navedeni v prilogi k tej deklaraciji:

I. Poglavje

Zavest o pripadnosti skupnosti in sodelovanje

Zavest o pripadnosti skupnosti in identiteta

1. Krepitev skupne odgovornosti alpskega in nealpskega prebivalstva ter vseh ravni političnega odločanja za ohranjanje kulturnih posebnosti alpskega življenjskega prostora, še posebej glede utrjevanja zavesti o pripadnosti skupnosti in identitete domačega prebivalstva

Sodelovanje znotraj in izven območja Alp

2. Spodbujanje jezikovnega razumevanja, dialog, sodelovanje in izmenjava znanja v alpskem prostoru ter med alpskim in nealpskim prebivalstvom v smislu sredstev za krepitev medsebojnega razumevanja in spoštovanja

3. Krepitev trajnostnega regionalnega razvoja s sodelovanjem in izmenjava izkušenj med različnimi kulturnimi skupnostmi na območju Alp in z drugimi gorskimi območji sveta

Transparenca in udeležba

4. Priznavanje pomembne vloge, ki jo ima civilna družba pri prizadevanjih za uveljavitev trajnostnega razvoja na alpskem

območju, in spodbujanje največje možne transparence v odnosih med državno upravo in prebivalstvom ter spodbujanje udeležbe prebivalcev v zadevah javnega interesa

II. Poglavje

Kulturna raznolikost

Materialna in nematerialna kulturna dediščina

1. Preučevanje, ohranjanje in razvoj obstoječe materialne in nematerialne kulturne dediščine in ustnega izročila. To velja zlasti za načine oblikovanja kulturne krajine ter arhitekturno in umetnostno-zgodovinsko dediščino, vključno s tradicionalnimi načini obdelave v kmetijstvu, gozdarstvu, obrti in industriji

2. Podpora sodobni kulturi ter negovanje in nadaljnji razvoj krajevnih in regionalnih šeg in navad pri izraznih in upodobitvenih oblikah (šege, književnost, glasba, ples, gledališče, oblike komuniciranja itn.)

Jezikovna raznovrstnost

3. Izboljšanje okvirnih pogojev, ki so potrebni za negovanje in spodbujanje jezikovne raznovrstnosti na območju Alp, pri čemer je treba upoštevati zlasti tradicionalne jezikovne in kulturne skupnosti

4. Priznavanje pomena in vrednost toponomastične dediščine alpskega prostora (še posebno krajevna in ledinska imena) tudi z ozirom na njen kulturno-zgodovinski pomen ter povečanje njene vrednosti

Ustvarjalno umetniško delovanje

5. Podpiranje umetniškega ustvarjanja v vseh izraznih oblikah ter umetniških prikazih vsebin, ki se navezujejo na alpski svet

III. Poglavje

Življenjski prostor, kakovost življenja in enake možnosti

Poselitvene strukture in pogoji

1. Ohranjanje in posodabljanje obstoječih poselitvenih struktur in razvoj poselitvenih pogojev v skladu z načelom trajnostnega razvoja in ob upoštevanju krajevnih posebnosti

Storitve splošnega interesa in osnovne storitve

2. Ohranitev, zagotavljanje in razvoj decentraliziranih storitev splošnega interesa in decentralizacija osnovne oskrbe

Šolsko in poklicno izobraževanje in usposabljanje ter izobraževanje odraslih

3. Ohranjanje in razvoj sodobnega sistema šolskega in poklicnega izobraževanja in usposabljanja ustreznih programov izobraževanja odraslih na lokalni in regionalni ravni z upoštevanjem alpskih vidikov na vseh področjih izobraževanja

Ponudba pristočasnih dejavnosti

4. Ohranjanje široko razvejane celoletne ponudbe kulturnih dejavnosti in glede na možnosti ohranjanje ustrezne celoletne

ponudbe prostočasnih dejavnosti za lokalno prebivalstvo

Sporočanje in obveščanje

5. Ohranjanje in spodbujanje uporabe različnih oblik sredstev javnega obveščanja kot sredstva za ohranjanje kulturnih posebnosti alpskega prostora

6. Olajšava dostopa alpskih prebivalcev do sodobnih komunikacijskih sredstev in tehnologij

Življenje skupnosti

7. Podpora medsebojnemu razumevanju in dialogu v skupnem življenju različnih skupnosti v alpskem prostoru

IV. Poglavje

Gospodarski prostor

Regionalni razvoj

1. Uresničevanje posebne regionalne politike, ki je usmerjena v uravnotežen, diversificiran in samostojen regionalni razvoj preko trajnostne rabe obstoječih lokalnih potencialov in rabe novih socialnih in okolju prijaznih tehnologij

Verige dodane vrednosti

2. Krepitev in razvoj verig ustvarjanja dodane vrednosti za spodbujanje lokalnih in regionalnih proizvodov in storitev

Zaposlovanje

3. Ustvarjanje okvirnih pogojev za zadostno ponudbo delovnih mest in mešanih oblik dohodka, kjer je to potrebno

V. Poglavje

Vloga mest in podeželja

Povezave med mesti in njihovimi okoliškimi regijami

1. Priznavanje pomena mest v Alpah, še posebno njihove vloge, ki jo imajo kot središča socialnih, kulturnih in gospodarskih storitev v sožitju z njihovim okoljem

Povezave med mesti znotraj in izven območja Alp

2. Vzpostavljanje in krepitev povezav alpskih mest z mesti in velemesti izven območja Alp, da bi tako zagotovili stike in izmenjavo informacij med alpskim prebivalstvom ter gospodarskimi, znanstveno-raziskovalnimi in kulturnimi središči izven območja Alp

Vloga podeželja

3. Priznavanje pomena alpskega podeželja kot raznovrstnega, heterogenega in samostojnega gospodarskega, naravnega in kulturnega prostora ter podpiranje integriranih strategij, ki so prilagojene razvojnim možnostim

Deklaracija Prebivalstvo in kultura – Priloga

I. Zavest o pripadnosti skupnosti in sodelovanje

Ukrepi za področje „Zavest o pripadnosti skupnosti in identiteta“

- podpora organizacijam, ki posredujejo tovrstne vrednote
- spodbujanje in nadaljnji razvoj partnerstev med krajevnimi in teritorialnimi skupnostmi v Alpah
- dejavnosti, ki prebivalcem posredujejo dostop do zgodovinskih, gospodarskih in okoljskih znanj o alpskem življenjskem prostoru
- programi obveščanja in izobraževanja o Alpski konvenciji in njenih protokolih

Ukrepi za področje “Sodelovanje znotraj in izven območja Alp“

- vzpostavljanje oz. utrjevanje in nadaljnji razvoj mrež čezmejnega in medobmočnega sodelovanja
- dejavnosti za spodbujanje kulturne izmenjave in izmenjava informacij in izkušenj o specifičnih temah
- organiziranje prireditev, razstav, filmske produkcije in raziskovalnega dela, objavljanja publikacij
- oblikovanje in širjenje večjezičnih publikacij v alpskih jezikih
- projekti v okviru mednarodnih gorskih partnerstev
- programi čezmejnne izmenjave na znotrajalpski, čezalpski in mednarodni ravni

Ukrepi za področje “Preglednost in udeležba“

- spodbujanje izobraževanja in nadaljnega usposabljanja nosilcev odločanja pri postopkih udeležbe in poravnave
- podpora postopkom v zvezi z Lokalno agendo 21

II. Kulturna raznolikost

Ukrepi za področje “Materialna in nematerialna kulturna dediščina“

- vzpostavitev in širjenje krajevnih in območnih dokumentacijskih centrov o materialni in nematerialni naravni in kulturni dediščini in njihovem povezovanju v mrežo
- ohranjanje in obnavljanje struktur in objektov zgodovinsko-arhitektonskega pomena
- ponudba poklicnega izobraževanja, namenjena posredovanju starih rokodelskih tehnologij na območju Alp
- podpiranje inovativnih oblik kulturnega delovanja in izražanja
- programi in projekti na področju obveščanja in izobraževanja (tečajji, natečajji eksperimentalne delavnice itd.), namenjenimi posredovanju starega izročila in tradicije
- spodbujanje sodelovanja med javnimi ali zasebnimi muzeji, izobraževalnimi ustanovami in zasebnimi deležniki

Ukrepi za področje „Jezikovna raznovrstnost“

- načrtno spodbujanje učenja alpskih jezikov, zlasti regionalnih jezikov pri pouku, vključno z narečji
- izobraževanje in nadaljnje usposabljanje učiteljev

- pridobivanje potrebnih didaktičnih sredstev
- spodbujanje jezikovne raznovrstnosti in večjezičnosti ter jezikovnega vključevanja priseljencev
- oblikovanje partnerstev med šolami z različnih jezikovnih območij
- kulturne prireditve v lokalnih jezikih, zlasti glasbene, literarne in/ali gledališke, jezikovni tečajji, tiskani in elektronski mediji
- projekti za razvoj in pridobivanje krajevnega znanja s preučevanjem in uporabo toponomastike
- postavitve informacijskih tabel z imeni najpomembnejših krajev določenega območja v občinah in vaseh

Ukrepi za področje „Ustvarjalno umetniško delovanje“

- organiziranje umetniških razstav in prireditev
- razpisi natečajev za oblikovanje znakov kakovosti, logotipov, izdelavo celostne podobe (corporate design) občinske uprave in podjetij na območju Alp
- prirejanje umetniških tečajev in delavnic o alpskih temah
- projekti in pobude za umetniško ustvarjanje, pri čemer se uporablja surovina iz alpskega prostora

III. Življenjski prostor, kakovost življenja in enake možnosti

Ukrepi za področje „Poselitveni pogoji in strukture“

- upoštevanje trajnostnih načel pri načrtovanju in izvajanju gradbenih ukrepov,

- programi izobraževanja in nadaljnega usposabljanja o trajnostni gradnji na območju Alp za gradbene strokovnjake in uslužbence organov, pristojnih za izdajo dovoljenj
- prireditve in pobude namenjene javnosti z namenom obveščanja in ozaveščanja o trajnostni gradnji in trajnostnem ravnanju z naravnimi viri

Ukrepi za področje „Storitve splošnega interesa in osnovne storitve“

- ukrepi za spodbujanje boljše prostorske razporeditve storitev za zadovoljitev osnovnih potreb
- ohranjanje storitev na krajevni ravni z boljšo ponudbo večnamenskih ustanov
- obnova in krepitev storitev javnega prevoza

Ukrepi za področje „Šolsko in poklicno izobraževanje in usposabljanje ter izobraževanje odraslih“

- ustvarjanje zadostne ponudbe izobraževalnih ustanov, vključno z ustreznimi učnimi sredstvi in pripadajočo tehnologijo
- organiziranje izobraževalnih tečajev za odrasle
- spodbujanje šolskih partnerstev

Ukrepi za področje „Ponudba prostočasnih dejavnosti“

- zagotavljanje ustreznih prostočasnih ponudb in ustanov, ki upoštevajo zlasti potrebe in povpraševanje prebivalstva in posebnosti posameznega območja
- večja podpora kulturnim in športnim društvom
- v primeru socialne in okoljevarstvene vzdržljivosti gradnja, vzdrževanje in ob-

- navljanje objektov, namenjenih kulturnim in športnim dejavnostim
- spodbujanje udejstvovanja mladih na športnem in kulturnem področju

Ukrepi za področje „Sporočanje in obveščanje“

- zagotavljanje prisotnosti sredstev javnega obveščanja tudi v oddaljenejših predelih Alp s strani javnih ponudnikov
- spodbujanje sporočanja in obveščanja v regionalnih jezikih
- ustvarjanje okvirnih pogojev za ponudbo tiskanih medijev v regionalnih jezikih
- spodbujanje poročanja o alpskem življenjskem prostoru

Ukrepi za področje „Življenje skupnosti“

- ohranjanje in spodbujanje lokacij, namenjenih medsebojnemu spoznavanju
- spodbujanje projektov sodelovanja in izmenjave
- povečanje vrednosti prostovoljnega dela in sosedske pomoči

IV. Gospodarski prostor

Ukrepi za področje „Regionalni razvoj“

- sprejemanje posebnih ukrepov za gospodarsko šibkejša gorska območja v vseh področnih politikah
- krepitev pobud za spodbujanje razvoja turističnih dejavnosti, ki je sprejemljiv s socialnega, kulturnega in okoljskega vidika
- spodbujanje regionalne politike, ki je usmerjena v posebne potrebe gorskih območij

- posebni programi spodbujanja gospodarskega razvoja za mlade
- pospeševanje regionalnega razvojnega delovanja, ki si prizadeva okrepiti sodelovanje med kmetijstvom, gozdarstvom, obrtjo in turizmom ter drugimi deležniki v gospodarstvu

Ukrepi za področje „Verige dodane vrednosti“

- oblikovanje in uveljavljanje regionalnih znakov, standardov kakovosti in sistemov označevanja kakovosti izdelkov in storitev, ki so značilni za območje Alp
- podpora trženju lokalnih in regionalnih izdelkov
- spodbujanje oblik nadaljnjega izobraževanja na tem področju

Ukrepi za področje „Zaposlovanje“

- spodbujanje trajnostnih javnih/zasebnih vlaganj z namenom ustvarjanja novih delovnih mest, zlasti za visoko kvalificirane delavce
- ustvarjanje okvirnih pogojev za pridobitev možnosti zaposlitve s primernim dohodkom
- izboljšanje socialne varnosti, zlasti za sezonske delavce

V. Vloga mest in podeželja

Ukrepi za področje „Povezave med mesti in njihovimi okoliškimi regijami“

- pobude, namenjene krepitevi ozaveščenosti prebivalcev mest in podeželja o skupni odgovornosti za kulturno in naravno dediščino prihodnjih generacij
- sodelovanje med mesti ter med mesti in okoliškimi občinami v okviru izmenjave

izkušenj in medobčinskih razvojnih projektov na nacionalni in transnacionalni ravni, katerih cilj je uresničevanje okoljskih in gospodarskih ciljev v sklopu Alpske konvencije

- pobude za učenje in obveščanje z namenom preprečevanja in reševanja konfliktov pri rabi prostora

Ukrepi za področje „Povezave med mesti znotraj in izven območja Alp“

- prostovoljno sklepanje dogovorov med alpskimi teritorialnimi skupnostmi in ustanovami izven območja Alp
- programi za izmenjavo in obiske študentk in študentov ter mladinkami in mladinci v okviru partnerskega sodelovanja med

alpskimi in izvenalpskimi mesti v zvezi s specifičnimi strokovnimi temami

- vzpostavljanje partnerstev med alpskimi in izvenalpskimi mesti in občinami za izmenjavo informacij in predstavitev primerov dobrih praks

Ukrepi za področje „Vloga podeželja“

- zagotavljanje in podpora sodelovanju in izmenjavi izkušenj med podeželskimi območji,
- razvoj političnih strategij za izkoriščanje endogenih potencialov in sinergij ter kreativnega regionalnega okolja
- zagotavljanje enakovrednega dostopa do infrastrukture, informacij in znanja za krepitev podeželja v konkurenci pridobivanja najboljše lokacije

Sprejeto na IX. zasedanju Alpske konference v Alpbachu, 09.11.2006.

Alpska konvencija

Deklaracija o podnebnih spremembah v Alpah

Preambula

*Alpska konferenca
sklicujoč se na sklep VIII. Alpske konference o naravnih nevarnostih,*

z zaskrbljenostjo ugotavlja, da svetovne podnebne spremembe še posebej vplivajo na alpski prostor, kjer povečanje povprečne temperature od predindustrijske dobe dalje občutno presega svetovno povprečje. To se že danes kaže v naraščanju števila naravnih nesreč ali vedno obsežnejšem taljenju ledenikov in stalno zamrznjenih tal,

ugotavlja, da moramo v skladu s podnebnimi scenariji, ki jih je izdelala mednarodna znanstveno-raziskovalna skupnost, na območju Alp do leta 2100 pričakovati občutne spremembe podnebja,

še naprej odločno zahteva, da se Okvirna konvencija o spremembi podnebja in Kjotski protokol izvajata na svetovni ravni ter da se opredelijo zahtevni cilji zmanjševanja toplogrednih plinov za obdobje po letu 2012 z ozirom na nujno ustalitev vsebnosti toplogrednih plinov v ozračju na raven, na kateri bodo preprečene nevarne antropogene motnje podnebnega sistema in na kateri bo rast temperature zemeljskega površja omejena največ za 2 °C glede na raven predindustrijske dobe, kot je bilo navedeno v zaključkih Predsedstva na srečanju Sveta Evrope, ki je potekalo od 22 do 23 marca 2006,

zaradi podnebnih sprememb, ki se bodo v prihodnje še povečale, opozarja, da je

treba za območje Alp razviti ustrezne strategije in dejavnosti prilagajanja posledicam podnebnih sprememb, ki bodo upoštevale tako program »Five-year programme of work on impacts, vulnerability and adaptation to climate change« v okviru Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja kot Evropski program za varstvo podnebja (ECPP), bodo usmerjene v posamezne sektorje ter bodo vključevale regionalne posebnosti, zahteve in sposobnost za prilagajanje,

meni, da so prizadevanja za spodbujanje mednarodnih raziskovalnih pobud nujna, če želimo doseči boljše razumevanje vplivov podnebnih sprememb na alpski prostor (med drugim na rabo tal, na spremembo rabe tal, na vodno bilanco z napovedanim pogostim pojavljanjem ekstremnih padavin in sušnih obdobjih ter posledicami za vitalnost gorskega gozda) in s tem ustvariti podlago za uresničevanje učinkovitih prilagoditvenih strategij, ki jih je mogoče z ustreznimi, skupno financiranimi programi usposabljanja prenesti na druga gorska območja na svetu, ki se spopadajo s primerljivimi težavami,

poziva alpske države in ES, da v nacionalne politike in skupno alpsko politiko vključijo naslednja priporočila za delovanje pri preprečevanju nadaljnjih podnebnih sprememb in prilagajanju nanje:

1. Preprečevanje nadaljnjega povečevanja podnebnih sprememb z ustreznimi ukrepi za zmanjševanje emisij in absorpcije toplogrednih plinov, še zlasti

- z izboljšanjem energijske učinkovitosti in rabo obstoječih možnosti varčevanja z energijo,
- z večjo snovno rabo domačih obnovljivih surovin (npr. lesa) in z večjo rabo obnovljivih virov energije v alpskem prostoru,
- s spodbujanjem energijsko učinkovite gradnje in obnove stavb z namenom varčevanja z energijo,
- z okolju prijaznim načrtovanjem prometa, poselitve in krajine ter z ukrepi za spodbujanje okolju prijaznega razvoja cestnega prometa,
- s spodbujanjem metod kmetijske pridelave, ki povzročajo malo toplogrednih plinov, vključno z ekološkim kmetijstvom,
- s spodbujanjem trajnostnega gospodarjenja z gozdovi.

2. Prilagajanje vplivom podnebnih sprememb z oblikovanjem konkretnih prilagoditvenih strategij za vključevanje prilagoditvenih ukrepov v sektorske politike, z zagotavljanjem organizacijskih, zakonskih in ustreznih proračunskih okvirnih pogojev, izvajanjem novih ali intenziviranjem aktualnih ukrepov, z oblikovanjem okoljske zavesti in s sistematičnim raziskovanjem, še zlasti

- hitra izdelava predlogov za ustrezne, dodatne trajnostne ukrepe v še posebej prizadetih gospodarskih panogah, ko so kmetijstvo, gozdarstvo, turizem in promet
- integralno obvladovanje tveganj s ciljem preprečevanja in odzivanja na naravne nevarnosti, ki jih je treba pričakovati pogosteje

- zagotavljanje rabe površin, ki bo prilagojena morebitnemu ogrožanju zaradi naravnih nesreč in pomikom vegetacijskih pasov, in uskladitve ukrepov prostorskega načrtovanja glede zmanjševanja možnosti za ogrožanje in nastajanje škode
- raziskovanje ocene morebitnih posledic načrtovanih ukrepov za prilagajanje na Alpe kot sistem in na tam živeče ljudi
- sistemi zgodnjega opozarjanja, načrtovanja v nujnih primerih ter integriranega in po potrebi čezmejnega obvladovanja naravnih nesreč, prilagajanja dogodkom večjih razsežnosti in vzpostavljanja ustreznih rešitev za nadomestilo škode v primeru večjih tveganj
- spodbujanje poznavanja naravnih nevarnosti in zavedanju o njihovem obstoju z obveščanjem in sodelovanjem prebivalstva v postopkih odločanja (prizadeti postanejo soudeleženci)
- varstvo in obnova gorskega gozda zaradi varstva tal in izboljšanja varstva pred naravnimi nesrečami v Alpah, intenzivnejših prizadevanj za ohranitev, nego in, kjer je potrebno, obnovo varovalnih gozdov v gorskem svetu
- strategije prilagajanja na spremembe v vodni bilanci z napovedanimi pogostejšimi ekstremnimi padavinami in sušnimi obdobji ter reševanja ciljnih konfliktov na področju rabe vode
- izmenjava informacij o prilagoditvenih strategijah in ukrepih ter izmenjave o poznavanju vplivov podnebnih sprememb na alpski prostor kot tudi o njihovem izvajanju
- poudarja, da bodo organi Alpske konvencije v sodelovanju s partnerji upoštevali problematiko, vzroke in posledice podnebnih sprememb pri vseh svojih dejavnostih.

- Še posebej je Alpska konferenca k omenjeni temi sprejela dve dolgoročni pobudi:
- Platforma za naravne nevarnosti se bo ukvarjala v okviru svojega mandata z vplivi podnebnih sprememb na varnost ljudi, naselij in infrastrukture.
- V okviru izvajanja Večletnega programa dela in raziskovalne agende, ki jo je v ta namen izdelal ISCAR, bo globalnim spremembam in možnostim prilagajanja vplivom na vodno bilanco priznано posebno mesto.

Sprejeto na IX. zasedanju Alpske konference v Alpbachu, 09.11.2006.

Alpska konvencija

Akcijski načrt za podnebje v Alpah

Preambula

Alpe so še posebno občutljive za podnebne spremembe. Poročilo OECD z naslovom « Podnebne spremembe v evropskih Alpah – Prilagoditi zimski turizem obvladovanju naravnih nesreč » potrjuje : učinki segrevanja ozračja so trikrat višji od svetovnega povprečja. Poleg vsega, se odražajo tudi na zelo gosto poseljenih in turističnih območjih (14 milijonov prebivalcev na približno 200.000 km²), kar opravičuje še posebno skrb.

V primerjavi z ostalimi prostori, imajo gorski masivi z vodnimi rezervami in bogastvom biotske raznovrstnosti, ob soočenju s podnebnimi spremembami še prav posebno vlogo. Njihovo ohranjanje ima zato nadnacionalno dimenzijo.

Alpske regije lahko prevzamejo del svoje vloge pri skupnih naporih za zmanjšanje toplogrednih plinov in prilagoditev razvoja novim pogojem, ki izhajajo iz podnebnih sprememb ter poskušajo najti ustrezne rešitve za specifične problematike, ki se jih dotikajo ; gre predvsem za področje prometa, energetske učinkovitosti gradbenih objektov, turizma, kmetijstva, naravnih nesreč in voda.

Akcijski načrt, ki ga je potrdila ministrska deklaracija v Alpbachu, se opira na skupno angažiranje držav alpskega loka v okviru krovne konvencije o podnebnih spremembah in kyotskega protokola. Vključen je v trenutne razprave o celovitem okoljskem dogovoru o delovanju « po letu 2012 » in pri tem upošteva obveze, ki jih je v tej smeri sprejela Evropska unija. Njegov cilj je preseči ta splošni okvir in predlagati konkretne ukrepe, specifične za Alpe, pri

čem bi na področju blažitve in prilaganja dajali prednost tistim tematikam in ukrepom, ki bi lahko bili predmet regionalnega sodelovanja v okviru Alpske konvencije in ob upoštevanju že začelih aktivnosti na nacionalni, regionalni in lokalni ravni.

Akcijski načrt sočasno prispeva k celovitim naporom pogodbenic v okviru angažiranosti mednarodne skupnosti za zmanjšanje toplogrednih plinov in za izboljšanje kakovosti življenja današnjega alpskega prebivalstva in bodočih generacij.

Ta načrt velja kot dopolnilo k polnemu in celovitemu izvajanju protokolov Alpske konvencije s strani pogodbenic. Borba proti učinkom podnebnih sprememb gre v korak z realno politiko trajnostnega razvoja. V ta namen je treba poudariti, da določeno število ukrepov, predlaganih v akcijskem načrtu, konkretizira določbe iz različnih protokolov Konvencije.

Priporočeni ukrepi so kot primer namenjeni številnim deležnikom : javnim – na lokalni in nacionalni ravni – ter zasebnim – z željo, da bi spremenili ravnanje za soočanje s podnebnimi spremembami. Akcijski načrt se mora odražati v skupnih projektih, podpirati razvoj konkretnega sodelovanja na regionalni ravni in dajati prednost izmenjavi izkušenj ter podpirati ciljne projekte znanstvenega raziskovanja.

Alpska konferenca bo zagotovila promocijo « najboljših praks » v podporo izvajanju priporočenih ukrepov Akcijskega načrta ter pri tem upoštevala specifične potrebe lokanih deležnikov ob hkratni valorizaciji njihovih lastnih znanj in izkušenj. Spodbudjala bo različne delovne skupine in jih vključila v svoj program dela za doseganje

ciljev tega Akcijskega načrta. Zagotovila bo promocijo Akcijskega načrta pri institucionalnih deležnikih pogodbenic, jih spodbujala k sodelovanju pri njegovem izvajanju, vključila pa bo tudi vse evropske deležnike, da bi pridobili formalno podporo sklepom Alpske konference.

Strategije za blazitev podnebnih sprememb

Ukrepi, ki jih je treba sprejeti, spadajo v celovito politiko urejanja prostora in urbanizma.

Promet in poraba fosilnih goriv v gospodinjstvih – predvsem za ogrevanje stavb – predstavljata velik potencial za zmanjšanje emisij CO₂. V alpskem kontekstu prometa in ogrevanja lahko tudi turizem pomembno prispeva k naporom za zmanjšanje emisij na teh dveh področjih.

Alpske regije imajo s svojim potencialom lesa iz gozdov, voda in sončne, vetrne ter geotermične energije, možnost, da postanejo zgled pri obsežnem pokrivanju potreb z obnovljivimi viri energije.

Ukrepi na področju urejanja prostora in razvoja naselij

Cilja

- Zagotoviti ekonomično upravljanje s prostorom, zavirati fragmentirano širitev mest
- Podpirati razvoj naselij in urejanje prostora, ki bosta varčevala s količino CO₂

Ukrepi

1. podpirati vključitev biopodnebnih meril (izpostavitvev soncu, naravna ventilacija,...) v urbanistične načrte, predvsem na občinski ravni
2. gradnjo naselij umestiti na področja, kjer redni javni promet malo ali nič ne onesnažuje okolja
3. ohranjati naravna območja (za absorpcijo ogljika)

Primeri dobrih praks

V okviru svojega podnebnega načrta, je Avtonomna pokrajina Trento (Italija) oblikovala delovne skupine, ki naj proučijo problematiko, vezano na podnebne spremembe v alpskem loku in na njenem ozemlju, predvsem v zvezi z analizami in nadzorovanjem klime, z upravljanjem z vodnimi viri, energijo in industrijo, z okoljem in prostorskim načrtovanjem, obvladovanjem turizma in informiranja. Pripravili so smernice za zmanjšanje emisij CO₂ z ozaveščanjem prebivalstva in s podpiranjem razvoja dobrih praks na različnih področjih dejavnosti.

Inovativni element je celovita obravnava problema emisij toplogrednih plinov ter ob upoštevanju vseh vpletenih deležnikov in dejavnikov (politika, družba, kultura, zakonodaja, energetika, mobilnost itd.).

Občina Cavalese (Italija) že od leta 1990 pri izbiri zazidalnih območij upošteva ukrepe za ohranjanje naravnih virov, pa tudi za uporabo bio-podnebnih meril (uporaba solarnih kart, študije o prevladujočih vetrovih itd.). Ti ukrepi omogočajo maksimalno izkoriščanje prednosti naravne sončne energije in tako prispevajo k energetskemu prihranku pri ogravanju stavb (ukrep 1).

Projekti za «Zeleno arhitekturo» (« Architettura verde ») v Avtonomni pokrajini Trento spodbujajo razvoj ekološke gradnje («bioedilizia»). Prav tako pa certifikati « CasaClima », ki jih je uvedla Avtonomna pokrajina Bolzano na Južnem Tirolskem (Italija) težijo k uskladitvi varčevanja, do-brega počutja v bivanju ter trajnosti. Tri kategorije : « CasaClima Or », « CasaClima A » in « CasaClima B » omogočajo določanje stopnje energetske porabe posamezne stavbe (na primer, manj kot 10 kWh/m² za kategorijo « CasaClima Or ») (ukrepa 1 in 2).

Ukrepi na področju energije: energija za ogrevanje in hlajenje, ključno področje v alpskem prostoru

Cilja

- Pomembno zmanjšati emisije CO₂
- Spodbujati večjo uporabo obnovljivih virov energije

Ukrepi

1. pripraviti Alpam prilagojeno energetska politiko ob sodelovanju vseh deležnikov na podlagi konsenza o bodočem trajnostnem upravljanju z energijo v alpskem prostoru
2. povečati energijsko učinkovitost obstoječih zgradb in spodbujati uporabo standarda « pasivnih hiš » pri novogradnjah
3. ob spoštovanju naravnega in krajinskega ravnovesja, podpirati proizvodnjo obnovljivih virov energije in njihovo uporabo med lokalnimi zasebnimi in javnimi subjekti za ogrevanje s sodobnimi tehnologijami z visokim energijskim izkoristkom, ki v primeru biomase, omejujejo emisije toplogrednih plinov v ozračje
4. razširiti obstoječe tehnike za zmanjšanje porabe energije z dajanjem prednosti lokalnim virom v objektih, predvsem z izboljšanjem izobraževanja strokovnjakov za gradnje v gorskem svetu (izobraževalne kampanje, mreženje med gradbenimi strokovnjaki in poklici, ...)

5. izvajati informacijske in promocijske kampanje za konkretne ukrepe za spodbujanje uporabe biomase (pridobljene predvsem iz lesa iz gorskih gozdov) ter drugih okolju in zraku prijaznih obnovljivih virov energije, ob dajanju prednosti tistim, ki so lokalnega izvora.

Primeri dobrih praks

V Sloveniji lahko finančno podporo k investicijam in subvencije prejmejo gospodinjstva in javne uprave (grelci na biomaso, sončni kolektorji, toplotne črpalke za ogrevanje), ki uporabljajo obnovljive vire energije. Poleg tega tudi uredba o energetski učinkovitosti določa, da se mora za ogrevanje in hlajenje stavb uporabiti 25% obnovljivih virov energije (ukrepa 1 in 2).

Občina Diex/A je izkoristila dejstvo, da je sončno obsevanje v Alpah močnejše kot na drugih območjih, zlasti ker tam ni megle, in sklenila, da bo povečala obseg investicij v fotovoltaično tehnologijo (del stanovanjske gradnje, krajevne table, izveski, javne ceste) (ukrep 2).

Podobno je bil modularni energetski sistem (biomasa, sončna energija, vetrna energija, vodna energija in PR-moduli) v občini Munderfing oblikovan v sodelovanju s prebivalci, sprejel ga je občinski svet (ukrep 2).

Energieinstitut iz Vorarlberga si že 10 let prizadeva za krepitev zavesti na temo energije. Promovira aktivnosti in ukrepe, usmerjene v izboljšanje energetske učinkovitosti in v uporabo obnovljivih virov energije. Sodelujejo tudi z drugimi institucijami na mednarodni ravni.

V Embrunu (Francija) je združenje "Le Gabilon" predlagalo tečaje za profesionalce in zasebne graditelje, da bi gradili ali obnavljali stanovanja in da bi bolje uravnavali porabo energije ter izpuščali manj onesnažujočih plinov v ozračje. Zahvaljujoč temu usposabljanju v smeri ekoloških gradenj, je združenje valoriziralo lokalne materiale in tradicionalna znanja, predvsem uporabo lesa in slame, zemlje, kamenja, konoplje, sadre in apna (ukrepi 2, 3 in 4).

Ukrepi na področju prometa: vzpostavitev pogojev za kakovostno uporabo okolju prijaznejših načinov prometa kot podlage za konkretne ukrepe, ki bolj spoštujejo okolje in ščitijo podnebje

Cilj

- Pomembno zmanjšati emisije CO₂, ki jih povzroča promet

Ukrepi

čezalpski tovorni in osebni promet čimboli preusmerjati na načine, ki so bolj varčni s CO₂ izpusti :

spodbujati in podpirati sodelovanje med nacionalnimi upravljalci železniških omrežij, med podjetji in lokalnimi oblastmi, da bi izboljšali kakovost in pestrost ponudbe storitev na obstoječih železniških progah, tako za tovorni kot osebni promet (še posebej načrt Brenner in projekt BRAVO, načrt IQ-C na koridorju Gothard/Simplon, francosko-italijanski program na zgodovinski progi Torino-Lyon, projekt Alpfrail za os Ture (Tauern)

težiti k oblikovanju nove čezalpske železniške infrastrukture na vseh večjih alpskih prelazih, da bi oblikovali čezevropsko mrežo, prilagojeno intermodalnosti: švicarski program NLFA (Nouvelles Liaisons Ferroviaires Alpines – Nove alpske železniške povezave), prednostni projekti EU (os Lyon – Torino – Trst/Koper – Divača – Ljubljana – ukrajinska meja in Berlin – Msuenchen – Verona – Bologna – Neapelj via Brenner)

nadaljevati s študijami, ki so jih že začeli ministri za promet alpskih držav v okviru procesa Deklaracije iz Züricha, da bi določili, katera so najbolj učinkovita sredstva za ureditev cestnega tovornega prometa čez Alpe (izboljšana organizacija logistike za boljše upravljanje prometa po urah in čez dan, optimizacija pretokov itd.)

proučiti možnosti za pomorske alternative (morske avtoceste) cestnemu čezalpskemu prometu, kjer je ta možnost sprejemljiva

spodbuditi lokalne in regionalne oblasti, da znotraj alpskega prostora zmanjšujejo vpliv prometa na okolje in na podnebje v Alpah, predvsem tistih načinov, ki producirajo CO₂ :

spodbujati politiko, ki bo omogočala zmanjšanje uporabe osebnega vozila (znižanje cen v javnem prometu, uvajanje okolju prijaznih prometnih sredstev, vožnja več oseb v enem osebnem vozilu, uporaba kolesa v naseljih), oziroma izdelovati manj onesnažujoča vozila (n.p. programi za učenje « eko-vožnjo »)

na različnih teritorialnih nivojih urediti verigo javnega prometa, ki bo zagotavljala praktično povezanost in časovno usklaje-

nost med različnimi načini prevoza; dajati prednost oblikam in sredstvom prevoza, ki najmanj onesnažujejo in so tudi sicer najbolj ekonomični

oblikovati ustrezne predpise za trajnostno načrtovanje (načrt za mestno in medmestno logistiko, načrti za ustrezen dostop do delovnih mest, ohranjanje ali oblikovanje storitev v bližini naselij...)

zagotoviti popolno izvajanje določb drugega odstavka 12. člena protokola za « Promet », ki govori o zračnem prometu in predvideva omejevanje gradnje novih letališč ter « izboljšanje sistemov javnega prevoza, kar bo omogočilo povezavo obstoječih letališč na obrobju Alp z različnimi alpskimi regijami. »

Primeri dobrih praks

Za brennerski koridor (avtocesta A22 med Italijo in Avstrijo) so bili sprejeti različni ukrepi, katerih namen je omejiti tranzitni promet težkih tovornih vozil. Med drugimi so bili sprejeti posebni ukrepi, kot so spodbujanje rabe alternativnih prometnih sredstev ter zamenjavo zastarelih in okoljsko neprimernih vozil z novimi, začasna prepoved tranzita tovornih vozil, katerih največja dovoljena masa presega 7,5 ton kategorije "Euro 0" in "Euro 1", preusmeritev prometa s cest na železnico, razširitev železniške infrastrukture v spodnjem delu doline reke Inn, omejitev hitrosti v nočnem času, vzpostavitev sistema za upravljanje prometa, prepoved vožnje za težka tovorna vozila v nočnem času, uvedba višjih pristojbin za težka tovorna vozila v nočnem času na A13 (ukrepa 1 in 2).

Mesto Gap (Francija) je novembra 2005 uvedlo povsem brezplačen avtobus za svojih 39 000 prebivalcev. Od 15. decembra 2007 vozi vsakih 10 minut po središču mesta brezplačni avtobus. Vožnjo opravljata dva minibusna z 22 sedeži, opremljena s posebnim dostopom za invalide in s filtri za prašne delce. Avtobus povezuje različna parkirišča in na ta način spodbuja potnike, da pustijo svoje avtomobile, tako spodbuja intermodalnost in dostopnost do postaje (ukrep 2).

« Sillon Alpin » simbolizira sodelovanje alpskih departmajev (Gornja Savoja-Savoja, Savoja, Isère, Drôme - Francija) pri usklajeni in trajnostni prometni politiki. Ta projekt, usmerjen v modalnost, organizira prostor in mestni razvoj ter teži k optimizaciji infrastrukture, ki naj uporabnikom nudijo alternativo za prevozno sredstvo. Sillon Alpin omogoča boljšo ponudbo storitev in informiranja potnikov, predvsem z razvijanjem projektov central mobilnosti (ukrepa 1 in 2).

Ukrepi na področju turizma:

Cilja

- Zmanjšati emisije CO₂ iz turističnih dejavnosti in dopolniti ponudbo turističnih operaterjev s trajnostnimi možnostmi dostopov do alpskih destinacij in prevozov v alpskih destinacijah
- Spodbujati ponudbo in storitve "počitnic v Alpah" z minimalnimi vplivi na podnebje.

Ukrepi

1. načrtovati pripravo periodičnega spremljanja stanja okolja v turističnih krajih in vanj vključiti « indikator ogljika » ter iz tega spremljanja pripraviti merilo

za dodeljevanje dovoljenj in/ali javnih subvencij

2. spodbujati « okolju prijazno mehko » mobilnost za dostop do turističnih krajev in dajati prednost manj onesnažujočim načinom prevoza (ustrezne pristojbine za rabo cest, dostop v spodnje dele dolin ob bližnjih smučiščih z ustreznimi vlečnicami, žičnicami, gorskimi vlaki, vozila na ekološka goriva...)
3. v okviru prometne politike razviti prevozne sisteme na dolge razdalje do turističnih krajev z železnicami in se s prevozniki dogovoriti za povezave na « zadnji kilometer »
4. dajati prednost prenovi turističnih objektov in njihovi prilagoditvi na podnebne spremembe, namesto investicij v nove objekte, ki ustvarjajo « mrzle postelje » (turistične kapacitete, ki ostajajo neizkoriščene večino leta)
5. prilagoditi komuniciranje z javnostmi, informiranje in trženje turističnih destinacij novim ciljem in usmeritvam Akcijskega načrta
6. razviti čezmejne javne prometne sisteme in poenostaviti tarifiranje javnega potniškega prometa za turiste v Alpah
7. podpirati sodelovanje prometne in turistične administracije ter delavcev v prometu in turizmu pri skupni pripravi ustreznih prometnih sistemov mehke mobilnosti, njeni promociji in informiranju širše javnosti o njeni uveljavitvi v alpskih krajih,
8. uskladiti čas šolskih počitnic, da bi omejili učinek konic in kopičenje infrastruktur

Primeri dobrih praks

Arosa/CH, z vlakom dostopen turistični kraj, je izdelal sistem "kompenzacije" za emisije CO₂, do katerih prihaja zaradi potovanja turistov. Predlaga tudi obsežno izbiro ekološko kompatibilnih dejavnosti, kot so na primer brezplačna uporaba avtobusov, električnih koles, vlečnic, žičnic, čolnov na pedale za plovbo po jezerih itd. (upkrepi 1, 2 in 5).

Združenje Alpski biseri/Alpine Pearls se zavzema za preživljanje počitnic v skladu z zahtevami trajnostne mobilnosti, npr. oblikovanje atraktivnega potovalnega paketa (vlak, avtobus, kolo ali pešačenje). V Bad Hofgasteinu in Werfenwengu v Avstriji ponujajo "mobilnost brez avta" in sodelujejo pri razvijanju skupnih prevozov, ponudbe električnih vozil, vozil za zabavo ter vožnje več ljudi v enem avtomobilu ter pri sistemu informiranja potnikov. Sporočila v medijih o dogodkih (n.pr. dan brez avtomobila) podpirajo in še dodatno bogatijo te dejavnosti (ukrepi 2, 3, 5).

Avstrijski projekt Tiroler Gemeiden mobil spodbuja uporabo avtobusa in vlaka. V ta namen so bili ustanovljeni centri mobilnosti in svetovalne službe (nudijo žepne vozne rede lokalnih prevoznih linij, storitev skupnega prevoza z avtomobilom, informacije za nove prebivalce (ukrepa 2 in 5).

Vodeni ogledi z avtobusom na območju Pays des Ecrins/F so tematsko obarvani (vinogradništvo, cerkve, hidrološka dediščina, rudniki srebra itd.) (ukrep 2).

Projekt « Montagnes en chemin » v laliji in Franciji (Piemont, Dolina Aoste, Ligurija, Provansa-Alpe-Azurna obala) predlaga

oblikovanje celovitega turističnega sistema, ki bo v podporo trajnostnemu razvoju in nadzorovanju podnebnih sprememb v gorah. Projekt spodbuja turistične pobude za poletno ali zimsko pohodništvo in združuje že več kot 60 različnih teles v zainteresiranih državah.

V okviru partnerstva med regijo Provansa-Alpe-Azurna obala (Francija), SNCF in 24 smučišči (ter skupin smučišč določene doline) na jugu francoskih Alp, so vzpostavili aktivnosti z imenom « snežni vlak ». Potniki lahko plačajo pavšal za vlak in scuttle s katerima pridejo do spodnjih delov smučišč. Predlagana ponudba velja za različne destinacije in se začne v raznih obalnih mestih (ukrepa 2 in 6).

Francosko Nacionalno združenje županov gorskih smučišč – Ski France je v sodelovanju z drugimi partnerji pripravilo « listino za trajnostni razvoj gorskih smučišč », ki vsebuje 8 področij oziroma akcijskih načrtov.

Razen tega pa v okviru Medregijske konvencije alpskega masiva izvajajo merjenje indikatorjev ogljika na smučiščih (ukrep 1).

CIPRA International predlaga dveletno eksperimentiranje ponudbe 100 pavšalov, ki zajemajo dostop in prevoz znotraj turističnega območja s trajnostnimi oblikami prevoza. (ukrep 2).

Strategije za prilagajanje

Predvsem v Alpah, ki so še posebej izpostavljene in goste naseljene, predstavlja prilagajanje velik izziv v borbi proti učinkom

podnebnih sprememb. Spremembe v količini poletnih padavin, porast padavin v zimskem času, povišanje temperature in večja pogostnost neurij, bi lahko predstavljali največje posledice podnebnih sprememb in že od sedaj dalje povečujejo nevarnost naravnih nesreč v gorah – brez dvoma pa bodo še bolj v naslednjih letih. Politike in uvedeni ukrepi morajo biti trajnostni; ne smejo predstavljati dodatnega pritiska na naravne vire. Morajo postati izrazitejši in trajen predmet komuniciranja z javnostmi, ozaveščanja ter informiranja.

Ukrepi na področju urejanja prostora :

Cilji

- Spodbujati celovit pristop, ki omogoča boljše prilagajanje alpskega prostora na podnebne spremembe, še posebno za:
- Boljše obvladovanje naravnih nesreč in omejevanje njihovih posledic
- Zagotavljanje trajnostnega razvoja življenjskega prostora in gospodarskih dejavnosti

Ukrepi

določiti mejo območij v alpskih regijah, ki so ogrožene zaradi naravnih nesreč po usklajenih postopkih, ob upoštevanju induciranih nevarnosti zaradi podnebnih sprememb (drsenje tal, zemeljski udori, plazovi, poplave, požari...) in posledično prilagoditi prostorsko in urbanistično dokumentacijo ter skrbeti za opredelitev ustreznega varnostnega območja

2. intenzivirati preprečevanje ter strateško obvladovanje naravnih nesreč

v urbanističnih načrtih maksimalno omejiti impermeabilizacijo tal, predvsem z izboljšanjem razmerja objekti/nepozidan prostor

določiti kazalce učinkovitosti politik in predpisov za preprečevanje nevarnosti določiti najustreznejši referenčni dogodek, ki se nanaša na visoke vode in plazove in posledično prilagoditi prakso ali predpise vnaprej napovedati nevarnosti zaradi propadanja prometnih infrastruktur zaradi podnebnih sprememb v Alpah ter razviti kartografijo s potencialno nevarnimi potmi, urediti načrte za obvladovanje kriz in proučiti perspektive čez 20 let

3. okrepiti sposobnost prilagajanja območij na podnebne spremembe

- a. prilagoditi obstoječa sredstva in metode načrtovanja gradenj v smeri inovativnega upravljanja, usmerjenega v prihodnost
- b. vključiti cilje preprečevanja nesreč in zmanjševanja ranljivosti na vseh ravneh, pristojnih za urejanje prostora
- c. uporabiti metodo soudeležbe pri obvladovanju nesreč v postopkih načrtovanja

4. informirati prebivalstvo in povečati njegovo odgovornost

- a. izboljšati dostop širše javnosti do podatkov o naravnih nesrečah

b. podpirati in ohranяти « kulturo nevarnosti » v gorah, in sicer z ustrežno preventivno informacijo, prilagojeno za prebivalce in turiste ter z vključevanjem javnosti v pripravo preprečevalnih ukrepov in strategij

razviti in prilagoditi alarmni in prealarmni sistem, predvsem v primeru naraščanja hudournikov
širiti “dobre prakse”

5. vnaprej predvideti ogroženost prometne infrastrukture

Primeri dobrih praks

V Samedanu/CH zagotavljajo varstvo pred poplavami z varčnimi rešitvami, ki upoštevajo ekološko vlogo voda in prevelikih pritiskov, vzdrževanje poplavljenih območij, organiziranje pomoči, revitalizacijo in preusmeritev struge reke Inn itd. (ukrepi 1, 2 in 3).

Na Bavarskem/D so vzpostavili usklajene ukrepe za izboljšanje zadrževanja vode z zbiralniki za nadzor poplav, renaturacije šotišč in mokrišč, vzpostavitev depresij in odtočnih kanalov, spremembe v načinu obdelovanja zemlje, pogozdovanju, krepitve ekoloških funkcij/renaturalizacije vodnih virov (ukrepa 1 in 2).

Avstrijski projekt ILUP je na podlagi različnih analiz in modelov razvil inovativni pristop upravljanja rabe tal: klasifikacija potencialov površine s funkcionalnega vidika (tla, lokacija, vodna in snovna bilanca tal), analize razmerij med količino padavin in odtokom, raba tal in strukturne spremembe, analize tveganja geogenih naravnih nesreč v gorah. (ukrepi 1 in 2).

Rezultati projekta INTERREG IV B « CLISP » (Climate Change Adaptation by Spatial Planning), preizkušeni v pilotskih alpskih regijah, predstavljajo referenčno podlago za izvajanje predlaganih ukrepov.

Izpostaviti pomen gorskih gozdov in razviti proizvodno pot lesa

Gorski gozd zagotavlja obilo možnosti: pridelava obnovljivega in naravnega materiala, življenjski prostor za floro in favno (rezervati biotske raznovrstnosti), preprečevanje naravnih nesreč, proizvodnja energetske biomase, element krajine in ena od pomembnejših podlag za turizem. Ta gozd pa je danes resno ogrožen zaradi podnebnih razmer, ki terjajo hitro prilagajanje ekosistemov spremembam ekoloških pogojev, kar se v alpskem prostoru še posebej težko uresničuje.

Cilji

- Dajati prednost prilagajanju gozdnega fonda na spremembe podnebnih razmer in težiti k dobremu ekološkemu stanju alpskih gozdov ter njihovi biotski raznovrstnosti
- Razvijati proizvodne poti lesa, ki bodo omogočale njegovo uporabo kot materiala in kot vira energije v korist gospodarskega razvoja lokalnega prebivalstva ter uporabo odpadkov kot surovin
- Utrditi vlogo gozda pri preprečevanju naravnih nesreč

Ukrepi

spodbujati diverzifikacijo lesnega fonda in dajati prednost avtohtonim ekološko odpornim vrstam,

omogočiti naravno regeneracijo gorskih gozdov z omejevanjem naseljevanja velike divjadi, skladno z določbami 2.b člena protokola o Gorskem gozdu

zagotoviti eko-certifikacijo vseh gozdov v javni lasti vsake države pogodbenice, izboljšati informiranje zasebnih lastnikov gozdov in jih spodbujati k izkoriščanju skladno z zahtevami priznanega sistema certifikacije ter oceniti izvajane aktivnosti

podpirati ohranjanje in vzdrževanje ter izkoriščanje gozdov na področjih, ki so izpostavljena naravnim nesrečam, da bi okrepili preventivo in zagotovili stalno produktivnost z gozdom

ugotoviti težave ali morebitne blokade v lokalni proizvodni poti izkoriščanja in predelave lesa tako, da se vzpostavijo ustrezne rešitve

spodbujati vzpostavljanje opazovanja učinkov podnebnih sprememb na gozdove.

Primeri dobrih praks

Mediacijski projekt "Varovalni gozd Hinterstein" (Nemčija) teži k ohranjanju zaščitne funkcije gozda z ustreznim upravljanjem z njim: realizacija posebnega coniranja, izbira drevesnih vrst in upoštevanje časa sajenja ter ukrepi za konsolidacijo (ukrepa 1 in 3).

Eksploatacija varovalnega gozda v parku biosfere v dolini Grosses Walsertal (Vorarlberg, Avstrija).

Ohranjanje biotske raznovrstnosti:

Podnebne spremembe bodo povzročile velike spremembe na flori in favni, vse do nevarnosti, da bo veliko število vrst izumrlo. Da bi se temu pojavu zoperstavili, se je treba izogniti dodatni fragmentaciji naravnih habitatov. Po drugi strani pa je treba priznati odločilno vlogo gorskega kmetijstva za ohranjanje « običajne » biotske raznovrstnosti.

Cilji

- Ustvariti ekološko kontinuiteto, ki bo olajšala migracije alpskih vrst flore in favne
- Zaščititi biotsko raznovrstnost zavarovanih območij in ohraniti ekosistemske storitve (ecosystem services)
- Zagotoviti zaščito življenjskega okolja in značilnih alpskih vrst
- Spodbujati ohranjanje kakovostnega kmetijstva, ki prispeva h kakovosti okolja in ohranjanju biotske raznovrstnosti
- Zavarovati šotišča, ker zmanjšujejo CO2 in služijo kot rezervati biotske raznovrstnosti

Ukrepi

1. vzpostaviti [proučiti za morebitno izvajanje] konkretne ukrepe, ki jih bo predlagala platforma Ekološka mreža, da bi ohranili biotsko raznovrstnost preko realizacije stalnega « ekološkega kontinuuma » (ta ukrep lahko vključuje razmejevanje novih zavarovanih območij in utrditev že obstoječih)

2. prilagoditi načrte za upravljanje z velikimi zavarovanimi območji tako, da bi upoštevali pričakovane podnebne spremembe v alpskem prostoru ter rezultate za to vzpostavljenih programov za nadzor (prilagoditev in obvladovanje prostočasnih dejavnosti, ukrepi za vzdrževanje infrastruktur...)
3. v alpskem masivu konkretno vzpostaviti posebne programe za zaščito značilnih alpskih vrst (n. pr. divjki petelin, snežna jerebica) in druge alpske endemične vrste, ki so ogrožene zaradi podnebnih sprememb
4. opraviti ekološko spremljanje na eksperimentalnih predelih (n.pr. na manjših površinah približno 15 ha) in opazovati prilagajanje favne na podnebne spremembe
5. spodbujati tako gorsko kmetijstvo, ki bo osnovano na majhnih strukturah (A) in/ali ohraniti kakovostne kmetijske dejavnosti na vseh alpskih prostorih (I)
6. zaščititi obstoječa šotišča in obnoviti tista, ki jih je še mogoče

Primeri dobrih praks

Projet ETC, Alpine Space, ECONNECT
V okviru študije, namenjene vnaprejšnjemu napovedovanju in spremljanju podnebnih sprememb ter vplivov na pašniške površine in srednjeročni izdelavi zemljevidov parkov, so si nacionalni parki Ecrins, Vanoise in Mercantour (Francija) zadali naslednje cilje :

- aktualizirati znanja na področju pašništva, biotske raznovrstnosti in kmetijsko-pašniške dejavnosti,
- določiti izvor in načine obvladovanja pretoka številnih turistov v nacionalnih parkih,
- zasnovati metodološki okvir primerjav med razpoložljivimi podatki,
- določiti ustrezne kazalce v povezavi z deležniki na teritoriju.

Departman Isère (Francija), ki leži v osrčju alpskega predela, je pripravil projekt « Ekološka mreža območja Isère », da bi z njim določil razne točke, kjer se prekine ekološki continuum (več kot 300) ter jih obdelal. Začel se je akcijski načrt, zastavljen skupaj s prebivalci in zainteresiranimi deležniki (kmetje, lovci, ribiči...), ki je prejel 9 milijonov evrov za obdobje 6 let in je namenjen ponovni vzpostavitvi ekoloških koridorjev, ki bodo favni omogočali prehode čez kritična območja. Gorska soteska Cluse de Voreppe in dolina Vallée du Grésivaudan, sta bili določeni kot prioritetni območji.

Ta postopek je del širšega partnerstva z regijo Rhône-Alpes in državo, a tudi z Družbo za upravljanje avtocest (ukrep 1)

Turizem

Cilj

- Prilagoditi zimski turizem in popestriti turistično ponudbo

Ukrepi

1. v okvire postaviti realizacijo novih ne-trajnostnih turističnih infrastruktur na

- območju ledenikov in v območjih neokrnjene narave
2. povezovati investicije javnih sredstev v opremljanje smučišč z umetnim zasneževanjem s postopkom o učinku na okolje in z njegovimi rezultati okoljske presoje ter usmerjati javna sredstva v ustvarjanje alternativnih športno-rekreativnih ponudb v Alpah
 3. podpirati lokalne skupnosti in turistične ponudnike, ki diverzificirajo svoje dejavnosti in pozimi ponujajo alternative alpskemu smučanju ter spodbujajo promocijo, informiranje in trženje tovrstne alternativne ponudbe in produktov na turističnih trgih
 4. iskati boljšo komplementarnost zimske in poletne turistične sezone s podpiranjem medsezonskega turizma
 5. spodbujati medsebojno sodelovanje in učinkovanje med razvitimi turističnimi destinacijami in njihovimi sosedskimi območji (doline, masivi, čezmejne regije...)
 6. spodbujati prenovo obstoječe gradbene dediščine

Primeri dobrih praks

Na področju dejavnosti na prostem in športnih dejavnosti, se v regiji (PACA) Provansa-Alpe-Azurna obala v Franciji izvajajo naslednji ukrepi: spodbujanje lokalnih deležnikov k diverzifikaciji turistične ponudbe, prostorska prerazporeditev turističnih tokov s turistično razvitih območij na manj dostopna območja,

povečevanje privlačnosti regije (kombinacija športnih dejavnosti, doživljajsko preživljanje prostega časa, raznolika ponudba naravne in kulturne dediščine) (ukrepa 3 in 5).

Voda in vodni viri

Predvidljiva sprememba v vodnem režimu, delno, ki bo imela za poseldico predvsem povečanje ekstremov – več poplav in suš ter posledično taljenje ledenikov, bo imela zelo različne učinke na regije: srednje in severne Alpe bi naj doživljale poplave, znotrajalpske in južnejše regije bi pa bile podvržene poudarjeni sušnosti.

Po drugi strani pa bi morali v določene okvire postaviti razmah malih hidrocentral, škodljivih za ekološko stanje. Krovna vodna direktiva, ki določa ambiciozne cilje, nudi prilagojeni okvir za odgovore na izzive podnebnih sprememb.

Cilji

- Okrepiti izvajanje Krovne vodne direktive
- Preprečiti pomanjkanje vode
- Nadzorovati razvoj central v spoštovanju ekološke vodnih tokov

Ukrepi

1. zmanjšati porabo vode :

spodbujati varčevanje z vodo na vseh področjih in podpreti celovit pristop do virov in njihove rabe
pred izdajo gradbenih dovoljenj, sistematično upoštevati učinek na vodni vir

spodbujati ponovno pridobivanje deževnice in uporaba odpadle vode

2. izboljšati uporabo voda :

- a. racionalizirati uporabo vodnega vira, ki je neenakomerno porazdeljena med letom
- b. spodbujati usklajeno upravljanje med številnimi načini izkoriščanja voda
- c. ponovno prešteti vodna zajetja za različno uporabo (predvsem oprema za umetno zasneževanje)

3. zmanjšati vpliv hidrocentral na naravo

izboljšati izkoristke obstoječih akumulacijskih jezer in elektrocentral
izdelati skupne smernice za gradnjo malih hidrocentral

Primeri dobrih praks

Francoska občina Les Gets se ukvarja s problemom pomanjkanja vode, s prekinitvami oskrbe ob konicah in omejitvami, našla pa je tudi rešitve, kot so shranjevanje vode v zajezitvi na pobočju hriba, izboljšanje vodovodnega omrežja (na tehnični ravni), obsežen program raziskave voda (na znanstveni ravni), ozaveščanje uporabnikov (tj. prebivalcev) (ukrepa 1 in 2).

Projekt LEADER v deželah Mariazellerland, Mürtzal in Eisenstrasse, je namenjen ozaveščanju prebivalstva o pomenu vodnega bogastva in spodbujanju njegovega trajnostnega izkoriščanja.

Gorsko kmetijstvo

Gorsko kmetijstvo, ki je neposredno prizadeto zaradi podnebnih sprememb, mora prav tako postati predmet strategije prilagajanja ob upoštevanju njegovega prispevka h krajinski privlačnosti alpskih prostorov.

Cilj

- Poudariti prispevek gorskega kmetijstva h okolju, ohranjanju in privlačnosti alpske krajine

Ukrepi

spremljati potek prilagajanja kmetijskega pridelovanja in kultur na podnebne spremembe

spodbujati rejce, da se odločajo za bolj odporne avtohtone pasme in podpirati ekstenzivno pašo

podpirati tako kmetijsko pridelavo in pridelavo ter območja, ki sledijo odličnosti na področju pridelovanja in ohranjanja okolja

spodbujati sinergije in sodelovanje med kmetijstvom in turizmom za popestritev turističnih dejavnosti v Alpah

Primeri dobrih praks

Projekt IRRiWEB je študija o potrebah po namakanju kmetijskih zemljišč v italijanski pokrajini Trento, ki skrbi za pospešeno razvijanje sistemov preverjanja vlažnosti tal, zagotavljanje vodnih rezerv s pomočjo

cistern in hidroelektričnih črpalk itd. Univerza v Trentu je izdelala hidrološki model za simulacijo učinkov različnih načinov namakanja na razpoložljivost vodnih zalog (ukrep 1).

V projektu «BIO ALPE ADRIA» (Italija, Slovenija in Avstrija), so združenja bioloških pridelovalcev oblikovala čezmejno makro regijo v kateri ne uporabljajo genetskih tehnologij za ohranjanje naravne raznolikosti v kmetijstvu ter za mreženje pobud na biološkem področju. Temu projektu se je pridružilo približno 6000 kmetij. Za distributerje in pridelovalce vključenih regij, so oblikovali tudi spletno informativno stran v vseh treh jezikih. Trajnostno obvladovanje pridelovanja prispeva k ohranjanju obdelovalnih površin, podvrženih infiltriranju kemičnih elementov kot so gnojila in pesticidi, ki jih ekstenzivno uporabljajo v nebiološkem kmetijstvu (ukrep 1).

Z zmanjšano uporabo umetnih gnojil, za katera je potrebno veliko energije, ta projekt prispeva tudi k blažitvi vplivov podnebnih sprememb.

Ekonomsko interesno združenje « GEN'OSE » je bilo ustanovljeno za združevanje selekcijskih enot treh značilnih pasem za alpski masiv : Préalpes du Sud, Mérinos d'Arles in Mourérous. Začel je s specifičnim genetskim selekcijskim programom, katerega cilj je ohranjanje živalskih značilnosti, da bi se utrdilo pašništvo in da bi oskrbovali vzrejno verigo s primernimi pasmami za prilagajanje na okoljske zahteve ter za komercialne potrebe. Med kazalci najdemo število ovnov in ovac treh ras, ki so bile tržene med letom ter njihovo porazdelitev znotraj masiva (ukrep 2).

Razviti raziskovanje, prilagojeno alpskemu masivu in izboljšati ozaveščenost ljudi

Kljub številnim opravljenim študijam, še vedno obstajajo luknje v našem znanju, kot na primer na področju naravnih nesreč, vplivov na gospodarstvo in družbo, kmetijstva ali zaščite tal. Posledice podnebnih sprememb so še vedno zaznamovane z veliko negotovostjo in tudi velikimi razlikami med posameznimi regijami. Posebne napore je torej treba vložiti v pridobivanje, izmenjavo in kapitalizacijo preverjenih informacij v prid vseh zainteresiranih deležnikov v Alpah.

Natančno opazovanje sedanjih in bodočih učinkov podnebnih sprememb je nujno potrebno iz dveh vidikov:

- za blažitev - ko bo izpostavljanje otipljivih « markerjev » okrepilo zavest ljudi in olajšalo povpraševanje ali sprejemanje politik in ukrepov za spreminjanje načina življenja
- za prilagoditev - omogočiti pripravo učinkovitih in ciljno dobro usmerjenih strategij

Ozaveščanje prebivalstva je prav tako pomembno za spreminjanje ravnanj za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, kot je pomembno omogočanje prebivalcem, da se prilagodijo na že prisotne posledice sprememb.

Cilji

- Izboljšati znanje za boljše razumevanje posledic podnebnih sprememb na lokalni ravni, predvsem na področju vodnih virov, naravnih nesreč in družbenoekonomskega ravnovesja

- Intenzivirati sodelovanje in pridobiti skupno znanje o nevarnostih
- Okrepiti zavest prebivalstva, še predvsem mladine

Ukrepi

1. okrepiti homogeno in koordinirano opazovanje učinkov podnebnih sprememb na lokalni ravni, ki se bo po potrebi opiralo na regionalne in znotrajalpske raziskovalne mreže (ISCAR, Clim-ChAlp...)
 - a. izkoristiti rezultate projekta « Clim-ChAlp » in zagotoviti njihovo spremljanje (predvsem s pripravo platforme za bibliografsko sintezo raznih vrst učinkov)
 - b. zasledovati interoperabilnost obstoječih podatkovnih baz
 - c. pospeševati raziskovalne mreže, ki bodo združevale znanstvenike in ekonomiste in dopolnjevale socialno in ekonomsko dimenzijo, da bi bolje identificirale izzive podnebnih sprememb na lokalni ravni ter izdelale scenarije za prilagoditev tako dolinskih kot višinskih območij
2. pooblastiti platformo za naravne nesreče, da vzpostavi usklajen pripomoček za opazovanje pojavov :
 - a. proučiti evolucijo, ki je v teku (ritmi, obseg, značilnosti naraslih voda, plazovi, hudourniško blato, drsenje tal, naraščanje temperatur, naraščanje števila požarov)

- b. kartografsko predelati območja po njihovi ranljivosti, in sicer na podlagi že opravljenih analiz ter prednostno prikazati prostore, kjer je več tveganj

- c. oceniti stroške škode, vezane na podnebne spremembe na podlagi specifičnih primerov in najti mehanizme za ustrezne odgovore, kot je na primer zavarovanje

3. ozaveščanje javnosti

- a. organizirati interaktivne razstave in znanstvena srečanja za ozaveščanje alpskega prebivalstva in predvsem mladine ter turistov o izzivih podnebnih sprememb ter o rešitvah, ki jih priporoča Alpska konvencija
- b. načrtovati periodično oobveščanje v različnih medijih (občinski bilteni, tisk, lokalne in regionalne televizije in radio...), da bi na ta način javnost seznanili s cilji in ukrepi, določenimi v tem akcijskem načrtu.

Primeri dobrih praks

Projekt PERMAdataROC (Aosta, Italija) nudi bazo podatkov o gravitacijskih pojavih v periglacialnem okolju pilotskih območij, zbira podatke o gravitacijski aktivnosti ter načrtava evolucijo temperatur na skalnatih stenah, za lažje določanje soodvisnosti med meteorološkimi pogoji in stabilnostjo sten (ukrep 1).

Izvajanje Akcijskega načrta

Pogodbenice bodo sprejele potrebne predpise za vključitev lokalnih in regionalnih oblasti v izvajanje tega akcijskega načrta.

Stalni sekretariat Alpske konvencije, delovne skupine in platforme, ki jih je ustanovil Stalni odbor ter opazovalci, bodo morali prispevati k izvajanju in spremljanju akcijskega načrta:

Stalni sekretariat bo zadolžen za delo na širjenju in promociji tega akcijskega načrta. Prav tako bo lahko še specifično prispeval k njegovemu izvajanju, predvsem preko zbiranja ustreznih informacij in njihovega širjenja v alpski prostor.

Njegova prednostna naloga bo:

- oblikovati bazo podatkov o dobrih praksah in olajšati njeno uporabo
- nuditi podporo skupini SOIA pri identifikaciji preprostih kazalcev za spremljanje akcijskega načrta ter zagotoviti povezavo z Evropsko agencijo za okolje ter s pristojnimi telesi ali eksperti
- odgovoriti na potrebe, ki jih imajo alpske lokalne in regionalne oblasti po informacijah, praksah ali najučinkovitejših tehnologijah za boj proti učinkom podnebnih sprememb
- kjer je potrebno, olajšati sodelovanje z evropskimi institucijami za izvajanje konkretnih ukrepov
- prispevati k izvajanju ukrepov, ki se nanašajo na Alpsko mrežo zavarovanih območij (ob podpori Task Force)

- predlagati ustanovitev platforme, ki bo omogočala izmenjavo informacij o izvajanju načrta in zagotoviti spremljanje teh izmenjav informacij.

Sklep X. Alpske konference

V skladu s sklepom IX. Alpske konference v Alpbachu, pogodbenice Alpske konference na svojem zasedanju 12. marca 2009 v Evianu, sprejmejo akcijski načrt s ciljem, da Alpe postanejo zgled na področju preprečevanja posledic in prilagajanja na podnebne spremembe in se zavežejo, da bodo spremljale njegovo izvajanje s konkretnimi ukrepi v boju proti spremembam ob zagotovitvi potrebnih sredstev.

Pogodbenice Alpske konvencije se zave-dajo, da je za omejitev posledic podnebnih sprememb treba takoj ukrepati, da s skupnimi aktivnostmi ustvarijo dodano vrednost ter se dogovorijo:

1. da ob podpori teles Alpske konvencije in njenih delovnih skupin izpeljejo skupne projekte za konkretno izvajanje ukrepov akcijskega načrta v regijah, ki so zajete v Alpsko konvencijo, še predvsem:
 - v sodelovanju s platformo Naravne nevarnosti PLANALP dokumentirajo vplive podnebnih sprememb na nevarnosti v naravi v Alpah,
 - pripravijo smernice za spremljanje alpskih gorskih gozdov, izpostavljenih podnebnim spremembam,
 - določijo turistične organizacije, ki ponujajo počitniške prevoze z zmanjšano količino ogljikovega dioksida, razširijo dobre prakse in valorizirajo najboljše že realizirane projekte, in sicer preko « ad hoc » pobud (nagrada za trajnostni turizem v Alpah, nagrada CIPRA, nagrada Pro-natura Pro-ski),

oblikujejo čezalpsko zeleno območje za lažjo migracijo rastlinskih in živalskih vrst in se pri tem opirajo predvsem na delo, ki ga je opravila platforma « Ekološko omrežje », pripravijo smernice za postavitve, optimizacijo in ponovno vzpostavitev majhnih hidrocentral, ki ne bodo obremenjevale vodnega bogastva in biotske raznovrstnosti, realizirajo zgledne projekte na področju ekološke gradnje, z njimi seznanijo širšo javnost in po potrebi prilagodijo obstoječe predpise na tem področju.

2. da prosijo ministre iz »Zuriške skupine«, ki proučujejo različne metode za ureditev tovornega prometa čez Alpe, na primer s tranzitno borzo, da upoštevajo nujnost, vezano na podnebne spremembe, in upoštevajo potrebo po hitrem izvajanju konkretnih rešitev, ki bodo omogočile omejevanje izpustov toplogrednih plinov, in v ta namen predlagajo čimprejšnje organiziranje izmenjave informacij med obema institucijama.
3. da Stalni sekretariat Alpske konvencije prosijo:
 - da uredi posebno spletno stran, kjer bo mogoče zbirati in skupaj uporabljati ustrezne in aktualne informacije o podnebnih spremembah v Alpah ter izmenjati konkretne rešitve, kar bo omogočilo najširšo udeležbo alpskega prebivalstva in lokalnih deležnikov pri izvajanju akcijskega načrta,
 - da z ustreznimi sredstvi pristopijo k prilagoditvi izvajanja akcijskega načrta.

4. da na naslednji Alpski konferenci opravijo prvo evalvacijo izvajanja akcijskega načrta ter da se vanj vnesejo potrebne prilagoditve.
5. da naroči študijo o možnosti, da bi Alpe do leta 2050 postale nevtralno območje glede ogljika.

Sprejeto na X. zasedanju Alpske konference v Evianu, 09.11.2006.

Mehanizem za preverjanje upoštevanja Alpske konvencije in njenih izvedbenih Protokolov

S sklepom VII. Alpske konference v Meranu (Italija) je leta 2002 bil ustanovljen Odbor za preverjanje Alpske konvencije (glej str. 182). Odbor za preverjanje je instrument mehanizma za preverjanje upoštevanja Alpske konvencije in izvedbenih Protokolov. Vsaka pogodbenica je zavezana, da vsake štiri leta po sprejemu oz. uzakonitvi Protokolov pripravi obširno poročilo o implementaciji Protokolov za posamezno državo. Odbor za preverjanje preverja poročila pogodbenic, obravnava prošnje o pregledu domnevnega neizpolnjevanja pogodb in pripravlja priporočila o upoštevanju Konvencije in Protokolov s strani pogodbenic. Sklep VII/4, ki je bil sprejet na VII. Alpski konferenci 19.-20. novembra 2002 v Meranu najdete na naslednjih straneh.

Alpska konferenca,

- prepričana, da je upoštevanje Alpske konvencije in njenih izvedbenih protokolov osrednjega pomena;
- prepričana, da lahko mehanizem za preverjanje upoštevanja Alpske konvencije in njenih izvedbenih protokolov pomembno prispeva k učinkovitejšemu udejanjanju obveznosti, ki so jih pogodbenice prevzele;
- priznavajoč, da je postopek poročanja, opredeljen v 4. odstavku 5. člena Alpske konvencije, odločilen pogoj za delovanje predvidenega mehanizma;
- sprejme sklep, da morajo pogodbenice periodično preverjati upoštevanje Alpske konvencije in njenih izvedbenih protokolov in da bo pogodbenicam pomagala pri udejanjanju njihovih obveznosti;
- ustanovi v ta namen na temelju črke e) 6. člena Alpske konvencije stalno delovno skupino (v nadaljnjem besedilu: Odbor za preverjanje);
- ugotavlja, da bo Odbor za preverjanje izvajal svoje naloge v dogovoru s Stalnim odborom;
- določi obliko, vsebino in časovne presledke poročanja, strukturo in funkcije Odbora za preverjanje ter postopek mehanizma v skladu z določbami v prilogi, ki so sestavni del tega sklepa;
- naroča Odboru za preverjanje izdelavo standardizirane strukture, ki bo koristi-

la pogodbenicam kot osnova za njihovo periodično poročanje;

- določa, da morata biti poročanje pogodbenic in mehanizem za preverjanje upoštevanja Alpske konvencije in njenih protokolov uporabna tudi za prihodnje spremembe Alpske konvencije in njenih protokolov ter za nadaljnje izvedbene protokole;
- določa, da je moč postopek poročanja, strukturo in funkcije Odbora za preverjanje ter postopek mehanizma preveriti vsakokrat na Alpski konferenci;
- določa, da je postopek mehanizma posvetovalen in da ni konfrontativen, pravičilen ter diskriminativen;

I. Postopek poročanja

1. Formalne zadeve

- 1.1. Vsaka pogodbenica mora Odboru za preverjanje vsaka štiri leta, od časa pričetka veljave prvega izvedbenega protokola, prek Stalnega sekretariata predložiti nacionalno poročilo o upoštevanju Alpske konvencije in njenih izvedbenih protokolov v štirih jezikih Alpske konvencije.
- 1.2. Nacionalna poročila je potrebno pripraviti na temelju strukture, ki jo mora izdelati Odbor za preverjanje in odobriti Stalni odbor.
- 1.3. Stalni sekretariat posreduje nacionalna poročila neposredno po nji-

hovem prejetju drugim pogodbenicam Alpske konvencije in opazovalkam, zastopanim v Stalnem odboru. Stalni sekretariat jih daje na voljo tudi javnosti. Objaviti se ne smejo informacije, ki jih/so je/jih prizadeta pogodbenica/prizadete pogodbenice opredelila/opredelile kot zaupne.

2. Vsebinske zadeve

Pogodbenice morajo poročati predvsem o:

- 2.1. Uvod
 - pomen Alpske konvencije in njenih izvedbenih protokolov za pogodbenico, ki poroča, in prikaz deleža alpskega prostora v njeni celotni površini;
 - splošen prikaz ukrepov, izvedenih za trajnostni razvoj in ohranitev ter varstvo alpskega prostora;
- 2.2. Povzetek dosedanja in v prihodnje predvidena prizadevanja za upoštevanje Konvencije in njenih protokolov;
- 2.3. Upoštevanje obveznosti, ki veljajo za vse protokole v skladu s 3. in 4. členom Alpske konvencije
 - sodelovanje pri raziskavah in sistematičnem opazovanju, vključno s harmonizacijo s tem povezanega evidentiranja in upravljanja podatkov;
 - sodelovanje in informiranje na pravnem, znanstvenem, gospodarskem in tehničnem področju;

- redno informiranje javnosti o rezultatih raziskav in opazovanj ter sprejetih ukrepih;
- 2.4. Upoštevanje obveznosti, ki izhajajo iz posameznih protokolov
 - ukrepi, sprejeti za upoštevanje protokolov, ter dodatni ukrepi, ki presegajo ukrepe, predvidene v posameznem protokolu, in ocena njihove učinkovitosti;
 - problemska področja, kot so različni interesi pri rabi naravnih virov in ustrezni ukrepi;
 - ukrepi, uresničeni v sodelovanju z drugimi pogodbenicami;
 - 2.5. Udejanjenje sklepov in priporočil
 - udejanjenje sklepov in priporočil Alpske konference v skladu s 6. členom Alpske konvencije;
 - udejanjenje sklepov in priporočil Alpske konference, ki jih je le-ta izdala na temelju poročila Odbora za preverjanje;
 - 2.6. Perspektiva pomembne dejavnosti, načrtovane v naslednjih letih (stopnja konkretizacije, akterji, terminski plani).

II. Struktura in funkcije Odbora za preverjanje ter postopek mehanizma

1. Institucionalne zadeve

- 1.1. Odbor za preverjanje sestavlja največ dva predstavnika vsake pogodbenice Alpske konvencije. Opazovalke, zastopane v Stalnem odboru, lahko pošljejo na posveto-

- vanja Odbora za preverjanje največ dva predstavnika. Po potrebi se lahko povabijo k sodelovanju tudi izvedenci. Predsedstvo Odbora za preverjanje se ravna po predsedstvu Alpske konference.
- 1.2. V okviru nalog, ki mu jih dodeli Alpska konferenca, mora Stalni sekretariat podpirati Odbor za preverjanje pri njegovem delu. Odbor za preverjanje lahko daje Stalnemu sekretariatu zadevna navodila.
 - 1.3. Za Odbor za preverjanje je merodajen Poslovnik Stalnega odbora. Če bo potrebno, lahko Odbor za preverjanje v skladu s 1. odstavkom 7. člena Alpske konvencije sprejme dopolnilne in nekoliko prilagojene določbe.

2. Funkcije Odbora za preverjanje

Odbor za preverjanje izvaja naslednje funkcije:

- 2.1. preverja nacionalna poročila in informacije, ki so mu na voljo; pri tem lahko od pogodbenic zahteva dodatne informacije ali si pridobi informacije iz drugih virov;
- 2.2. podpira pogodbenice na njihovo prošnjo pri upoštevanju Konvencije in njenih protokolov;
- 2.3. preverja zahtevke za presojo domnevnega neupoštevanja Konvencije in njenih protokolov, ki so mu jih posredovale pogodbenice in opazovalke;
- 2.4. obvešča prizadeto pogodbenico/prizadete pogodbenice o rezultatih svojega dela;
- 2.5. pripravi poročila o stanju upoštevanja Konvencije in njenih protokolov s predlogi sklepov in priporočil;
- 2.6. predlaga ukrepe za izboljšanje poročanja ter za izboljšanje upoštevanja Konvencije in njenih protokolov.

3. Postopek

3.1. Splošna vprašanja postopka

- 3.1.1. Vsaka prizadeta pogodbenica ima pravico do udeležbe v celotnem postopku, do vpogleda v celotno relevantno dokumentacijo in do zavzemanja stališč k aktivnostim Odbora za preverjanje.
- 3.1.2. Pri obravnavi vprašanj v zvezi z izvedbenimi protokoli imajo pravico glasovanja samo pogodbenice ustreznega protokola.
- 3.1.3. S privolitvijo prizadete pogodbenice lahko Odbor za preverjanje poizveduje na njenem ozemlju.
- 3.1.4. Informacije, ki so označene kot zaupne, je potrebno zaupno obravnavati.
- 3.1.5. Razprave v celotnem postopku mehanizma so zaupne. Opazovalko, ki je zastopana v Stalnem odboru, se lahko izključi iz razprave, predvsem v naslednjih primerih:
 - v primeru kršitve zaupnosti;

- pri obravnavi informacij, ki so v skladu s točko 3.1.4 zaupne.
- 3.2. časovni potek postopka
- 3.2.1. Pogodbenice morajo predložiti Stalnemu sekretariatu svoja nacionalna poročila za dogovorjeno obdobje poročanja vsakokrat do konca avgusta v koledarskem letu pred zasedanjem Alpske konference.
- 3.2.2. Stalni sekretariat posreduje dobljena nacionalna poročila in informacije nemudoma po njihovem prejemu Odboru za preverjanje.
- 3.2.3. V šestih mesecih po tem, ko Stalni sekretariat razpošlje nacionalno poročilo, predloži Odbor za preverjanje prizadeti pogodbenici/prizadetim pogodbenicam rezultate svojih preverjanj ter morebitna stališča drugih pogodbenic in v Stalnem odboru zastopanih opazovalk v obliki osnutka poročila.
- 3.2.4. Prizadeta pogodbenica/prizadete pogodbenice lahko v treh mesecih po seznanitvi z rezultati k temu zavzame/zavzamejo stališče in sporoči/sporočijo, katere ukrepe bo/bodo sprejela/sprejele v zvezi z osnutkom poročila.
- 3.2.5. Če prizadeta pogodbenica izrazi pripravljenost odpraviti ugotovljene pomanjkljivosti, lahko Odbor za preverjanje odstopi od predloga, da naj Alpska konferenca sprejme sklepe ali priporočila. Odbor za preverjanje preverja izvajanje ukrepov, ki jih je napovedala prizadeta pogodbenica.
- 3.2.6. Odbor za preverjanje posreduje svoja poročila prek Stalnega sekretariata Stalnemu odboru najpozneje dva meseca po prejemu komentarjev prizadete pogodbenice/prizadetih pogodbenic.
- 3.2.7. Stalni odbor posreduje poročila Odbora za preverjanje nespremenjena z morebitnimi ocenami Alpski konferenci najpozneje dva meseca pred njenim zasedanjem.
- 3.2.8. Ta postopek velja analogno za zahteve za presojo domnevnega neupoštevanja Konvencije in njenih protokolov. Takšne zahteve je moč v pisni obliki in z utemeljitvijo predložiti ob vsakem času.
- 3.2.9. Odbor za preverjanje sprejme svoja poročila s konsenzom; če so izčrpani vsi napor za dosego konsenza in predsedujoči to izrecno ugotovi, se lahko poročila sprejemajo s tričetrtinsko večino.

4. Posledice

- 4.1. Alpska konferenca lahko sprejme na osnovi poročil, ki jih je sprejel Odbor za preverjanje in ji jih je posredoval Stalni odbor, sklepe ali priporočila. Takšna priporočila se sprejemajo s konsenzom; če so izčrpani vsi napor za dosego konsenza in predsedujoči to izrecno ugotovi, se lahko poročila sprejemajo s tričetrtinsko večino.

4.2. Ti sklepi in priporočila zaobsegajo:

- svetovanje in podpora pogodbenici v zvezi z vprašanji, ki zadevajo upoštevanje Konvencije in njenih protokolov;
- podporo pogodbenici pri pripravi strategije za upoštevanje Konvencije in njenih protokolov;
- posredovanje strokovnjakov, ki pomagajo prizadeti pogodbenici/prizadetim pogodbenicam;
- poizvedovanje na kraju samem, s privolitvijo prizadete pogodbenice/prizadetih pogodbenic, da bi lahko identificirali probleme upoštevanja Konvencije in njenih protokolov ter možne ukrepe;
- ukrepe za spodbujanje sodelovanja med prizadeto pogodbenico/prizadetimi pogodbenicami in vladnimi ter nevladnimi organizacijami (pri-

merjajte 3. odstavek 4. člena Alpske konvencije);

- poziv prizadeti pogodbenici/prizadetim pogodbenicam, da pripravi/pripravijo strategijo za upoštevanje Konvencije in njenih protokolov;
- poziv k pripravi terminskega načrta za upoštevanje Konvencije in njenih protokolov.

4.3. Poročila ter sklepi in priporočila Alpske konference se objavijo.

4.4. Mehanizem za preverjanje upoštevanja Alpske konvencije in njenih protokolov je neodvisen od postopka za reševanje sporov v skladu s Protokolom Sporazuma o varstvu Alp (Alpska konvencija) o reševanju sporov in nanj nima prejudicialnega učinka.

Alpska konvencija

Poslovnik Konference pogodbenic (Alpske konference)

I. Poglavje

Področje uporabe

1. člen

Ta poslovnik se uporablja na vseh zasedanjih Alpske konference, ki se jih skliče v smislu 5. člena Alpske konvencije.

II. Poglavje

Sklic zasedanj

2. člen

1. Kraj, datum in trajanje rednega zasedanja določa Predsedstvo, po posvetovanju s Stalnim odborom;
2. Predsedstvo obvesti pogodbenice in opazovalce o kraju, datumu in trajanju Alpske konference vsaj dva meseca pred pričetkom zasedanja.

III. Poglavje

Opazovalci

3. člen

1. V smislu 5. odstavka 5. člena Alpske konvencije Predsedstvo povabi na osnovi njihove zahteve Združene narode, njihove posebne organizacije, Svet Evrope, vsako evropsko državo ter čezmejna združenja alpskih teritorialnih skupnosti kot opazovalce na zasedanja Konference.
2. V smislu 5. odstavka 5. člena Konvencije odloča Alpska konferenca na

predlog Stalnega odbora o udeležbi mednarodnih nevladnih organizacij kot opazovalcev na zasedanjih Konference.

3. Alpska konferenca pooblasti Stalni odbor, da mednarodnim nevladnim organizacijam še pred odobritvijo v smislu 2. odstavka tega člena do naslednjega zasedanja Alpske konference dovoli udeležbo kot opazovalcev na zasedanjih Stalnega odbora.
4. Udeležbo opazovalcev iz 2. odstavka tega člena se lahko deloma ali v celoti izključi iz določenih zasedanj.

IV. Poglavje

Dnevni red

4. člen

Osnutek dnevnega reda, ki ga v skladu s 3. odstavkom 5. člena Alpske konvencije za vsako redno zasedanje izdela Predsedstvo, praviloma vsebuje:

1. Potrditev dnevnega reda.
2. Odločitev o pooblastilih.
3. Odobritev udeležbe mednarodnim nevladnim organizacijam.
4. Točke dnevnega reda, ki pomenijo izvajanje posameznih členov Alpske konvencije, zlasti iz 6. člena.
5. Točke dnevnega reda, ki pomenijo izvajanje posameznih členov protokolov v smislu 3. odstavka 2. člena Alpske konvencije.
6. Točke dnevnega reda, sprejete na predhodnem zasedanju Konference.
7. Točke dnevnega reda v skladu z 9. členom tega poslovnika.
8. Vsako točko dnevnega reda, ki jo Predsedstvu predlaga ena od pogod-

- benic in jo Predsedstvo prejme še pred pričetkom razpošiljanja osnutka dnevnega reda.
9. Razno.
 10. Potrditev zapisnika sklepov v skladu s 1. odstavkom 22. člena tega poslovnika.

5. člen

Predsedstvo razpošlje osnutek dnevnega reda vsakega zasedanja, po možnosti skupaj z gradivom zasedanja, vsaj dva meseca pred pričetkom zasedanja pogodbenicam in opazovalcem.

6. člen

Predsedstvo vključi vsako dodatno točko dnevnega reda, ki jo po razpošiljanju osnutka dnevnega reda predlaga ena od pogodbenic, po možnosti osem dni pred pričetkom zasedanja v dnevni red zasedanja.

7. člen

Osnutek dnevnega reda izrednega zasedanja sestavljajo izključno tiste točke dnevnega reda, katerih obravnava se je zahtevala v skladu s 6. odstavkom 5. člena Alpske konvencije. Ta osnutek se skupaj z vabilom na izredno zasedanje razpošlje pogodbenicam in opazovalcem.

8. člen

Alpska konferenca sprejme dnevni red.

9. člen

Če Konferenca ne odloči drugače, se vsako točko dnevnega reda, ki je ni bilo

mogoče zaključiti v okviru zasedanja, avtomatično postavi na dnevni red naslednjega rednega zasedanja.

V. Poglavje

Zastopstvo in pooblastila

10. člen

Vsako pogodbenico, ki se udeležuje zasedanj Konference, zastopa delegacija, ki jo sestavljajo vodja delegacije in eventualno drugi pooblaščenimi delegati in svetovalci.

11. člen

Vodja delegacije in eventualno drugi pooblaščenimi delegati morajo imeti ustrezna pooblastila, razen če to zaradi njihove funkcije ni potrebno. Pooblastila se predajo Predsedstvu po možnosti pred otvoritvijo zasedanja Alpske konference. Vodje delegacij notificirajo Predsedstvu imena svetovalcev in vsako poznejšo spremembo v sestavi delegacije.

12. člen

Predsedstvo pregleda pooblastila in o tem na začetku zasedanja poda poročilo. Alpska konferenca odloča o pooblastilih. Delegacije so lahko do te odločitve začasno prisotne na zasedanju.

VI. Poglavje

Predsedstvo

13. člen

Predsedstvo ostaja v svoji funkciji dokler se v skladu z 2. odstavkom 5. člena Alpske konvencije ne določi novega Predsedstva.

14. člen

1. Naloga Predsedstva je, da v svojem mandatnem obdobju skrbi za odvijanje vseh rednih in izrednih zasedanj Alpske konference ter zasedanj Stalnega odbora in delovnih skupin, zlasti še:
 - a) pripravo in organizacijo zasedanj Konference;
 - b) zbiranje, prevajanje in posredovanje uradnih gradiv;
 - c) pripravo poročil zapisnikov s sej in zasedanj v skladu s 1. in 2. odstavkom 21. člena in njihovo predložitve;
2. Predsedstvo lahko s soglasjem pogodbenic prenese posamezne naloge na eno od drugih pogodbenic.

15. člen

1. Predsedujoči je delegat ali delegatka predsedujoče pogodbenice, ki mu oziroma ji je ta poverila vodenje zasedanja Alpske konference.
2. Predsedujoči se udeležuje zasedanj Konference izključno v tej svoji funkciji in v tem času ne uresničuje pravic delegata pogodbenice, ki ta v tem primeru prenese na drugega delegata.

3. Predsedujoči ob svoji začasni odsotnosti ali zadržanosti imenuje svojega namestnika. Namestnik med opravljanjem funkcije predsedujočega ne sme uresničevati pravic delegata pogodbenice.

VII. Poglavje

Poslovanje

16. člen

Pogodbenice lahko med razpravo kadarkoli zastavijo proceduralno vprašanje, o katerem se nemudoma odloča. V primeru več proceduralnih vprašanj se najprej obravnava tisto, ki se najbolj oddaljuje od predhodno obravnavanega postopka. Pogodbenica lahko do proceduralnega vprašanja zavzame pritrjevalno ali odklonilno stališče. Če predsedujočemu ne uspe ugotoviti konsenza, postane predlog, ki je bil predmet proceduralnega vprašanja, veljaven, če sta ga sprejeli dve tretjini glasujočih pogodbenic.

17. člen

Razen v primerih, za katere veljajo določbe 11. člena Alpske konvencije, se zahtevek za sklepe, ki naj bi jih sprejela Konferenca, vlagajo pisno v enem od uradnih jezikov najkasneje dva meseca pred pričetkom vsakokratnega zasedanja Alpske konference, zahtevke za spremembo prispelih predlogov pa najkasneje en mesec pred pričetkom vsakokratnega zasedanja. Predsedstvo mora te zahtevke posredovati pogodbenicam in opazovalcem. Konferenca lahko na zahtevo ene od pogodbenic izjemoma sprejme sklep o skrajšanju teh rokov.

VIII. Poglavje

Glasovanje

18. člen

Za glasovanje pri sprejemanju sklepov Konference v skladu z določbami 6. in 7. člena konvencije ter pri sprejemanju odločitev o proceduralnih vprašanjih v skladu z 16. členom tega poslovnika je potrebna dvotretjinska prisotnost vseh pogodbenic.

19. člen

1. Glasovanje načeloma poteka z dvigovanjem rok.
2. Na zahtevo ene od pogodbenic se izvede tajno glasovanje.
3. Vzdržanje ni v nasprotju s konsenzom v smislu 7. člena Alpske konvencije.
4. Glasovanje v zvezi s proceduralnimi vprašanji po 16. členu tega poslovnika vedno poteka z dvigovanjem rok.

IX. Poglavje

Pisni postopek

20. člen

1. Alpska konferenca lahko na predlog ene pogodbenice sprejema sklepe s pisnim postopkom.
2. Ta predlog s predlogom sklepov se pošlje Predsedstvu. Predsedujoči nemudoma pošlje predlog sklepa pogodbenicam za stališča v roku dveh mesecev in se v tem času posvetuje s Stalnim odborom. Obvesti opazovalce. Sklep je izpeljan, potem ko vse

pogodbenice pisno izrazijo soglasje. Predsedujoči obvesti pogodbenice in opazovalce o izidu pisnega postopka.

X. Poglavje

Jeziki

21. člen

1. Uradni jeziki Alpske konference so nemščina, francoščina, italijanščina in slovenščina.
2. Izjave, dane v enem od uradnih jezikov, se prevajajo v druge uradne jezike.
3. Uradno gradivo sej Konference je sestavljeno v enem od uradnih jezikov in se prevaja v druge uradne jezike.

XI. Poglavje

Zapisniki zasedanj konference

22. člen

1. Alpska konferenca sprejme ob koncu vsakega zasedanja zapisnik, ki vsebuje sklepe, sprejete na zasedanju (zapisnik sklepov).
2. Predsedujoči posreduje pogodbenicam in opazovalcem ter predsedujočemu Stalnega odbora in vodjem podrejenih organov v roku enega meseca zapisnik sklepov, dopolnjen zlasti z naslednjimi elementi:
 - seznamom udeležencev zasedanja,
 - navedbah o poreklu vloženih zahtevkov,

- navedbah o glasovalnih postopkih,
 - izjavami k sklepom,
 - povzetki drugih izjav pogodbenic in opazovalcev na njihovo zahtevo
3. Zapisnik, dopolnjen v skladu z 2. točko tega člena, potrdi Konferenca na svojem naslednjem zasedanju.

XII. Poglavje

Spremembe poslovnika

23. člen

Konferenca lahko ta poslovnik spremeni v skladu z določili točke c 6. člena in 1. odstavka 7. člena konvencije.

Alpska konvencija

Poslovnik Stalnega odbora Alpske konference

I. Poglavje

Področje uporabe

1. člen

1. Ta poslovnik se uporablja na vseh sejah Stalnega odbora Alpske konference.
2. Določbe tega poslovnika veljajo kot dopolnilo k določbam pravilnika Konference, če se le-te nanašajo na Stalni odbor. Pri vprašanih razlage ima prednost pravilnik Konference.

II. Poglavje

Sklicevanje sej

2. člen

1. Seje se sklicujejo po potrebi, vendar pa najmanj enkrat letno.
2. Predsedstvo po posvetovanju s pogodbenicami določi kraj, datum in trajanje vsake seje.
3. Seje se sklicujejo tudi na podlagi pisnega zahtevka dveh tretjin pogodbenic, ki ga vložijo pri predsedstvu.
4. Predsedstvo obvesti vse pogodbenice in opazovalce o kraju, datumu in trajanju seje vsaj šest tednov pred njenim pričetkom, najkasneje pa takoj po sprejetju sklepa o njenem sklicu.

III. Poglavje

Opazovalci in drugi udeleženci

3. člen

1. Čezmejno združenje alpskih teritorialnih skupnosti se lahko sprejme kot opazovalec, če teritorialne skupnosti, ki so njegovi člani, niso že zastopane v Stalnem odboru.
2. Stalni odbor lahko Alpski konferenci predlaga mednarodne nevladne organizacije kot opazovalce in odobri udeležbo teh organizacij na sejah Stalnega odbora in delovnih skupin v skladu s 13. členom tega Poslovnika do naslednjega zasedanja Alpske konference, če
 - a) v skladu s statutom zasledujejo cilje Alpske konvencije in substancialno prispevajo k delu Alpske konference in Stalnega odbora;
 - b) delujejo na območju celotnega alpskega prostora;
 - c) imajo svoj sedež v alpskem prostoru in stalno organizacijsko strukturo s predsedstvom, sekretariatom in statuti kot tudi
 - d) obravnavajo zadevo (področje dela), ki ga druge organizacije s statusom opazovalca če ne zastopajo v zadostni meri.
3. Pri tem je potrebno paziti na uravnoteženo zastopanje različnih interesov.
4. Opazovalci v skladu z 2. odstavkom tega člena se lahko delno oziroma z določenih sej popolnoma izključijo.

4. člen

Stalni odbor odloča v posamičnem primeru o udeležbi nevladnih organizacij na svojih sejah (drugi udeleženci).

5. člen

1. Za vzpostavitev omrežij in za povečanje transparentnosti ima predsedstvo Stalnega odbora popis, v katerem so zaobsežene vse zainteresirane vladne in nevladne organizacije brez statusa opazovalca.
2. Zainteresirane organizacije v skladu s 1. odstavkom se na primeren način seznanjajo z aktivnostmi Alpske konference in Stalnega odbora.

6. člen

Stalni odbor lahko v skladu s 4. odstavkom 8. člena Alpske konvencije povabi vladne in nevladne organizacije, da se udeležijo razprav o posebnih tematikah, ki se obravnavajo na njegovih sejah in v skladu s 13. členom tega poslovnika tudi na sejah delovnih skupin.

IV. Poglavje

Dnevni red

7. člen

Osnutek dnevnega reda vsake seje praviloma vsebuje:

1. Potrditev dnevnega reda.
2. Potrditev dopolnjenega zapisnika sklepov predhodne seje v skladu z 2. odstavkom 19. člena tega poslovnika.
3. Odobritev udeležbe nevladnim organizacijam.
4. Točke dnevnega reda, katerih obravnavo zahteva Konferenca.
5. Točke dnevnega reda, katerih obravnavo je bila sklenjena na predhodni seji.

6. Točke dnevnega reda v skladu z 10. členom tega poslovnika.
7. Vsako točko dnevnega reda, ki jo predsedstvu predlaga ena od pogodbenic in jo predsedstvo prejme še pred pričetkom razpošiljanja osnutka dnevnega reda.
8. Razno.
9. Potrditev zapisnika sklepov v skladu 1. odstavkom 19. člena tega poslovnika.

8. člen

Predsedstvo razpošlje osnutek dnevnega reda za vsako sejo, po možnosti skupaj z gradivom, vsaj šest tednov pred pričetkom seje pogodbenicam in opazovalcem ter vodjem delovnih skupin v skladu s 13. členom tega poslovnika.

9. člen

Predsedstvo pred pričetkom seje v njen dnevni red vključi vsako dodatno točko dnevnega reda, ki jo po razpošiljanju osnutka dnevnega reda predlaga ena od pogodbenic.

10. člen

Stalni odbor sprejme dnevni red seje.

11. člen

Če Stalni odbor ne odloči drugače, se lahko vsako točko dnevnega reda, ki je ni bilo mogoče zaključiti v okviru seje, avtomatično postavi na dnevni red naslednje seje.

V. Poglavje

Sestava delegacij

12. člen

1. Pogodbenice in opazovalce zastopajo delegacije.
2. Pogodbenice in opazovalci notificirajo predsedstvu vodje svojih delegacij. Vodje delegacij notificirajo v skladu s 13. členom tega poslovnika predsedstvu sestavo svojih delegacij v Stalnem odboru in v delovnih skupinah ter vsako njihovo poznejšo spremembo.

VI. Poglavje

Prsedstvo

13. člen

1. Predsedujoči se udeležuje sej Stalnega odbora izključno v tej svoji funkciji in v tem času ne uresničuje pravic delegata pogodbenice, ki jih ta v tem primeru prenese na drugega delegata.
2. Predsedujoči ob svoji začasni odsotnosti ali zadržanosti imenuje svojega namestnika. Namestnik med opravljanjem funkcije predsedujočega ne sme uresničevati pravic delegata pogodbenice.

VII. Poglavje

Delovne in ad hoc delovne skupine Stalnega odbora

14. člen

1. Stalni odbor ustanovi za izvajanje Alpske konvencije in za pripravo sklepov Alpske konference in Stalnega odbora v skladu z točko e 6 člena in 6. odstavkom 8. člena Alpske konvencije delovne skupine in koordinira njihovo delo.
2. Če Stalni odbor za ustanovljeno delovno skupino ne sprejme posebnega poslovnika, velja zanjo ustrezno poslovniki Stalnega odbora.
3. Pogodbenica, ki ji je bilo poverjeno vodenje delovne skupine, opravlja naloge predsedstva v skladu s 14. členom Poslovnika Alpske konference.
4. Stalni odbor poveri vodenje ustanovljene delovne skupine eni od pogodbenic. Vodjo te delovne skupine se notificira pogodbenicam in opazovalcem.
5. Vodja delovne skupine je vabljen, da se udeležuje posvetovanj v Stalnem odboru, na katerih se obravnavajo področja, ki zadevajo dejavnosti delovne skupine.

15. člen

Če oceni za potrebno, lahko Stalni odbor ustanovi ad hoc strokovne skupine in jim poveri določene naloge.

VIII. Poglavje

Poslovanje

16. člen

Pogodbenice lahko med razpravo kadar koli zastavijo proceduralno vprašanje, o katerem se nemudoma odloča. V primeru več proceduralnih vprašanj se najprej obravnava tisto, ki se najbolj oddaljuje od predhodno obravnavanega postopka. Pogodbenica lahko do proceduralnega vprašanja zavzame pritrdilno ali odklonilno stališče. Če predsedujočemu ne uspe ugotoviti konsenza, postane predlog, ki je bil predmet proceduralnega vprašanja, veljaven, če sta ga sprejeli dve tretjini glasujočih pogodbenic.

IX. Poglavje

Glasovanje

17. člen

Za glasovanje pri sprejemanju sklepov Stalnega odbora v skladu s 6. in 7. členom Alpske konvencije in pri sprejemanju odločitev o proceduralnih vprašanjih v skladu s 15. členom tega poslovnika je potrebna dvotretjinska prisotnost vseh pogodbenic.

18. člen

1. Glasovanje poteka z dvigovanjem rok.
2. Na zahtevo ene od pogodbenic se izvede tajno glasovanje.
3. Vzdržanje ni v nasprotju s konsenzom v smislu 7. člena Alpske konvencije.

4. Glasovanje v zvezi s proceduralnimi vprašanji v skladu s 15. členom tega poslovnika vedno poteka z dvigovanjem rok.

X. Poglavje

Jeziki

19. člen

1. Uradni jeziki Alpske konference so tudi uradni jeziki Stalnega odbora, delovnih skupin in ad hoc delovnih skupin v skladu s 13. členom in ad hoc delovnih skupin v skladu s 14. členom tega poslovnika.
2. Izjave, ki so dane v enem od uradnih jezikov, se prevedejo v druge uradne jezike.
3. Uradna gradiva sej Stalnega odbora se sestavijo v enem od uradnih jezikov in prevedejo v druge uradne jezike.

XI. Poglavje

Zapisniki sej Stalnega odbora

20. člen

1. Stalni odbor sprejme ob koncu vsake seje zapisnik, ki vsebuje sklepe, sprejete na seji (zapisnik sklepov).
2. Zapisnik sklepov, dopolnjen zlasti z navedbami o
 - udeležbi,
 - poreklu vloženih zahtevkov,
 - glasovalnih postopkih
 - izjavah k zapisniku,
 - posreduje predsedujoči v roku enega meseca vsem pogodbenicam in

- opazovalcem ter vodjem obstoječih delovnih skupin v skladu s 13. členom tega poslovnika.
3. Zapisnik, dopolnjen v skladu z 2. točko tega člena, potrdi Stalni odbor na svojem naslednjem zasedanju.

XII. Poglavje

Spremembe poslovnika

21. člen

Stalni odbor lahko ta poslovnik spremeni v skladu z določbami 3. in 7. odstavka 8. člena konvencije.

Stalni sekretariat Alpske konvencije

Statut

Na naslednjih straneh je ponatisnjen sklep VII/2, ki je bil sprejet dne 09.11.2002
na VII. Alpski konferenci v Meranu.

Zavedajoč se pomena, ki ga imata izvajanje in razvoj Alpske konvencije in njenih Protokolov; zavedajoč se odločilne vloge, ki jo bo v tem okviru imel Stalni sekretariat; v skladu z 9. členom Alpske konvencije in sklepom 7A VI. Alpske konference, ki je sklenila ustanoviti Stalni sekretariat;

A. Sedež Stalnega sekretariata

Alpska konferenca sklene, da se v Innsbrucku ustanovi sedež Stalnega sekretariata Alpske konvencije z oddeljenim operativnim sedežem v Bolzanu.

Zadolžitve bodo tako porazdeljene:

Sedež v Innsbrucku bo opravljal naslednje zadolžitve:

- sedež Generalnega sekretarja, političnih in administrativnih zadolžitve Sekretariata, predvsem
- zastopanje Sekretariata navzven
- stiki z javnostmi
- politično-tehnična podpora Predsedstva

Sedež v Bolzanu bo opravljal naslednje zadolžitve:

- tehnično-operativne zadolžitve, predvsem
- sistem opazovanja in informiranja o Alpah (SOIA)
- usklajevanje raziskovalnih dejavnosti o Alpah (poleg drugih z Bolzanom, Grenoble, Innsbruckom, Luganom in Munchnom)
- prevajanje in tolmačenje

Generalni podsekretar prevzema posebno odgovornost, kar zadeva sedež v Bolzanu. Dejavnosti sedeža v Bolzanu bodo deloma zagotovljene skozi financiranje italijanske vlade in s podporo Evropske akademije v Bolzanu.

B. Zadolžitve

1. Stalni sekretariat podpira delo organov, ki so ustanovljeni v okviru Alpske konvencije.
2. V skladu z določili Statuta iz Priloge I tega sklepa Stalni sekretariat opravlja predvsem te zadolžitve
 - a) tehnično, logistično in administrativno podporo pri izvajanju Alpske konvencije in njenih Protokolov;
 - b) koordiniranje raziskovalnih dejavnosti; opazovanje in informiranje v zvezi z Alpami;
 - c) odnosi z javnostmi;
 - d) administrativne naloge in arhiviranje.

C. Pravica do predlaganja

Stalni sekretariat lahko v okviru svojih pristojnosti predloži Stalnemu odboru predloge v zvezi z vsebinami, povezanimi s Konvencijo in njenimi Protokoli.

D. Imenovanje Generalnega/e sekretarja/ke, Generalnega/e podsekretarja/ke in začasnega/e Generalnega/e sekretarja/ke

1. Vodja Stalnega sekretariata je Generalni/a sekretar/ka.
2. Generalni/a sekretar/ka in Generalni/a podsekretar/ka sta imenovana skladno s pogoji iz Priloge II tega sklepa.
3. Za začasnega/o Generalnega/o sekretarja/ko se imenuje Noel Lebel, katerega/e mandat bo do VIII. Alpske konference.
4. Ministri se v tem kontekstu strinjajo s pogoji, priložemini k temu sklepu (Priloga IV).

E. Privilegiji in imunitete

1. Generalni sekretar je zadolžen v imenu in za račun Stalnega sekretariata za pogajanja o sporazumu o sedežu z državo gostiteljico Stalnega sekretariata in ob predhodni potrditvi Alpske konference tudi za sklenitev omenjenega sporazuma.
2. Stalni odbor je zadolžen za pripravo predloga o načinu zagotovitve privilegijev in imunitet Stalnemu sekretariatu, Generalnemu sekretarju, Generalnemu podsekretarju in zaposlenim pri Stalnem sekretariatu v pogodbenicah Konvencije za varstvo Alp, ki niso država gostiteljica.

F. Financiranje

Financiranje Stalnega sekretariata se ureja na podlagi določb iz Priloge III tega sklepa.

G. Končne določbe

1. Notranjo organizacijo in zadolžitve Stalnega sekretariata ureja Statut iz Priloge I tega sklepa.
2. Določila tega sklepa v zvezi z Generalnim/o sekretarjem/ko veljajo, mutatis mutandis, za začasnega/no Generalnega/o sekretarja/ko.
3. Priloge I, II in III so sestavni del tega sklepa.

Priloga I

Statut stalnega Sekretariata konvencije za varstvo Alp

1. člen

Zadolžitve sekretariata

1. Stalni sekretariat opravlja zadolžitve, navedene v odstavku B tega Sklepa, kakor je določeno v naslednjih odstavkih.
2. Sekretariat nudi strokovno, logistično in administrativno pomoč pri izvajanju Alpske konvencije in njenih protokolov. V okviru te zadolžitve, Sekretariat opravlja še posebej naslednje naloge:
 - a) Posreduje poročila o izvajanju konvencije in protokolov, ki so jih pripravile pogodbenice in jih predloži pristojnemu telesu za preverjanje izvajanja konvencije in njenih protokolov;
 - b) Podpira pristojno telo za preverjanje izvajanja konvencije in njenih protokolov pri pripravi poročil.
3. Sekretariat koordinira dejavnosti na področju raziskovanja, opazovanja in informiranja v zvezi z Alpami. V tem kontekstu opravlja še posebej naslednje naloge:
 - a) Deluje kot osrednja koordinacijska enota v Sistemu za opazovanje in informiranje o Alpah (S.O.I.A.);
 - b) Skrbi za opravljanje študij in raziskav, tako kot določata Alpska konferenca in Stalni odbor;
 - c) Usklajuje raziskovalne dejavnosti in opazovanje ter skrbi za ustrezno zbiranje podatkov;

- d) Zagotavlja potrebno usklajevanje s pristojnimi mednarodnimi ustanovami.
4. Sekretariat opravlja dejavnosti na področju odnosov z javnostmi. V tem okviru opravlja še posebej naslednje naloge:
- Posredno ali neposredno upravlja z uradnimi spletnimi stranmi konvencije in protokolov;
 - Skrbi za informiranje o dejavnostih Konvencije;
 - Odgovarja na zahteve po informacijah, ki jih posreduje javnost;
 - Odgovarja na zahteve po informacijah, ki jih posredujejo pogodbenice;
 - Vzpostavlja stike z drugimi pristojnimi mednarodnimi ustanovami.
5. Sekretariat opravlja administrativne zadolžitve in hrani arhiv. V tem okviru opravlja še posebej naslednje naloge:
- Pripravlja in organizira, usklajeno s predsedstvom Alpske konference, določenim v skladu z drugim odstavkom 5. člena Konvencije (»predsedstvo«), redne in izredne seje Alpske konference (8. člen Konvencije) ter delovne seje drugih teles, ustanovljenih v okviru Konvencije, tako kot določita Alpska konferenca in Stalni odbor;
 - Skrbi za pripravo zapisnikov zasedanj Alpske konference in sej Stalnega odbora ter sestankov drugih delovnih teles, ustanovljenih v okviru Konvencije, tako kot določita Stalni odbor in Alpska konferenca;
 - Zagotavlja prevajanje in tolmačenje v uradne delovne jezike Konvencije;
- d) Hrani arhiv o Konvenciji in protokolih ter zagotavlja ustrezni pristop do dokumentov v njem;
- e) Posreduje relevantne dokumente Alpski konferenci, Stalnemu odboru in pogodbenicam.
6. Sekretariat opravlja tudi vsako drugo zadolžitev, ki mu jo nalagajo določbe Konvencije in protokolov ter Alpska konferenca.
7. V okviru omenjenih zadolžitev lahko Stalni odbor Sekretariatu naloži specifične naloge.

2. člen

Sestava Stalnega sekretariata

1. Sekretariat ima Generalnega sekretarja, Generalnega podsekretarja in štiri zaposlene sodelavce.
2. Če bo potrebno, bo Sekretariat lahko poiskal tudi sodelovanje zunanjih ekspertov.

3. člen

Generalni sekretar

1. Generalni sekretar je imenovan skladno z določbami iz Priloge II tega Sklepa.
2. Generalni sekretar je vodja Sekretariata: vodi vse dejavnosti Sekretariata in je za to odgovoren.
3. Generalni sekretar zastopa Sekretariat navzven in lahko sklepa pogodbe in druge pravne akte po veljavnih nacionalnih predpisih, potrebne za opravljanje svojih zadolžitev.

4. Generalni sekretar upravlja s finančnimi sredstvi, namenjenimi Sekretariatu, in sicer v skladu z določbami 4. člena tega Statuta in Priloge III tega Sklepa.
5. Generalni sekretar pripravlja letno poročilo o opravljenih dejavnostih Sekretariata ter ga predloži Alpski konferenci in Stalnemu odboru.

4. člen

Generalni podsekretar

1. Generalni podsekretar je imenovan skladno z določbami iz Priloge II tega Sklepa.
2. Generalni podsekretar pomaga Generalnemu sekretarju pri opravljanju njegovih zadolžitev in ga nadomešča v primeru njegove odsotnosti ali zadržanosti.

5. člen

Sodelavci

Generalni sekretar, sporazumno z generalnih podsekretarjem, sprejme na delo sodelavce. Pri izboru sodelavcev bo moralo biti zagotovljeno enakovredno upoštevanje uradnih jezikov konvencije

6. člen

Upravljanje s finančnimi sredstvi Sekretariata

1. Generalni sekretar pripravlja proračun za naslednje leto in zaključni račun ter ju pošlje Alpski konferenci in Stalnemu odboru.
2. Stalni odbor pregleda proračun za naslednje leto in zaključni račun iz

prejšnjega odstavka ter Alpski konferenci posreduje svoje morebitne pripombe.

3. Stalni odbor sme v kateremkoli trenutku poveriti neodvisnemu subjektu nalogo, da preveri finančno poslovanje Stalnega sekretariata.
4. Alpska konferenca razpravlja in sprejme proračun za naslednje leto in zaključni račun.

7. člen

Končne določbe

1. Generalni sekretar, generalni podsekretar in zaposleni pri Sekretariatu opravljajo svoje delo samostojno in ne bodo v nobenem primeru mogli sprejemati navodil od katerekoli pogodbenice ali od katerekoli druge zunanje oblasti.
2. Delovni odnos med Sekretariatom na eni ter Generalnim sekretarjem, generalnim podsekretarjem in zaposlenimi sodelavci na drugi strani, je podrejen notranjim predpisom države gostiteljice sedeža, in sicer v tistih delih, ki jih ne predvidevajo ta Priloga, ta Sklep in Sporazum o sedežu.

Priloga II

Postopek za izbor in imenovanje generalnega Sekretarja in generalnega podsekretarja

1. člen

Zbiranje kandidatur

1. Pogodbenice bodo na podlagi enotnega mednarodnega razpisa zbirale

- kandidature na svojem ozemlju. Zbiranje se opravi po načelu transparentnosti in učinkovitosti. Mednarodni razpis bo pripravil in izvedel Stalni Sekretariat pod nadzorom Stalnega odbora.
2. Stalni odbor lahko za predhodni izbor ustanovil delovno skupino za pripravo seznama najboljših kandidatov.

2. člen

Imenovanje

Alpska konferenca soglasno sprejme sklepe o imenovanju Generalnega sekretarja in ga izbere med kandidati, ki so bili izbrani v skladu s 1. členom.

3. člen

Trajanje mandata

Generalni sekretar prevzame svoje zadolžitve v treh mesecih po Alpski konferenci, ki ga je imenovala. Njegov mandat traja štiri leta in je lahko podaljšan le še enkrat za dve leti.

Po analogiji velja za podaljšanje mandata isto, kar je zajeto v 2. členu te priloge. Generalni sekretar ostane na delovnem mestu do nastopa svojega naslednika.

4. člen

Izbor Generalnega podsekretarja

1. Generalnega podsekretarja imenuje Stalni odbor na predlog Generalnega sekretarja. Generalni sekretar in Generalni podsekretar ne smeta biti državljana iste države.

2. Zaradi izbirnega postopka, bo treba v mejah možnosti poskrbeti za to, da Generalni sekretar in Generalni podsekretar ne bosta imenovana istočasno.
3. Če ni drugače določeno, veljajo za Generalnega podsekretarja po analogiji iste določbe kot za Generalnega sekretarja.

Priloga III

Financiranje Stalnega sekretariata

1. člen

1. Letni proračun Stalnega sekretariata za obdobje 2003/2004 je 800.000 evrov. O omenjenem znesku bo mogoče ponovno razpravljati ob predstavitvi naslednjega proračuna. Finančno leto Stalnega sekretariata se začne prvega januarja vsakega leta.
2. Letni proračun iz prejšnjega odstavka se porazdeli med pogodbenice po odstotnih deležih, ki so razvidni iz spodnje tabele.
3. Omenjene odstotke bo mogoče na zahtevo ene ali več pogodbenic revidirati na Alpski konferenci, na njenem VIII. zasedanju ali na naslednjih. Odstotki ostanejo veljavni do novega, drugačnega sklepa Alpske konference.
4. Prispevki za financiranje Stalnega sekretariata bodo vplačani čimprej, zato da se zagotovi kontinuiteta pri upravljanju Stalnega sekretariata.

2. člen

1. Prostovoljne prispevke lahko pogodbenice nakažejo v kateremkoli trenutku in se lahko uporabijo za financiranje specifičnih dejavnosti. Omenjene prispevke je mogoče prispevati tudi v naravi.
2. Prispevke je treba nakazati v evrih neposredno na tekoči račun Sekretariata.

3. člen

Osební letní brutto dohodek začasnega Generalnega sekretarja bo zajet med najmanj 70.000 evrov in največ 100.000 evrov. Natančni znesek njegovega dohodka bo določil Stalni odbor po njegovem imenovanju, med drugim tudi ob upoštevanju zadolžitve, ki jih bo moral opravljati Generalni sekretar.

4. člen

Osební dohodek Generalnega sekretarja bo določen po sklenitvi sporazuma o sedež.

Priloga IV

Ministri soglašajo, da se dodeli francoskemu kandidatu funkcijo začasnega Generalnega sekretarja Alpske konvencije. Italija umakne zadržek v zvezi z mehanizmi za implementacijo.

Ministri soglašajo, da mora biti med mandatom začasnega Generalnega sekretarja imenovan Generalni podsekretar, čigar materni jezik je nemščina, in en član Generalnega sekretariata, čigar materni jezik je slovenščina. Italija bo financirala eksperta, ki ga bo določila Slovenija in ki bo deloval v Bolzanu.

	Avstrija (A)	Švica (CH)	Nemčija (D)	Francija (F)	Lichtenštajn (FL)	Italija (I)	Monako (MC)	Slovenija (SLO)	
% po državah	24,5	14,5	8,5	18	2	26,5	2	4	100
Skupno po državah	196.000	116.000	68.000	144.000	16.000	212.000	16.000	32.000	800.000

Abkommen zwischen der Republik Österreich und dem Ständigen Sekretariat des Übereinkommens zum Schutz der Alpen über dessen Amtssitz

Die Einrichtung des Ständigen Sekretariates in Innsbruck erforderte den Abschluss eines Sitzabkommens mit der Republik Österreich.
Dieses Amtssitzabkommen wurde im Juni 2003 feierlich unterzeichnet.

L'installation du Secrétariat permanent à Innsbruck a nécessité la conclusion d'un accord de siège avec la République d'Autriche. Cet accord de siège a été signé solennellement en juin 2003.

L'istituzione del Segretariato Permanente a Innsbruck ha richiesto la stipulazione di un accordo con la Repubblica d'Austria relativo alla sede. Questo accordo è stato firmato solennemente nel giugno del 2003.

Ustanovitev Stalnega sekretariata v Innsbrucku je zahtevala sprejem pogodbe o sedežu z Republiko Avstrijo. Ta pogodba o sedežu je bila slavnostno podpisana junija leta 2003.

Präambel

Unter Bezugnahme auf das am 7. November 1991 in Salzburg unterzeichnete Übereinkommen zum Schutz der Alpen (Alpenkonvention), das in Artikel 9 vorsieht, dass die Alpenkonferenz mit Einstimmigkeit die Errichtung eines Ständigen Sekretariats der Alpenkonvention beschließen kann;

unter Bezugnahme auf den Beschluss 7A der VI. Alpenkonferenz vom 31. Oktober 2000, mit dem die Errichtung des Ständigen Sekretariats beschlossen wurde;

unter Bezugnahme auf den Beschluss VII/2 der VII. Alpenkonferenz vom 19. November 2002, mit dem die Einrichtung des Sitzes des Ständigen Sekretariats in Innsbruck mit einer Außenstelle in Bozen festgelegt und der Generalsekretär beauftragt wird, im Namen des Ständigen Sekretariats ein Amtssitzabkommen mit dem Sitzstaat des Ständigen Sekretariats zu verhandeln und nach Genehmigung durch die Alpenkonferenz abzuschließen; und

im Bestreben, den Status sowie die Privilegien und Immunitäten des Ständigen Sekretariats in der Republik Österreich festzulegen und dem Ständigen Sekretariat die Wahrnehmung seiner Aufgaben und Funktionen zu erleichtern;

sind die Republik Österreich und das Ständige Sekretariat des Übereinkommens zum Schutz der Alpen wie folgt übereingekommen:

Artikel 1

Begriffsbestimmungen

In diesem Abkommen:

- a) bezeichnet der Begriff „zuständige österreichische Behörden“ die Bundes-, Landes-, Gemeinde- und sonstigen Behörden der Republik Österreich, die je nach dem Zusammenhang und gemäß den in der Republik Österreich geltenden Gesetzen und Übungen zuständig sind;
- b) bezeichnet der Begriff „Alpenkonvention“ das am 7. November 1991 in Salzburg unterzeichnete Übereinkommen zum Schutz der Alpen (Alpenkonvention);
- c) bezeichnet der Begriff „das Ständige Sekretariat“ das Ständige Sekretariat der Alpenkonvention;
- d) bezeichnet der Begriff „Mitarbeiter des Ständigen Sekretariats“ alle Mitarbeiter des Ständigen Sekretariats einschließlich des Generalsekretärs und des Vizegeneralsekretärs mit Ausnahme des an Ort und Stelle aufgenommenen und nach Stundenlohn bezahlten Personals;
- e) bezeichnet der Begriff „Angestellte des Ständigen Sekretariats“ alle Mitarbeiter des Ständigen Sekretariats sowie alle im Dienste einer Regierung oder einer Internationalen Organisation stehenden und von dieser an das Ständige Sekretariat entsandten Personen;
- f) bezeichnet der Begriff „amtliche Tätigkeiten“ alle Tätigkeiten, die das Ständige Sekretariat in Ausübung der ihm von der Alpenkonferenz übertragenen Aufgaben durchführt;

- g) bezeichnet der Begriff „amtliche Besucher“ die gemäß der Alpenkonvention oder vom Ständigen Sekretariat eingeladenen Vertreter von Regierungen Internationalen Organisationen und grenzüberschreitenden Zusammenschlüssen alpiner Gebietskörperschaften.

Artikel 2

Rechtspersönlichkeit

Die Republik Österreich anerkennt die Rechtspersönlichkeit des Ständigen Sekretariates. Es hat insbesondere die Fähigkeit:

- a) Verträge abzuschließen;
- b) unbewegliche und bewegliche Vermögenswerte zu erwerben und zu veräußern;
- c) Gerichtsverfahren anzustrengen oder zu erwidern und
- d) andere Handlungen zu setzen, die für die Durchführung seiner Aufgaben notwendig oder nützlich sind.

Artikel 3

Amtssitz

- (1) Der Amtssitz des Ständigen Sekretariats ist in Innsbruck; es hat eine Außenstelle in Bozen.
- (2) Jedes Gebäude in Innsbruck oder außerhalb Innsbrucks, das im Einvernehmen mit der Republik Österreich für vom Ständigen Sekretariat einberufe-

ne Sitzungen benützt wird, gilt als zeitweilig in den Amtssitzbereich einbezogen.

Artikel 4

Unverletzlichkeit des Amtssitzes

- (1) Der Amtssitz des Ständigen Sekretariats ist unverletzlich. Kein Beamter oder Vertreter der Republik Österreich noch sonst irgendeine in der Republik Österreich Hoheitsrechte ausübende Person darf, außer mit der Zustimmung des Generalsekretärs des Ständigen Sekretariats und unter Einhaltung der von ihm festgelegten Bedingungen, den Amtssitz betreten und dort Amtshandlungen setzen.
- (2) Das Ständige Sekretariat wird verhindern, dass der Amtssitz Personen als Zuflucht dient, die sich der Verhaftung auf Grund eines Gesetzes der Republik Österreich entziehen wollen, die diese an ein anderes Land ausliefern will oder die gerichtlichen Vollzugshandlungen zu entgehen versuchen.
- (3) Soweit sich aus der Alpenkonvention oder diesem Abkommen nichts anderes ergibt, gelten im Amtssitzbereich die Gesetze der Republik Österreich.

Artikel 5

Befreiung von Gerichtsbarkeit und anderen Maßnahmen

- (1) Das Ständige Sekretariat ist mit Ausnahme der folgenden Fälle von Gerichtsbarkeit und Vollzugshandlungen befreit:

- a) wenn das Ständige Sekretariat in einem bestimmten Fall ausdrücklich auf eine solche Befreiung verzichtet hat;
 - b) wenn gegen das Ständige Sekretariat durch Dritte eine zivilrechtliche Klage auf Schadenersatz nach einem Verkehrsunfall mit einem im Besitz des Ständigen Sekretariats befindlichen oder in seinem Auftrag betriebenen Kraftfahrzeug oder aufgrund einer anderen Übertretung von Bestimmungen über den Besitz, Betrieb oder Einsatz von Kraftfahrzeugen eingebracht wird;
 - c) wenn es aufgrund einer richterlichen Entscheidung zu einer Pfändung der vom Ständigen Sekretariat an einen Angestellten zu zahlenden Gehälter, Bezüge oder Entschädigungen kommt und das Ständige Sekretariat den österreichischen Behörden nicht innerhalb von 14 Tagen nach Kenntnisnahme von der betreffenden Entscheidung mitteilt, dass es auf seine Immunität nicht verzichtet.
 - d) in allen Streitigkeiten arbeitsrechtlicher Natur zwischen dem Ständigen Sekretariat und seinen Angestellten.
- (2) Unbeschadet der Bestimmungen der Absätze 1 und 3 gelten das Eigentum und die Vermögenswerte des Ständigen Sekretariats unabhängig von ihrem Standort als von allen Formen der Beschlagnahme, Einziehung, Enteignung oder Zwangsverwaltung befreit.
- (3) Das Eigentum und die Vermögenswerte des Ständigen Sekretariats sind ebenfalls von jedem behördlichen Zwang oder jeder Maßnahme, die ei-

nem Urteil vorausgehen, befreit, es sei denn, dass dies im Zusammenhang mit der Verhinderung und gegebenenfalls der Untersuchung von Unfällen, an denen dem Ständigen Sekretariat gehörende oder für dieses betriebene Motorfahrzeuge beteiligt sind, vorübergehend notwendig ist.

Artikel 6

Unverletzlichkeit der Archive

Die Archive des Ständigen Sekretariats sowie alle Dokumente und Datenträger, die ihm gehören oder sich in seinem Besitz befinden, sind unverletzlich.

Artikel 7

Schutz des Amtssitzbereichs

Die zuständigen österreichischen Behörden werden entsprechende Vorsorge treffen, um zu gewährleisten, dass die Ruhe des Amtssitzbereichs nicht durch Personen oder Personengruppen gestört wird, die diesen ohne Erlaubnis zu betreten versuchen.

Artikel 8

Öffentliche Leistungen im Amtssitzbereich

- (1) Die Republik Österreich trifft entsprechende Maßnahmen, um die Versorgung des Amtssitzes mit den notwendigen öffentlichen Leistungen zu

angemessenen Bedingungen zu gewährleisten.

- (2) Der Generalsekretär des Ständigen Sekretariats wird über Ersuchen die erforderlichen Vorkehrungen treffen, um den gehörig bevollmächtigten Vertretern der zuständigen öffentlichen Einrichtungen zu ermöglichen, die Anlagen, Leitungen, Netze und Kanalanlagen im Amtssitzbereich zu überprüfen, instand zu setzen, instand zu halten, wiederherzustellen oder zu verlegen, und zwar in einer Weise, dass dadurch die amtliche Tätigkeit nicht über Gebühr gestört wird.

Artikel 9

Nachrichtenverkehr

- (1) Die Republik Österreich trägt dafür Sorge, dass das Ständige Sekretariat in der Lage ist, Mitteilungen in Verbindung mit seinen amtlichen Tätigkeiten ohne Zensur oder andere Eingriffe zu versenden und zu empfangen.
- (2) Das Ständige Sekretariat genießt in der Republik Österreich im Hinblick auf alle seine amtlichen Mitteilungen und auf die Übermittlung aller seiner Schriftstücke Bedingungen, die nicht weniger vorteilhaft sind, als die günstigsten Bedingungen, die die Republik Österreich anderen Internationalen Organisationen hinsichtlich der Gewährung von Vorzugsbehandlungen, Tarifen und Sondergebühren für Postsendungen, telegraphische Mitteilungen, Funktelegramme, Faxnachrichten, Telefongespräche oder andere Kommunikationsformen gewährt.

Artikel 10

Befreiung von Steuern und Zöllen sowie andere Maßnahmen

- (1) Das Ständige Sekretariat und sein Eigentum sind nach Maßgabe der nachfolgenden Bestimmungen von allen Formen der Besteuerung befreit.
- (2) Indirekte Steuern, die in den Preisen der an das Ständige Sekretariat gelieferten Waren oder Dienstleistungen, einschließlich Miet- und Leasingkosten, enthalten sind, werden dem Ständigen Sekretariat insoweit rückerstattet, als dies für diplomatische Vertretungen in Österreich vorgesehen ist.
- (3) Alle Rechtsgeschäfte, an denen das Ständige Sekretariat beteiligt ist, und alle in Verbindung mit solchen Rechtsgeschäften stehenden Schriftstücke sind von Steuern sowie Beurkundungs- und Gerichtsgebühren befreit.
- (4) Alle Waren, einschließlich Dienstfahrzeuge und Ersatzteile dazu, die vom Ständigen Sekretariat für amtliche Zwecke ein- oder ausgeführt werden, sind von Zöllen und sonstigen Abgaben befreit, soweit diese nicht bloß Gebühren für erbrachte öffentliche Leistungen sind, sowie von allen wirtschaftlichen Ein- und Ausfuhrverboten und -beschränkungen ausgenommen. Die Republik Österreich stellt dem Ständigen Sekretariat für jedes von ihm gehaltene Fahrzeug ein Diplomatenkennzeichen zur Verfügung, das dieses Fahrzeug als amtliches Fahrzeug einer Internationalen Organisation ausweist.
- (5) Waren, die gemäß Absatz 4 eingeführt wurden, dürfen vom Ständigen Sekretariat innerhalb eines Zeitraumes von

zwei Jahren nach ihrer Einfuhr weder verliehen, verpfändet, vermietet, veräußert noch überlassen werden, andernfalls die Abgaben nach den zum Zeitpunkt der Verfügung geltenden Bemessungsgrundlagen erhoben werden.

- (6) Das Ständige Sekretariat ist von der Verpflichtung zur Entrichtung des Dienstgeberbeitrages zum Ausgleichsfonds für Familienbeihilfen oder an eine Einrichtung mit gleichartigen Funktionen befreit.

Artikel 11

Finanzeinrichtungen

Die Republik Österreich trägt dafür Sorge, dass das Ständige Sekretariat in der Lage ist:

- a) Währungsguthaben und Wertpapiere auf gesetzlich zulässigem Weg zu erwerben und zu erhalten sowie solche zu besitzen oder zu veräußern;
- b) Bankkonten in jeder beliebigen Währung zu eröffnen und zu unterhalten, und
- c) seine Einlagen, Wertpapiere und Währungsguthaben nach, aus oder in die Republik Österreich zu transferieren.

Artikel 12

Sozialversicherung

- (1) Das Ständige Sekretariat und seine Angestellten sind von allen Pflichtbeiträgen an die Sozialversicherungsein-

richtungen der Republik Österreich befreit.

- (2) Die Mitarbeiter des Ständigen Sekretariats haben das Recht, jedem einzelnen Zweig der Kranken-, Unfall- und Pensionsversicherung sowie der Arbeitslosenversicherung beizutreten. Diese Versicherung hat die gleichen Rechtswirkungen wie eine Pflichtversicherung.
- (3) Die Mitarbeiter des Ständigen Sekretariats können das Recht nach Absatz 2 binnen drei Monaten nach Inkrafttreten dieses Artikels oder binnen drei Monaten nach dem Beginn ihres Beschäftigungsverhältnisses beim Ständigen Sekretariat durch Abgabe einer schriftlichen Erklärung geltend machen.
- (4) Die Versicherung nach Absatz 2 beginnt in dem gewählten Zweig mit dem Beginn der Beschäftigung beim Ständigen Sekretariat, wenn die Erklärung binnen sieben Tagen nach Inkrafttreten dieses Artikels oder nach Beginn der Beschäftigung abgegeben wird, sonst mit dem der Abgabe der Erklärung nächstfolgenden Tag.
- (5) Die Versicherung endet mit dem Ende der Beschäftigung beim Ständigen Sekretariat.
- (6) Die Mitarbeiter des Ständigen Sekretariats haben für die Dauer der Versicherung die Beiträge zur Gänze an die Tiroler Gebietskrankenkasse zu entrichten.
- (7) Die nach Absatz 3 abzugebenden Erklärungen werden vom Ständigen Sekretariat der Tiroler Gebietskrankenkasse übermittelt. Das Ständige Sekretariat erteilt der Tiroler Gebietskrankenkasse auf Ersuchen die für die

Durchführung der Versicherung erforderlichen Auskünfte.

Artikel 13

Durchreise und Aufenthalt

- (1) Die Republik Österreich trifft Vorsorge dafür, dass den unten angeführten Personen die Einreise nach und der Aufenthalt in der Republik Österreich ermöglicht wird, dass sie die Republik Österreich ohne Probleme verlassen und unbehindert vom oder zum Amtssitz reisen können und dass bei diesen Reisen der notwendige Schutz gewährleistet wird:
 - a) der Generalsekretär und die im gemeinsamen Haushalt lebenden Familienangehörigen und sonstige Haushaltsangehörige;
 - b) die Angestellten des Ständigen Sekretariats und die im gemeinsamen Haushalt lebenden Familienangehörigen;
 - c) die amtlichen Besucher und
 - d) die Sachverständigen.
- (2) Die für die in Absatz 1 genannten Personen erforderlichen Sichtvermerke werden kostenlos und so rasch wie möglich bewilligt.
- (3) Keine von einer in Absatz 1 genannten Person in amtlicher Funktion im Rahmen des Ständigen Sekretariats verrichtete Tätigkeit darf als Grund dafür verwendet werden, dieser Person die Einreise nach bzw. die Ausreise aus der Republik Österreich zu verweigern.
- (4) Die Republik Österreich hat das Recht, einen ausreichenden Nachweis dafür

zu verlangen, dass Personen, die eines der in diesem Artikel genannten Rechte in Anspruch nehmen wollen, einer der in Absatz 1 beschriebenen Kategorien angehören, und zu verlangen, dass den Quarantäne- und Gesundheitsvorschriften in angemessener Form entsprochen wird.

Artikel 14

Angestellte des Ständigen Sekretariats

- (1) Die Angestellten des Ständigen Sekretariats genießen in und gegenüber der Republik Österreich folgende Privilegien und Immunitäten:
 - a) Befreiung von jeglicher Gerichtsbarkeit in Bezug auf die in Ausübung ihrer amtlichen Funktionen gemachten mündlichen oder schriftlichen Äußerungen und gesetzten Handlungen, wobei diese Befreiung auch dann weiterbesteht, wenn die betreffenden Personen nicht mehr Angestellte des Ständigen Sekretariats sind; diese Befreiung gilt nicht für Streitigkeiten arbeitsrechtlicher Natur zwischen dem Ständigen Sekretariat und seinen Angestellten;
 - b) Unverletzlichkeit aller amtlichen Schriftstücke, Daten und sonstigen Materialien;
 - c) Schutz vor Beschlagnahme ihres privaten und ihres dienstlichen Gepäcks und Schutz vor Durchsuchung des Dienstgepäcks und, falls der/die Angestellte unter Artikel 15 fällt und nicht österreichische(r) Staatsbürger(in) ist oder seinen/ihren ständigen Wohnsitz in der Re-

- publik Österreich hat, auch des privaten Gepäcks;
- d) Befreiung von der Besteuerung von Gehältern, Bezügen einschließlich Zulagen, Entlohnungen, Entschädigungen und Ruhegenüssen, die sie vom Ständigen Sekretariat für ihre Dienste erhalten; diese Ausnahme gilt auch für alle Unterstützungen an die Familien der Angestellten;
 - e) Befreiung von allen Formen der Besteuerung der Einkünfte, die sie oder ihre im gemeinsamen Haushalt lebenden Familienangehörigen aus Quellen außerhalb der Republik Österreich beziehen;
 - f) Befreiung von der Erbschafts- und Schenkungssteuer (außer für inländische Liegenschaften), sofern eine Verpflichtung zur Bezahlung solcher Steuern allein aus dem Umstand entsteht, dass die Angestellten und ihre im gemeinsamen Haushalt lebenden Familienangehörigen ihren gewöhnlichen Aufenthalt in der Republik Österreich genommen haben oder beibehalten;
 - g) Befreiung von Einwanderungsbeschränkungen und von der Ausländerregistrierung für sich selbst und für die im gemeinsamen Haushalt lebenden Familienangehörigen und weiteren Haushaltsangehörigen;
 - h) die Befugnis, in der Republik Österreich ausländische Wertpapiere, Guthaben in fremden Währungen, andere bewegliche sowie, unter den gleichen Bedingungen wie für österreichische Staatsbürger, auch unbewegliche Vermögenswerte zu erwerben und zu besitzen, weiters das Recht, nach Beendigung ihres Dienstverhältnisses beim Ständigen Sekretariat unbehindert ihre Zahlungsmittel in der gleichen Währung und bis zu denselben Beträgen wieder auszuführen, wie sie sie in die Republik Österreich eingeführt haben;
- i) das Recht, zum persönlichen Gebrauch frei von Zöllen und sonstigen Abgaben, soweit diese nicht bloß Gebühren für erbrachte öffentliche Leistungen sind, sowie frei von wirtschaftlichen Einfuhrverboten und –beschränkungen Folgendes einzuführen:
 - i) innerhalb eines Jahres ab ihrem ersten Dienstantritt ihre Wohnungseinrichtung, Gebrauchsgegenstände und sonstiges Übersiedlungsgut in einem oder mehreren getrennten Transporten und
 - ii) alle vier Jahre ein Kraftfahrzeug;
 - j) den gleichen Schutz und die gleichen Repatriierungsmöglichkeiten für sich selbst und ihre im selben Haushalt lebenden Familienangehörigen, wie sie den Mitgliedern vergleichbaren Ranges des Personals der bei der Republik Österreich beglaubigten Leiter von diplomatischen Vertretungen in Zeiten internationaler Krisen eingeräumt werden;
 - k) die Möglichkeit eines bevorzugten Zuganges zum Arbeitsmarkt für ihre im selben Haushalt lebenden Ehepartner und unterhaltsberechtigten Angehörigen im Einklang mit den österreichischen gesetzlichen Bestimmungen, unter der Voraussetzung, dass bei Aufnahme einer Erwerbstätigkeit die in diesem Abkommen angeführten Privilegien

und Immunitäten auf eine solche Tätigkeit keine Anwendung finden. Dieses Privileg wird gemäß dem Annex eingeräumt.

- (2) Die Angestellten des Ständigen Sekretariats sowie deren im gemeinsamen Haushalt lebende Familienmitglieder, auf die sich das Abkommen bezieht, sind von den Geldleistungen aus dem Ausgleichsfonds für Familienbeihilfen oder einer Einrichtung mit gleichartigen Funktionen ausgeschlossen. Dies gilt nicht, wenn diese Personen österreichische Staatsbürger oder durch gemeinschaftsrechtliche Bestimmungen gleichgestellte Staatsangehörige eines EU- oder EWR -Mitgliedstaates oder Staatenlose mit Wohnsitz in Österreich sind.

Artikel 15

Der Generalsekretär des Ständigen Sekretariats

Neben den in Artikel 14 genannten Privilegien und Immunitäten genießen der Generalsekretär des Ständigen Sekretariats sowie höherrangige Mitarbeiter in Vertretung des Generalsekretärs während dessen Abwesenheit, die gleichen Privilegien und Immunitäten, Befreiungen und Möglichkeiten, wie sie auch den Leitern bzw. Mitgliedern vergleichbaren Ranges von diplomatischen Vertretungen eingeräumt werden, sofern sie nicht österreichische Staatsbürger sind oder ihren ständigen Wohnsitz in der Republik Österreich haben.

Artikel 16

Amtliche Besucher

- (1) Amtliche Besucher genießen gegenüber der Republik Österreich die folgenden Privilegien und Immunitäten:
- Befreiung von jeglicher Gerichtsbarkeit hinsichtlich aller von ihnen in Ausübung ihrer amtlichen Tätigkeit gemachten mündlichen oder schriftlichen Äußerungen und gesetzten Handlungen, wobei diese Befreiung auch dann weiterbesteht, wenn die betreffende Person nicht mehr amtlicher Besucher ist;
 - Unverletzlichkeit aller amtlichen Schriftstücke, Daten und sonstiger Materialien;
 - Schutz vor Beschlagnahme ihres privaten und ihres Dienstgepäcks.
- (2) In den Fällen, in denen der Anfall einer Steuer vom Aufenthalt abhängt, werden Zeiträume, während deren sich die in Absatz 1 genannten Personen zur Erfüllung ihrer Aufgaben in der Republik Österreich aufhalten, nicht als Aufenthaltszeiträume angesehen. Diese Personen sind insbesondere von der Steuerzahlung für ihre vom Ständigen Sekretariat bezahlten Bezüge und Spesen während eines derartigen Zeitraumes sowie von allen Fremdenverkehrsabgaben befreit.

Artikel 17

Sachverständige

Sachverständige genießen bei der Ausübung ihrer Tätigkeit für das Ständige Sekretariat oder bei der Ausführung von

Aufträgen für dieses gegenüber der Republik Österreich dieselben Privilegien und Immunitäten wie die amtlichen Besucher nach Artikel 16, soweit dies für die Ausübung ihrer Tätigkeiten notwendig ist. Zusätzlich sind Sachverständige und ihre im gemeinsamen Haushalt lebenden Familienangehörigen von Einwanderungsbeschränkungen und von der Ausländerregistrierung befreit.

Artikel 18

Notifikation von Anstellungen, Lichtbildausweise

- (1) Das Ständige Sekretariat übermittelt den zuständigen österreichischen Behörden eine Liste der Angestellten des Ständigen Sekretariats und revidiert diese regelmäßig.
- (2) Die Republik Österreich stellt den Angestellten des Ständigen Sekretariats und ihren im gemeinsamen Haushalt lebenden Familienangehörigen sowie den weiteren Haushaltsangehörigen nach Maßgabe der österreichischen Rechtsvorschriften einen Lichtbildausweis, der mit dem Lichtbild des Inhabers versehen ist, zur Verfügung. Dieser Ausweis dient zur Legitimierung des Inhabers gegenüber den zuständigen österreichischen Behörden.

Artikel 19

Österreichische Staatsbürger und Personen mit ständigem Wohnsitz in der Republik Österreich

Österreichische Staatsbürger und Personen, die zum Zeitpunkt ihres Dienstantritts

ihren ständigen Wohnsitz in Österreich haben, genießen nur die in Artikel 12, Artikel 14 Absatz 1 lit. a), b), c) mit den darin vorgesehenen Einschränkungen, und d) und Artikel 16 Absatz 1 lit. a), b) und c) angeführten Privilegien und Immunitäten.

Artikel 20

Zweck der Privilegien und Immunitäten

- (1) Die in diesem Abkommen gewährten Privilegien und Immunitäten dienen nicht dazu, den Angestellten oder amtlichen Besuchern des Ständigen Sekretariats persönliche Vorteile zu verschaffen. Sie werden lediglich gewährt, um damit dem Ständigen Sekretariat zu allen Zeiten die ungestörte Ausübung seiner amtlichen Tätigkeiten zu ermöglichen und um sicherzustellen, dass die Personen, denen sie eingeräumt werden, vollkommen unabhängig sind.
- (2) Das Ständige Sekretariat verpflichtet sich, auf die Immunität zu verzichten, wenn es der Auffassung ist, dass diese Immunität den normalen Gang der Rechtspflege behindern würde und dass ein solcher Verzicht die Interessen des Ständigen Sekretariats nicht beeinträchtigt.

Artikel 21

Streitbeilegung

Alle Meinungsverschiedenheiten zwischen der Republik Österreich und dem Ständigen Sekretariat über die Auslegung oder Anwendung dieses Abkommens oder über

irgendeine andere Frage hinsichtlich des Amtssitzes oder des Verhältnisses zwischen dem Ständigen Sekretariat und der Republik Österreich, welche nicht im Verhandlungswege oder nach einem anderen einvernehmlich festgelegten Verfahren beigelegt werden, sind zur endgültigen Entscheidung einem aus drei Schiedsrichtern zusammengesetzten Schiedsgericht zu unterbreiten; von diesen ist einer vom Ständigen Sekretariat, einer vom Bundesminister für auswärtige Angelegenheiten der Republik Österreich und ein dritter, der als Vorsitzender des Schiedsgerichtes fungiert, von den beiden ersten Schiedsrichtern auszuwählen. Können die beiden ersten Schiedsrichter innerhalb von sechs Monaten nach ihrer Ernennung keine Einigung hinsichtlich des dritten Schiedsrichters erzielen, so wird dieser auf Ersuchen der Republik Österreich oder des Ständigen Sekretariats vom Präsidenten des Internationalen Gerichtshofes ausgewählt.

Artikel 22

Meistbegünstigung

Sofern und insoweit die Regierung mit einer vergleichbaren zwischenstaatlichen Organisation ein Abkommen trifft, das Bestimmungen oder Bedingungen enthält, die für die betreffende Organisation günsti-

ger sind als die entsprechenden Bestimmungen oder Bedingungen dieses Abkommens, dehnt die Regierung mittels eines Zusatzabkommens diese günstigeren Bestimmungen oder Bedingungen auch auf das Ständige Sekretariat aus.

Artikel 23

Inkrafttreten und Dauer des Abkommens

- (1) Dieses Abkommen wird auf unbestimmte Zeit geschlossen und tritt am ersten Tag des dritten Monats nachdem die Republik Österreich und das Ständige Sekretariat einander den Abschluss der für das In-Kraft-Treten erforderlichen Verfahren mitgeteilt haben, in Kraft. Die Artikel 10, 12 Absatz 1, 14, 16, 17, 19 und 20 dieses Abkommens treten nach Ablauf der im ersten Satz genannten Frist mit 1. Jänner 2003 rückwirkend in Kraft.
- (2) Dieses Abkommen tritt bei Beendigung der Alpenkonvention außer Kraft.
- (3) Dieses Abkommen kann von jeder der beiden Parteien unter Einhaltung einer sechsmonatigen Frist schriftlich gekündigt werden.

Geschehen in Innsbruck am 24.6.2003, in zwei Fassungen in deutscher Sprache.

ANNEX

Zugang zum Arbeitsmarkt

1. Die Ehegatten der Angestellten des Ständigen Sekretariats und deren Kinder bis zu einem Alter von 21 Jahren haben unter der Voraussetzung, dass sie mit dem Ziel der Familienzusammenführung nach Österreich kamen und mit dem Hauptberechtigten des gemäß Art. 18 ausgestellten Lichtbildausweises einen gemeinsamen Haushalt bilden, bevorzugten Zugang zum Arbeitsmarkt. Die Definition „Angestellte des Ständigen Sekretariats“ gemäß Art. 1 lit. e trägt der spezifischen Struktur des Ständigen Sekretariats Rechnung. Diese Familienmitglieder werden in Folge als Begünstigte bezeichnet.
2. Die nach Punkt 1 Begünstigten erhalten auf Antrag vom Bundesministerium für auswärtige Angelegenheiten eine Bescheinigung, aus der hervorgeht, dass sie dem nach dem Abkommen bevorzugt zu behandelnden Personenkreis angehören. Die Ausstellung der Bescheinigung ist an kein konkretes Arbeitsplatzangebot gebunden. Die Bescheinigung gilt für das gesamte österreichische Bundesgebiet und verliert ihre Gültigkeit, wenn der Lichtbildausweis seine Gültigkeit verliert.
3. Einem Arbeitgeber, der den Inhaber einer Bescheinigung zu beschäftigen beabsichtigt, wird auf Antrag eine Beschäftigungsbewilligung erteilt, sofern die Beschäftigung nicht in einem Arbeitsmarktsektor oder in einer Region aufgenommen werden soll, wo laut Arbeitsmarktservice gravierende Arbeitsmarktprobleme bestehen. Die Beschäftigungsbewilligung kann auch nach Überschreitung der gesetzlich festgelegten Bundeshöchstzahl für die Beschäftigung von ausländischen Arbeitskräften erteilt werden.
4. Die Ausstellung der Beschäftigungsbewilligung erfolgt durch die regionale Geschäftsstelle des Arbeitsmarktservice, in deren Sprengel der in Aussicht genommene Beschäftigungsort liegt, bei wechselndem Beschäftigungsort von der regionalen Geschäftsstelle des Arbeitsmarktservice, in dem der Arbeitgeber seinen Betriebssitz hat.
5. Kinder, die vor Vollendung des 21. Lebensjahres zum Zweck der Familienzusammenführung nach Österreich eingereist sind und erst nach Vollendung des 21. Lebensjahres eine Beschäftigung aufnehmen wollen, gelten dann als Begünstigte, wenn ihnen vor Vollendung des 21. Lebensjahres bis zur tatsächlichen Aufnahme der Beschäftigung vom Hauptberechtigten des Lichtbildausweises Unterhalt gewährt wurde. Alle anderen abhängigen Verwandten unterliegen den gewöhnlichen Regelungen betreffend die Zulassung zur unselbständigen Beschäftigung von Ausländern in Österreich.
6. Soweit eine selbständige Erwerbstätigkeit ausgeübt werden soll, finden die obigen Regelungen über die Erteilung einer Beschäftigungsbewilligung keine Anwendung. In diesem Fall haben die Begünstigten die für die Ausübung einer selbständigen Erwerbstätigkeit die gesetzlich erforderlichen Befähigungen und Voraussetzungen zu erbringen.

Accordo fra il Governo della Repubblica Italiana e il Segretariato Permanente della Convenzione delle Alpi relativo alla Sede operativa distaccata di Bolzano

Da eine Außenstelle des Ständigen Sekretariates in Bozen eingerichtet wurde, kam es im September 2003 zum Abschluss eines Amtssitzabkommens zwischen der Republik Italien und dem Ständigen Sekretariat.

En raison du fait qu'un bureau du Secrétariat permanent a été installé à Bolzano, un accord de siège entre la République italienne et le Secrétariat permanent a été signé en septembre 2003.

Siccome una sede distaccata del Segretariato Permanente è stata istituita a Bolzano, un accordo fra il Governo della Repubblica Italiana e il Segretariato Permanente relativo alla sede è stato firmato in settembre 2003.

Ker ima Stalni sekretariat oddeljeni sedež v Bolzanu, je bils septembra 2003 sklenjena pogodba o sedežu med Republiko Italijo in Stalnim sekretariatom.

Premesso

Che tra gli Stati dell'Arco alpino è stata firmata a Salisburgo il 7 novembre 1991 la Convenzione per la protezione delle Alpi con allegati e processo verbale di modifica del 6 aprile 1993;

Che in data 30 ottobre 2000 la VI Conferenza delle Alpi ha deliberato l'avvio delle procedure per l'istituzione del Segretariato Permanente della Convenzione delle Alpi e per la selezione delle città candidate ad ospitare la sede di detto Segretariato;

Che a seguito del Bando nazionale emanato con Decreto del Ministro dell'Ambiente e della Tutela del Territorio del 19 Dicembre 2001, l'Italia ha individuato la città di Bolzano quale miglior sede nazionale da candidare ad ospitare il Segretariato Permanente della Convenzione delle Alpi;

Che in data 19 novembre 2002 la VII Conferenza delle Alpi ha deliberato l'istituzione della sede del Segretariato Permanente della Convenzione delle Alpi a Innsbruck con sede operativa distaccata a Bolzano;

che in base alla Decisione della VII Conferenza delle Alpi la sede di Bolzano svolgerà funzioni tecnico-operative, ed in particolare quelle riguardanti:

- *Il Sistema di Osservazione ed Informazione delle Alpi (SOIA);*
- *Il Coordinamento delle attività di ricerca alpina*
- *La traduzione e l'interpretazione;*

che in base alla citata Decisione, le attività della Sede di Bolzano saranno parzialmente garantite da finanziamenti del Governo italiano e dal supporto dell'Accademia Europea di Bolzano (EURAC);

Visto

La Convenzione tra il Ministero italiano dell'Ambiente e della Tutela del Territorio e l'EURAC, finalizzata ad assicurare alla sede di Bolzano del Segretariato Permanente un adeguato supporto in termini di personale e di strumenti di lavoro, del 9 gennaio 2002, e allegati;

La Convenzione fra la Provincia autonoma di Bolzano, il Comune di Bolzano, l'Accademia Europea di Bolzano, e il Segretariato Permanente della Convenzione delle Alpi, relativo alle condizioni per la messa a disposizione di locali, strumenti e servizi, per la Sede operativa distaccata di Bolzano del Segretariato Permanente, del 13 settembre 2003, e allegati.

Il Governo della Repubblica Italiana e il Segretariato Permanente della Convenzione delle Alpi, manifestando la disponibilità a concludere un accordo per definire i privilegi e le immunità della sede operativa distaccata di Bolzano del Segretariato Permanente della Convenzione delle Alpi, convengono quanto segue:

Articolo I

Definizioni

Ai fini del presente Accordo:

- per «*Convenzione delle Alpi*» si intende la Convenzione per la protezione delle Alpi, con allegati e processo verbale di modifica del 6 aprile 1993, firmata a Salisburgo il 7 novembre 1991.

- (b) per «*decisione della VII Conferenza delle Alpi*» si intende la decisione con la quale il 19 novembre 2002 a Merano (Bolzano, Italia), la Conferenza dei Ministri della Convenzione delle Alpi ha istituito il proprio Segretariato Permanente con sede ad Innsbruck (Austria) e Sede operativa distaccata a Bolzano (Italia);
- (c) per «*Segretariato*» si intende il Segretariato Permanente istituito con decisione della VII Conferenza delle Alpi;
- (d) per «*Segretario Generale*» si intende il Segretario Generale e il Segretario Generale ad interim, nominato a capo del Segretariato in base alla decisione della VII Conferenza delle Alpi;
- (e) per «*Governo*» si intende il Governo della Repubblica Italiana;
- (f) per «*Enti competenti di Bolzano*» si intendono la Provincia Autonoma, il Comune e l'Accademia Europea di Bolzano che hanno stipulato con il Segretariato Permanente della convenzione delle Alpi, una Convenzione relativa alle condizioni per la messa a disposizione di locali, strumenti e servizi, per la sede operativa distaccata di Bolzano del Segretariato Permanente, del 13 settembre 2003, e allegati,
- (g) per «*Sede di Bolzano*» si intende la sede operativa distaccata del Segretariato istituito dalla VII Conferenza delle Alpi, come individuata nella Convenzione tra gli Enti competenti di Bolzano e il Segretariato Permanente della Convenzione delle Alpi, ed ogni altro luogo in Italia dove avrà occasione di operare il personale e gli esperti del Segretariato;
- (h) per «*Membri del Personale*» si intendono i membri del personale del Segreta-

riato, così come individuati dalla decisione della VII Conferenza delle Alpi;

- (i) per «*Stato*» si intende una Parte contraente della Convenzione delle Alpi;
- (j) per «*Rappresentanti degli Stati*» si intendono i capi delle delegazioni degli Stati, i loro supplenti e altri membri che partecipano alle riunioni degli organi della Convenzione delle Alpi;
- (k) per «*Esperto*» si intende una persona che non faccia parte del personale, nominata dal Segretario Generale al fine di espletare un compito specifico a nome o per conto del Segretariato.

Articolo II

Sede operativa di Bolzano del Segretariato Permanente della Convenzione delle Alpi

Conformemente alla Decisione della VII Conferenza delle Alpi il Segretariato avrà la propria Sede operativa in Bolzano, e dispone di locali strumenti e servizi secondo quanto stabilito nella Convenzione tra gli Enti competenti di Bolzano e il Segretariato stesso, del 13 settembre 2003, e allegati.

Articolo III

Privilegi ed immunità della Sede di Bolzano

Immunità dalla giurisdizione e dalla esecuzione

- (a) La Sede di Bolzano sarà inviolabile.
- (b) Nessun agente o funzionario della Repubblica Italiana o chiunque eserciti

una pubblica funzione sul territorio della Repubblica Italiana potrà accedere alla Sede di Bolzano per esercitarvi le proprie funzioni senza il consenso del Segretario Generale o di un suo delegato. In caso di calamità naturali, di incendio o di altro evento che esiga immediatamente misure di protezione per la sicurezza e la salute pubblica, ovvero qualora sia necessario perseguire fatti criminosi, ad eccezione di quelli compiuti nell'esercizio dell'attività ufficiale del Segretariato, il consenso di accesso alla sede di Bolzano sarà considerato presunto.

- (c) Il Segretario Generale impedirà che la Sede di Bolzano divenga rifugio per coloro che cercano di sfuggire ad una misura restrittiva della libertà personale disposta in esecuzione di una legge della Repubblica Italiana o che sono ricercati per essere estradati in un altro paese.
- (d) I beni di proprietà del Segretariato ed i suoi archivi, ovunque situati e da chiunque posseduti, saranno esenti da sequestro o pignoramento, requisizione, confisca, esproprio e da qualsiasi altra misura esecutiva o amministrativa, sempreché i beni e gli archivi siano direttamente destinati al perseguimento dei fini istituzionali del Segretariato.
- (e) Il Segretariato non godrà dell'immunità dalla giurisdizione e dalla esecuzione se ha espressamente rinunciato all'immunità nei seguenti casi particolari:
 - (i) in relazione ad una azione civile da parte di un terzo per danni derivanti da un incidente causato da un veicolo che appartiene al, o è utilizzato per conto del, Segretariato ovvero in relazione ad una violazione

del codice stradale in cui sia coinvolto detto veicolo;

- (ii) in relazione a contratti, diversi da quelli conclusi in conformità al regolamento sul personale, senza la clausola arbitrale di cui all'Articolo XIII;
- (iii) in relazione all'esecuzione di un lodo arbitrale reso ai sensi dell'articolo XIII del presente Accordo;
- (iv) in relazione ad una domanda riconvenzionale direttamente connessa a procedimenti legali intentati dal Segretariato.

Articolo IV

Status giuridico

Il Segretariato godrà della personalità giuridica, in particolare, ha la capacità di:

- a) stipulare contratti;
- b) acquistare beni mobili ed immobili e di disporne;
- c) di stare in giudizio.

Nell'ambito della Sede di Bolzano, il Segretariato potrà effettuare tutte le attività atte a promuovere le sue funzioni quali definite dalle Decisioni della Conferenza delle Alpi. In particolare, potrà convocare riunioni nella sede di Bolzano, o in altro luogo sito in Italia, di concerto con le autorità italiane competenti.

Articolo V

Responsabilità

(a) Responsabilità internazionale

In ragione delle attività del Segretariato, svolte su territorio italiano, il Governo non dovrà incorrere in alcun tipo di responsabilità internazionale per atti o omissioni del Segretariato o dei suoi rappresentanti che agiscano o omettano di agire nei limiti delle loro funzioni. Qualora una richiesta venga tuttavia avanzata nei confronti del Governo, esso avrà diritto di fare ricorso contro il Segretariato.

(b) Assicurazione per responsabilità

Il Segretariato dovrà disporre di una assicurazione sufficiente a coprire le proprie responsabilità ai sensi del presente Accordo.

Articolo VI

Agevolazioni finanziarie

1. Libertà dalle restrizioni valutarie

Il Segretariato potrà ricevere e detenere qualsiasi tipo di fondi, valuta o contanti; potrà disporre liberamente di essi per qualsiasi fine di cui alle Decisioni della Conferenza delle Alpi, e detenere conti in qualsiasi valuta nella misura necessaria a far fronte ai suoi scopi istituzionali.

2. Disposizioni doganali e imposizione fiscale

(a) Merci e materiali di qualsiasi tipo importati o esportati dal Segretariato e necessari per la creazione e la gestione della Sede di Bolzano, e per l'esercizio delle attività ufficiali dello stesso,

saranno esenti da tutti i dazi doganali e le imposte sull'importazione o sull'esportazione, ad eccezione di quegli oneri che altro non sono che corrispettivi per servizi resi.

(b) Le merci importate esenti da dazi ed imposte ai sensi del presente Accordo non saranno vendute o cedute ad un terzo salvo che le autorità italiane abbiano fornito il loro previo accordo ed i dazi, le imposte ed i contributi applicabili siano stati corrisposti. Ove detti dazi, imposte e contributi siano calcolati sulla base del valore delle merci, si applicheranno il valore, al momento della cessione, ed i tassi in vigore a quel momento.

3. Esenzione dalle imposte

(a) Il Segretariato, le sue proprietà ed i suoi beni, nei limiti delle sue attività ufficiali, saranno esenti da tutte le imposte dirette ed i dazi imposti da Stato, Regioni, Province e Comuni.

(b) Il Segretariato godrà della non imponibilità sul valore aggiunto per acquisti rilevanti di beni e servizi connessi alla attività istituzionale ed all'esercizio delle sue funzioni. Per acquisti rilevanti si intendono gli acquisti di beni e servizi di importo superiore al limite stabilito dalla legislazione nazionale per le organizzazioni internazionali in Italia.

(c) Le esenzioni non saranno accordate in relazione a dazi ed imposte che sono in realtà soltanto oneri per i servizi pubblici resi al Segretariato.

Articolo VII

Notifica delle nomine

Il Segretariato informerà il Governo qualora un membro del personale assuma o rinunci ai suoi compiti presso la sede di Bolzano. Inoltre, il Segretariato invierà di volta in volta al Governo una lista di tutto il personale ad esso assegnato in Italia indicando in ciascun caso se la persona è un cittadino italiano o residente permanente in Italia.

Prima di impiegare una persona che si trova al momento in territorio italiano, il Segretariato dovrà fare in modo di accertarsi che detta persona non sia presente in Italia in violazione delle relative leggi in materia di immigrazione o non sia soggetta ad alcuna proibizione ad assumere un impiego in Italia. Qualora il Governo determini che una qualsiasi unità di personale si trovasse al momento dell'impiego in violazione delle leggi in materia di immigrazione o soggetta a detta proibizione, il Segretariato ed il Governo dovranno consultarsi al fine di concordare su un rimedio appropriato, ivi compreso, se necessario, la cessazione di detto impiego.

Articolo VIII

Membri del Personale

- (a) I membri del personale del Segretariato nonché gli Esperti di cui all'articolo I, lettera (k), godranno nel territorio italiano dal momento del loro reclutamento:
- (i) di immunità dalla giurisdizione per le parole dette o scritte e per tutti gli

atti compiuti nell'esercizio delle loro funzioni ufficiali. Questa esenzione non si applica alle controversie di lavoro che potranno sorgere tra il Segretariato ed i membri del personale:

- (b) I membri del personale e gli Esperti, che non sono cittadini italiani o non sono residenti permanenti in Italia, godranno, dal momento del loro reclutamento, dei seguenti privilegi ed immunità:
 - (i) esenzione per se stessi, per i loro coniugi e relativi familiari a carico, dalle restrizioni in materia di immigrazione e dalle formalità di registrazione degli stranieri. Su richiesta del Segretariato, ai coniugi ed ai relativi familiari a carico del personale, che sono residenti in Italia, sarà accordata la possibilità di assumere un impiego in Italia;
 - (ii) immunità dall'arresto dal fermo e dalla custodia cautelare, eccetto che in caso di flagranza o di reato commesso nella Repubblica Italiana che comporti secondo la legge italiana una pena detentiva non inferiore nel massimo a tre anni;
 - (iii) stessi privilegi in materia di facilitazioni di cambio accordati agli agenti diplomatici in conformità alla Convenzione di Vienna sulle Relazioni Diplomatiche;
 - (iv) stesse facilitazioni in materia di rimpatrio concesse agli agenti diplomatici in periodi di crisi internazionali, così come i loro coniugi e relativi familiari a carico;
 - (v) diritto di importare in esenzione fiscale, franco dogana e senza altre imposizioni, restrizioni o limitazioni

alle importazioni del loro mobilio e di altri effetti, ivi compresa una automobile entro sei mesi dalla loro prima assunzione in Italia, in uno o più invii. Pertanto saranno autorizzati ad importare in esenzione fiscale i pezzi di ricambio che si renderanno necessari per questi articoli;

- (vi) esenzione dalle imposte dirette sui salari ed emolumenti corrisposti dal Segretariato.
- (vii) L'immunità dalla giurisdizione non si applica in caso di azione civile intentata da un terzo per i danni risultanti da incidente causato da un automezzo, natante o aereo appartenente al Segretariato o circolante per suo conto, né in caso di infrazione alla regolamentazione della circolazione automobilistica, nautica ed aerea. Il Segretariato, comunque, si impegna a stipulare un'assicurazione a copertura di ogni responsabilità civile verso terzi allo scopo di garantire il risarcimento dei danni eventualmente causati nello svolgimento delle proprie funzioni.
- (c) Le esenzioni ai sensi del presente Accordo non si applicheranno agli oneri ed ai dazi che altro non sono se non corrispettivi per servizi resi.
- (d) Gli Esperti, i Rappresentanti degli Stati membri, nonché, i dipendenti del Segretariato impiegati presso la sede di Innsbruck, in missione sul territorio italiano per il Segretariato, godranno dei privilegi e delle immunità di cui ai precedenti commi (a) (i), (b) (i) (ii) e (iii).
- (e) I privilegi e le immunità previsti nel presente Accordo non si applicheran-

no al personale localmente reclutato per servizi interni del Segretariato.

- (f) Ogni anno il Segretariato comunicherà al Governo la lista dei membri del personale e degli esperti ai quali si applicheranno le disposizioni del presente Accordo.

Articolo IX

Segretario Generale.

- (a) Il Segretario Generale godrà, nel territorio della Repubblica Italiana, dal momento della sua nomina, della immunità dalla giurisdizione per le parole dette o scritte e per tutti gli atti compiuti nell'esercizio delle sue funzioni ufficiali, salvo che vi abbia rinunciato espressamente.
- (b) Il Segretario Generale che non sia cittadino italiano o che non risieda permanentemente in Italia da data anteriore alla sua nomina godrà, oltre della immunità prevista alla lettera (a), delle seguenti immunità e privilegi:
 - (i) immunità dall'arresto, dal fermo e dalla custodia cautelare;
 - (ii) immunità dall'ispezione e dal sequestro dei suoi bagagli personali ed ufficiali, fatto salvo il controllo per motivi di sicurezza;
 - (iii) inviolabilità dei documenti ufficiali in suo possesso;
 - (iv) esenzione, per lui e per i familiari conviventi a carico, dalle misure restrittive relative all'immigrazione;
 - (v) gli stessi privilegi fiscali accordati ai membri del personale delle missioni diplomatiche di rango equivalente.

(c) Il Segretario Generale, che sia cittadino italiano o risieda permanentemente in Italia da una data anteriore a quella della sua nomina, godrà, nel territorio della Repubblica, oltre che della immunità prevista alla lettera (a) dei seguenti privilegi ed immunità:

(i) immunità dall'arresto dal fermo e dalla custodia cautelare, eccetto che in caso di flagranza o di reato commesso nella Repubblica Italiana che comporti secondo la legge italiana una pena detentiva non inferiore nel massimo a tre anni;

(ii) immunità, dall'ispezione e dal sequestro dei suoi bagagli ufficiali, fatto salvo il controllo per motivi di sicurezza;

(iii) inviolabilità dei documenti ufficiali in suo possesso;

(iv) le stesse facilitazioni, nei riguardi di restrizioni valutarie o di cambio, accordate ai rappresentanti dei governi esteri in missione in Italia limitatamente, però, alle esigenze necessarie allo svolgimento delle funzioni ufficiali, con esclusione di qualsiasi altro privilegio fiscale e valutario accordato ai membri delle missioni diplomatiche.

(d) L'immunità dalla giurisdizione non si applicherà in caso di azione civile intentata da un terzo per i danni risultanti da incidente causato da un automezzo, natante o aereo appartenente al Segretariato o circolante per suo conto, né in caso di infrazione alle norme sulla circolazione automobilistica, nautica ed aerea. Il Segretariato, comunque, si impegna a stipulare un'assicu-

razione a copertura di ogni responsabilità civile verso terzi, allo scopo di garantire il risarcimento dei danni eventualmente causati nello svolgimento delle proprie funzioni.

(e) I privilegi e le immunità di cui sopra saranno accordate al membro del personale che sostituirà il Segretario Generale in sua assenza.

Articolo X

Oggetto dei privilegi e delle immunità.

L'oggetto dei privilegi e delle immunità, concessi in base al presente Accordo ai Membri del personale ed agli Esperti del Segretariato, sarà esclusivamente quello di garantire al meglio la gestione del Segretariato e l'indipendenza delle persone a cui sono concessi.

Fatti salvi i privilegi e le immunità concesse in base al presente Accordo, tutti coloro che godranno di detti privilegi ed immunità avranno l'obbligo di conformarsi alla legislazione ed ai regolamenti in vigore nel territorio della Repubblica italiana e non interferiranno negli affari interni dello Stato.

Il Segretariato avrà il diritto ed il dovere di rinunciare alle immunità quando dovesse ritenere che esse ostacolino la giustizia e sia possibile farne a meno senza arrecare pregiudizio agli interessi del Segretariato.

Il Segretariato coopererà in qualsiasi momento con le autorità competenti al fine di impedire qualsiasi abuso dei privilegi, immunità e facilitazioni di cui al presente Accordo.

Articolo XI

Comunicazioni

- (a) Tutte le comunicazioni dirette al Segretariato, o ai Membri del personale e agli Esperti del Segretariato nella Sede di Bolzano, e tutte le comunicazioni ufficiali esterne del Segretariato, in qualsiasi forma e con qualsiasi mezzo trasmesse, non saranno soggette alla censura o a qualsiasi altra forma di intercettazione o interferenza.
- (b) Il Segretariato avrà diritto di utilizzare codici ed inviare e ricevere comunicazioni ufficiali per corriere o in bollette sigillate, in quanto sono estesi ad essi gli stessi privilegi ed immunità accordati al corriere ed alle bollette diplomatiche.

Articolo XII

Sicurezza sociale

Nella misura in cui il Segretariato gestisca un sistema di sicurezza sociale, o nel caso in cui un Membro del personale, o un esperto, decida di avvalersi di altro sistema di sicurezza sociale, il Segretariato, il suo Segretario Generale ed i Membri del personale, e gli esperti, saranno esentati da tutti i contributi obbligatori dovuti alle autorità italiane per la sicurezza sociale. Un accordo ad hoc sarà concluso tra il Governo ed il Segretariato al fine di formalizzare tale esenzione.

Articolo XIII

Contratti

Il Segretariato stabilirà procedure idonee per la soluzione delle controversie con il suo personale.

Nei contratti con gli altri soggetti, siano essi persone fisiche o giuridiche, il Segretariato inserirà clausole relative alla soluzione delle controversie mediante arbitrato, mediante procedure che si conformino ai criteri giuridici generalmente accettati a tutela dell'imparzialità dell'organo giudicante e di altri aspetti, come la salvaguardia del contraddittorio.

Il Segretariato dovrà avere una adeguata copertura assicurativa o adottare altre misure analoghe, al fine di consentire al Segretariato stesso di far fronte a richieste di risarcimento di natura extracontrattuale.

Articolo XIV

Composizione delle controversie

Qualsiasi controversia che dovesse insorgere in merito all'interpretazione o applicazione del presente Accordo, che non sia stata composta tramite negoziato o con altra modalità convenuta, sarà, su richiesta di una delle due Parti sottoposta ad un tribunale arbitrale. Il Segretariato ed il Governo designeranno ciascuno un arbitro ed i due arbitri così designati eleggeranno un terzo arbitro che fungerà da presidente del tribunale.

Qualora entro trenta giorni dalla richiesta di arbitrato, una delle due Parti non abbia designato un arbitro, una delle due Parti può chiedere al Presidente della Corte Internazionale di Giustizia di nominare un arbitro. La stessa procedura sarà applicata se, entro trenta giorni dalla designazione o dalla nomina del secondo arbitro, il terzo non sia stato ancora eletto. La maggioranza dei membri del tribunale arbitrale costituirà il quorum e le decisioni saranno prese a maggioranza dei voti. La procedura arbitrale sarà stabilita dal tribunale le cui decisioni, ivi comprese quelle concernenti la sua costituzione, procedura, giurisdizione e la ripartizione delle spese di arbitrato fra le Parti, saranno vincolanti per tutte le Parti alla controversia. La remunerazione degli arbitri sarà determinata sulla stessa base di quella dei giudici ad hoc della Corte Internazionale di Giustizia ai sensi dell'articolo 32 (4) del proprio Statuto.

Articolo XV

Accordi supplementari

Il Governo ed il Segretariato potranno stipulare quegli accordi supplementari che si renderanno necessari.

Articolo XVI

Entrata in vigore

Il presente Accordo entrerà in vigore alla data della seconda delle due notifiche con cui le Parti Contraenti si saranno comunicate l'avvenuto espletamento delle formalità richieste dai rispettivi ordinamenti interni.

Articolo XVII

Revisione e cessazione

- (a) I negoziati per la revisione o cessazione del presente Accordo avranno luogo su richiesta di una delle due Parti contraenti.
- (b) Qualora questi negoziati non abbiano portato, dopo un anno, ad una intesa, il presente Accordo potrà essere denunciato da una delle due Parti contraenti con un anno di preavviso.

Articolo XVIII

Durata dell'Accordo

Fatte salve le disposizioni del comma (b) dell'articolo XVII, il presente Accordo resterà in vigore fino a che il Segretariato avrà la Sede di Bolzano.

Fatto a Bolzano, il 13 settembre 2003,
in due originali in lingua italiana.

Mednarodna gorska partnerstva

Ministri pogodbenic Alpske konvencije so se na VII. Alpski konferenci leta 2002 v Meranu zavzeli za to, da se izkušnje iz alpskega procesa vnesejo v mednarodno partnerstvo za trajnostni razvoj na gorskih območjih (Mountain Partnership), ki je bil sklenjeno na Svetovnem vrhu o trajnostnem razvoju v Johannesburgu in dopolnjeno na srečanju Global Mountain Summit v Biškeku v Kirgiziji. Iz sklepov VII., VIII. in IX. Alpske konference o gorskih partnerstvih sledi, da so bili za prednostna območja sodelovanja z Alpsko konvencijo določeni Karpati, Kavkaz, Srednja Azija (Pamir in Tjanšan) in Balkanska regija. Sodelovanje s Karpatsko konvencijo je posebej intenzivno.

Memorandum of Understanding for the cooperation between the Alpine Convention and the Carpathian Convention

In consideration of the fact that the Alps and the Carpathians represent living and economic areas of particular European interest,

In consideration of the fact that the Alps and the Carpathians are characterised by a multifaceted nature, culture, history as well as a particular ecological sensitivity and, in particular through the EU enlargement, are coming closer in many fields,

Recalling the valuable example of the sharing of experience process between Alpine and Carpathian Countries since 2001,

In consideration of the fact that the Alpine States keep supporting the development of the Carpathian Convention¹ in cooperation with the United Nations Environment Programme - Regional Office for Europe (UNEP-ROE), and also appreciating the ongoing cooperation between the Alpine Convention² and the Alpine Network of Protected Areas with the Carpathian Convention in the field of conservation of biological and landscape diversity,

In consideration of the fact that the Conference of Plenipotentiaries for the Adoption and Signature of the Carpathian Convention³ requested "the Regional Office for Europe of the United Nations Environment (UNEP) to continue to service the Convention process, also through the provision of interim secretariat support",

In consideration of the fact that the VIIth Alpine Conference declared its readiness to further develop the existing mountain partnerships in the Carpathians, Caucasus and Central Asia and that the VIIIth Alpine Conference decided to include these mountain partnerships as a long-term key point in the multi-annual work programme of the Alpine Conference 2005 – 2010,

Noting the work of UNEP Vienna – Interim Secretariat of the Carpathian Convention in its function as environmental focal point in the Mountain Partnership Secretariat on sub-regional mountain cooperation worldwide in the framework of the Mountain Partnership, including the mountain regions of the Carpathians, of South Eastern Europe, of the Caucasus, and of the Himalaya – Karakoram – Hindukush,

¹ Framework Convention on the protection and sustainable development of the Carpathians

² Convention on the protection of the Alps

³ Kyiv, 22 May 2003

In consideration of the fact that, after the Carpathian Convention came into force on 4 January 2006, the UNEP Vienna - Interim Secretariat of the Carpathian Convention, is engaged to follow its implementation and to coordinate its operations with those of other competent international bodies and conventions,

In consideration of the fact that the Permanent Secretariat of the Alpine Convention was requested by the VIIIth Alpine Conference to initiate collaborating with the Interim Secretariat of the Carpathian Convention,

The Alpine Conference and the Conference of the Parties of the Carpathian Convention acting through their Secretariats have reached the following understanding:

I – Duration

This **Memorandum of Understanding⁴ (MoU)** may be reviewed at any time in writing by mutual consent and may be cancelled by either side subject to six months notice in writing.

II – Goals

Endeavouring the strengthening of cooperation between the Alpine and the Carpathian Conventions in fields of common interest, this MoU is aimed at providing a durable basis for the collaboration between the Bodies of the two Conventions in the field of information and experience exchange. Besides this, another objective is the development and implementation of common projects. The collaboration is aimed in the long term at strengthening the awareness of the significance of a sustainable development of mountain areas in Europe.

III – Collaboration fields

Common activities should be developed in regular meetings between the Bodies of the two conventions and especially of their Secretariats, which should be held at least once a year. Collaboration should include all the issues examined by both Conventions and, especially, the following collaboration areas:

- Spatial planning and sustainable development
- Sustainable and integrated water and river basin management
- Conservation and sustainable use of biological and landscape diversity
- Sustainable mountain agriculture
- Sustainable forestry in mountain areas
- Soil protection
- Sustainable tourism
- Sustainable transport and infrastructure
- Industry and energy
- Air pollution control

⁴ „Memorandum of Cooperation“ in UN terminology

- Waste management
- Cultural heritage and traditional knowledge
- Environmental assessment/information, monitoring and early warning
- Awareness raising, education and public participation

Due to the already existing collaboration, a significant role may be played especially by the following themes:

1. Work with the general public

In the sense of an active information and communication policy, both Secretariats should harmonise their work with the general public with the aim of increasing the level of knowledge of the Alpine Convention and the Carpathian Convention at local, regional, national and European level, and should thereby promote a long-term stable balance between the protection of the environment and the social, cultural and economic development in both mountain areas within the context of European integration.

2. Collaboration in the field of protected areas

The Permanent Secretariat of the Alpine Convention and the UNEP Vienna - Interim Secretariat of the Carpathian Convention should continue with their efforts for enhancing networks of protected areas in the Alps (ALPARC) and in the Carpathians (CNPA) as well as the ecological linking-up between the two mountain ranges. They should work closely together on the issue of conservation and sustainable use of biological and landscape diversity.

3. Common activities in the framework of the Mountain Partnership

Both sides should intensify their collaboration within the framework of the Mountain Partnership by presenting their collaboration as an example for other mountain regions. The implementation of specific common events may contribute to achieve this objective, also in the field of local collaboration and an agreed presence of the Secretariats at third party events.

IV – Commitment

Both sides declare that within the scope of this collaboration they are ready to mutually inform each other of the work of the relevant Bodies of the convention in an appropriate way. The information exchange will take place through the respective Secretariats.

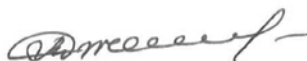
V – Effectiveness

This MoU will take effect at the day of the signature by both sides.

For the Carpathian Convention:

UNEP Vienna – Interim Secretariat
of the Carpathian Convention

The Presidency
of the Conference of the Parties of the
Carpathian Convention

For the Alpine Convention:

Permanent Secretariat
of the Alpine Convention

The Presidency
of the Alpine Conference

Memorandum of Cooperation
Between
The Convention on Biological Diversity
And
The Alpine Convention
And
The Carpathian Convention

The Convention on Biological Diversity (hereinafter referred to as the CBD), represented by its Presidency and its Executive Secretary, the Alpine Convention, represented by its Presidency and its Secretary General, and the Carpathian Convention represented by its Presidency and the Head of the Interim Secretariat of the Carpathian Convention;

Recalling the objectives of the CBD namely the conservation of biological diversity, the sustainable use of its components and the fair and equitable sharing of the benefits arising out of the utilization of genetic resources;

Recalling the programme of work on Mountain biological diversity approved by the 7th Conference of the Parties (COP) to the CBD which constitutes a set of actions addressing characteristics and problems that are specific to mountain ecosystems;

Recalling the programme of work on Protected Areas approved by COP7 of the CBD which constitutes a set of actions addressing protected areas that constitutes an important tool of preservation of mountain ecosystems;

Recognizing that the Framework Convention for the protection of the Alps (hereinafter referred to as the Alpine Convention) and the Framework Convention for the Protection and the sustainable

development of the Carpathians (hereinafter referred to as the Carpathian Convention) are binding international legal instruments for the sustainable development of mountainous regions with an integrated approach;

Recalling the Protocol on Conservation of Nature and Landscape to the Alpine Convention, that entered into force in 2002 and reflects the CBD orientations laying down the framework for regional cooperation on this subject;

Recalling art. 4 of the Carpathian Convention “Conservation and sustainable use of biological and landscape diversity” which reflects the CBD principles and constitutes a solid basis for cooperation among the countries on this topic;

Noting with appreciation the negotiation among the Contracting Parties of the Carpathian Convention of a protocol on Biological and Landscape Diversity and calling for its early conclusion

Recalling the Memorandum of Cooperation between the Alpine and Carpathian Conventions signed at the COP1 of the Carpathian Convention in Kiev in 2006 with its collaboration themes including collaboration in the field of protected areas;

Underlining that cooperation will lead to better implementation of the CBD in the Contracting Parties which are also Parties to the Alpine Convention or the Carpathian Convention, thus benefiting also indirectly the implementation of the CBD by the European Community.

Recognizing that both the Alpine and Carpathian Conventions are platforms for regional cooperation for the protection of the environment and the sustainable development in mountain regions;

Appreciating that the Secretariats of the CBD, of the Alpine Convention and of the Carpathian Convention are collaborating in the context of the Mountain Partnership and, together with their

constituencies are working for the sustainable development in other mountain regions, including by facilitating, where appropriate, the development of regional platforms and legal tools for cooperation;

Recognizing the role of UNEP Vienna also as the Environmental Reference Centre of the Mountain Partnership Secretariat;

Recalling further that the CBD stresses the importance of, and the need to promote international, regional and global cooperation among States and intergovernmental organizations and the non governmental sector, and desires to enhance and complement existing international arrangements for the conservation of biological diversity and sustainable use of its components;

Recalling further decision VI/27 of the COP to the CBD which acknowledges the important role that regional and subregional mechanisms and networks play in promoting the implementation of the CBD, providing fora for the preparation of regional inputs to the meetings of the CBD and for translating COP decisions into regional actions;

Recalling also decision VII/26 of the COP to the CBD, which recognized that enhanced cooperation and improved coordination at national level will be important in efforts to meet the CBD biodiversity 2010 Target; and urged further enhanced cooperation between the CBD and all relevant international conventions, organizations and bodies, strengthening and building on existing cooperative arrangements to enhance synergies and reduce inefficiencies, in a manner consistent with their respective mandate, and resources;

Have reached the following understanding:

I. Institutional Cooperation

1. The CBD, the Alpine Convention and the Carpathian Convention acting through their Secretariats (hereafter “the Secretariats”) will cooperate, as appropriate, for the preparation of the meetings of their respective governing and subsidiary bodies and invite each other to relevant meetings, subject to the applicable procedures.
2. The Secretariats will inform their respective Member States/Contracting Parties of their cooperative activities, with a view of promoting synergies at national level.
3. The Secretariats will cooperate in promoting exchanges of experiences and best practices on issues of relevance for their mandate, including, as appropriate, through the Clearing House Mechanism of the CBD.
4. The Secretariats will cooperate, in the framework of the Mountain Partnership, to promote participatory sustainable mountain development with all the relevant stakeholders including youth, women, NGOs, local authorities, local communities and the private sector.

II. Exchange of information and experience

The Secretariats agree to exchange information on matters of mutual relevance including, as appropriate:

- a. Scientific and technical information including ongoing consultations, discussions, and fact-finding processes on new and emerging issues;
- b. Technical guidance to the Conventions and to the sustainable mountain development in general;
- c. Components of the programmes of work implemented under the Conventions that are of mutual interest, including in particular the programme of work on protected areas and the activities of networks thereof, invasive alien species, plant conservation wetland conservation and management and adaptation to climate change;

- d. Activities related to monitoring status and trends of relevant components of biodiversity regarding global and European targets.

III. Collaboration on the implementation of the Conventions and their respective Programme of Work

1. The Secretariats will cooperate, as appropriate, in the organization of regional meetings and facilitating the reporting of the implementation of the programme of work on mountain biodiversity.
2. The Secretariats will cooperate, as appropriate, to support the implementation of the CBD, the Alpine Convention and the Carpathian Convention in Europe and the achievement of the 2010 Biodiversity Target.
3. The Secretariats will explore the possibility of collaboration on the implementation of relevant programmes of work, including those mentioned under II. paragraph c above.

IV. Programme of work on Mountain Biodiversity

1. The Secretariats will endeavour to cooperate in fundraising for joint projects, such as on training and support, where applicable, to developing country Parties, in particular the least developed countries and small island developing States among them, and Parties with economies in transition to assist in the effective implementation of the programme of work on mountain biodiversity, and call upon the Environmental Reference Centre of the Mountain Partnership to support these efforts.
2. The Secretariats will cooperate in collecting, reviewing, evaluating and sharing, through the Clearing-house Mechanism and other means, existing information about the role of mountain ecosystems in producing and maintaining freshwater resources, and about the consequences of climate change and desertification on mountain biological diversity.
3. The Secretariats will especially cooperate in order to facilitate the creation of continuity and connectivity of natural and semi-natural habitats.

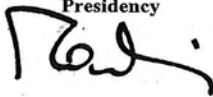

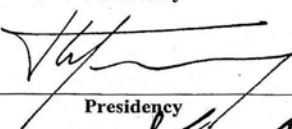
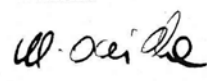

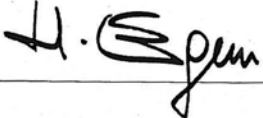
V. Reporting

1. The Secretariats will report on the implementation of this Memorandum to their respective governing bodies according to the respective applicable procedures and, as appropriate, will seek further guidance on possible new areas of co-operation.

VI. Effectiveness, Amendment and Termination

1. This Memorandum will take effect upon signature by all sides.
2. The CBD, the Alpine Convention and the Carpathian Convention represented by their respective Presidencies and Secretariats may, by mutual agreement, review and amend this Memorandum.
3. This Memorandum may be terminated by the CBD, the Alpine Convention and the Carpathian Convention represented by their respective Presidency and Secretariat giving a six month written notice.

Signed this 29 day of May 2008 at Bari

CBD	Presidency 	Secretariat
Alpine Convention	Presidency 	Secretariat
Carpathian Convention	Presidency 	Secretariat

Uporaba logotipa Alpske konvencije

Predmet

1. Logotip Alpske konvencije se uporablja kot razpoznavni znak za prireditve in druge dejavnosti in publikacije.
2. Neposredna povezava predmeta z Alpsko konvencijo
Nameni in publikacije, za katere naj se logotip uporablja, morajo odražati neposredno povezavo z Alpsko konvencijo.
3. Uporaba logotipa
Logotip Alpske konvencije se lahko uporablja samo, če se upoštevajo merila, določena v tem pravilniku.
4. Izključitev nevarnosti zamenjave
Logotip Alpske konvencije se ne sme uporabljati, če obstaja nevarnost zavanja o poreklu namenov in publikacij.

Krog upravičencev

Do uporabe logotipa so upravičene te institucije:

pogodbence Alpske konvencije, vključno z njenimi regionalnimi in lokalnimi skupnostmi, ki so zajete na področju uporabe Alpske konvencije, ter njihovimi združenji (A)

organi Alpske konvencije (Alpska konferenca, Stalni odbor, Odbor za preverjanje, vse Delovne skupine, vse Platforme, Stalni sekretariat) (B)

organizacije, ki imajo pri Alpski konvenciji uradni status opazovalke, vključno z njihovimi članskimi organizacijami (C)

organizacije, ki sodelujejo z organi Alpske konvencije ali njenimi pogodbenicami (D). Sem spadajo zlasti partnerji, s katerimi Stalni sekretariat sodeluje v okviru Memorandumov of understanding (MoU).

Načini uporabe logotipa

Upravičenci iz skupin A, B in C logotip Alpske konvencije lahko prosto uporabljajo.

Logotip Alpske konvencije je skupaj s popolnim besedilom tega pravilnika na razpolago na spletnih straneh organizacije in ga je možno naložiti.

Logotip Alpske konvencije se brez vsakršnih sprememb lahko uporablja samo v obliki, ki je objavljena na spletnih straneh organizacije.

Upravičenci iz skupine D, ki se zanimajo za uporabo logotipa Alpske konvencije, prosimo, da se po elektronski ali navadni pošti obrnejo na Stalni sekretariat. Stalni sekretariat nameravano uporabo logotipa preveri glede na skladnost s tem pravilnikom in nemudoma pošlje odgovor po elektronski ali navadni pošti. Zavrtnitve mora utemeljiti.

Uporaba logotipa Alpske konvencije v skladu s pravili ne utemeljuje pravice do ekskluzivnosti.

Logotip Alpske konvencije je pri Svetovni organizaciji za intelektualno lastnino registriran za zaščito povsod po svetu.

Postopek pri nedovoljeni uporabi logotipa

Stalni sekretariat je zavezan, da nosilec dejavnosti in osebam, odgovornim za objave, prepove uporabo logotipa Alpske konvencije, če ta ne ustreza temu pravilniku. Takoj, ko Stalni sekretariat izve za nepravilno uporabo logotipa, mora prepoved sporočiti pisno. Prepoved mora utemeljiti.

Naslovi

Pogodbenice

Naslovi

Avstrija:

Bundesministerium für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft

Abt. V/9

Stubenbastei 5

1010 Wien

Österreich

www.lebensministerium.at

Evropska skupnost:

Evropska komisija

DG Environnement

1049 Bruxelles

Belgique

Internet: <http://ec.europa.eu>

Francija:

Ministère de l'Écologie, de l'Énergie, du Développement durable et de la Mer

Tour Pascal A

6, place de Degrés

92055 La Defense Cedex

France

Internet: www.environnement.gouv.fr

Italija:

Ministero dell'Ambiente e della Tutela del Territorio

Direzione per la Ricerca Ambientale e lo Sviluppo (RAS)

Via C. Cristoforo Colombo 44

00147 Roma

Italia

Internet: www.minambiente.it

Kneževina Lihtenštajn:

Landesverwaltung

Amt für Wald, Natur und Landschaft

Dr. Grass-Strasse 10

9490 Vaduz

Liechtenstein

Internet: www.liechtenstein.li

Kneževina Monako:

Ministre Conseiller

Organismes Internationaux à caractère scientifique, environnemental et humanitaire

Athos Palace, 2, rue de la Lujerneta

98000 Monaco

Monaco

Internet: www.monaco.gouv.mc

Nemčija:

Bundesministerium für Umwelt, Naturschutz und Reaktorsicherheit

Referat KI II 3

Alexanderstraße 6

10178 Berlin

Deutschland

Internet: www.bmu.de

Slovenija:

Ministrstvo za okolje in prostor

Dunajska cesta 21

1000 Ljubljana

Slovenija

Internet: www.mop.gov.si

Švica:

Bundesamt für Raumentwicklung

Mühlestraße 2

3063 Ittigen

Schweiz

Internet: www.are.admin.ch

Stalni sekretariat Alpske konvencije

Herzog – Friedrich – Strasse 15

6020 Innsbruck

Österreich

Internet: www.alpconv.org

Oddejeni sedež v Bolzanu/Boznu:

EURAC - Accademia Europea di Bolzano

Viale Druso/Drususallee 1

39100 Bolzano/Bozen

Italia

Naslovi

Uradni opazovalci

AEM

Association Européenne des élus de montagne

Avenue Boileau 16
1040 Bruxelles
Belgique
Internet: www.promonte-aem.net

ALPARC

Mednarodni izvršni odbor (MIO) Mreže zavarovanih območij v Alpah

256, Rue de la République
73000 Chambéry
France
Internet: www.alparc.org

ARGE Alp

c/o Amt der Tiroler Landesregierung

Landhaus
6020 Innsbruck
Österreich
Internet: www.argealp.org

ARGE Alpe Adria

c/o Amt der Kärntner Landesregierung

Völkermarkter Ring 21
9020 Klagenfurt
Österreich
Internet: www.alpeadria.org

CAA

Club Arc Alpin

Praterinsel 5
80538 München
Deutschland
Internet: www.club-arc-alpin.eu

CIPRA International

Im Bretscha 22
9494 Schaan
Fürstentum Liechtenstein
Internet: www.cipra.org

EUROMONTANA

Schweizerische Arbeitsgemeinschaft für die Berggebiete (SAB)

Seilerstr. 4
Postfach 7836
3001 Bern
Svizzera
Internet: www.euromontana.org

FIANET

SNTF

Alpespace
Bâtiment Annapurna
24 rue Saint-Exupéry
73800 Francin
France
Internet: www.sntf.org

ISCAR/WIKO

International Scientific Committee for Alpine Research

Schwarztorstr. 9
3007 Bern
Svizzera
Internet: www.alpinestudies.ch/iscar

IUCN

International Union for Conservation of Nature

Godesberger Allee 108/112
53175 Bonn
Deutschland
Internet: www.iucn.org

Managing Authority of the European Cooperation Programme Alpine Space

Land Salzburg
Südtirolerplatz 11
5020 Salzburg
Österreich
Internet: www.alpine-space.eu

ProMontBlanc

BP 27
74170 Les Contamines-Montjoie
France
Internet: www.pro-mont-blanc.org

UNEP Vienna – ISCC
United Nations Environment Programme
Room: DO434
Vienna International Center PO Box 500
1400 Wien
Österreich
Internet: www.unep.org

DRŽAVE POGODBENICE: Avstrija | Francija | Italija | Lihtenštajn | Monako | Nemčija | Slovenija | Švica | Evropska skupnost

www.alpconv.org

**Stalni sekretariat
Alpske konvencije**

Herzog-Friedrich-Strasse 15
A-6020 Innsbruck
Tel. +43 (0) 512 588 589
Fax: +43 (0) 512 588 589 20
info@alpconv.org

Oddeljeni sedež v Bolzanu-Boznu

Drususallee 1
I-39100 Bolzano-Bozen
Tel. +39 0471 055 352
Fax: +39 0471 055 359